

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
САОБРАЋАЈНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ЛАСТА“ АД, БЕОГРАД
ЗА 2015. ГОДИНУ**

**Број: 400-3700/2016-06/13
Београд, 10. април 2017. године**

СА Д Р Ж А Ј

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Саобраћајног предузећа „Ласта“ ад, Београд.....	3
2. Извештај о ревизији правилности пословања Саобраћајног предузећа „Ласта“ ад, Београд.....	6

ПРИЛОГ I РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА САОБРАЋАЈНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЛАСТА“ АД, БЕОГРАД ЗА 2015. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ САОБРАЋАЈНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЛАСТА“ АД, БЕОГРАД ЗА 2015. ГОДИНУ

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

САОБРАЋАЈНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЛАСТА“ АД, БЕОГРАД

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Саобраћајног предузећа „Ласта“ ад, Београд

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Саобраћајног предузећа „Ласта“ ад, Београд, (у даљем тексту: Друштво) за 2015. годину и то: 1) биланса стања; 2) биланса успеха; 3) извештаја о осталом резултату; 4) извештаја о токовима готовине; 4) извештаја о променама на капиталу и 5) напомена уз финансијске извештаје.

Основ за вршење ревизије чине Устав Републике Србије¹, Закон о Државној ревизорској институцији², Пословник Државне ревизорске институције³, Програм ревизије Државне ревизорске институције за 2016. годину и Закључак о спровођењу ревизије број 400-3700/2016-06 од 26. јула 2016. године, Међународни стандарди ревизије (ISA) и Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI).

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја у складу са законом којим се уређују рачуноводство и Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о наведеним финансијским извештајима.

Ревизију смо спровели у складу са Законом о Државној ревизорској институцији, Пословником Државне ревизорске институције и Међународним стандардима врховних ревизорских институција.

Ови стандарди налажу да се придржавамо етичких принципа и да планирамо и спроводимо ревизију са циљем да стекнемо разумно уверавање о томе да финансијски извештаји не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

¹ „Службени гласник РС”, број 98/2006

² „Службени гласник РС”, бр. 101/2005, 54/2007 и 36/2010

³ „Службени гласник РС”, број 9/2009

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и обелодањивањима датим у финансијским извештајима. Избор поступака је заснован на просуђивању ревизора, укључујући и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталим услед преваре/криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефективности интерне контроле. Ревизија, такође, укључује оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и процена које је користило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за изражавање мишљења са резервом.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Увидом у начин вршења пописа и усклађивања књиговодственог и стварног стања, утврђени су следећи недостаци:

- није извршен попис нематеријалне имовине и грађевинског земљишта,
- по завршеном попису у току године није вршено вредносно обрачунавање пописане имовине,
- нису сачињене пописне листе (са подацима о врсти, количини и вредности) са стањем на дан 31. децембра 2015. године, за имовину за коју је вршен попис у току године,
- Комисија за попис у току године приказала је у стручним службама шест уметничких слика, док је у обрађеним пописним листама које одговарају рачуноводственим евиденцијама, приказала само једну уметничку слику,
- није вршен попис и усклађивање стања приликом примопредаје дужности рачунополагача у магацинима,
- о попису потраживања нису сачињене пописне листе о стварном и књиговодственом стању,
- није извршен попис готовинских еквивалената и готовине бројањем према апоенима и уписивањем утврђених износа у посебне пописне листе.

2) Због тога што је процедурама за набавку, пријем, издавање и праћење горива предвиђено да се поједини поступци ближе уређују правилницима који нам нису презентовани у поступку ревизије и због тога што се аналитичке евиденције не воде у оквиру Службе рачуноводства, те не постоји увид у промет и стање на рачунима главне и помоћне књиге за залихе горива, није било могуће уверити се да исказано стање горива представља стварно стање, као и у вредност евидентираних трошкова горива.

3) Због тога што нам у поступку ревизије нису презентовани докази да Друштво примењује донете процедуре за набавку у делу избора добављача, као ни табеле за праћење поручивања и испоруку робе за 2015. годину које су саставни део процедуре, што се аналитичке евиденције не воде у оквиру Службе рачуноводства, те не постоји увид у промет и стање на рачунима главне и помоћне књиге за резервне делове, материјал, алат и ситан инвентар, није било могуће уверити се да исказано стање наведених позиција представља стварно стање, као и у вредност евидентираних трошкова.

- 4) Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило неусаглашена потраживања, као ни датум када су финансијски извештаји одобрени за објављивање.
- 5) Друштво је евидентирало приходе од услуга уговореног превоза на основу излазних рачуна који су издати на основу примљених докумената ПД РБ Колубара доо, Лазаревац који нису потписани и оверени, а и по пријему нису заведени, због чега излазни рачуни не представљају веродостојне рачуноводствене исправе у смислу Закона о рачуноводству.
- 6) Рачуноводствена исправа на основу које је извршено евидентирање дугорочних резервисања за отпремине и јубиларне награде не садржи потребне елементе прописане Законом о рачуноводству и као таква не представља веродостојну рачуноводствену исправу. Због наведеног није било могуће потврдити да је евидентирана процена садашње обавезе у износу од 243.065 хиљада динара формирана у складу са МРС 19 Примања запослених.
- 7) На дан 31. децембра 2015. године коефицијент задужености Друштва није био у складу са уговореним показатељима по уговорима о дугорочним кредитима, што даје могућност повериоцима да једнострано прогласе превремено доспеће. Сходно наведеном, на дан биланса стања краткорочне обавезе су потцењене, а дугорочне обавезе прецењене за износ од 2.862.862 хиљаде динара. На основу информација расположивих до датума издавања Извештаја утврђено је да ниједан поверилац није прогласио превремено доспеће.
- 8) Друштво је по основу пружених услуга организовања туристичких путовања исказало приходе у пребијеним износима, односно није евидентирало засебно приходе и расходе настале пружањем туристичких услуга, што није у складу са МРС 1 Презентација финансијских извештаја. Због напред наведеног, у поступку ревизије није било могуће уверити се који би били ефекти у финансијским извештајима за 2015. годину да се о приходима и расходима насталим по основу пружања услуга приликом организовања туристичких аранжмана извештавало засебно.

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје имају питања наведена у Основу за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима финансијски положај СП „Ласта“ ад, Београд на дан 31. децембра 2015. године, као и резултате његовог пословања, промене на капиталу и токове готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Остала питања

Финансијски извештаји Друштва нису у ранијем периоду били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције, а за претходну пословну годину били су предмет екстерне ревизије – „Euro Audit“ доо, Београд. У свом извештају од 30. јуна 2015. године ревизор је изразио позитивно мишљење.

Финансијски извештаји Друштва за 2015. годину били су предмет екстерне ревизије – „Grant Thornton Revizit“ доо, Београд, који је у извештају од 26. априла 2016. године, изразио мишљење са резервом.

Друштво је доставило Агенцији за привредне регистре Изјаву да нису усвојени редовни годишњи финансијски извештаји за 2015. годину у форми одлуке донете на Скупштини акционара СП „Ласта“ ад, Београд, јер Скупштина акционара није одржана и да не може бити одржана до 30. јуна 2016. године, сходно одредбама Закона о привредним друштвима и Статута Друштва. До дана ревизије нису усвојени финансијски извештаји за 2015. годину.

2. Извештај о ревизији правилности пословања Саобраћајног предузећа „Ласта“ ад, Београд

Извршили смо ревизију правилности пословања Саобраћајног предузећа „Ласта“ ад, Београд, за 2015. годину која обухвата ревизију активности, финансијске трансакције и информације, које су укључене у финансијске извештаје за 2015. годину.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и презентовање финансијских извештаја, као што је напред наведено, руководство је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције и информације, исказане у финансијским извештајима, буду у складу са прописима који их уређују.

Одговорност ревизора

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, као што је напред наведено, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извештајима, по свим материјално значајним питањима, у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се утврдило да ли су приходи и расходи (субјекта ревизије) извршени у складу са намером законодавца. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за изражавање мишљења са резервом.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

- 1) Попис имовине и обавеза, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, није вршен у складу са одредбама Закона о рачуноводству, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, Статута и Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и то:
 - Чланови комисије за континуирани попис су, без решења генералног директора о именовању, вршили попис имовине у току године.
 - Нису сачињене пописне листе (са подацима о врсти, количини и вредности) са стањем на дан 31. децембра 2015. године, за имовину за коју је вршен попис у току године.

- Комисија за попис горива у Извештају о извршеном попису није констатовала и образложила узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања.
 - Генерални директор, као овлашћено лице није донео решења о формирању комисија за попис у организационим деловима у којима је вршен попис новчаних средстава благајни, текућих рачуна и примљених а нереализованих чекова грађана са стањем на дан 31. децембра 2015. године у профитним/пословним организацијама, као и трговачке робе у продајним објектима и магацинима трговине и угоститељства, те залиха хране и пића у ПО Трговина, туризам и угоститељство.
 - Комисија за попис потраживања није сачинила пописне листе са подацима о стварном и књиговодственом стању.
 - Није извршен попис готовинских еквивалената и готовине бројањем према апоенима и уписивањем утврђених износа у посебне пописне листе.
 - Надзорни одбор, као надлежни орган, није донео одлуке о усвајању извештаја о извршеном попису имовине у току године, као и по попису са стањем на дан 31. децембра 2015. године.
 - Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, у делу који регулише усклађивање имовине и обавеза и попис, као и процедура Рад пописне комисије ПР 00ФН 02 нису у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.
- 2) Друштво је, новчане обавезе у износу од 66.041 хиљада динара, измирило са потраживањима у истом износу, при чему те промене није евидентирало преко рачуна код банке, односно пружаоца платних услуга, што није у складу са одредбама Закона о платном промету, односно Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност.
- 3) Друштво није евидентирало пословне промене које настају у обављању послова огранка (филијале) у иностранству у прописаним роковима, а трошкове књиговодствених услуга евидентира на основу неверодостојне рачуноводствене исправе, што није у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама.
- 4) Друштво је са нерезидентима - физичким лицима уговорило предају и у ефективном страном новцу вршило наплату девизних средстава остварених продајом карата у иностранству, а у девизној благајни је држало ефективни страни новац у износу који је већи од дозвољеног, што није у складу са Законом о девизном пословању и Одлуком о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу.
- 5) Друштво је извршило евидентирање дугорочних резервисања за отпремнине и јубиларне награде на основу рачуноводствене исправе која не садржи потребне елементе предвиђене Законом о рачуноводству.
- 6) Друштво је евидентирало нематеријалне трошкове по основу коришћења платних картица на основу неверодостојних рачуноводствених исправа, што није у складу са Законом о рачуноводству.
- 7) Обрачун и исплата зарада и накнада зарада није вршен у складу са Законом о раду, Колективним уговором, Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање, Законом о порезу на доходак грађана, Законом о здравственом осигурању, Законом о привременом уређивању основица за обрачун плата и других сталних примања запослених у јавном сектору и то:

- није усаглашен Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији у делу који регулише захтеване стручне спреме, односно образовање,
- запосленима се не гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности,
- различито се вреднује рад запослених, утврђивањем различитих коефицијената за исти опис посла у оквиру исте или различите организационе јединице,
- запосленима се не обезбеђује основна зарада изнад законом утврђене минималне зараде,
- обрачун минулог рада се не врши на основуцу коју чини основна зарада запосленог,
- није вршено умањење основице за обрачун зараде и других сталних примања и на рачун јавних прихода Републике Србије уплаћена разлика укупног износа зарада обрачунатих применом основице која није умањена са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа зарада обрачунатих применом умањене основице са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца,
- обавезе по основу пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада нису измириване у законским роковима,
- због неплаћања доспелог доприноса за здравствено осигурање нису рефундиране исплаћене накнаде зарада за време привремене спречености за рад дуже од 30 дана из сопствених средстава од надлежних матичних филијала РФЗО.

8) Друштво није обрачунало и исказало трошкове накнада запослених за долазак и одлазак са рада за све запослене за 12 месеци, што није у складу са Законом о раду, Законом о рачуноводству и Колективним уговором.

9) Друштво је обрачунало и исплатило отпремнине за одлазак у пензију супротно критеријумима важећег Колективног уговора.

10) Друштво је евидентирало приходе од услуга уговореног превоза на основу излазних рачуна који су издати на основу примљених докумената ПД РБ Колубара доо, Лазаревац који нису потписани и оверени, по пријему нису заведени, због чега излазни рачуни не представљају веродостојне рачуноводствене исправе у смислу Закона о рачуноводству.

11) Друштво је вршило услуге превоза у ванлинијском превозу по појединим уговорима, а да се није придржавало цена утврђених ценовником за ванлинијски саобраћај. Према документацији приложеној уз уговоре сагласност на ниже цене дали су руководиоци који за то нису били овлашћени.

12) Друштво је за превоз миграната на релацијама у земљи вршило наплату у ефективном страном новцу, што није у складу са Законом о девизном пословању и Одлуком о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу.

13) Друштво није обрачунало туристичких путовања у иностранство вршило у складу са Законом о облигационим односима, Законом о туризму, Законом о рачуноводству, Законом о девизном пословању, Одлуком о обављању платног промета са иностранством и Упутством о спровођењу Одлуке о обављању платног промета са иностранством, јер је у обрачуна укључило:

- рачуне за услуге хотелског смештаја, у укупној вредности 3.201 хиљада динара, односно 26.573 EUR, издате од стране хотела, а да није закључило уговоре о алотману (ангажовању угоститељских објеката), иако је законом прописано да тај уговор мора бити закључен у писаној форми,

- рачуне за услуге хотелског смештаја, по Уговору о техничкој сарадњи – посредовању, у укупном износу 9.032 хиљаде динара, издате од предузетника који није пружио те услуге, а није регистрован као посредник у Регистру туризма, при томе издати рачуни не садрже све елементе неопходне за књижење,
- рачун у износу 192 хиљаде динара, који је издат за услуге које нису садржане у програму путовања, те не представља веродостојну рачуноводствену исправу за обрачун туристичког путовања,
- признанице или „фактуре“ за услуге локалних туристичких водича и разне улазнице, које су плаћане готовински, ефективним страним новцем, при томе не постоје закључени уговори са трећим лицима о пружању тих услуга, а рачуни не садрже све елементе неопходне за књижење,
- исплату запосленима-туристичким пратиоцима по коначном обрачуну службеног путовања је вршило у ефективном страном новцу.

14) Друштво је ангажовало физичка лица супротно Закону о раду, Закону о међународном превозу у друмском саобраћају и Општим условима пословања аутобуских станица и то:

- закључивањем 50 уговора о делу у вредности од 2.885 хиљада динара за послове из делатности Друштва,
- закључивањем уговора са нерезидентима физичким лицима у вредности 2.972 хиљаде динара, за послове из делатности туристичких агенција, продају и резервацију карата, које могу обављати привредна друштва, друга правна лица, предузетници или огранак страног правног лица, ако је регистровано у одговарајућем регистру,
- без закључених уговора је ангажовало локалне туристичке водиче у иностранству у износу од 10.574 хиљада динара.

15) У програмима решавања вишка запослених у току 2015. године Друштво је као једини критеријум користило принцип добровољности и на име истих исплатило износ од 386.591 хиљаду динара, запослило 310 нових лица на послове где су запослени по програмима проглашени технолошким вишком пре истека рока предвиђеног Законом о раду. Такође, наведено запошљавање је вршено без прибављене сагласности надлежног органа, што није усклађено са Законом о буџетском систему и Уредбом о поступку за прибављању сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

16) Друштво нема усвојен Правилник о репрезентацији који утврђује начин, услове и сврху коришћења средстава за репрезентацију.

17) Друштво је у смислу Закона о јавним набавкама наручилац по основу обављања поверене делатности од општег интереса-градског и приградског превоза, а у 2015. години није поступало у складу са истим:

- без примене Закона о јавним набавкама извршило је набавке добра-горива у количини 13.955.770 литара, која је утврђена на основу достављених података о утрошку горива за возила која су у 2015. години била укључена искључиво у градски и приградски превоз и чини 80% од укупно набављене количине горива, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама
- није до 31. јануара 2015. године донело план набавки за 2015. годину,
- није Правилником о организацији о систематизацији послова, одредило радно место у оквиру кога ће се обављати послови јавних набавки и нема службеника за јавне набавке.

Због природе рачуноводствених евиденција није било могуће квантификовати количине и вредност набавки услуга обавезног осигурања возила, сервисирања возила, као ни набавки резервних делова које се односе на обављање делатности од општег интереса а извршене су без примене Закона о јавним набавкама у 2015. години.

Мишљење са резервом о правилности пословања

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у Основу за изражавање мишљења са резервом за ревизију правилности пословања, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извештајима СП „Ласта“ ад, Београд, за годину која се завршава на дан 31. децембра 2015. године, по свим материјално значајним питањима, су у складу са прописима који их уређују.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на следеће:

1) Увидом у базу података главне књиге, може се сматрати, да иста није поуздана основа за обезбеђивање тачних и потпуних књиговодствених евиденција, јер не обезбеђује евидентирање пословних промена хронолошки, уредно и ажурно, као ни чување података о свим пословним променама, што није у складу са одредбама члана 7. и 10. Закона о рачуноводству.

У бази података не постоји траг контроле која указује да корисник апликације може остварити увид и извршити контролу података које је унео и да ли их је неко евентуално мењао. На основу увида у хронологију унетих пословних промена као и због недостатка механизма очувања података, утврђено је да рачуноводствена апликација омогућава променљивост записа о насталој пословној промени.

Друштво нема могућности увида у податке о појединим основним средствима набављеним у претходним периодима, што није у складу са одредбама члана 24. Закона о рачуноводству.

На основу напред наведеног, није било могуће потврдити потпуност, реалност и интегритет података/информација, њихову тачност, аутентичност, целовитост, конзистентност и валидност рачуноводствене евиденције.

2) Друштво није успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле, јер руководство Друштва није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу, није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, није прецизно утврдило функције и надлежности, као и делегирање овлашћења и одговорности, што је претпоставка одговарајуће контроле и њене адекватности и ефективности и није вршило адекватан текући увид у контролне поступке, није пратило примену и адекватност усвојених процедура у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Наше мишљење не садржи резерву по наведеном питању.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 10. април 2017. године

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

СА Д Р Ж А Ј

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја	3
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја	14
3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања.....	16
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања	35
5. Мере предузете у поступку ревизије.....	39
6. Захтев за достављање одазивног извештаја.....	39

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1⁴ (висок)

1) Као што је објашњено под тачком 5.1.5. Напомена уз Извештај, у процедурама за набавку, пријем, издавање и праћење (Набавка и пријем горива PR 01 NG 01; Издавање горива и праћење залиха PR 01 NG 02) се наводи да се поједини поступци спроводе у складу са Правилником о пријему течних горива на интерним бензинским станицама, као и са Правилником о поступку и начину пријема, складиштења и издавања течних горива. Иако наведене процедуре упућују на поступање у складу са тим правилницима, до дана ревизије нисмо добили на увид поменуте оригиналне правилнике, такође ни информацију под којим су деловодним бројем исте заведене, као ни ког датума.

У оквиру Службе рачуноводства не воде се аналитичке евиденције залиха горива, већ у Служби техничког одржавања, која се налази у оквиру Техничког сектора, што није у складу са одредбама члана 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама. Такође, у Служби рачуноводства није могућ увид у промет и стање на рачунима помоћних књига за залихе горива, што није у складу са одредбама члана 12. Закона о рачуноводству.

Због напред наведеног, у поступку ревизије није било могуће уверити се да исказано стање залиха горива представља стварно стање, а самим тим и у вредност евидентираних трошкова горива.

2) Као што је објашњено под тачком 5.1.5. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије Друштво није презентовало доказе да примењује одредбе члана 6. Процедуре – Набавка PR 00 NA 01, а такође Служба набавке није презентовала ревизорима табеле за праћење поручивања и испоруку робе за 2014. и 2015. годину.

Поред наведеног, у оквиру Службе рачуноводства не воде се аналитичке евиденције залиха резервних делова, потрошног материјала, канцеларијског материјала, алата и ситног инвентара, већ у Служби техничког одржавања, која се налази у оквиру Техничког сектора, што није у складу са одредбама члана 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама. Такође, у Служби рачуноводства није могућ увид у промет и стање на рачунима помоћних књига за резервне делове, потрошни материјал, канцеларијски материјал, алат и ситан инвентар, што није у складу са одредбама члана 12. Закона о рачуноводству.

С обзиром на напред наведено, није било могуће уверити се у исказану вредност залиха резервних делова, потрошног материјала, канцеларијског материјала, алата и ситног инвентара, као ни у вредност евидентираних трошкова материјала у 2015. години.

⁴ ПРИОРИТЕТ 1 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји *непосредни* ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања или постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

3) Као што је објашњено под тачком 5.1.9. Напомена уз Извештај, Друштво није евидентирало део промета текућих рачуна преко одговарајућих рачуна главне књиге (приливи и одливи у истом износу), што није у складу са чланом 20. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике⁵. Наведено је имало за ефекат исказивање умањеног промета у износу од 20.622 хиљада динара.

4) Као што је објашњено под тачком 5.1.9. Напомена уз Извештај, Друштво није евидентирало део промета девизног рачуна преко одговарајућих рачуна главне књиге (приливи и одливи у истом износу), што није у складу са чланом 20. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике⁶. Наведено је имало за ефекат исказивање умањеног промета у износу од 300 хиљада динара.

5) Као што је објашњено под тачком 5.2.2. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије је утврђено:

- Да је Друштво у пословним књигама по основу пружених услуга организовања туристичких путовања по закљученим уговорима исказало приходе у пребијеним износима, односно није евидентирало засебно приходе и расходе настале пружањем наведених услуга, што није у складу са параграфом 32 МРС 1, којим се захтева да се о имовини и обавезама, приходима и расходима извештава засебно. Због напред наведеног, у поступку ревизије није било могуће уверити се који би били ефекти у финансијским извештајима за 2015. годину да се о приходима и расходима насталим по основу пружања услуга приликом организовања туристичких аранжмана извештавало засебно.

- У више путних листова, који су оверени на граници, а односе се на три туристичка путовања, ручно су додавана имена (по једно име), а за два туристичка путовања нису презентовани путни листови који су оверени на граници, што није у складу са чланом 6. Закона о међународном превозу у друмском саобраћају⁷, који прописује да се у рубрике путног листа подаци уносе писаћом машином или штампачем компјутера, да се подаци не могу прецртавати или исправљати, као и да је домаћи превозник дужан да путни лист са списком путника чува две године, рачунајући од дана његовог попуњавања. Такође, због непостојања путних листова за два туристичка путовања, као и због ручног дописивања у презентоване путне листове нисмо се уверили у број лица која су стварно обавила ова туристичка путовања.

- Да за услуге хотелског смештаја, које су фактурисане од стране хотела IHZ Italia by Tourplan s.r.l. Rim и Hotel Colorado, Lido di Jesolo, Италија не постоје закључени уговори о пружању тих услуга, што није у складу са чланом 886. Закона о облигационим односима којим је прописано да уговор о алотману (ангажовању угоститељских објеката) мора бити закључен у писаној форми. Укупна вредност рачуна, које су испоставили IHZ Italia by Tourplan s.r.l. Rim и Hotel Colorado, Lido di Jesolo, Италија, за услуге хотелског смештаја је 3.201 хиљада динара, односно 26.573 EUR.

⁵ „Службени гласник РС“, број 95/2014

⁶ „Службени гласник РС“, број 95/2014

⁷ „Службени лист СРЈ“, бр. 60/98, 5/99, 44/99, 74/99, 4/2000, „Службени лист СЦГ“, бр. 1/2003 и „Службени гласник РС“, бр. 101/2005 - други закон и 18/2010

-Друштво је у обрачун за четири туристичка путовања укључило рачуне за услуге хотелског смештаја, у укупном износу 9.032 хиљаде динара, које је издала „Agencija Sapienza“ Биљана Бајић предузетник, Нови Сад, са којом је 22. новембра 2010. године закључен Уговор о техничкој сарадњи. Предмет уговора о техничкој сарадњи је посредовање у проналажењу хотелског смештаја, а наведени предузетник није регистрован у Регистру туризма, како је прописано чланом 58. став 4. Закона о туризму, што је утврђено увидом у јавно доступне податке Агенције за привредне регистре, која води Регистар туризма.

Увидом у Регистар предузетника утврђено је да је уписана “Agencija Sapienza” Биљана Бајић предузетник, Нови Сад којој је претежна делатност-Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем (шифра делатности: 7022). Чланом 42. став 2. Закона о туризму је прописано да ако привредно друштво, друго правно лице или предузетник не обавља делатност туристичке агенције као претежну делатност, дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструју огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма.

Поред наведеног, рачуни које је издала “Agencija Sapienza” Биљана Бајић предузетник, Нови Сад, не садрже податке о ценама хотелског смештаја, броју туриста (корисника) и туристичком аранжману, него само податке о називу хотела који је пружио услуге, периоду боравка туриста у њима и укупну цену хотелског смештаја. Због наведеног, нисмо се уверили у стварни садржај пословне промене, односно у њену потпуност, истинитост и у елементе за обрачун у смислу члана 8. и 9. Закона о рачуноводству.

- Да је у обрачун по уговору 12796 од 22. октобра 2014. године укључен рачун Explorer travel services доо, Нови Сад број 01/2015 од 30. априла 2015. године. У опису су наведене услуге консултовања при изради програма путовања за сезону пролеће/лето 2015. године, на износ од 192 хиљаде динара, које нису садржане у програму путовања, па нису трошак који се може признати у обрачуну, због чега издати рачун не представља веродостојну рачуноводствену исправу у смислу члана 8. Закона о рачуноводству.

- Да су услуге локалних туристичких водича, као и улазнице у манастире, галерије, дискотеке, за музичке вечери и сличне садржаје, плаћане готовински, ефективним страним новцем, који запослени у Друштву-туристички пратиоци подижу на девизној благајни по налогу за службено путовање. Према пословној документацији, неки туристички пратиоци су сопственим девизним средствима плаћали значајан део наведених услуга у иностранству, а та средства су им рефундирана по повратку, односно по обрачуну службеног путовања у иностранство. Као документ о исплати локалног туристичког водича приложене су ручно исписане признанице или „фактуре“. Због непостојања уговора са пружаоцима услуга и рачуна о пруженим услугама који садрже све елементе неопходне за књижење, нисмо се уверили да ли су, од кога и у ком обиму пружене наведене услуге. Један од таквих рачуна је и рачун Hotela Cassa Rossa, Монтекатини Терме, Италија који је 21. априла 2015. године испоставио ручно исписану „фактуру“ за улазнице у галерију у Фиренци за 19. април 2015. године и услуге туристичког водича за 18. април 2015. године у Пизи. Укупна вредност „фактуре“ је 3.801 EUR.

- Приликом коначног обрачуна службеног путовања исплата запосленима-туристичким пратиоцима је вршена у ефективном страном новцу, што није у складу са тачком 35. став 5. Упутства о спровођењу Одлуке о обављању платног промета са иностранством⁸, којим је прописано да се разлика до износа трошкова утврђених коначним обрачуном тог путовања уплаћује на девизни рачун резидента-физичког лица.

Такође, процедура Рад девизне благајне ПР 00 ФН 09 није у складу са наведеним прописом, јер предвиђа да се из девизне благајне исплаћује разлика уколико су трошкови службеног пута већи него што је планирано.

6) Као што је објашњено под тачком 5.2.2. Напомена уз Извештај, у току ревизије смо утврдили да је право на исплату 30 отпремнина стечено у 2014. години, док су обрачун и исплата обухваћени у 2015. години што није у складу са чланом 19. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству којим се дефинише опште рачуноводствено начело да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датуме њихове наплате односно исплате.

Друштво обрачун и исплату 19 отпремнина за одлазак у пензију, за које је то право стечено у 2014. години, није извршило у складу са чланом 70. Колективног уговора број 14835 од 13. новембра 2013. године који је важио у моменту стицања права на отпремнину и у складу са донетим решењима о отказу уговора о раду. Исплаћени износи ових отпремнина не одговарају ни једном од утврђених критеријума наведеног Колективног уговора да је износ за исплату отпремнине при одласку у пензију висина три просечне зараде исплаћене по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три просечне зараде код послодавца, или три зараде запосленог, у зависности од тога шта је повољније за запосленог.

Различитим поступањем у вези са обрачуном и исплатом отпремнина за одлазак у пензију Друштво је довело у неједнак положај лица која су стекла то право.

Укупан износ обрачунатих отпремнина за одлазак у пензију, у 2015. години, је исказан на трошковима отпремнина, јер у моменту обрачуна и исплате истих Друштво није имало исказано дугорочно резервисање по основу отпремнина за одлазак у пензију. Друштво је, на крају 2015. године, исказало резервисања за отпремнине по МРС 19 Примања запослених обрачунало за раније године 2013. и 2014. годину, као и за 2015. годину. У току ревизије смо извршили увид у збирни обрачун резервисања по годинама.

7) Као што је објашњено под тачком 5.2.17. Напомена уз Извештај, отпис краткорочних потраживања старијих од 270 дана од дана доспелости за потраживања у земљи и старијих од 365 дана од дана доспелости за инострана потраживања у 2015. години, на дан 31. децембра 2015. године, извршен је без сагласности руководиоца сектора на који се услуга односи и без одлуке Извршног одбора чије надлежности су дефинисане Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, што није у складу са чланом 34. став 4. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 1823/1-4 од 18. фебруара 2005. године са изменама и допунама.

⁸ „Службени гласник РС“ бр. 24/2007, 31/2007, 41/2007, 3/2008, 61/2008, 120/2008, 38/2010, 92/2011, 62/2013, 51/2015 и 111/2015

За процену ненаплативости потраживања није коришћен критеријум процене, него је коришћен само критеријум броја дана од њихове доспелости.

ПРИОРИТЕТ 2⁹ (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 3.2. Напомена уз Извештај, увидом у базу података главне књиге, може се сматрати, да иста није поуздана основа за обезбеђивање тачних и потпуних књиговодствених евиденција, јер не обезбеђује евидентирање пословних промена хронолошки, уредно и ажурно, као ни очување података о свим пословним променама, што није у складу са одредбама члана 7. и 10. Закона о рачуноводству.

У бази података не постоји траг контроле која указује да корисник апликације може остварити увид и извршити контролу података које је унео и да ли их је неко евентуално мењао. На основу увида у хронологију унетих пословних промена као и због недостатка механизма очувања података, утврђено је да рачуноводствена апликација омогућава променљивост записа о насталој пословној промени.

Друштво нема могућности увида у податке о појединим основним средствима набављеним у претходним периодима, што није у складу са одредбама члана 24. Закона о рачуноводству.

На основу напред наведеног, није било могуће потврдити потпуност, реалност и интегритет података/информација, њихову тачност, аутентичност, целовитост, конзистентност и валидност рачуноводствене евиденције.

2) Као што је објашњено под тачком 5.1. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије утврђено је Друштво није вршило попис нематеријалне имовине и грађевинског земљишта за 2015. годину.

Попис имовине и обавеза, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, није вршен у складу са одредбама члана 16. став 5. Закона о рачуноводству и одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (у даљем тексту: Правилник о попису) и то:

- Чланови комисије за континуирани попис су, без решења генералног директора о именовању, вршили попис имовине у току године (члан 4. Правилника о попису).

- По завршеном попису у току године није вршено вредносно обрачунавање пописане имовине, јер су количински утврђени вишкови и мањкови исказани по вредностима добијеним од Службе рачуноводства (члан 9. став 1. тачка 6. Правилника о попису).

- Нису сачињене пописне листе (са подацима о врсти, количини и вредности) са стањем на дан 31. децембар 2015. године, за имовину за коју је вршен попис у току године, јер је Комисија за попис потраживања, обавеза и инвестиција ту имовину пописала по књиговодственом стању на синтетичким контима (члан 9. став 2. Правилника о попису).

⁹ ПРИОРИТЕТ 2— грешке, неправилности и погрешна исказивања које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају већу пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

- Комисија за попис горива, који је вршен на дан 31. јануар 2015. године, је утврдила вишак од 38.010,48 литара у вредности 3.889 хиљада динара, а да у Извештају о извршеном попису није констатовала узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања образложене разлоге одступања, (члан 13. Правилника о попису).
- Генерални директор, као овлашћено лице у складу са чланом 61. став 1. тачка 10) Статута и чланом 22. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, није донео решења о формирању комисија за попис у организационим деловима у којима је вршен попис новчаних средстава благајни, текућих рачуна и примљених а нереализованих чекова грађана са стањем на дан 31. децембра 2015. године у профитним/пословним организацијама, као и трговачке робе у продајним објектима и магацинима трговине и угоститељства, те залиха хране и пића у ПО Трговина, туризам и угоститељства, него су те комисије формирали руководиоци профитних, односно пословних организација који за то нису овлашћени (члан 4. Правилника о попису).
- Приликом физичког пописа опреме у просторијама ПО Стручне службе, а која се налази у канцеларији генералног директора, канцеларији шефа кабинета директора и канцеларији асистента директора саобраћаја и асистента техничког директора утврђено је стварно стање од шест уметничких слика, док је у обрађеном документу о попису слика, који се доставља рачуноводству, наведена само једна уметничка слика. Извештајем о извршеном попису није констатована разлика између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања (члан 9. и 13. Правилника о попису).
- Комисија за попис потраживања није сачинила пописне листе са подацима о стварном и књиговодственом стању, него је сачинила одлуке који садржи сумарне податке по синтетичким контима, преузете из књиговодствених евиденција.
- Није извршен попис чекова по износу, серијским бројевима, датуму издавања и банкама, код пословних организација које су их имале на стању, осим код Пословне организације Ласта – Срем, Стара Пазова, Радна јединица Инђија, јер је извршен попис у укупној вредности свих чекова на местима пописа; није извршен попис готовине по апоенској структури у Пословној организацији Младеновац, Пословној организацији Обреновац, делимично је извршен попис благајне Пословне организације Трговина, туризам и угоститељство; није извршен попис готовине по апоенској структури динара у благајни Мењачнице Авала и Мењачнице Савски трг, јер Комисија за попис унела збирне податке о стању динара у благајнама мењачнице и није извршен попис ефективниог страног новца у девизној благајни Мењачнице Савски трг и Мењачнице Авала по валутама и апоенској структури, него само збирно по валутама (члан 11. став 1. Правилника о попису)
- Надзорни одбор, као надлежни орган, није донео одлуке о усвајању извештаја о извршеном попису имовине у току године, као и по попису са стањем на дан 31. децембра 2015. године, него је исте донео Извршни одбор директора СП „Ласта” ад, Београд, што није у складу са чланом 56. Статута, чланом 22. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 13. Правилника о попису.
- Друштво није у 2015. години вршило попис и усклађивање стања приликом примопредаје дужности рачунополагача у магацинима, што није у складу са чланом 17. Закона о рачуноводству.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, у делу који регулише попис, наведено је да се исти врши најмање једном годишње или на крају године са стањем на дан 31. децембра, што није у складу са чланом 2. став 2. Правилника о попису, којим је прописано да правно лице, односно предузетник врши годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембра године за коју се врши попис.

Процедура Рад пописне комисије ПР 00ФН 02 није усклађена са Правилником о роковима и начину вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, јер наводи метод континуираног пописа, који није предвиђен у законским и подзаконским прописима. Процедура не упућује на Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, као подзаконски акт којим је регулисано обављање пописа од стране правних лица.

3) Као што је објашњено под тачком 5.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво је на дан 31. децембра 2015. године исказало у оквиру рачуна грађевинског земљишта износ од 256.546 хиљада динара који се односи на право коришћења на грађевинским парцелама што није у складу са чланом 5. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

4) Као што је објашњено под тачком 5.1.2. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије, поређењем аналитичке евиденције Друштва грађевинских парцела и увидом у листове непокретности, утврђено је да Друштво у аналитичкој евиденцији нема евидентиране све парцеле грађевинског земљишта, а за оне које су евидентиране, нема податке о површинама свих парцела, што је супротно члану 11. Закона о рачуноводству.

Обзиром да Друштво нема потпуну аналитичку евиденцију парцела грађевинског земљишта, да је неправилно извршило класификацију истих, те није пописало наведене парцеле грађевинског земљишта, у поступку ревизије није било могуће уверити се у основаност исказане позиције.

5) Као што је објашњено под тачком 5.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво у оквиру рачуна грађевинских објеката у својим пословним књигама исказује и вредност грађевинског земљишта на коме има право коришћења, што није у складу са параграфом 58 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, којим је регулисано да су земљиште и објекти засебна средства која се обрачунавају засебно, чак и када су заједно прибављени.

6) Као што је објашњено под тачком 5.1.2. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије, према подацима из аналитичке евиденције постројења и опреме, утврђено је да Друштво поседује знатан број средстава која немају садашњу вредност, односно потпуно су амортизована, а и даље се налазе у употреби. Потпуно амортизованих, појединачних ставки постројења и опреме у аналитичкој евиденцији има 4.018, укупне набавне вредности 1.959.611 хиљада динара што чини 16,38% набавне вредности свих постројења и опреме који укупно износе 11.962.161 хиљаду динара.

Друштво у 2015. години није вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима, што је супротно члану 20. а у вези члана 2. став 1. тачка 4) Закона о рачуноводству. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији значајног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 1.959.611 хиљаду динара док је укупна набавна вредност свих ставки постројења и опреме исказаних у пословним књигама 11.962.161 хиљаду динара. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Друштва за 2015. годину.

7) Као што је објашњено под тачком 5.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво је у оквиру некретнина, постројења и опреме у припреми исказало износ од 21.559 хиљада динара по почетном стању из ранијих година. На дан финансијских извештаја за 2015. годину, Друштво за иста средства није извршило процену надокнадивог износа у складу са МРС 36 Умањење вредности имовине. Применом додатних ревизорских процедура нисмо били у могућности да утврдимо да ли вредност некретнина, постројења и опреме у припреми у финансијским извештајима за 2015. годину премашује надокнадив износ и да ли је по том основу требало признати расходе по основу умањења вредности.

8) Као што је објашњено под тачком 5.1.4. Напомена уз Извештај, Друштво је приликом обрачуна привремених пореских разлика узело у обзир разлике које се односе на резервисања за јубиларне награде и по основу истих признало одложена пореска средства у износу од 26.992 хиљаде динара. Обзиром да резервисања за јубиларне награде представљају сталну пореску разлику, наведено није у складу са члановима 9а. и 22б. Закона о порезу на добит¹⁰, као ни са захтевима МРС 12 Порез на добит. У финансијским извештајима за 2015. годину исказана су прецењена одложена пореска средства у износу од 26.992 хиљаде динара, као и одложени порески приходи у износу од 746 хиљада динара, док су губици ранијих година потцењени у износу од 26.246 хиљада динара као последица наведене неправилности.

Такође, Друштво није извршило пребијање одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза у складу са захтевима параграфа од 71 до 76 МРС 12 Порези на добитак. У финансијским извештајима за 2015. годину исказана су одложена пореска средства у износу од 36.460 хиљада динара и одложене пореске обавезе у износу од 320.869 хиљада динара.

9) Као што је објашњено под тачком 5.1.5. Напомена уз Извештај, у оквиру Службе рачуноводства не воде се аналитичке евиденције залиха робе што није у складу са чланом 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и није могућ увид у промет и стање на рачунима помоћних књига за залихе робе, што није у складу са одредбама члана 12. Закона о рачуноводству. Ове аналитичке евиденције се воде у ПО Трговина, туризам и угоститељство комбинацијом ручног вођења и вођења на рачунару, уз коришћење више различитих софтвера.

¹⁰ „Службени гласник РС“ број 25/2001, 80/2002, 80/2002-други закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014-други закон и 142/2014

10) Као што је објашњено под тачком 5.1.6. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије утврђено је да Друштво није вршило процену вероватноће наплативости потраживања од купца у иностранству „Отисак путовање“ доо, Сплит, Хрватска, у укупном износу од 3.700 хиљада динара, а до дана ревизије нису наплаћена. Наведено није у складу са параграфима од 58 до 62 МРС 39 Финансијски инструменти признавање и одмеравање.

11) Као што је објашњено под тачком 5.1.7. Напомена уз Извештај, Укупан износ потраживања од матичних филијала РФЗО за накнаде зараде за време привремене спречености за рад (боловање преко 30 дана), које се исплаћује из средстава обавезног социјалног осигурања је 58.917 хиљада динара од чега се износ од 32.750 хиљада динара од 1. јануара 2010. године налази на рачуну исправке вредности, по препоруци екстерног ревизора. Ове накнаде у дужем временском периоду нису накнађиване, од стране надлежних матичних филијала РФЗО, због непостојања законског услова да је доспели допринос за здравствено осигурање плаћен. Друштво са надлежним матичним филијалама РФЗО није извршило усаглашавање по питању права на рефундацију средстава и по питању висине очекиваних прилива те се не може потврдити да ће и у ком износу ова потраживања бити реализована.

12) Као што је објашњено под тачком 5.1.9. Напомена уз Извештај, попис чекова извршен је у следећим огранцима: ПО Међународни и међумесни саобраћај (15 хиљада динара), ПО Ласта-Авала (33 хиљаде динара), ПО Ласта-Срем, Стара Пазова, РЈ Инђија (10 хиљада динара), ПО Ваљево (2 хиљаде динара) и ПО Трговина, туризам, угоститељство, где је пописано 1.031 хиљада динара. У оквиру износа пописаних чекова у ПО Трговина, туризам, угоститељство, пописан је износ од 39.736,00 за који је наведено „Универзал банка стечајна маса“. Нисмо добили доказ да су ова потраживања пријављена у стечајну масу. Такође, иста нису исправљена иако је стечајни поступак Универзал банке ад, Београд покренут Решењем Привредног суда у Београду, 11 Ст.19/2014 од 3. фебруара 2014. године.

Сходно одредбама Закона о чеку, поред осталог, протекло је више од шест месеци од протека рока од осам дана за подношење чекова на исплату, па је наступила застарелост за регресни захтев против издаваоца (трасанта) због неисплате (члан 21.), као и да нису поднети докази да је издавалац чекова тужен по основном уговору који је био основ за издавање чекова, извесно је да су ова потраживања ненаплатива.

13) Као што је објашњено под тачком 5.1.9. Напомена уз Извештај, Друштво је у оквиру потраживања за нефактурисани приход исказало износ од 2.652 хиљаде динара по основу улазних рачуна од комитента Hotel Desaret, Охрид, Македонија, а који се односе на услуге хотелског смештаја запослених приликом учествовања на спортским играма-друмаријада која је одржана у 2015. години. Наведено је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2015. годину прецењених потраживања за нефактурисани приход и потцењених расхода периода у износу од 2.652 хиљаде динара.

Преостали износ од 2.382 хиљаде динара који је исказан у оквиру потраживања за нефактурисани приход се односи на евидентиране улазне рачуне који су везани за организовање туристичких путовања. Обзиром да се приликом рачуноводственог евидентирања промена које се односе на обрачун и испостављање излазних рачуна за услуге организовања туристичких путовања (врше се истовремено) користи пребијање прихода и расхода и да се приказује само приход од провизије туристичке агенције и

приход од ванлинијског саобраћаја настао по наведеном основу, Друштво је у финансијским извештајима за 2015. годину исказало потцењене трошкове производних услуга и потцењене приходе од продаје производа и услуга у износу од 2.382 хиљаде динара.

14) Као што је објашњено под тачком 5.1.13. Напомена уз Извештај, у току обављања ревизије утврђено је да рачуноводствена исправа на основу које је извршено евидентирање не садржи потребне елементе из члана 8. и 9. Закона о рачуноводству и као таква не представља веродостојну рачуноводствену исправу на основу које се може извршити евидентирање пословне промене. На основу информација из достављеног документа нисмо се уверили у начин на који је утврђена процена садашње обавезе у износу од 243.065 хиљада динара због чега није било могуће потврдити да су дугорочна резервисања за отпремнине и јубиларне награде формирана у складу са МРС 19 Примања запослених.

15) Као што је објашњено под тачком 5.1.14. Напомена уз Извештај, на дан 31. децембра 2015. године бруто коефицијент задужености, израчунат по методологији из члана 23.1.6 Уговора о регулисању дужничко-поверилачких односа закљученог дана 31. августа 2015. године са 19 поверилаца, износио је 5,13. Друштво је по основу истог уговора било у обавези да коефицијент дуга износи највише 4,7 до 31. децембра 2015. године, односно највише 3,2 у периоду од 01. јануара 2016. године до 31. децембра 2016. године. Обзиром да повериоци, на основу наведеног, имају право да једнострано прогласе превремено доспеће свих уговорених обавеза Друштво није у складу са параграфом 74 МРС 1 све дугорочне обавезе које су регулисане поменутиим уговором, као и оне за које поверилац може да прогласи доспеће истих уколико се погорша финансијски положај Друштва, класификовало на крају извештајног периода, као краткорочне јер Друштво нема безусловно право да одложи њено измирење за најмање дванаест месеци после датума. Наведено је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2015. годину потцењених краткорочних обавеза и прецењених дугорочних обавеза у износу од 2.862.862 хиљаде динара.

16) Као што је објашњено под тачком 5.1.16. Напомена уз Извештај, Друштво у оквиру дела осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године на дан 31. децембра 2015. године исказује доспеле камате од финансијских институција у износу од 3.788 хиљада динара. Наведено није у складу са чланом 35. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике¹¹.

17) Као што је објашњено под тачком 5.1.17. Напомена уз Извештај, Друштво је дана 31. децембра 2015. године извршило рекласификацију уплате комитента Masel Group доо, Београд, у износу од 586 хиљада динара са рачуна потраживања од купаца у земљи на рачун примљених аванса у земљи, иако се радило о уплати по испостављеној фактури. Наведена неправилност је имала за последицу исказивање прецењених потраживања од купаца у земљи и прецењених обавеза за примљене авансе у износу од 586 хиљада динара у финансијским извештајима за 2015. годину.

¹¹ „Службени гласник РС“, број 95/2014

18) Као што је објашњено под тачком 5.1.18. Напомена уз Извештај, увидом у пословну документацију утврђено је да, у оквиру обавеза из пословања-туристички аранжмани, Друштво исказује и кумулиране уплате које потичу из ранијих година, а за које није могло да идентификује аранжмане на које се уплата односи, као ни кориснике аранжмана.

Закључивањем уговора о пријави аранжмана између корисника услуге организовања туристичког аранжмана и Друштва дефинишу се подаци о аранжману, кориснику, динамици плаћања, броју рачуна на који се врши уплата, као и инструкције приликом попуњавања уплатнице. Инструкцијом за плаћање је наведено да се обавезно уноси име корисника аранжмана, што није довољно прецизна инструкција обзиром да кумулиране уплате потичу из ранијих година.

Због тога што Друштво није успоставило адекватан систем праћења реализације уговора за туристичке аранжмане, по појединим уговорима, не могу се идентификовати уплате физичких лица на које се туристичке аранжмане односе.

19) Као што је објашњено под тачком 5.6. Напомена уз Извештај Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило неусаглашена потраживања, што није у складу са чланом 18. став 4. Закона о рачуноводству¹².

20) Као што је објашњено под тачком 5.6. Напомена уз Извештај, Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило датум када су финансијски извештаји одобрени за објављивање, као и ко је дао то одобрење, што није у складу са параграфом 17 и 18 МРС 10 Догађаји после извештајног периода.

ПРИОРИТЕТ 3¹³ (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 5.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво је, у оквиру аванса за некретнине, постројења и опрему у земљи на дан 31. децембар 2015. године, исказало потраживање за аванс дат комитенту Махи сервис доо, Сопот у износу од 3.250 хиљада динара без ПДВ-а који је уплаћен по основу Уговора о ремонту аутобуса број 8537 од 10. јула 2015. године. Истим је у члану 1. дефинисан предмет уговора-ремонт хаварисане каросерије аутобуса Berkhof Axial 70, гаражни број 9051. У 2016. години комитент Махи сервис доо, Сопот је испоставио Друштву рачун број 25/16 од 26. јула 2016. године, а по основу наведеног уговора. Исти је Друштво евидентирало у оквиру трошкова услуга одржавања. Обзиром на наведено, Друштво на дан 31. децембар 2015. године није у складу са чланом 15. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике исказало износ од 3.250 хиљада динара у оквиру рачуна Плаћени аванси за залихе и услуге.

¹² „Службени гласник РС“ број 62/2013

¹³ ПРИОРИТЕТ 3 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

Државна ревизорска институција препоручује Друштву да утврђене неправилности отклони према следећим приоритетима:

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) да донесе опште акте и допуни постојеће процедуре са прецизним регулисањем поступка набавке горива, пријема, издавања и праћења издавања горива. Такође, да евиденцију залиха горива уреди у складу са чланом 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 12. Закона о рачуноводству. (Напомена 5.1.5. – Препорука број 14)

2) да доследно примењује одредбе тачке 6. Процедуре - Набавка којом је регулисан процес набавке Службе набавке, као и вођење и чување записа - Табела за праћење поручивања и испоруке робе. Такође, да евиденцију залиха резервних делова, потрошног материјала, канцеларијског материјала, алата и ситног инвентара уреди у складу са чланом 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 12. Закона о рачуноводству. (Напомена 5.1.5. – Препорука број 15)

3) да у пословним књигама засебно евидентира приходе и расходе настале пружањем услуга организовања туристичких путовања у складу са параграфом 32 МРС 1 Презентација финансијских извештаја, као и општим рачуноводственим начелом прописаним одредбама члана 19. Закона о рачуноводству, којим су прописана правила вредновања позиција.

Такође, да приликом организовања туристичког путовања у писаној форми закључи уговоре о коришћењу смештајних капацитета (алотмана), да закључи друге уговоре са трећим лицима за услуге из програма путовања и прибави рачуне пружаоца услуга који гласе на Друштво и садрже све елементе неопходне за евидентирање у пословним књигама.

Поред тога, да усклади процедуру Рад девизне благајне ПР 00 ФН 09 са Законом о девизном пословању и подзаконским актима који уређују платни промет са иностранством. (Напомена 5.2.2. – Препорука број 33)

4) да:

- трошкове отпремнина исказује у складу са општим рачуноводственим начелима дефинисаним Законом о рачуноводству и
- да изврши обрачун разлике отпремнине за одлазак у пензију лицима којима је обрачун извршен у мањим износима. (Напомена 5.2.9. – Препорука број 45)

5) да преиспита постојеће и дефинише јасне и прецизне рачуноводствене политике у вези са исправком вредности потраживања. (Напомена 5.2.17. – Препорука број 51)

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

- 1) да у рачуноводственом програму обезбеди евидентирање пословних промена хронолошки, уредно и ажурно, као и да онемогући накнадну промену података и елемената прокњижених налога. У рачуноводственој апликацији омогући увид у контролу улазних података, контролу исправности унетих података, као и да пружи информације о лицима која врше унос улазних података. Такође, да рачуноводствени програм омогући чување података о свим прокњиженим пословним променама и онемогући променљивост записа о појединачним ставкама у промету главне књиге, те да обезбеди да се сви неотклоњени програмски недостаци употпуне мануелним контролним поступцима.(Напомена 3.2.- Препорука број 1)
- 2) да усклади одредбе Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама у делу који регулише попис, као и процедуру Рад пописне комисије 00ФН 02, са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и да у складу са истим убудуће врши попис.(Напомена 5.1.- Препорука број 4)
- 3) да изврши рекласификовање исказаног износа са рачуна грађевинског земљишта на рачун остала нематеријална имовина, а који се односи на право коришћења грађевинских парцела.(Напомена 5.1.2.- Препорука број 5)
- 4) да успостави потпуну аналитичку евиденцију грађевинских парцела у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству. (Напомена 5.1.2.- Препорука број 6)
- 5) да вредност парцела грађевинског земљишта на које има право коришћења, евидентира на рачуну Остала нематеријална имовина, одвојено од вредности грађевинских објеката.(Напомена 5.1.2.- Препорука број 7)
- 6) да врши преиспитивање корисног века употребе средстава у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема за средства која су и даље у употреби, такође да изврши процену корисног века и спроведе корективна књижења у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.(Напомена 5.1.2. – Препорука број 8)
- 7) да на дан финансијских извештаја изврши процену надокнадивог износа некретнина, постројења и опреме у припреми у складу са МРС 36 – Умањење вредности имовине (Напомена 5.1.2. – Препорука број 9)
- 8) да изврши обрачун и пребијање одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза у складу са захтевима МРС 12 Порез на добит.(Напомена 5.1.4. – Препорука број 13)
- 9) да евиденцију залиха робе уреди у складу са чланом 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 12. Закона о рачуноводству. (Напомена 5.1.5. – Препорука број 16)
- 10) да изврши процену ненаплативости потраживања од купца у иностранству „Отисак путовање“ доо, Сплит, Хрватска у износу од 3.700 хиљада динара у складу МРС 39 и усвојеним рачуноводственим политикама. (Напомена 5.1.6.- Препорука број 18)

11) да са надлежним матичним филијалама РФЗО усагласи износе потраживања за које је извесно да ће се накнадити из средстава обавезног социјалног осигурања и да у својим пословним књигама искаже потраживања од фондова, по основу накнада зарада које се рефунирају, у висини очекиваних прилива, у складу са МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, Концептуалним оквиром за финансијско извештавање и усвојеним Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама. (Напомена 5.1.7. – Препорука број 19)

12) да изврши исправку вредности чекова Универзал банка ад, Београд-у стечају. (Напомена 5.1.9. – Препорука број 20)

13) да изврши рекласификацију обавеза, за које нема безусловно право да одложи њихово измирење за најмање дванаест месеци после датума, са дугорочних обавеза на краткорочне обавезе. (Напомена 5.1.14. – Препорука број 25)

14) да у будућем периоду камате које су доспеле исказује у складу са чланом 35 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике у оквиру групе рачуна Друге обавезе. (Напомена 5.1.16 – Препорука број 26)

15) да прецизира инструкције за плаћање на основу којих је могуће недвосмислено утврдити корисника аранжмана, као и да предузме мере којима ће идентификовати кумулиране уплате које потичу из ранијих година. (Напомена 5.1.18. – Препорука број 27)

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) да евидентирање датих аванса врши у складу са наменом за коју су дати и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. (Напомена 5.1.2. – Препорука број 10)

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Као што је наведено под тачком 5.1.2. Напомена уз Извештај Друштво-закупац је на дан 31. децембра 2015. године у оквиру осталих дугорочних финансијских пласмана исказало депозит у износу од 376 хиљада динара (3.500 EUR), по основу Уговора о закупу број 16179 од 21. децембра 2010. године закљученог са физичким лицем-закуподавцем. Анексом број 426 од 14. јануара 2013. године, уговорено је да од 1. јануара 2013. године месечна закупнина износи 3.000 EUR, при чему Друштво није извршило повраћај депозита од 500 EUR у динарској противвредности, који прелази износ месечне закупнине. Уговор је истекао 1. јануара 2015. године. Са истим закуподавцем, за закуп истог пословног простора закључен је нови Уговор о закупу број 353 од 14. јануара 2015. године, којим није уговорено ниједно средство обезбеђења, а закупнина је уговорена у износу 3.000 EUR у динарској противвредности, коју је Друштво наставило да плаћа. Друштво није извршило повраћај уплаћеног депозита одмах након истека Уговора о закупу број 16179 од 21. децембра 2010. године. Чланом 78. Закона о облигационим односима, прописано је да кад уговор престане да важи по истеку одређеног рока, сходно се примењују одредбе о раскидном услову. Чланом 132. став 2. истог закона, који дефинише дејство раскида, прописано је да ако је једна страна извршила уговор потпуно или делимично, има

право да јој се врати оно што је дала, даље, да свака страна дугује другој накнаду за користи које је у међувремену имала од онога што је дужна вратити, односно накнадити (став 4.), као и да страна која враћа новац дужна је платити затезну камату од дана кад је исплату примила (став 5.).

Такође, Друштво није вршило курсирање датог депозита у износу од 3.500,00 EUR, што је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2015. годину потцењених осталих дугорочних финансијских пласмана за износ од 60 хиљада динара, потцењених прихода по основу ефеката валутне клаузуле за износ од 2 хиљаде динара, као и потцењеног нераспоређеног добитка ранијих година у износу од 58 хиљада динара.

2) Као што је наведено под тачком 5.1.6. Напомена уз Извештај:

(1) Друштво је са ЈУБМЕС банком ад, Београд 1. децембра 2014. године закључило Уговор о краткорочном кредиту број 7781/2014 у износу 62.041 хиљада динара. Рок отплате кредита је 14. јануар 2015. године. Као средство обезбеђења кредита, поред осталог, закључен је Уговор о цесији потраживања ради наплаћивања бр. 7781/2014-3 од 31. октобра 2014. године. Предмет цесије је потраживање Друштва од Привредног друштва за производњу, прераду и транспорт угља Рударски басен Колубара доо, Лазаревац по фактури број 23863 од 30. новембра 2014. године за превоз радника за месец новембар 2014. године у износу од 62.041 хиљада динара, са доспећем 14. јануара 2015. године.

(2) Друштво (уступилац) је са MS Comerc доо, Добриња (пријемник) и Градском агенцијом за саобраћај доо, Крагујевац (дужник) 30. новембра 2015. године закључило Уговор о цесији број 14286. Друштво је уступило доспело потраживање у износу 4.000 хиљаде динара.

Друштво је новчане обавезе по краткорочном кредиту према ЈУБМЕС банци ад, Београд у износу од 62.041 хиљада динара, као и обавезе према добављачу MS Comerc доо, Добриња у износу од 4.000 хиљада динара измирило са потраживањем од Привредног друштва за производњу, прераду и транспорт угља Рударски басен Колубара доо, Лазаревац и потраживањем од Градске агенције за саобраћај доо, Крагујевац у истим износима, односно измирило је своје обавезе променом повериоца у облигационом односу.

Наведене промене нису евидентиране преко рачуна код банке, односно пружаоца платних услуга, што није у складу са одредбама члана 46. став 4. Закона о платном промету, односно одредбама члана 5. став 4. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност¹⁴.

3) Као што је наведено под тачком 5.1.9. Напомена уз Извештај у поступку ревизије је утврђено да Друштво:

- Правилником о организацији и систематизацији послова није предвидело огранак (филијалу) у иностранству као посебни организациони део,

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 68/2015

- није регулисало радноправни статус извршног директора Филијале, као лица које је овлашћено да води послове, односно има статус лица са посебним овлашћењима у Филијали у Гетеборгу, која је организациони, саставни део Друштва и обавља делатност, па представља огранак у смислу Закона о привредним друштвима, а такође је и по упису код регистрационог органа у Шведској саставни део Друштва као правног лица,

- није у пословним књигама исказало трошкове накнада за обављање послова извршног директора у Филијали у Гетеборгу за 2015. годину, него је накнаду у висини уговорене провизије од продатих и наплаћених карата евидентирало на рачуну Обавезе према добављачима из иностранства, чиме је извршном директору Филијале признало статус трећег лица, што је неспојиво са његовим статусом лица са посебним овлашћењима у Филијали.

У поступку ревизије су достављени докази да је у пословним књигама Филијале у Гетеборгу, које се воде по прописима Шведске, исказана зарада извршног директора Филијале и да је порез на зараду извршног директора плаћан са рачуна Филијале.

Документација у вези са оснивањем огранка није нам предочена у току ревизије, односно није презентован акт о оснивању представништва или филијале у Гетеборгу, као ни Статут који је важио у време оснивања тог организационог дела Друштва у иностранству.

4) Као што је наведено под тачком 5.1.9. Напомена уз Извештај у поступку ревизије је утврђено да Друштво:

- није евидентирало пословне промене које настају у обављању послова огранка (филијале) у иностранству, односно промене у „ручној каси“-благајни и на девизном рачуну у иностранству у роковима прописаним чланом 10. Закона о рачуноводству, односно чланом 19. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама који је друштво усвојило,

- евидентирање трошкова књиговодствених услуга није вршило на основу веродостојне документације у смислу члана 8. Закона о рачуноводству,

- није у пословним књигама промене које настају у обављању послова огранка (филијале) у иностранству евидентирало на посебним субаналитичким рачунима у оквиру одређеног рачуна.

5) Као што је наведено под тачком 5.1.9. Напомена уз Извештај уговори са агентима-физичким лицима, којима је уговорено да предају девизних средстава остварених од продаје карата, могу да врше преко возног особља, као и све извршене наплате у ефективном страном новцу по том основу нису у складу са чланом 34. став 9. Закона о девизном пословању¹⁵, као и тачком 3. Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу¹⁶, која је важила до 30. јуна 2015. и тачком 3. Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу¹⁷, која је на снази од 1. јула 2015. године, јер наведеним одлукама није прописан тај основ за наплату у ефективном страном новцу.

Тakoђе, процедура Рад девизне благајне ПР 00 ФН 09 није у складу са наведеним прописима у делу којим је предвиђена наплата „девизног пазара од продајних места и физичких лица из иностранства“.

¹⁵ „Службени гласник РС“, бр. 62/06, 31/11, 119/12 и 139/14

¹⁶ „Службени гласник РС“, бр. 67/11, 46/14 и 71/14

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 51/2015

6) Као што је наведено под тачком 5.1.9. Напомена уз Извештај у поступку ревизије, на основу дневника девизне благајне-службена путовања, за децембар 2015. године, утврђено је да је Друштво у децембру 2015. године просечно држало у девизној благајни ефективни страни новац у динарској противвредности од 12.685,58 EUR, односно у износу који је већи од дозвољеног, што није у складу са одредбама тачке 5а. Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном, која је на снази до 30. јуна 2015. године и тачке 6. Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу, која је на снази од 1. јула 2015. године.

Тачком 5а., односно тачком 6. наведених одлука прописано је да резидент који пружа услуге међународног робног и путничког превоза може у својој девизној благајни држати ефективни страни новац за плаћање накнаде трошкова за службено путовање у иностранство запосленог који врши превоз, као и за плаћање трошкова у вези с превозним средством и робом на путу у иностранству у износу који не прелази 1.000 ЕУР, односно противвредност у другој страни валути обрачунату по званичном средњем курсу Народне банке Србије. Такође, да тај износ представља просечно дневно стање ефективног страног новца на месечном нивоу и израчунава се тако што се збир тих дневних стања подели бројем календарских дана у том месецу.

7) Као што је наведено под тачком 5.2.2 Напомена уз Извештај, Друштво је вршило услуге превоза у ванлинијском превозу по појединим уговорима, а да се није придржавало цена утврђеним ценовником за ванлинијски саобраћај. Према документацији приложеној уз уговоре сагласност на ниже цене дали су руководиоци који за то нису били овлашћени.

8) Као што је наведено под тачком 5.2.2 Напомена уз Извештај, уговором о превозу-услугу број 28801 од 4. августа 2015. године уговорено је изнајмљивање 10 аутобуса за превоз 500 путника и цена по ауто-дану од 25 хиљада динара, али није наведен тип аутобуса, нити број седишта, који су важни елементи за одређивање цене услуге, односно од којих зависи примена Ценовника. Због наведеног нисмо се уверили да је уговорена цена по ауто-дану одговарајућа, те да евидентирање прихода од ванлинијског саобраћаја није извршено у складу са чланом 8. и 9. Закона о рачуноводству.

Услуга је извршена 4. августа 2015. године, а плаћање по уговору је извршено готовински, у пет рата, након извршене услуге, иако то уговором није прецизно утврђено.

Наведено није у складу са чланом 31. став 4. и 6. Закона о превозу у друмском саобраћају којима је прописано да уговор на основу кога се обавља ванлинијски превоз путника и ствари мора бити попуњен читко, тачно и закључен пре постављања возила за укрцавање путника у полазишту (став 4.) и да у ванлинијском превозу путника, превозник мора да има доказ о уплати цене ванлинијског превоза-вожње, утврђене уговором, за све време обављања превоза (став 6.). Од те обавезе су ослобођени уговори из члана 31а., који се односе на уговорени ванлинијски превоз радника на посао и са посла, као и ђака и студената до школе и од школе.

Типски уговор садржи алтернативне одредбе о битним условима уговора (условима и року плаћања) као и уговорне одредбе које нису применљиве на неке кориснике услуга-физичка лица (средства обезбеђења, фактурисање/обрачун), због чега није могуће утврдити стварни садржај сагласности воља уговорних страна.

9) Као што је објашњено под тачком 5.2.2. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије је утврђено:

- Да је Друштво у пословним књигама по основу пружених услуга организовања туристичких путовања по закљученим уговорима исказало приходе у пребијеним износима, односно није евидентирало засебно приходе и расходе настале пружањем наведених услуга, што није у складу са параграф 32 МРС 1, којим се захтева да се о имовини и обавезама, приходима и расходима извештава засебно. Због напред наведеног, у поступку ревизије није било могуће уверити се који би били ефекти у финансијским извештајима за 2015. годину да се о приходима и расходима насталим по основу пружања услуга приликом организовања туристичких аранжмана извештавало засебно.

- У више путних листова, који су оверени на граници, а односе се на три туристичка путовања, ручно су додавана имена (по једно име), а за два туристичка путовања нису презентовани путни листови који су оверени на граници, што није у складу са чланом 6. Закона о међународном превозу у друмском саобраћају¹⁸, који прописује да се у рубрике путног листа подаци уносе писаћом машином или штампачем компјутера, да се подаци не могу прецртавати или исправљати, као и да је домаћи превозник дужан да путни лист са списком путника чува две године, рачунајући од дана његовог попуњавања. Такође, због непостојања путних листова за два туристичка путовања, као и због ручног дописивања у презентоване путне листове нисмо се уверили у број лица која су стварно обавила ова туристичка путовања.

- Да за услуге хотелског смештаја, које су фактурисане од стране хотела IHZ Italia by Tourplan s.r.l. Rim и Hotel Colorado, Lido di Jesolo, Италија не постоје закључени уговори о пружању тих услуга, што није у складу са чланом 886. Закона о облигационим односима којим је прописано да уговор о алотману (ангажовању угоститељских објеката) мора бити закључен у писаној форми. Укупна вредност рачуна, које су испоставили IHZ Italia by Tourplan s.r.l. Rim и Hotel Colorado, Lido di Jesolo, Италија, за услуге хотелског смештаја је 3.201 хиљада динара, односно 26.573 EUR.

- Друштво је у обрачун за четири туристичка путовања укључило рачуне за услуге хотелског смештаја, у укупном износу 9.032 хиљаде динара, које је издала „Агенција Sapienza“ Биљана Бајић предузетник, Нови Сад, са којом је 22. новембра 2010. године закључен Уговор о техничкој сарадњи. Предмет уговора о техничкој сарадњи је посредовање у проналажењу хотелског смештаја, а наведени предузетник није регистрован у Регистру туризма, како је прописано чланом 58. став 4. Закона о туризму, што је утврђено увидом у јавно доступне податке Агенције за привредне регистре, која води Регистар туризма.

Увидом у Регистар предузетника утврђено је да је уписана “Агенција Sapienza” Биљана Бајић предузетник, Нови Сад којој је претежна делатност-Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем (шифра делатности: 7022). Чланом 42. став 2. Закона о туризму је прописано да ако привредно друштво, друго правно лице или предузетник и не обавља делатност туристичке агенције као претежну делатност, дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструју огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма.

¹⁸ „Службени лист СРЈ“, бр. 60/98, 5/99, 44/99, 74/99, 4/2000, „Службени лист СЦГ“, бр. 1/2003 и „Службени гласник РС“, бр. 101/2005 - други закон и 18/2010

Поред наведеног, рачуни које је издала “Agencija Sapienza” Биљана Бајић предузетник, Нови Сад, не садрже податке о ценама хотелског смештаја, броју туриста (корисника) и туристичком аранжману, него само податке о називу хотела који је пружио услуге, периоду боравка туриста у њима и укупну цену хотелског смештаја. Због наведеног, нисмо се уверили у стварни садржај пословне промене, односно у њену потпуност, истинитост и у елементе за обрачун у смислу члана 8. и 9. Закона о рачуноводству.

- Да је у обрачун по уговору 12796 од 22. октобра 2014. године укључен рачун Explorer travel services доо, Нови Сад број 01/2015 од 30. априла 2015. године. У опису су наведене услуге консултовања при изради програма путовања за сезону пролеће/лето 2015. године, на износ 192 хиљаде динара, које нису садржане у програму путовања, па нису трошак који се може признати у обрачуну, због чега издати рачун не представља веродостојну рачуноводствену исправу у смислу члана 8. Закона о рачуноводству.

- Да су услуге локалних туристичких водича, као и улазнице у манастире, галерије, дискотеке, за музичке вечери и сличне садржаје, плаћане готовински, ефективним страним новцем, који запослени у Друштву-туристички пратиоци подижу на девизној благајни по налогу за службено путовање. Према пословној документацији, неки туристички пратиоци су сопственим девизним средствима плаћали значајан део наведених услуга у иностранству, а та средства су им рефундирана по повратку, односно по обрачуну службеног путовања у иностранство. Као документ о исплати локалног туристичког водича приложене су ручно исписане признанице или „фактуре“. Због непостојања уговора са пружаоцима услуга и рачуна о пруженим услугама који садрже све елементе неопходне за књижење, нисмо се уверили да ли су, од кога и у ком обиму пружене наведене услуге. Један од таквих рачуна је и рачун Hotela Cassa Rossa, Монтекатини Терме, Италија који је 21. априла 2015. године испоставио ручно исписану „фактуру“ за улазнице у галерију у Фиренци за 19. април 2015. године и услуге туристичког водича за 18. април 2015. године у Пизи. Укупна вредност фактуре је 3.801 EUR.

- Приликом коначног обрачуна службеног путовања исплата запосленима-туристичким пратиоцима је вршена у ефективном страном новцу, што није у складу са тачком 35. став 5. Упутства о спровођењу Одлуке о обављању платног промета са иностранством, којим је прописано да се разлика до износа трошкова утврђених коначним обрачуном тог путовања уплаћује на девизни рачун резидента-физичког лица.

Такође, процедура Рад девизне благајне ПР 00 ФН 09 није у складу са наведеним прописом, јер предвиђа да се из девизне благајне исплаћује разлика уколико су трошкови службеног пута већи него што је планирано.

10) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, у току ревизије утврђено је да је код 2.661 запосленог основна зарада мања од минималне зараде утврђене за месец за који се врши обрачун, што није у складу са чланом 111. Закона о раду и чланом 60. Колективног уговора. У 2015. години мања основна зарада од минималне зараде је исказана у 19.136 обрачуна.

11) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, Друштво је на основну зараду увећану за „разлику бода“ (коефицијент 0,716) извршило обрачун минулог рада, односно није поступило у складу са одредбама члана 108. став 5. Закона о раду и члана 59. Колективног уговора којима је дефинисано да је основица за обрачун увећане зараде основна зарада. Минули рад обрачунат на увећање зараде („разлика бода“-коефицијент 0,716), обрачунат у 2015. години, износи 10.558 хиљада динара.

12) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, на дан доношења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, 27. октобра 2014. године, за обрачун и исплату зарада била је у примени бруто основица у износу од 7.616,98 динара, односно нето основица од 6.482,80 динара, коју Друштво није умањило за 10% и као такву применило за обрачуне и исплате зараде почев од обрачуна за новембар 2014. године па до дана вршења ревизије што није у складу са одредбама члана 5. наведеног закона.

У 2015. години, на рачун јавних прихода Републике Србије Друштво није уплатило разлику укупног износа зарада обрачунатих применом основице која није умањена са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа зарада обрачунатих применом умањене основице са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца, што није у складу са одредбама члана 7. става 1. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава

Није било могуће утврдити ефекте утврђених неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

13) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, укупни трошкови накнада за 55 закључених уговора о делу су износили 3.513 хиљада динара, а у корист обавеза према физичким лицима за накнаде и одговарајућих рачуна обавеза за порезе и доприносе. Ови уговори су закључени за послове: изнајмљивања аутобуса трећим лицима, продаје авио карата, пратилаца екскурзија, водича, посредника, одржавање сајта, израде пројекта и др. Велики број уговорених послова није ван делатности Друштва, што није у складу са чланом 199. Закона о раду којим се дефинише да се уговори о делу могу закључивати ради обављања послова који су ван делатности послодавца. Уговори су углавном типског карактера са бројним недостатцима у погледу садржине и неопходних елемената за утврђивање обавеза које из њих произилазе (нпр. у 46 уговора са професорима-пратиоцима екскурзије не наводи се опис посла, начин утврђивања обима и квалитета посла, за место обављања посла наводе се просторије наручиоца посла, иако се ради о туристичком путовању-екскурзији и др.). За велики број уговора не може се поуздано потврдити да ли су послови извршени (не постоје документи који би пружили уверавање да је посао обављен). Друштво је накнаду по одређеном броју уговора о делу исплатило пре извршења посла (нпр. исплата по уговорима о делу број 4121, 4122 и 4123 који су закључени 3. априла 2015. године са наставницима пратиоцима екскурзије је извршена пре путовања, иако је дефинисана исплата у року од 8 дана од дана „преузимања квалитетно обављеног посла, односно од дана када је утврђено да је посао квалитетно обављен“).

14) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије су утврђене следеће неправилности:

- Друштво је закључивало уговоре са физичким лицима, нерезидентима, супротно члану 42. Закона о туризму¹⁹ којим је дефинисано да послове из делатности туристичких агенција могу обављати привредна друштва, друга правна лица, предузетници или огранак страног правног лица, ако је регистровано у одговарајућем регистру, а не физичка лица;

- Као превозник у линијском саобраћају Друштво није поступило у складу са чланом 28. став 1. и чланом 30. Закона о међународном превозу у друмском саобраћају²⁰ којима се дефинишу услови коришћења станичних услуга, издавања возних карата и других возних исправа, места издавања карата и др. Наведени закон не предвиђа могућност да возне карте издаје физичко лице, те није постојао основ за закључивање уговора о делу за послове продаје карата на међународним линијама.

15) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, у 2015. години промет на рачуну трошкова накнада по уговорима о делу, у делу, накнада исплаћених локалним туристичким водичима у иностранству, је износио 10.574 хиљада динара. Друштво са овим лицима није имало закључене уговоре што није у складу са чланом 45. Закона о туризму који дефинише обавезу туристичке агенције да нуди и продаје програме путовања који су припремљени на основу закљученог уговора са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања.

У достављеној документацији не налази се извештај са путовања који би потврдио да су наведене услуге водича извршене.

Евидентирање исплата ино водичима се врши на основу типских признаница издатих од стране тих лица. Како не постоје закључени уговори са овим лицима, а наведене признанице не садрже основне елементе уговорног односа (врсту посла, време извршења, јединицу мере, количину, јединичну цену и др.) исте се не могу сматрати веродостојним рачуноводственим исправама из члана 8. став 2. Закона о рачуноводству и не могу потврдити да су трошкови у износу од 10.573 хиљада динара настали у сврху пословања. Приликом коначног обрачуна трошкова туристичких путовања, Друштво је, извршило сторнирање износа од 9.070 хиљада динара исплаћених накнада туристичким водичима, који су били прокњижени на овом рачуну, и исти пренело на рачун краткорочних кредита у земљи-туристички аранжмани. Сторнирање износа трошкова није у складу са чланом 19. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству који дефинише правила вредновања позиција, које се приказују у редовним финансијским извештајима правних лица, у складу са општим рачуноводственим начелима да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датуме њихове наплате односно исплате. Наведено није ни у складу са параграфом 32 МРС 1 Презентација финансијских извештаја и Концептуалним оквиром за финансијско извештавање.

¹⁹ „Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 99/2011 – др. закон, 93/2012 и 84/2015)

²⁰ Службени лист СРЈ, број 60/98, 5/99 – испр., 44/99, 74/99 и 4/2000 – испр. и "Службени гласник РС", број 101/2005, 101/2005 – др. закон, 18/2010 и 68/2015 - др. закони)

16) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, примања чланова Надзорног одбора Друштва, закључно са септембром 2015. године, нису исплаћена у складу са Одлуком Скупштине акционара Друштва, односно нису исплаћена у износу од 30% од основне зараде генералног директора. Иста су исплаћена у већем износу јер су обрачуната на већу основицу, а садржала су и увећање обрачунато по налогу генералног директора исказано у фиксно утврђеном износу за месец за који се врши исплата. Друштво је, у односу на Одлуку број 10433/1-17 од 19. септембра 2015. године којом је утврђена накнада за рад члановима Надзорног одбора у висини једне просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији, различито поступило, јер је у обрачунима за октобар и новембар исплатило износ бруто просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији, а у децембру је за шест дана за обрачун применило бруто, а за 25 дана нето просечну месечну зараду по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

У јануару и фебруару 2015. године исплаћена су и примања члановима комисија у износима који такође нису у складу са одлукама Надзорног одбора јер нису обрачуната на основицу коју чини основна зарада генералног директора како је то утврђено у одлукама.

Укупан износ појединачног примања који је исплаћен председнику и члановима Надзорног одбора у 2015. години износи 520 хиљада динара нето.

У току ревизије нисмо могли квантификовати ефекте наведене неправилности због промена чланова Надзорног одбора, чланова Комисија и промена начина обрачуна висине накнада у току 2015. године.

Осим наведеног Друштво није, како је прописано чланом 6. и 7. Закона о привременом уређивању основица за обрачун плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, извршило умањење у висини 10% нето другог сталног примања- нето накнаде члановима Надзорног одбора и није извршило уплату разлике између укупног износа другог сталног примања који није умањен у смислу члана 6. став 1. Закона о привременом уређивању основица и укупног износа другог сталног примања који је обрачунат са умањењем у смислу члана 6. став 1. Закона о привременом уређивању основица.

17) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, Друштво је накнаду за долазак и одлазак са рада исплатило свим запосленима за месец јануар и фебруар 2015. године у укупном износу од 4.547 хиљада динара, док су за поједине запослене пословних организација Приградски саобраћај, Београд и Lasta travel&tourism pet, Ниш исплате вршене за све месеце 2015. године. На благајни Друштва вршене су и појединачне исплате за одређене запослене који нису могли на другачији начин да обезбеде долазак и одлазак са рада. Укупан износ обрачунатих и исплаћених накнада за долазак и одлазак са рада, за одређене запослене, је износио 2.678 хиљада динара.

Обзиром да Друштво није обрачунало и исказало трошкове накнада запослених за долазак и одлазак са рада за све запослене за 12 месеци, није поступило у складу са чланом 118. Закона о раду, чланом 66. Колективног уговора који дефинишу право запослених на ову врсту накнаде и чланом 19. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству којим се дефинише вредновање у складу са основним рачуноводственим начелом да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датум њихове наплате, односно исплате.

18) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, у току ревизије смо утврдили да је право на исплату 30 отпремнина стечено у 2014. години, док су обрачун и исплата обухваћени у 2015. години што није у складу са чланом 19. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству којим се дефинише опште рачуноводствено начело да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датуме њихове наплате односно исплате.

Друштво обрачун и исплату 19 отпремнина за одлазак у пензију, за које је то право стечено у 2014. години, није извршило у складу са чланом 70. Колективног уговора број 14835 од 13. новембра 2013. године који је важио у моменту стицања права на отпремнину и у складу са донетим решењима о отказу уговора о раду. Исплаћени износи ових отпремнина не одговарају ни једном од утврђених критеријума наведеног Колективног уговора да је износ за исплату отпремнине при одласку у пензију висина три просечне зараде исплаћене по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три просечне зараде код послодавца, или три зараде запосленог, у зависности од тога шта је повољније за запосленог.

Различитим поступањем у вези са обрачуном и исплатом отпремнина за одлазак у пензију Друштво је довело у неједнак положај лица која су стекла то право.

Укупан износ обрачунатих отпремнина за одлазак у пензију, у 2015. години, је исказан на трошковима отпремнина, јер у моменту обрачуна и исплате истих Друштво није имало исказано дугорочно резервисање по основу отпремнина за одлазак у пензију. Друштво је, на крају 2015. године, исказало резервисања за отпремнине по МРС 19 Примања запослених обрачунало за раније године 2013. и 2014. годину, као и за 2015. годину. У току ревизије смо извршили увид у збирни обрачун резервисања по годинама.

19) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, првим посебним Програмом решавања вишка запослених број 15649/1 од 22. децембра 2014. године утврђено је да је оптималан број запослених у Друштву 2.910, односно 404 запослена су утврђена као вишак запослених и оптималан број запослених у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац 321, односно 56 запослених као вишак. Обрачун и исплата по овом посебном Програму је извршен за 412 лица запослених у Друштву и за 52 запослена у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац у укупном износу од 290.013 хиљада динара. Другим посебним Програмом решавања вишка запослених утврђен је оптималан број запослених у Друштву 2.965 (већи број извршилаца од оптималног броја извршилаца који је утврђен у првом посебном Програму за решавање вишка запослених), односно 238 запослених представљају вишак запослених и оптималан број запослених у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац 310, односно 15 запослених као вишак. Обрачун и исплата су извршени за 231 лице запослено у Друштву и 13 запослених у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац у укупном износу од 139.464 хиљада динара. У Буџет су враћена више опредељена средства у укупном износу од 3.656 хиљада динара.

Посебним Програмима за решавање вишка запослених Друштво је обухватило и запослене у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац што је супротно Одлукама о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у којима није предвиђена та могућност.

Критеријум за утврђивање вишка запослених, којим се Друштво руководило и који је наведен у оба донета посебна Програма, је принцип добровољности. Друштво није извршило прецизну анализу постојећих и потребних кадрова у смислу одређивања послова и броја извршилаца на тим пословима који представљају вишак, односно посебни Програми нису донети у складу са одредбама Одлуке о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у процесу рационализације и реструктурирања и припреме за приватизацију, Одлуке о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у поступку приватизације за 2015. годину, као ни у складу са чланом 155. Закона о раду који дефинише садржину програма за решавање вишка запослених. Посебни Програми нису садржали називе послова нити број извршилачких места за послове који се проглашавају непотребнима. Оптималан број потребних кадрова утврђен је на основу спроведених анкета и списка добровољно пријављених запослених, не водећи рачуна да ће отпуштањем кадрова неопходних за несметано одвијање пословних процеса настати поремећај у пословању Друштва.

Друштво је, након спроведених активности по Програмима за решавање вишка запослених, због потреба процеса рада вршило ново запошљавање кадрова на пословима које су обављала лица проглашена технолошким вишком те се не може потврдити да су постигнути очекивани циљеви рационализације броја запослених и стварање економских услова за профитабилно пословање и раст продуктивности и ефикасно и економично обављање делатности. Радни однос је заснован са 310 нових лица, што није у складу са чланом 182. Закона о раду којим се дефинише да уколико се откаже уговор о раду због престанка потребе за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла услед технолошких, економских или организационих промена, послодавац не може на истим пословима да запосли друго лице у року од три месеца од дана престанка радног односа.

На крају 2015. године, у току које је 643 запослена проглашено вишком запослених, број запослених на неодређено време је 2.875, на одређено време 154, укупно 3.029.

20) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2015. години засновало радни однос, без потребне сагласности, са 310 лица чиме је поступило супротно члану 27е. Закона о буџетском систему²¹, којим је дефинисано да корисник јавних средстава не може заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31. децембра 2015. године, сем изузетно, када се радни однос са новим лицима може засновати уз сагласност Владе, на надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства, сходно Уредби о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава²².

Осим наведеног Друштво није поступило ни у складу са чланом 182. Закона о раду, јер је на истим пословима (за којима је престала потреба за обављањем сходно посебним Програмима за решавање вишка запослених) запослило друго лице у року од три месеца од дана престанка радног односа.

У току ревизије, од стране кадровске службе, достављен је списак запослених на дан 01. јануар 2015. године, списак новозапослених радника и списак запослених са којима је престао радни однос у току 2015. године (технолошки вишак, отказ уговора о раду и др.).

²¹ „Службени гласник РС“ број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр. и 108/2013

²² „Службени гласник РС“ број 113/2013, 21/2014, 66/2014, 118/2014, 22/2015 и 59/2015

21) Као што је наведено под тачком 5.2.10. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије су утврђене следеће неправилности у вези са уговарањем, обрачуном и плаћањем провизије по основу продаје карата на међународним линијама:

- Друштво је са 14 физичких лица у иностранству и три физичка лица у земљи (у даљем тексту: агенти) у 2015. години закључило уговоре, да у име и за рачун Друштва врше продају карата за једну или више међународних линија. Друштво није имало основа да са физичким лицима закључи уговоре о продаји карата на међународним линијама, јер је чланом 28. став 1. Закона о међународном превозу у друмском саобраћају прописано да је домаћи, односно страни превозник дужан да возне карте продаје на аутобуској станици и на другим посебно организованим продајним местима (туристичке агенције, туристички бирои, пословнице и сл.). Наведено је супротно и члану 7. став 4. Општих услова пословања аутобуских станица²³, којим је прописано да се возне карте и друге превозне исправе могу продавати и преко привредних друштава која су регистрована за пружање услуга у друмском саобраћају и туристичких услуга, са којима привредно друштво које управља аутобуском станицом или превозник закључи уговор.

- У случајевима када ефективу предаје возно особље није сачињавана обострано потписана признаница између агента и возача, што није у складу са закљученим уговором.

- Руководилац туризма, продајних места, букинга и угоститељства је 16. јуна 2015. потписао Протокол о признавању трошкова од 1.100 ЕУР (8.250 DKK) физичком лицу „на име трошкова превоза, рекламирања и осталог по уговору“, иако накнада трошкова превоза, рекламирања није уговорена. Тај протокол је потписао само наведени руководилац, а настао је поводом раскида уговора о продаји карата са једним физичким лицем-нерезидентом из Копенхагена у Данској. Због наведеног, није било основа за одобравање накнада трошкова превоза, рекламирања које нису уговорене.

22) Као што је наведено под тачком 5.2.13. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије, на основу благајничких дневника и увидом у појединачне фискалне исечке које предаје рачунополагач у ресторану, утврђено је да се део дневног пазара који се не плаћа у готовини односи на утрошке по основу репрезентације за кабинет директора Друштва, руководиоце сектора и руководиоце два синдиката. На фискалном исечку касе који се односи на потрошњу од стране тих руководилаца, у рубрику плаћања, само се уноси „чек“, иако та лица исте не предају. Уз те фискалне исечке приложене су спецификације утрошене хране и/или пића, а парафирају их наведена лица приликом доставе.

Служба рачуноводства на основу фискалног исечка и спецификације евидентира трошкове репрезентације, иако Друштво нема усвојен правилник о репрезентацији којим су утврђени услови под којима одређени запослени могу, до одређених износа и за одређене пословне сврхе користити средстава за репрезентацију, а на спецификацији или другом документу нису наведени корисници-пословни партнери, предмет састанка или друге околности из који је евидентно да су услуге и добра утрошени у пословне сврхе. Због наведеног, нисмо се уверили да су трошкови репрезентације настали у пословне сврхе.

²³ „Службени гласник РС“, број 26/2008

23) Као што је наведено под тачком 5.2.17. Напомена уз Извештај, индиректни отпис краткорочних потраживања старијих од 270 дана од дана доспелости за потраживања у земљи и старијих од 365 дана од дана доспелости за инострана потраживања у 2015. години, односно исправка вредности потраживања на дан 31. децембра 2015. године, извршен је без сагласности руководиоца сектора на који се услуга односи и без одлуке Извршног одбора чије надлежности су дефинисане Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, што није у складу са чланом 34. став 4. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 1823/1-4 од 18. фебруара 2005. године са изменама и допунама.

За процену ненаплативости потраживања није коришћен критеријум процене, него је коришћен само критеријум броја дана од њихове доспелости.

24) Као што је наведено под тачком 6. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2015. години, без примене Закона о јавним набавкама, вршило набавке добара и услуга за обављање делатности од општег интереса-градског и приградског превоза, које су му поверене уговорима закљученим са јединицама локалних самоуправа, иако је до 11. августа 2015. године био наручилац из члана 117. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама²⁴, а од 12. августа 2015. године је наручилац из члана 117. став 1. тачка 3) Закона о јавним набавкама²⁵.

За обављање делатности градског и приградског превоза које Друштво обавља аутобусима неходне су набавке добара горива и резервних делова за аутобусе, као и набавке услуга сервисирања, обавезног осигурања возила и друге набавке које су везане за делатност од општег интереса. Није било могуће квантификовати количине и вредност набавки услуга обавезног осигурања возила, сервисирања возила, као ни набавки резервних делова које се односе на обављање делатности од општег интереса а извршене су без примене Закона о јавним набавкама у 2015. години.

У поступку ревизије је утврђено да Друштво:

- извршило је, без примене Закона о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене из члана 7, 7а, 39. став 2, 122. и 128. Закона о јавним набавкама, набавке добра-горива у количини 13.955.770 литара, што је утврђено на основу достављених података о утрошку горива за возила која су у 2015. години била укључена искључиво у градски и приградски превоз,

- није до 31. јануара 2015. године донело план набавки за 2015. годину, што није у складу са чланом 51. Закона о јавним набавкама²⁶,

- није Правилником о организацији о систематизацији послова, одредило радно место у оквиру кога ће се обављати послови јавних набавки и нема службеника за јавне набавке, што није у складу са чланом 134. став 1. и 2. Закона о јавним набавкама²⁷ ..

Није било могуће утврдити вредност горива набављеног за потребе обављања делатности градског и приградског превоза, јер је набављано по различитим ценама, сукцесивно током 2015. године.

²⁴ „Службени гласник РС“ број 124/2012 и 14/2015

²⁵ „Службени гласник РС“ број 124/2012, 14/2015 и 68/2015

²⁶ „Службени гласник РС“ број 124/2012

²⁷ „Службени гласник РС“ број 124/2012, 14/2015 и 68/2015

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 3.2. Напомена уз Извештај, у базу података главне књиге, може се сматрати, да иста није поуздана основа за обезбеђивање тачних и потпуних књиговодствених евиденција, јер не обезбеђује евидентирање пословних промена хронолошки, уредно и ажурно, као ни очување података о свим пословним променама, што није у складу са одредбама члана 7. и 10. Закона о рачуноводству.

У бази података не постоји траг контроле која указује да корисник апликације може остварити увид и извршити контролу података које је унео и да ли их је неко евентуално мењао. На основу увида у хронологију унетих пословних промена као и због недостатка механизма очувања података, утврђено је да рачуноводствена апликација омогућава променљивост записа о насталој пословној промени.

Друштво нема могућности увида у податке о појединим основним средствима набављеним у претходним периодима, што није у складу са одредбама члана 24. Закона о рачуноводству.

На основу напред наведеног, није било могуће потврдити потпуност, реалност и интегритет података/информација, њихову тачност, аутентичност, целовитост, конзистентност и валидност рачуноводствене евиденције.

2) Као што је наведено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај Друштво није успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Руководство Друштва није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Друштво није прецизно утврдило функције и надлежности, као и делегирање овлашћења и одговорности, што је претпоставка одговарајуће контроле и њене адекватности и ефективности. Процедуре у оквиру система квалитета ISO 9000 нису усклађене са прописима, нису прецизне и потпуне, упућују на поједине правилнике који нису презентовани ревизорима, пословне активности се не спроводе у складу са процедурама које их уређују. Утврђено је да руководство Друштва није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

3) Као што је наведено под тачком 4.2. Напомена уз Извештај у поступку ревизије утврђено је да Друштво није организовало посебну функционално независну организациону јединицу за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава, што није у складу са одредбама члана 3. став 1. тачка 1. и члана 4. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Друштво није сачинило Повељу интерне ревизије, Оперативни годишњи план рада интерне ревизије за 2015. годину, Процедуру интерне ревизије, стратешки план за три године, годишњи план и план појединачне ревизије за 2015. годину, чиме је поступило супротно члану 23. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

У 2015. години Друштво нема интерног ревизора и нема у систематизацији предвиђено радно место интерног ревизора.

4) Као што је наведено под тачком 5.1. Напомена уз Извештај Друштво није вршило попис нематеријалне имовине и грађевинског земљишта за 2015. годину.

Попис имовине и обавеза, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, није вршен у складу са одредбама члана 16. став 5. Закона о рачуноводству и одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (у даљем тексту: Правилник о попису) и то:

- Чланови комисије за континуирани попис су, без решења генералног директора о именовању, вршили попис имовине у току године (члан 4. Правилника о попису).

- По завршеном попису у току године није вршено вредносно обрачунавање пописане имовине, јер су количински утврђени вишкови и мањкови исказани по вредностима добијеним од Службе рачуноводства (члан 9. став 1. тачка 6. Правилника о попису).

- Нису сачињене пописне листе (са подацима о врсти, количини и вредности) са стањем на дан 31. децембар 2015. године, за имовину за коју је вршен попис у току године, јер је Комисија за попис потраживања, обавеза и инвестиција ту имовину пописала по књиговодственом стању на синтетичким контима (члан 9. став 2. Правилника о попису).

- Комисија за попис горива, који је вршен на дан 31. јануар 2015. године, је утврдила вишак од 38.010,48 литара у вредности 3.889 хиљада динара, а да у Извештају о извршеном попису није констатовала узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања образложене разлоге одступања, (члан 13. Правилника о попису).

- Генерални директор, као овлашћено лице у складу са чланом 61. став 1. тачка 10) Статута и чланом 22. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, није донео решења о формирању комисија за попис у организационим деловима у којима је вршен попис новчаних средстава благајни, текућих рачуна и примљених а нереализованих чекова грађана са стањем на дан 31. децембра 2015. године у профитним/пословним организацијама, као и трговачке робе у продајним објектима и магацинима трговине и угоститељства, те залиха хране и пића у ПО Трговина, туризам и угоститељства, него су те комисије формирали руководиоци профитних, односно пословних организација који за то нису овлашћени (члан 4. Правилника о попису).

- Приликом физичког пописа опреме у просторијама ПО Стручне службе, а која се налази у канцеларији генералног директора, канцеларији шефа кабинета директора и канцеларији асистента директора саобраћаја и асистента техничког директора утврђено је стварно стање од шест уметничких слика, док је у обрађеном документу о попису слика, који се доставља рачуноводству, наведена само једна уметничка слика.

Извештајем о извршеном попису није констатована разлика између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања (члан 9. и 13. Правилника о попису).

- Комисија за попис потраживања није сачинила пописне листе са подацима о стварном и књиговодственом стању, него је сачинила одлуке који садржи сумарне податке по синтетичким контима, преузете из књиговодствених евиденција.

- Није извршен попис чекова по износу, серијским бројевима, датуму издавања и банкама, код пословних организација које су их имале на стању, осим код Пословне организације Ласта – Срем, Стара Пазова, Радна јединица Инђија, јер је извршен попис у укупној вредности свих чекова на местима пописа; није извршен попис готовине по апоенској структури у Пословној организацији Младеновац, Пословној организацији Обреновац, делимично је извршен попис благајне Пословне организације Трговина, туризам и угоститељство; није извршен попис готовине по апоенској структури динара у благајни Мењачнице Авала и Мењачнице Савски трг, јер Комисија за попис унела збирне податке о стању динара у благајнама мењачнице и није извршен попис ефективниог страног новца у девизној благајни Мењачнице Савски трг и Мењачнице Авала по валутама и апоенској структури, него само збирно по валутама (члан 11. став 1. Правилника о попису)

- Надзорни одбор, као надлежни орган, није донео одлуке о усвајању извештаја о извршеном попису имовине у току године, као и по попису са стањем на дан 31. децембра 2015. године, него је исте донео Извршни одбор директора СП „Ласта” ад, Београд, што није у складу са чланом 56. Статута, чланом 22. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 13. Правилника о попису.

- Друштво није у 2015. години вршило попис и усклађивање стања приликом примопредаје дужности рачунополагача у магацинима, што није у складу са чланом 17. Закона о рачуноводству.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, у делу који регулише попис, наведено је да се исти врши најмање једном годишње или на крају године са стањем на дан 31. децембра, што није у складу са чланом 2. став 2. Правилника о попису, којим је прописано да правно лице, односно предузетник врши годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембра године за коју се врши попис.

Процедура Рад пописне комисије ПР 00ФН 02 није усклађена са Правилником о роковима и начину вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, јер наводи метод континуираног пописа, који није предвиђен у законским и подзаконским прописима. Процедура не упућује на Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, као подзаконски акт којим је регулисано обављање пописа од стране правних лица.

5) Као што је наведено под тачком 5.1.2. Напомена уз Извештај Друштво је 2006. године закључило уговоре о откупу станова (стан број 16 и стан број 25 у улици Доситеја Обрадовића број 81 који се налазе у Смедереву) са физичким лицима, иако није откупило станове, јер има исказане обавезе према Продавцу у износу од 1.187 хиљада динара. Наведено није у складу са чланом 9. Уговора о купопродаји станова изграђених средствима солидарности број 378/2004 закљученог дана 31. децембра 2004. године између СП Ласта, Смедерево-Купца и Фонда за солидарну стамбену изградњу Смедерево-Продавца, којим је уговорено да Купац може дати станове у откуп тек након измирењих свих обавеза према Продавцу. Такође је утврђено да Друштво стиче право укњижбе власништва након измирења уговорених обавеза.

6) Као што је наведено под тачком 5.1.13. Напомена уз Извештај у току обављања ревизије утврђено је да рачуноводствена исправа на основу које је извршено евидентирање не садржи потребне елементе из члана 8. и 9. Закона о рачуноводству и као таква не представља веродостојну рачуноводствену исправу на основу које се може извршити евидентирање пословне промене. На основу информација из достављеног документа нисмо се уверили у начин на који је утврђена процена садашње обавезе у износу од 243.065 хиљада динара због чега није било могуће потврдити да су дугорочна резервисања за отпремнине и јубиларне награде формирана у складу са МРС 19 Примања запослених.

7) Као што је наведено под тачком 5.1.18. Напомена уз Извештај према књиговодственој документацији приложеној уз ревидиране налоге за књижење, уз слипове и фискалне исечке у највећем броју случајева нису приложени рачуни, тако да платне картице нису коришћене на начин који је прописан Правилима, односно спроведена књижења нису вршена на основу веродостојне исправе у смислу члана 8. Закона о рачуноводству.

8) Као што је наведено под тачком 5.1.18. Напомена уз Извештај, Друштво је у току 2015. године обавезе по основу пореза и доприноса на зараде није измиривало у законским роковима сходно члану 101. Закона о порезу на доходак грађана и члану 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање. Наведене обавезе на рачунима пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада се односе на обавезе из ранијих година у износу од 833.166 и на обавезе из 2015. године у износу од 215.857 хиљада динара. Део обавеза из ранијих година је обухваћен споразумима о одлагању плаћања пореског дуга које је Друштво закључило са Министарством финансија РС (износ „старог“ дуга који није обухваћен репрограмима је 297.054 хиљаде динара). У току 2015. године Пореска управа ЦВПО је прекршајним налозима изрицала новчане казне Друштву и одговорном лицу Друштва за неизмиривање обавеза по поднетим пореским пријавама ППП ПД чиме је чињен прекршај из члана 177. став 9. Закона о пореском поступку и пореској администрацији²⁸.

У 2015. години Друштву и одговорном лицу Друштва је, због неплаћених обавеза по основу задужења по пореским пријавама ППП ПД, Пореска управа издала 78 прекршајних налога и изрекла новчане казне у укупном износу од 7.800 хиљада динара. Друштво је уплатом у року 8 дана од дана издавања прекршајног налога смањило своју обавезу за половину.

9) Као што је наведено под тачком 5.1.20. Напомена уз Извештај, У Друштву се ПДВ пријаве формирају на основу обједињавања евиденција о улазним и излазним фактурама и извештаја фискалних каса, формираних у свакој од пословних организација, без могућности да Пореско одељење изврши детаљнију контролу евиденција и извештаја пословних организација. Због програмске неповезаности стручних служби Друштва и пословних организација, Пореско одељење нема могућности увида у оригиналну-изворну документацију те су, због немогућности контроле, често вршене накнадне измене.

²⁸ Службени гласник РС, број 80/2002, 84/2002 – испр., 23/2003 - испр., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - др. закон, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 61/2007, 20/2009, 72/2009 - др. закон, 53/2010, 101/2011, 2/2012 -испр., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015 и 15/2016).

10) Као што је наведено под тачком 5.2.2. Напомена уз Извештај У поступку ревизије утврђено је да цене по уговорима о закупу туристичког аутобуса закљученим са „Ласта Монтенегро“ доо, Црна Гора нису одређене применом Ценовника за ангажовање аутобуса у ванлинијском саобраћају у земљи и иностранству у периоду од 15. марта до 15. новембра 2015. године, број 3103 од 11. марта 2015. године, односно нису примењене цене аутодана или цене по пређеном километру као основни елементи приликом одређивања исте.

11) Као што је наведено под тачком 5.2.2. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије је утврђено да спецификације броја запослених по релацијама на којима се превозе и по корисницима услуга из члана 13. уговора, које доставља ПД РБ Колубара доо, Лазаревац, а које су документ, односно подлога за израчунавање цене превоза по релацијама и јединичне цене превоза по запосленом, нису заведене, потписане ни оверене од стране ПД РБ Колубара доо, Лазаревац, а по пријему нису заведене, због чега издати рачуни корисницима услуга не представљају веродостојне рачуноводствене исправе у смислу члана 8. Закона о рачуноводству.

Друштво уз издате фактуре прилаже спецификације (уговорене чланом 18. став 3. Уговора) које не садрже број запослених по релацијама, а у исказаним ценама садржан је ПДВ, што није у складу са одредбама закљученог уговора.

12) Као што је наведено под тачком 5.2.2. Напомена уз Извештај, на основу Одлуке Извршног одбора, број 9635/3 од 6. августа 2015. године, којом је одобрено вршење превоза миграната (на реалцији Прешево-Бујановац-Београд) у ванлинијском саобраћају, по цени од 20 EUR (са ПДВ) по особи у динарској противвредности, Друштво је у периоду од 1. до 17. августа 2015. године, закључило 67 уговора о превозу-услуги са једним физичким лицем. У том периоду је наплаћено је 1.914 хиљада динара и 49.675 EUR, обављено је 77 вожњи, за 12 вожњи унети су само подаци о датуму вожње, „конту“ возила и пређеној километражи, а објашњење је да је било тзв. „празних“ вожњи. Мигрантима нису издаване превозне карте, а уз ревидиране уговоре не постоје спискови путника, изузев у два случаја у којима је као лице по уговору, ангажован запослени на пословима возача.

Због наведеног, нисмо се уверили да је превезено онолико путника колико је наведено у уговорима закљученим са трећим - физичким лицем.

-На основу Одлуке Извршног одбора, број 10001/1 од 17. августа 2015. године, којом је, за исту релацију, одобрио „рентирање-изнајмљивање аутобуса за обављање превоза миграната, са ценама по типу возила: за дабл декер 1.400 EUR, соло аутобус 1.000 EUR и минибус 700 EUR, у динарској противвредности, генерални директор је 18. августа 2015. године са истим физичким лицем, као билетаром-отправником, односно корисником услуга закључио Уговор о пословно-техничкој сарадњи број 10034. На основу тог уговора, у периоду од 18. до 25. августа, са физичким лицем закључен је 61 уговор о превозу-услуги, обављено је 70 вожњи, четири вожње су биле „празне“, односно без путника. Укупна вредност свих уговора је 65.700 EUR, а наплаћено је 61.800 EUR. Друштво није при уговарању превоза миграната примењивало цене из важећег Ценовника, број 3103 од 11. марта 2015. године, којим су цене утврђене по типу возила и то: као цене аутодана (до 250 km), затим цене по km (преко 250 km), односно за одређено време до максималног броја km.

-Наплата по закљученим уговорима је вршена готовински, у динарима уплатом готовине у динарску благајну и у ефективном страном новцу уплатом у девизну благајну. Наплата уговорених услуга у ефективном страном новцу није у складу са чланом 34. став 9. Закона о девизном пословању и Одлуком о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу, јер тај основ није предвиђен том одлуком.

-Са физичким лицем није могао бити закључен уговор који подразумева обављање регистроване делатности, а уговорени послови билетара-отправника су систематизовани, односно то лице је обављало послове из регистроване делатности Друштва.

13) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, Друштво је Правилником о организацији и систематизацији послова за 169 описа послова (од укупно 252), односно за 67% описа послова одредило два степена стручне спреме, односно образовања у погледу услова за радно ангажовање на тим пословима, што није у складу са чланом 24. Закона о раду којим је прописано да за рад на одређеним пословима изузетно могу да се утврде два узастопна степена стручне спреме, односно образовања.

Сходно члану 110. Закона о изменама и допунама Закона о раду²⁹ Друштво није усагласило Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији са одредбама закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу тог закона, а тај рок је истекао 27. септембра 2014. године.

14) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, у току ревизије је утврђено различито вредновање рада запослених, утврђивањем различитих коефицијената за исти опис посла у оквиру исте или различите организационе јединице чиме су запослени стављени у неједнак положај, што је супротно члану 104. Закона о раду и члану 48. Колективног уговора којим се запосленом гарантује право на једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности који подразумева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности у коме је остварен једнак радни допринос, уз једнаку одговорност. За исти опис посла, Друштво је у Табели послова, утврдило и применило више различитих коефицијената. Укупан број описа послова за које је утврђено више различитих коефицијената је 97, односно 38% од укупног броја (252) (нпр. за исти опис посла аутомеханичар у Табели послова је предвиђено 26 различитих коефицијената у распону од 2,00 до 3,98, од чега је у одређеној организационој јединици дефинисано 13; за опис посла бравар – лимар 18 различитих коефицијената у распону од 2,11 до 4,06; за опис посла благајник 10 различитих коефицијената у распону од 2,00 до 3,44; за опис посла контролор прихода 10 различитих коефицијената у распону од 2,00 до 4,04).

15) Као што је наведено под тачком 5.2.9. Напомена уз Извештај, увидом у документацију која је достављена у току ревизије утврђено је да поједини рачуни за ноћење на службеном путу, које возно особље и запослени Друштва прилажу по повратку са службеног путовања, не садрже елемент број особа које су преноћиле сходно Упутству-наредби број 8484 од 21. јануара 2015. године. Друштво не поседује интерни документ којим дефинише врсте и висину трошкова насталих на службеном путу који се могу признати запосленом (нпр. износ максималне цене за преноћиште по особи, односно категорији смештајног објекта и др.).

²⁹ Службени гласник РС број 75/2014)

16) Као што је наведено под тачком 5.2.13. Напомена уз Извештај, директори Пословних организација нису имали овлашћења за потписивање и нису имали одлуку надлежног органа, да поред уговорених основних премија осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде), уговарају додатне премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Uniq osiguranje“.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Као што је наведено под тачком 5.2.4. Напомена уз Извештај, увидом у пословну документацију, утврђено је да Друштво није фактурисало износ бруто зараде за четири запослена за месеце јул, август, септембар и октобар 2015. године, што није у складу са чланом 1. и 3. Уговора о закупу број 3967 од 1. априла 2015. године.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

Државна ревизорска институција препоручује Друштву да утврђене неправилности отклони према следећим приоритетима:

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) да предузме мере обезбеђења и извршења на основу веродостојне исправе, са свим правима по основу неоснованог располагања његовом имовином од стране другог лица и то од 2. јануара 2013. године до 1. јануара 2015. године за износ од 500 EUR у динарској противвредности, а за износ од 3.500 EUR у динарској противвредности почев од 2. јануара 2015. године.

Такође, да изврши курсирање у складу са Уговором о закупу број 16179 од 21. октобра 2010. године. (Напомена 5.1.2. – Препорука број 11)

2) да за новчане обавезе измирене променом повериоца у облигационом односу изврши платне трансакције између учесника преко рачуна код пружаоца платних услуга. (Напомена 5.1.6. – Препорука број 17)

3) да са извршним директором Филијале у Гетеборгу уреди радноправни статус. (Напомена 5.1.9. – Препорука број 21)

4) да пословне промене које су настале у пословању огранка у иностранству евидентира у прописаним роковима, на основу веродостојне документације и на посебним субаналитичким рачунима у оквиру одређеног рачуна (Напомена 5.1.9. – Препорука број 22)

5) да начин наплате потраживања из иностранства усклади са одредбама Закона о девизном пословању и подзаконским актима донетим на основу тог закона, укључујући и процедуру Рад девизне благајне. (Напомена 5.1.9. – Препорука број 23)

6) да девизно благајничко пословање усклади са Законом о девизном пословању и Одлуком о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу, тако што ће у својој девизној благајни држати ефективни страни новац за плаћање прописаних накнада трошкова, до износа који је прописан том одлуком. (Напомена 5.1.9. – Препорука број 24)

7) да уговорима о ванлинијском превозу јасно и недвосмислено предвиди права и обавезе уговорних страна у складу са Законом о облигационим односима и Законом о превозу у друмском саобраћају, а на начин који ће омогућити евидентирање и контролу пословних промена у складу са чланом 8. и 9. Закона о рачуноводству. (Напомена 5.2.2. – Препорука број 32)

8) да у пословним књигама засебно евидентира приходе и расходе настале пружањем услуга организовања туристичких путовања у складу са параграфом 32 МРС 1 Презентација финансијских извештаја, као и општим рачуноводственим начелом прописаним одредбама члана 19. Закона о рачуноводству, којим су прописана правила вредновања позиција.

Такође, да приликом организовања туристичког путовања у писаној форми закључи уговоре о коришћењу смештајних капацитета (алотмана), да закључи друге уговоре са трећим лицима за услуге из програма путовања и прибави рачуне пружаоца услуга који гласе на Друштво и садрже све елементе неопходне за евидентирање у пословним књигама.

Поред тога, да усклади процедуру Рад девизне благајне ПР 00 ФН 09 са Законом о девизном пословању и подзаконским актима који уређују платни промет са иностранством. (Напомена 5.2.2. – Препорука број 33)

9) да запосленима обезбеди основну зараду која је изнад минималне зараде утврђене законом. (Напомена 5.2.9. – Препорука број 36)

10) да за обрачун увећане зараде примени основицу дефинисану Законом о раду и Колективним уговором. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 37)

11) да изврши умањење основице за обрачун зараде и других сталних примања сходно Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 38)

12) да уговоре о делу закључује у складу са одредбама Закона о раду, односно за послове који су ван регистроване делатности, са прецизно дефинисаним подацима о лицу које се радно ангажује и његовом статусу у смислу запослења, описом посла који је предмет уговора, местом извршења посла, начином утврђивања обима и квалитета обављеног посла, начином обрачуна и исплате, роковима за исплату и др. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 39)

13) да продају возних карата на међународним линијама врши у складу са одредбама Закона о туризму, Закона о међународном превозу путника у друмском саобраћају и Општих услова пословања аутобуских станица који не предвиђају закључивање уговора са физичким лицима. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 40)

14) да приликом ангажовања водича у иностранству, са истима, закључује уговоре у складу са Законом о туризму, као и да књижење пословних промена по овом основу врши у складу са Законом о рачуноводству на основу веродостојних рачуноводствених исправа, као и у складу са параграфом 32 МРС 1 и Концептуалним оквиром. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 41)

15) да обрачун и исплату накнада за рад чланова Надзорног одбора врши у висини утврђеној у Одлуци, као и да поступи у складу са одредбама Закона о привременом уређивању основица. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 42)

16) да изврши обрачун накнаде трошкова запосленима за долазак и одлазак са рада за све запослене у складу са Законом о раду, Колективним уговором и Законом о рачуноводству. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 43)

17) да:

- трошкове отпремнина исказује у складу са општим рачуноводственим начелима дефинисаним Законом о рачуноводству и

- да изврши обрачун разлике отпремнине за одлазак у пензију лицима којима је обрачун извршен у мањим износима. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 45)

18) да израду посебних Програма за решавање вишка запослених базира на прецизној анализи стања кадрова и потреба, односно да технолошким вишком не проглашава извршиоце за чијим радом Друштво има потребе. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 46)

19) да за случај новог запошљавања прибави сагласност надлежног министарства, односно другог надлежног органа у складу са Законом о буџетском систему и да на послове за којима је престала потреба за обављањем не запошљава друга лица, у складу са Законом о раду. (Напомена број 5.2.9. – Препорука број 47)

20) да продају и наплату путничких карата на међународним релацијама усклади са важећим прописима: Законом о међународном превозу путника, Одлуком о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу и Општим условима пословања аутобуских станица. (Напомена број 5.2.10. – Препорука број 48)

21) да донесе правилник о репрезентацији у којем ће бити утврђени услови под којима одређени запослени могу, до одређених износа, и за одређене пословне сврхе, користити средстава за репрезентацију. (Напомена број 5.2.13. – Препорука број 49)

22) да преиспита постојеће и дефинише јасне и прецизне рачуноводствене политике у вези са исправком вредности потраживања. (Напомена број 5.2.17. – Препорука број 51)

23) да набавке добара/услуга/радова које се односе на обављање делатности од општег интереса-градског и приградског превоза уреди у складу са Законом о јавним набавкама на начин да донесе годишњи план јавних набавки, да Правилником о организацији и систематизацији послова одреди радно место у оквиру кога ће се обављати послови јавних набавки, за које ће одредити посебан услов-положен стручни испит за службеника за јавне набавке, као и да лицу које обавља послове јавних набавки омогући да у року од три месеца од дана заснивања радног односа, односно од дана када се стекну услови, положи тај стручни испит. (Напомена број 6. – Препорука број 52)

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) да у рачуноводственом програму обезбеди евидентирање пословних промена хронолошки, уредно и ажурно, као и да онемогући накнадну промену података и елемената прокњижених налога. У рачуноводственој апликацији омогући увид у контролу улазних података, контролу исправности унетих података, као и да пружи информације о лицима која врше унос улазних података. Такође, да рачуноводствени програм омогући чување података о свим прокњиженим пословним променама и онемогући променљивост записа о појединачним ставкама у промету главне књиге, те да обезбеди да се сви неотклоњени програмски недостаци употпуне мануелним контролним поступцима. (Напомена 3.2.- Препорука број 1)

2) да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁶, који подразумева и усвајање стратегије управљања ризицима, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени),

- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји:

- (1) процедуре за ауторизацију и одобравање; (2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; (3) правила за приступ средствима и информацијама; (4) извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција; (5) надгледање процедура. (Напомена 4.1. – Препорука број 2)

3) да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору. (Напомена 4.2. – Препорука број 3)

4) да усклади одредбе Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама у делу који регулише попис, као и процедуру Рад пописне комисије 00ФН 02, са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и да у складу са истим убудуће врши попис. (Напомена 5.1. – Препорука број 4)

5) да измири обавезе према Фонду за солидарну стамбену изградњу Смедерево, јер је извршило продају станова, а није стекло право својине на истима. (Напомена 5.1.3 – Препорука број 12)

6) да приликом коришћења платних картица прибави рачун који гласи на Друштво, односно да евидентирање промена о трансакцијама по рачуну врши на основу веродостојне документације, у складу са утврђеним правилима. (Напомена 5.1.18. – Препорука број 28)

7) да обавезе по основу зарада, накнада зарада и осталих личних примања измирује у складу са законским роковима. (Напомена 5.1.18 – Препорука број 29)

8) да успостави адекватно софтверско решење пореске евиденције са свим подацима релевантим за исправно формирање пореских пријава пореза на додату вредност, као и да омогући Пореском одељењу на нивоу Друштва контролу пореских евиденција финансијских служби пословних организација, како би се смањио ризик од подношења нетачних пореских пријава пореза на додату вредност и избегле накнадне измене. (Напомена 5.1.20. – Препорука број 30)

9) да фактурисање врши на основу веродостојних улазних докумената који су заведени, потписани од надлежних лица издаваоца и оверени, као и заведени приликом пријема у складу са актом о канцеларијском пословању. (Напомена 5.2.2. – Препорука број 31)

10) да Правилник о организацији и систематизацији послова усклади са чланом 24. Закона о раду, на начин, да одреди послове за које ће изузетно предвидети два узастопна степена захтеване стручне спреме, односно образовања. (Напомена 5.2.9. – Препорука број 34)

11) да у Табели послова, која је саставни део Колективног уговора, за исти опис посла утврдити један коефицијент посла чиме ће запосленима гарантовати једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности у складу са одредбама члана 104. став 2. Закона о раду и члана 48. Колективног уговора. (Напомена 5.2.9. – Препорука број 35)

12) да донесе интерни акт којим ће дефинисати права и обавезе запослених упућених на службено путовање, као и да прецизно пропише услове за признавање и начин правдања трошкова начињених на службеном путу, односно да донета упутства, наредбе, обавештења, овлашћења систематизује у један акт којим ће да успостави обрачун и контролу трошкова насталих на службеним путовањима, као и да са истим упозна запослене Друштва. (Напомена 5.2.9. – Препорука број 44)

13) да уговарање премија осигурања запослених врши у складу са Колективним уговором и другим интерним актима Друштва. (Напомена 5.2.13. – Препорука број 50)

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

У поступку ревизије правилности пословања нису дате препоруке трећег приоритета.

5. Мере предузете у поступку ревизије

Предузеће у поступку ревизије није предузимало мере за исправљање утврђених неправилности.

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије Саобраћајно предузеће „Ласта“ а.д., Београд је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије Саобраћајно предузеће „Ласта“ а.д., у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
САОБРАЋАЈНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ЛАСТА“ АД, БЕОГРАД
ЗА 2015. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

ПРИЛОГ II	1
1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	4
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	6
3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ СИСТЕМ	6
3.1. Организација и функционисање рачуноводства	7
3.2. Рачуноводствени информациони систем	7
3.3. Рачуноводствене политике	9
4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА	17
4.1. Финансијско управљање и контрола	17
4.2. Интерна ревизија	25
5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ	26
5.1. БИЛАНС СТАЊА	28
5.1.1. Нематеријална имовина	32
5.1.2. Некретнине, постројења и опрема	34
5.1.3. Дугорочни финансијски пласмани	45
5.1.4. Одложена пореска средства	49
5.1.5. Залихе	50
5.1.6. Потраживања по основу продаје	58
5.1.7. Друга потраживања	62
5.1.8. Краткорочни финансијски пласмани	65
5.1.9. Готовински еквиваленти и готовина	67
5.1.10. Порез на додату вредност	80
5.1.11. Активна временска разграничења	81
5.1.12. Капитал	83
5.1.13. Дугорочна резервисања	86
5.1.14. Дугорочне обавезе	87
5.1.15. Одложене пореске обавезе	91
5.1.16. Краткорочне финансијске обавезе	92
5.1.17. Примљени аванси, депозити и кауције	94
5.1.18. Обавезе из пословања	95
5.1.19. Остале краткорочне обавезе	99
5.1.20. Обавезе по основу пореза на додату вредност	104
5.1.21. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	106
5.1.22. Пасивна временска разграничења	106
5.1.23. Ванбилансна евиденција	108
5.2 БИЛАНС УСПЕХА	109
5.2.1. Приходи од продаје робе	109
5.2.2. Приходи од продаје производа и услуга	109
5.2.3. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично	126
5.2.4. Други пословни приходи	127
5.2.5. Набавна вредност продате робе	128
5.2.6. Приходи од активирања учинака и робе	128
5.2.7. Трошкови материјала	128
5.2.8. Трошкови горива и енергије	129
5.2.9. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	129
5.2.10. Трошкови производних услуга	148
5.2.11. Трошкови амортизације	154
5.2.12. Трошкови дугорочних резервисања	154
5.2.13. Нематеријални трошкови	155
5.2.14. Финансијски приходи	160

5.2.15. Финансијски расходи	160
5.2.16. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.....	161
5.2.17. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.....	162
5.2.18. Остали приходи.....	163
5.2.19. Остали расходи	164
5.2.20. Добитак из редовног пословања пре опорезивања.....	165
5.2.21. Нето добитак пословања које се обуставља.....	165
5.2.22. Добитак пре опорезивања.....	165
5.2.23. Нето добитак/губитак	165
5.3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	165
5.4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ.....	165
5.5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	166
5.6. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ	166
5.7 Судски спорови	167
6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	167

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Саобраћајно предузеће "Ласта" ад, Београд, Аутопут Београд-Ниш број 4 (у даљем тексту: Друштво или СП "Ласта" ад, Београд) основано је Уредбом о Дирекцији за транспорт при Председништву народне владе Србије 1945. године. У 1946. години мења назив у Опште транспортно предузеће Србије или ОТРАНС. Влада Народне Републике Србије 18. фебруара 1947. године оснива државно предузеће са називом Аутобуско предузеће Србије Ласта. Под називом Ласта послује од 1. априла 1947. године. Почетком 1950. године Ласта постаје Аутобуско предузеће Обласног народног одбора Београд. Од 1990. године Ласта се реорганизује и постаје друштвено предузеће.

У 2000. години Друштво је регистровано код Трговинског суда у Београду, регистарски уложак број: 1-1359-00. Подаци о уписаном капиталу и оснивачима код Трговинског суда у Београду на дан 27. новембра 2002. године дати су следећом табелом:

Власништво капитала	Износ	Структура у %
Акцијски капитал-Акционарски фонд ад, Београд	884.149.275	44,575
Акцијски капитал-остала правна и физичка лица	705.892.728	35,588
Акцијски капитал-Република Србија	216.802.318	10,930
Акцијски капитал-ПИО Фонд РС	176.671.333	8,907
Укупно	1.983.515.654	100,000

На основу уписа код Трговинског суда у Београду, основни капитал подељен на акције приказан је у следећој табели:

Основни капитал у акцијама	Број акција	Структура у %
Акцијски капитал-Акционарски фонд ад, Београд	683134	44,62
Акцијски капитал-остала правна и физичка лица	544129	35,55
Акцијски капитал-Република Србија	167334	10,93
Акцијски капитал-ПИО Фонд РС	136363	8,90
Укупно	1530960	100,00

Друштво је регистровано код Агенције за привредне регистре превођењем у Регистар привредних субјеката решењем број БД 63468/2005 од 14. јула 2005. године као отворено акционарско друштво са пословним именом Саобраћајно предузеће „Ласта“ ад, Београд.

Акције Друштва укључене су на регулисано тржиште - Београдску берзу почев од 31. августа 2007. године. Највиша цена акције забележена је 3. септембра 2007. године у износу од 4.752 динара.

На основу члана 12. став 3., члана 265. и члана 592. став 1. Закона о привредним друштвима³⁰ Скупштина акционарског друштва СП „Ласта“ ад, Београд, донела је Одлуку о усклађивању са Законом о привредним друштвима (која представља оснивачки акт Друштва) од 16. маја 2012. године. Усвајањем ове одлуке Друштво усаглашава своју одлуку о организовању број 15410/1-9 од 09. новембра 2006. године, која представља Оснивачки акт Друштва, са Законом о привредним друштвима и наставља са радом на неодређено време, као јавно акционарско друштво.

³⁰ „Службени гласник РС“, број 36/2011 и 99/2011

Према Оснивачком акту Друштва број 4960/1-3 од 16. маја 2012. године, претежна делатност је градски и приградски копнени превоз путника (шифра делатности 4931), а осим тога може обављати и друге делатности, које нису законом забрањене, укључујући и спољнотрговинску делатност.

Друштво је регистровало код Агенције за привредне регистре решењем број БД 63468/2005 од 14. јула 2005. године претежну делатност: превоз путника у градском саобраћају (шифра делатности 60212).

У Статуту број 11550/1-8 од 05. октобра 2013. године, наведена претежна делатност Друштва је остали превоз путника у копненом саобраћају (шифра делатности 4939).

Органи Друштва су Скупштина акционара, Надзорни одбор, Извршни одбор и генерални директор. Надзорни одбор је 08. јануара 2015. године, именовао Бојана Бојанића на функцију генералног директора Друштва. Пређашње одговорно лице је Маринко Љумовић.

Скупштина акционара Друштва донела је Статут број 11550/1-8 од 05. октобра 2013. године.

Седиште Друштва је у Београду, Аутопут Београд-Ниш 4.

Организациони делови Друштва су:

1. Профитна организација „Приградски саобраћај” Београд у чијем саставу се налазе:
 - ПО „Ласта-Авала” у Београду са радним јединицама у Барајеву и Сопоту,
 - ПО „Ласта” Младеновац,
 - ПО „Ласта” Обреновац,
2. Профитна организација Међуградски и међународни „Ласта” у Београду;
3. Профитна организација за приградски и међуградски саобраћај „Ласта” Смедерево;
4. Профитна организација за приградски и међуградски саобраћај „Ласта” Смедеревска Паланка у чијем саставу се налази:
 - Пословна организација за протектирање гума за возила „Ласта-Протект” Смедеревска Паланка,
5. Профитна организација за приградски и међуградски саобраћај „Ласта-Срем” Стара Пазова;
6. Профитна организација за приградски и међуградски саобраћај „Ласта” Ваљево у чијем саставу се налази:
 - Пословна организација за производњу и каросерирање аутобуса „Ласта-Бус” Ваљево,
7. Пословна организација „Ласта” Градски саобраћај Београд;
8. Пословна организација „Ласта” Трговина, туризам и угоститељство Београд;
9. Стручне службе Друштва;
10. Техничко одржавање.

Профитне организације утврђене су Оснивачким актом Друштва и имају статус огранака, а остали организациони делови утврђују се Правилником о организацији и систематизацији.

Матични број Акционарског друштва је 07019734, а порески идентификациони број ПИБ 100002006.

Акционарско друштво је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству разврстано за 2015. годину у велико правно лице.

Просечан број запослених за 2015. годину по основу стања крајем сваког месеца износи 3.029 запослених (у претходној години 3.559 запослених).

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Критеријуми, који су коришћени, у ревизији правилности пословања су били следећи прописи:

- Закон о рачуноводству;
- Закон о раду;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о буџетском систему;
- Закон о привредним друштвима;
- Закон о тржишту капитала;
- Закон о превозу у друмском саобраћају;
- Закон о међународном превозу у друмском саобраћају;
- Закона о платном промету;
- Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност;
- Закон о туризму;
- Закон о хипотеци;
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава;
- Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору;
- Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору;
- Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике;
- Правилник о садржини, форми и начину објављивања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја јавних друштава;
- Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике;

3. Рачуноводствени систем

Рачуноводствени систем, са једне стране чине општи акти којима је уређена организација и начин функционисања рачуноводства, усвојене рачуноводствене политике и, са друге стране, рачуноводствени информациони систем.

3.1. Организација и функционисање рачуноводства

Организација и функционисање рачуноводства су дефинисани Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама деловодни број 1823/1-4 од 18. фебруара 2005. године који је донео Управни одбор, у складу са Законом о рачуноводству и Међународним стандардима финансијског извештавања³¹ (у даљем тексту: МСФИ). Измене и допуне наведеног правилника вршене су у више наврата у периоду 2006-2014. године.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама регулисано је да се обављање финансијско рачуноводствених послова врши у оквиру:

- Службе финансијске оперативе и
- Службе рачуноводства.

Сектором за економско финансијске послове руководи руководилац сектора економско финансијских послова и руководилац рачуноводства. Службама руководе шефови служби. У оквиру Одељења рачуноводства и Одељења финансијске оперативе обављају се послови рачуноводства и финансијске оперативе.

Задаци Одељења финансијске оперативе су, поред осталог, и контрола (ликвидирање) књиговодствених докумената. У Служби финансијске оперативе накнадну контролу истинитости, исправности, тачности и законитости појединих књиговодствених докумената пре предаје на књижење или плаћање врши лице задужено за послове ликвидатуре, које их потврђује својим потписом и правоугаоним штампилем.

У току 2015. године Друштво је са пређашњим руководиоцем Службе рачуноводства раскинуло радни однос уз отпремнину према програму за решавање вишка запослених у циљу рационализације пословања, а на исте послове је именован нови руководилац.

3.2. Рачуноводствени информациони систем

Рачуноводствени информациони систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање рачуноводства и финансијско извештавање. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности.

Увођење информационог система којег сада Друштво користи започело је 2009. године. Друштво користи преко 20 модула од једног добављача, у hubie платформи, који исте и одржава, а поред тога још користи софтверска решења од других седам добављача. Платформа је први пут прилагођавана за саобраћајну делатност у „Ласта“ ад, Београд, и њено увођење до данашње верзије је трајало 4-5 година. У „Ласта“ ад, Београд се користи више програма који углавном нису међусобно интегрисани, тако да се примењује репликација података да би се успоставиле евиденције. Огранци имају своје hubie, а међусобна веза и веза са стручним службама се успоставља преко VPN. Код софтвера који не функционишу у оквиру hubie платформе, постоји могућност извоза података, како би се исти могли користити у различитим модулима.

³¹ „Службени гласник РС“ број 117/2013

Продаја карата се врши у програму TOP soft, а постоји и посебан софтвер за продају туристичких аранжмана. Благајна стручних служби и благајна ПО Трговина, туризам и угоститељство се аутоматски контирају, док се плате и остале динарске и девизне благајне контирају ручно. Динарска благајна се води у hubie програму и повезана је са контролом прихода. У ПО Трговина, туризам и угоститељство евиденције нису информатички покривене (фактуре се уносе ручно).

Евиденције основних средстава и ситног инвентара нису у потпуности информатички покривене. Бар-кодирање за магацине није уведено, иако је раније било покушаја.

Call centar функционише на Аутобуској станици Авала и има свој модул. Модул за евиденцију радног времена функционише за запослене који раде у седишту Друштва-Ауто центар, али не и за запослене по огранцима. Запослени у седишту Друштва-Ауто центар имају своје картице. Сви запослени имају шифре уз помоћ којих се прате исплате зарада и других примања. Евидентирају се возила када крећу из круга седишта Друштва-Ауто центра, и за то постоји TOP soft програм у којем се покреће евиденција за возила.

Служба набавке и Служба техничког одржавања имају своје посебне програме који су повезани са програмом hubie.

Програм Penta се постепено избацује из употребе, користи се још само на једној локацији. Уговор није продужаван, па самим тим, нема основа за услуге одржавања овог програма. Последњи уговор је закључен крајем 2014. године. Овај програм је намењен за Саобраћајну службу, која остаје изван hubie програма.

Помоћне евиденције некретнина, постројења и опреме, као и робе у ПО Трговина, туризам и угоститељство, нису у потпуности информатички покривене, па самим тим нису рачуноводственим програмом повезане са главном књигом и сваки унос у помоћне евиденције захтева паралелни унос и у главној књизи.

Налаз

Увидом у базу података главне књиге, може се сматрати, да иста није поуздана основа за обезбеђивање тачних и потпуних књиговодствених евиденција, јер не обезбеђује евидентирање пословних промена хронолошки, уредно и ажурно, као ни очување података о свим пословним променама, што није у складу са одредбама члана 7. и 10. Закона о рачуноводству.

У бази података не постоји траг контроле која указује да корисник апликације може оствари увид и извршити контролу података које је унео и да ли их је неко евентуално мењао. На основу увида у хронологију унетих пословних промена као и због недостатка механизма очувања података, утврђено је да рачуноводствена апликација омогућава променљивост записа о насталој пословној промени.

Друштво нема могућности увида у податке о појединим основним средствима набављеним у претходним периодима, што није у складу са одредбама члана 24. Закона о рачуноводству.

На основу напред наведеног, није било могуће потврдити потпуност, реалност и интегритет података/информација, њихову тачност, аутентичност, целовитост, конзистентност и валидност рачуноводствене евиденције.

Ризик

Недостаци у рачуноводственом програму који не обезбеђује евидентирање пословних промена хронолошки, уредно и ажурно, као ни чување података о свим прокњиженим трансакцијама и нефункционалности апликативних контрола у софтверу повећавају ризик незадовољавајућег функционисања система интерних рачуноводствених контрола и ризик израде нетачних финансијских извештаја.

Препорука број 1

Препоручује се Друштву да у рачуноводственом програму обезбеди евидентирање пословних промена хронолошки, уредно и ажурно, као и да онемогући накнадну промену података и елемената прокњижених налога. У рачуноводственој апликацији омогући увид у контролу улазних података, контролу исправности унетих података, као и да пружи информације о лицима која врше унос улазних података. Такође, да рачуноводствени програм омогући чување података о свим прокњиженим пословним променама и онемогући променљивост записа о појединачним ставкама у промету главне књиге, те да обезбеди да се сви неотклоњени програмски недостаци употпуне мануелним контролним поступцима.

3.3. Рачуноводствене политике

Управни одбор донео је 18. фебруара 2005. године Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 1823/1-4.

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика.

Нематеријална улагања

Нематеријално улагање почетно се признаје по набавној вредности или цени коштања. Вредновање нематеријалних улагања након почетног признавања врши се применом основног поступка предвиђеног МРС 38 Нематеријална улагања.

Основицу за амортизацију нематеријалних улагања чини набавна вредност или цена коштања по одбитку њихове преостале вредности. Преостала вредност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осим када: постоји уговорна обавеза трећег лица да откупи то средство на крају његовог преосталог века трајања; или за то средство постоји активно тржиште на којем се може одредити преостала вредност и да ће то тржиште трајати и на крају века тог средства.

Нематеријална улагања отписују се путем пропорционалне стопе амортизације у року од пет година, осим улагања чије је време коришћења утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора. Амортизација goodwill - а врши се у року који не прелази 20 година.

Интерно настали goodwill не признаје се као нематеријално улагање.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства која предузеће држи за употребу у производњи или за испоруку робе или пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе и за која се очекују да ће се користити дужи од једног обрачунског периода и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме који испуњавају услове за признавање за средство врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Накнадни издатак за некретнину, постројење и опрему признаје се као средство само када се тим издатком побољшава стање средстава изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка.

Вредновање грађевинских објеката (сем грађевинских објеката који су инвестициона некретнина), постројења, опреме, алата и инвентара и осталих основних средстава након почетног признавања врши се применом основног поступка предвиђеног МРС 16 Некретнине, постројења и опрема.

Некретнине, постројења и опрема отписују се на терет расхода путем амортизације.

Друштво примењује следеће методе и стопе амортизације:

Опис	Век трајања	Стопа
Нематеријална улагања	5	20%
Грађевински објекти (зграде, хале, аутобуске станице)	100	1%
Аутобуси	20-16	5 - 6,25%
Ремонтовани аутобуси	4 - 5	20 – 25%
Путнички аутомобили	7	15,50%
Опрема и постројења	10 - 8	10 - 12,50%
Стајалишта, надстрешнице, камиони, алати	5	20%
Рачунарска опрема, телекомуникациона опрема	3	30%

Амортизација за некретнине, постројења и опрему, разврстане у групу I до V утврђује се применом пропорционалне методе, на основицу коју чини набавна вредност средстава или цена коштања по одбитку преостале вредности средстава, за свако средство посебно. Ако је преостала вредност средстава безначајна, сматра се да је једнака нули, а када је значајна, преостала вредност се процењује на дан стицања и не повећава се накнадно због промене цена.

За потребе пореског биланса ради утврђивања пореза на добит, амортизација за постројења и опрему разврстане у групе II до V утврђује се применом дегресивне методе, на основицу коју чини садашња вредност средстава и уз примену стопа из прописа којима се регулише порез на добит.

Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу повезаних правних лица и учешћа у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вредности расположиве за продају. Такође, у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се дугорочни кредити зависним, повезаним и другим правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вредности које држе до доспећа и остали дугорочни пласмани.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата за њих. Трошкови трансакције се укључују у почетно мерење свих финансијских средстава.

За потребе мерења финансијског средства након почетног признавања, финансијска средства се класификују у четири категорије:

- зајмови и потраживања који су потекли од стране предузећа и који се не држе ради трговања;
- улагања која се држе до доспећа;
- финансијска средства која су расположива за продају и
- финансијска средства која се држе ради трговања.

После почетног признавања, предузеће мери финансијска средства, укључујући и деривате који су средства, по њиховим поштеним вредностима, без било каквог умањивања за трансакционе трошкове које може начинити приликом продаје или другог отуђења.

Признати добитак или губитак који произилази из промене у поштеној вредности финансијског средства која није део односа заштите, исказује се као добитак или губитак из финансијског средства које је расположиво за продају који је:

- укључен у нето добитак или губитак у периоду у којем настаје или
- приказан директно у сопственом капиталу све док се финансијско средство не прода, наплати или на други начин отуђи, или док се не утврди да је финансијско средство обезвређено, у којем тренутку се укупни добитак или губитак који је претходно био приказан у сопственом капиталу укључује у нето добитак или губитак периода.

Хартије од вредности расположиве за продају исказују се по набавној вредности умањеној за исправку вредности, или по тржишној вредности, зависно од тога која је нижа. Хартије од вредности за које постоји активно тржиште, исказује се по надокнадивој вредности.

Залихе

Залихе су средства: (а) која се држе за продају у уобичајеном току пословања; (б) која су у процесу производње, а намењена су за продају; или (ц) у облику материјала или помоћних средстава која се троше у процесу производње или приликом пружања услуга.

Залихе робе, материјала, недовршене производње и готових производа мере се по набавној цени, увећаној за зависне трошкове набавке, а излаз залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца-зависних и повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса.

Отпис краткорочних потраживања и пласмана код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши се индиректним отписивањем у року од 270 дана од дана доспелости за потраживања и пласмане у земљи, а за инострана потраживања и пласмане у року од 365 дана од дана доспелости. У случајевима када је немогућност наплате извесна и документована отпис се, у целини или делимично, врши директним отписивањем.

Вероватноћа немогућности наплате, везано за процену директног и индиректног отписа, утврђује се у сваком конкретном случају на основу документованих разлога (стечај, односно ликвидација дужника, презадуженост, отуђење имовине, принудно поравнање, застарелост, судско решење, акт управног органа и др.). Одлуку о отпису потраживања, уз сагласност руководиоца сектора на који се услуга односи, на финансијске оперативе, доноси Извршни одбор.

Финансијске обавезе

Финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року до годину дана, од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорену обавезу:

- предаје готовине или другог финансијског средства другом предузећу; или
- размене финансијских инструмената са другим предузећем под потенцијално неповољним условима.

Предузеће може да има уговорену обавезу која може да измири било плаћањем финансијским средствима, било плаћањем сопственим акцијама. У том случају, уколико број акција који је потребан за измирење обавезе варира са променама њихове поштене вредности, тако да се плаћање врши у износу поштене вредности акција који је једнак износу уговорене обавезе, ималац обавезе није изложен добитку или губитку насталом услед промене цена његових акција. Таква обавеза се рачуноводствено обухвата као финансијска обавеза предузећа.

Приликом почетног признавања предузеће вреднује финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност накнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови се укључују у почетно вредновање финансијских обавеза.

Након почетног признавања предузеће вреднује све финансијске обавезе по амортизованој вредности, осим обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл. врши се директним отписивањем.

Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања се признају када:

- а) предузеће има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја,
- б) је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза и
- ц) износ обавеза може поуздано да се процени.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за трошкове реструктурирања предузећа, резервисања за пензије и остала дугорочна резервисања за покриће обавеза (правних или стварних), насталих као резултат прошлих догађаја, за које је вероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи, њиховог измиривања и које се могу поуздано проценити (спорови у току), као и резервисања за издате гаранције и друга јемства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама, а одлуку о појединачном резервисању доноси Извршни одбор. Када настане расход по основу обавеза за коју је резервисање извршено, стварни издаци представљају расход, а претходно извршено резервисање се укида у корист прихода.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Вредновање резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процену издатка који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања.

Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују тако да одржавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавеза, резервисање се укида.

Тамо где је учинак временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатака за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавеза (дисконтује се). Дисконтна стопа је стопа пре опорезивања која одражава текуће тржиште процене временске вредности новца и ризика специфичних за обавезу. Дисконтна стопа не одражава ризике за које су процене будућих токова готовине кориговане.

Негативни goodwill тржишно потврђен, укида се у корист прихода најкасније за 20 година (MPC 22).

Утврђивање губитка због обезвређења

Комисија коју одређује генерални директор, приликом годишњег билансирања утврђује да ли постоје индикатори који указују да је дошло до обезвређења средстава, као и да ли постоје индикатори који указују да је дошло до смањења раније признатог обезвређења тих средстава.

Износ губитка по основу умањења вредности основног средства признаје се као расход у билансу успеха.

Приходи

Приходи од продаје робе и учинака се признају у висини фактурисане продајне вредности (фактурисана реализација) по одбитку свих попушта и пореза у складу са MPC 18.

Приходи од активирања учинака - учинци активирани за основна средства и материјал признају се у висини цене коштања.

Приходи од премија, субвенција, дотација и донација признају се у висини примљених премија, субвенција, дотација и донација. Ако је донација примљена у материјалу и основним средствима или у готову за набавку материјала или основних средстава у приход се признаје део донације који је једнак трошку утрошеног материјала набављеног из донације, односно који је једнак трошковима амортизације основног средства прибављеног из донације у складу са MPC 20.

Други пословни приходи обухватају приход од закупнина, чланарина, тантијема и остали приходи, а признају се када су наплаћени или фактурисани.

Остали приходи обухватају добитке од продаје нематеријалних улагања, основних средстава, учешћа у капиталу, дугорочних хартија од вредности и од продаје материјала, као и вишкова утврђених пописом, наплату отписаних потраживања, приходе од смањења обавеза и укидања дугорочних резервисања.

Приходи од усклађивања вредности имовине обухватају позитивне ефекте повећања вредности нематеријалних улагања и основних средстава до висине претходно исказаних расхода за та средства у складу са MPC 16 и MPC 36.

Финансијски приходи обухватају приходе од камата, курсних разлика, дивиденде и остали приходи остварени из односа са зависним и повезаним правним лицима. Ови приходи се вреднују у складу са MPC 18 и другим релевантним MPC.

Ванредни приходи обухватају накнаду наплате од катастрофе и временских непогода у складу са MPC 8.

Расходи

Пословни расходи обухватају набавну вредност продате робе, трошкове материјала, трошкове горива и енергије, трошкове зарада, накнада и осталих личних примања, трошкове производних услуга, трошкове амортизације, трошкове резервисања и нематеријалне трошкове.

Остали расходи обухватају губитке по основу продаје и расходовања нематеријалних улагања, основних средстава, учешћа у капиталу и хартија од вредности, продаје материјала, мањкова и друге непоменуте расходе.

Расходи по основу обезвређивања имовине обухватају негативне ефекте усклађивања вредности нематеријалних улагања, основних средстава, дугорочних финансијских пласмана, залиха, хартија од вредности и потраживања у складу са МРС 36, МРС 16 и МРС 38.

Финансијски расходи обухватају финансијске расходе из односа у зависним и повезаним правним лицима, расходе камата, негативне курсне разлике и остале финансијске расходе.

Ванредни расходи обухватају расходе по основу катастрофа и елементарних непогода.

Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања су камате и други трошкови који настају у предузећу у вези са позајмљивањем финансијских средстава.

Трошкови позајмљивања признају се као расход у периоду у којем су настали, без обзира на то како се примљена средства користе.

Трошкови позајмљивања (камате) који се могу непосредно приписати набавној вредности или цени коштања средства које се гради, односно израђује, не представљају текући расход.

Корекција почетног стања

БИЛАНС СТАЊА	АОП	31.12.2014	корекција	31.12.2014	31.12.2013	корекција	31.12.2013
АКТИВА							
Учешће у капиталу зависних правних лица	25	441.253	(18.798)	422.455	430.848	(8.393)	422.455
Учешће у капиталу осталих правних лица	27	2.779	(925)	1.854	1.653	(820)	833
Одложена пореска средства	42		34.088	34.088		34.485	34.485
Укупна актива	71	10.104.548	14.365	10.118.913	10.982.387	25.272	11.007.659
ПАСИВА							
Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности и др	416	5.564	1.188	6.752	3.779		3.779
Губитак ранијих година	422	312.408	227.976	540.384		227.976	227.976
Губитак текуће године	423	529.646	146.227	675.873			
Резервисања за накнаде и др. бенефиције запослених	429		227.255	227.255		229.903	229.903
Остала дугорочна резервисања	430		31.683	31.683		23.345	23.345

БИЛАНС СТАЊА	АОП	31.12.2014	корекција	31.12.2014	31.12.2013	корекција	31.12.2013
Остале дугорочне обавезе	440	18.178	(18.178)		18.178		18.178
Добављачи у земљи	456	1.315.504	12.016	1.327.520			
Остале краткорочне обавезе	459	1.535.084	131.394	1.666.478			
Обавезе за остале порезе и доприносе	461	23.002	5.586	28.588	2.032		2.032
Укупна пасива	464	10.104.548	14.365	10.118.913	10.982.387	25.272	11.007.659

БИЛАНС УСПЕХА 2014	АОП	31.12.2014	корекција	31.12.2014
Остали лични расходи	1025	2.726.262	25.885	2.752.147
Трошкови дугорочних резервисања	1028		19.078	19.078
Нематеријални трошкови	1029	343.563	91	343.654
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034	8.216	(7.628)	588
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035	130	(105)	25
Расходи камата	1046	661.037	42.289	703.326
Остали приходи	1052	105.113	19.397	124.510
Остали расходи	1053	155.988	67.374	223.362
Нето доб .пословања које се обуставља	1056	9.440	(2.778)	6.662
Одложени порески расходи	1061	17.625	2.007	19.632
Одложени порески приходи	1062		1.611	1.611
Нето губитак	1065	529.646	146.227	675.873

Друштво је спровело ретроспективну корекцију претходног периода у вези са:

Корекција 2013. године

- АОП 25 и 27 Елиминисање курсних разлика код учешћа у капиталу зависних и осталих правних лица.
- АОП 42 Одложена пореска средства настала као последица дугорочних резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда.
- АОП 429 и 430 Дугорочна резервисања за 2013 годину.
- АОП 422 губитак 2013 године се повећао за 227.976 хиљада рсд као последица дугорочних резервисања и елиминисања курсних разлика.

Корекција 2014. године

- АОП 1025 Рачун за новогодишње пакетиће 2014. године веза АОП 456 и усаглашавање са пореском управом по основу старог дуга за порезе и доприносе на лична примања 13.869 хиљада рсд (АОП 459).
- АОП 1028 Припадајући део 2014. године по основу дугорочних резервисања веза АОП 429
- АОП 1029 Усаглашавање са пореском управом веза АОП 459
- АОП 1034 и 1035 Елиминисање курсних разлика код учешћа у капиталу зависних и осталих правних лица за 2014. године веза АОП 25 и 27
- АОП 1046 Камате за 2014. годину на стари дуг по основу пореза и доприноса веза АОП 459
- АОП 1052 Дугорочна резервисања по основу отпремнина (14.577 хиљада рсд) и усаглашавање са пореском управом.

- АОП 1053 Корекција 2014. године по основу укњижавања обавезе према синтикатима из колективног уговора веза АОП 459.
- АОП 1056 Корекција курсне разлике за 2013. годину за зависно предузеће „Ласта“ Бања Лука која је књижена у 2014. годину.
- АОП 1061 и 1062 по основу дугорочних резервисања.

4. Интерна финансијска контрола

4.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁶ прописана је обавеза Друштва да успостави систем финансијског управљања и контроле, и да спроводи процес интерне контроле.

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему, у члану 80. утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и (в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Контрола, уопште, односи се на активности које руководство превентивно предузима у циљу избегавања, односно умањивања ризика који имају негативан утицај на остваривање циљева корисника јавних средстава.

Интерне контроле се успостављају и спровode као систем, односно ради се о свеобухватном процесу, који утврђују руководство и запослени у Друштву, и осмишљен је у циљу решавања ризика и улагања напора да би се постигле следеће опште сврхе:

- уредно, етичко, економично, ефикасно и ефективно пословање,
- испуњавање обавезе полагања рачуна,
- усклађеност са законима и другим прописима и
- обезбеђење и заштита од губитака, злоупотребе и штете.

Интерне контроле садрже пет међусобно повезаних компонената:

- контролно окружење,
- процена ризика,
- контролне активности (контроле),
- информације и комуникације и
- праћење.

1) Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: етичке вредности, јавност рада, функције и надлежности и одговарајуће субординације, лични пример (стил рада), организациону структуру Друштва, делегирање овлашћења и одговорности, персоналну политику и праксу запошљавања и компетентност запослених.

Руководство Друштва је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Друштво се налази у недовршеном процесу приватизације од 2000. године. Промена правног статуса и започет процес приватизације условили су у 2015. години однос зависности са Акционарским фондом ад, Београд и Републиком Србијом, који су већински власници капитала Друштва, и по том основу имају право одлучивања и управљачку контролу пословних одлука Друштва.

Друштво послује као акционарско друштво у складу са Законом о привредним друштвима, а акције Друштва укључене су на регулисано тржиште - Београдску берзу почев од 31. августа 2007. године. Исте године био је покушај продаје пакета акција који је чинио 64,41102% укупног регистрованог капитала, али није успела због незадовољавајућих понуда.

Друштво је доставило Агенцији за привредне регистре изјаву да нису усвојени редовни годишњи финансијски извештаји за 2015. годину у форми одлуке донете на Скупштини акционара СП „Ласта” ад, Београд, јер Скупштина акционара није одржана и да не може бити одржана до 30. јуна 2016. године, сходно одредбама Закона о привредним друштвима и Статута Друштва.

Скупштина акционара СП „Ласта” ад, Београд, заказана за 25. јун 2016. године, није одржана због недостатка кворума. До дана ревизије, Скупштина акционара није одржана и нису усвојени финансијских извештаја за 2015. годину. Последња седница Скупштине акционара одржана је 19. септембра 2015. године и то као ванредна седница којој је присуствовао представник Акционарског фонда и уједно Републике Србије.

Акционарски фонд и Република Србија као већински власници капитала не врше своја овлашћења и не поступају у складу са чланом 364. Закона о привредним друштвима, чланом 50. Закона о тржишту капитала, чланом 3. став 5. Правилника о садржини, форми и начину објављивања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја јавних друштава и чланом 32. и 34. Закона о рачуноводству, тако да се Скупштина акционара не може одржати, што онемогућава да се донесу потребне одлуке.

У току 2015. године биле су честе промене лица на функцијама извршних директора, директора сектора, руководиоца рачуноводства и осталим руководећим функцијама. Почетком 2015. године именован је на функцију нови генералног директор, а пређашњи је био на тој функцији пет месеци.

Правилник о организацији и систематизацији послова у Саобраћајном предузећу „Ласта“ ад, Београд, број 4500 од 3. априла 2007. године, важио је до 3. марта 2015. године. Извршни одбор директора донео је нови Правилник о организацији и систематизацији послова у Саобраћајном предузећу „Ласта“ ад, Београд број 2630/1-2 од 4. марта 2015. године.

Профитне организације утврђене су Оснивачким актом Друштва и имају статус огранака. Руководиоци унутрашњих организационих јединица Друштва одговорни су генералном директору за активности финансијског управљања и контроле које успостављају у организационим јединицама којима руководе.

Друштво има следеће интерне акте:

1. Статут, број 10433/1-16 од 19. септембра 2015. године,
2. Колективни уговор, деловодни број 15563 од 19. децембра 2014. године,
3. Пословник о раду Скупштине акционара, деловодни број 4960/1-5 од 16. маја 2012. године,
4. Пословник о раду Извршног одбора, деловодни број 7010/1-2 од 11. јуна 2012. године,
5. Пословник о раду Надзорног одбора, деловодни број 10530/1-2 од 9. септембра 2013. године,
6. Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, деловодни број 1823/1-4 од 18. фебруара 2005. године,
7. Правилник о канцеларијском и архивском пословању, деловодни број 8892 од 20. јула 2005. године,
8. Правилник о организацији и систематизацији радних места, деловодни број 2630/1-2 од 4. марта 2015. године,
9. Правилник о раду и организацији сектора унутрашње контроле, деловодни број 1971/1-3 од 12. фебруара 2015. године,
10. Правилник о вредновању доприноса возног особља, деловодни број 7010/1-2а од 11. јуна 2012. године.

У поступку ревизије утврђени су недостаци у функционисању система финансијског управљања и контроле који утичу на поузданост финансијског извештавања као и усклађеност пословања Друштва са позитивним законским прописима, и то:

1) Организациона структура, успостављање поделе одговорности и овлашћења:

- Статутом и другим актима нису прецизиране одговорности и овлашћења за доношење одлука о попису, решења о формирању комисија за попис, разматрање извештаја о попису и доношење одлуке о усвајању извештаја о попису, што онемогућава функционисање на адекватан начин интерних контрола.
- У оквиру Система квалитета појединачне процедуре за пословне процесе упућују на правилнике, који нису презентовани у току ревизије.

- Иако је процедуром Набавка и пријем горива прописано која лица су одговорна за спровођење процедуре, Друштво не примењује наведене одредбе приликом реализације набавке и пријема горива.

- У ранијим периодима као и у току 2015. године Друштво нема континуитет у руковођењу, биле су честе промене лица на функцијама извршних директора, директора сектора, руководиоца рачуноводства и осталим руководећим функцијама, а да нису сачињени записници о примопредаји дужности.

- Директори Пословних организација су, без овлашћења за потписивање и без одлуке надлежног органа, поред већ уговорених основних премија осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде), уговарали додатне премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Uniqа osiguranje“ адо, Београд.

2) Увидом у начин вршења пописа утврђено је да:

- Комисије које врше попис у току године, чине иста лица, непрекидно више година. Од стране надлежних органа Друштва нису нам презентовани докази да је Служба унутрашње контроле вршила провере и контроле исправности рада наведених чланова комисије.

- По завршеном попису комисије које врше попис у току године не врше вредносно обрачунавање пописане имовине, већ само исказују вредности вишкова и мањкова у извештајима о извршеном попису које добијају од рачуноводства.

- На дан 31. децембра 2015. године Друштво је прихватило књиговодствено стање имовине пописане у току године, а да комисије за попис нису сачиниле пописне листе на тај дан са подацима о врсти, количини и вредности.

- У Извештају о извршеном попису комисија за попис горива није констатовала узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања.

- У 2015. години долазило је до промена рачунополагача у магацинима, а да при том Друштво није вршило попис и усклађивање стања приликом примопредаје дужности.

- Код пословних организација које су имале чекове на стању није извршен попис чекова по износу, серијским бројевима, датуму издавања и банкама, него само у укупној вредности свих чекова на месту пописа.

- Извршни одбор директора није надлежни орган правног лица који разматра извештај о попису и доноси одлуке о попису, већ у складу са чланом 56. Статута и чланом 22. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама је надлежан Надзорни одбор Друштва.

3) Остали недостаци у функционисању система финансијског управљања и контроле:

- Друштво не спроводи контроле приликом евидентирања трошкова накнада ноћења возног особља на линијама за СР Немачку, по основу месечних префактурисавања трошкова од стране Друштва „Панонијабус“, Нови Сад, са којим Друштво обавља заједничке послове превоза путника.

- Због тога што Друштво није успоставило адекватан систем праћења реализације уговора за туристичке аранжмане, по појединим уговорима, не могу се идентификовати уплате физичких лица на које се туристичке аранжмане односе.

2) Управљање ризицима

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имиџа, политички ризик и друго, и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима.

Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Друштва, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Утврђено је да руководство Друштва није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Руководство Друштва није идентификовало потенцијалне ризике у вези са непокретностима као и ризик ликвидности који представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност Друштва, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака и исплату плата.

Друштво не измирује редовно своје обавезе, тако да повериоци покрећу судске поступке ради наплате потраживања.

3) Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма.

Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација (раздвајање) дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације - с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

Друштво има лиценцу, односно право на увођење система квалитета ISO 9000 и ISO 14000, набављен од Института ИИПП, Београд у 2010. години.

Систем квалитета поред осталог чине појединачне процедуре за пословне процесе. Суштина процедуре је да уреди процес рада који има више активности у којима одређено лице доноси неке одлуке током пословног процеса или је у пословни процес укључено више лица. Зато свака процедура има иницијални документ (или бар усмени налог) којим се покреће процес рада. Такође, мора постојати неки излазни документ који је резултат процеса. Ако у процедури нема записа онда то није процедура него је неки други документ, на пример упутство и друго.

Процедуром се утврђују одговорности неког лица у процедури, обавезно повезано са његовим активностима, па ако се не зна шта одређено лице ради и како то треба да уради, не може се одредити његова одговорност.

У процедури за расходовање основних средстава ПР 00ФН 12 Друштво се позива на Правилник о расходовању и продаји основних средстава број 3486 од 26. априла 1990. године. Међутим, од овлашћених представника Друштва обавештени смо да наведени правилник на који се позива процедура не постоји као званичан документ. Одговорно лице своје активности треба да спроводи првенствено по одредбама наведене процедуре. Процедуром није предвиђен настанак записа, као докумената који настају у току пословног процеса.

У делу процедуре - Иницијатива за расходовање, није дефинисано ко и у којој форми иницира активност, као и у смислу начина искњижавања како у аналитици, тако и у синтетици.

Друштво за спровођење пописа има процедуру Рад пописне комисије 00ФН 02 која се не позива на Правилник о роковима и начину вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Процедуром су утврђени само предмет и рокови за попис имовине методом континуираног пописа, која није предвиђена у законским и подзаконским прописима. Процедура не упућује на Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, као подзаконски акт којим је регулисано обављање пописа од стране правних лица.

Процедура Набавка и пријем горива ПР 01 НГ 01 прописује да се пријем горива врши према поступку дефинисаном Правилником о пријему течних горива на интерним бензинским станицама, међутим, од овлашћених представника Друштва обавештени смо да наведени правилник на који се позива процедура не постоји као званичан документ.

Друштво има процедуру Издавање горива и праћење залиха ПР 01 НГ 02, која прописује да се издавање горива и праћење залиха врши према поступку дефинисаном Правилником о поступку и начину пријема, складиштења и издавања течних горива, међутим, од овлашћених представника Друштва обавештени смо да наведени правилник, на који се позива процедура, не постоји као званичан документ.
Друштво има формирану Службу унутрашње контроле.

У оквиру Службе унутрашње контроле делују:

- Служба саобраћајне контроле и
- Служба контроле потрошње горива.

У 2015. години Служба саобраћајне контроле обављала је контроле и подносила директорима огранака е за покретање поступака за утврђивање одговорности. Предлози за покретање поступака за утврђивање одговорности најчешће се односе на неиздавање возних карата од стране возача-рачунополагача и крађу горива од стране возача.

Од 13. фебруара 2015. године почела је са радом Служба контроле потрошње горива и анализе саобраћајног тржишта. Служба контролише месечне извештаје о потрошњи горива.

Директори огранака предузимају дисциплинске мере које могу бити: упозорење, опомена и умањење зараде (5%-20%).

Чланом 63. Статутом Друштва регулисано је да Друштво успоставља унутрашњи надзор који обухвата унутрашње процедуре које осигуравају спровођење закона и других прописа, политика управљања ризицима, одлука и унутрашњих аката Друштва, као и укупну законитост пословања укључујући и контролу финансијских извештаја.

Друштво није имало формирану Службу унутрашњег надзора у 2015. години. Надзорни одбор је 1. јануара 2016. године именовао руководиоца Службе унутрашњег надзора.

С обзиром да руководство Друштва није у потпуности усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком, те да није усвојило стратегију управљања ризиком, у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, постојеће политике и процедуре, које је интерним актима успоставило руководство у писаном облику, нису довољне да би контролне активности биле на задовољавајућем нивоу.

4) Информисање и комуникације

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводног информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности.

Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило успостављен је развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводног система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине, припрема и презентација извештаја.

Друштво је у ранијем периоду успостављало извештајни систем, од којег се одустало, тако да у 2015. години нема у потпуности формулисан извештајни систем.

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом. Нисмо се уверили да је у Друштву успостављен адекватан систем праћења и процене система.

Руководство није вршило адекватан текући увид у контролне поступке, није пратило примену и адекватност усвојених процедура, јер је утврђено да поједине процедуре (Рад девизне благајне, Рад пописне комисије) нису усклађенеса законима и подзаконским актима, за неке процедуре (Расходовање основних средстава, Набавка и пријем горива и Издавање горива и праћење залиха) нисмо се могли уверити у њихову применљивост, јер нису презентовани правилници на које се процедуре позивају.

Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2015. годину Друштво није доставило Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију, чиме је поступљено супротно члану 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

С обзиром на све наведено, а имајући у виду констатоване неусклађености, односно неправилности у областима радних односа, контрола и анализа свеукупног пословања, мишљења смо да Друштво није у потпуности успоставило адекватно праћење и процену система финансијског управљања и контроле.

Налаз

Друштво није успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Руководство Друштва није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Друштво није прецизно утврдило функције и надлежности, као и делегирање овлашћења и одговорности, што је претпоставка одговарајуће контроле и њене адекватности и ефективности. Процедуре у оквиру система квалитета ISO 9000 нису усклађене са прописима, нису прецизне и потпуне, упућују на поједине правилнике који нису презентовани ревизорима, пословне активности се не спроводе у складу са процедурама које их уређују. Утврђено је да руководство Друштва није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик

Неадекватан систем финансијског управљања и контроле може да доведе до потешкоћа или до поремећаја у пословању Друштва, односно може угрозити остваривање основних циљева Друштва на ефикасан и економичан начин са ризиком да се неће на време спречити грешке, намерне или случајне.

Препорука број 2

Препоручује се Друштву да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁶, који подразумева и усвајање стратегије управљања ризицима, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени),
- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји:
(1) процедуре за ауторизацију и одобравање; (2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; (3) правила за приступ средствима и информацијама; (4) извештавање и преглед активности - процену ефективности и ефикасности трансакција; (5) надгледање процедура.

4.2. Интерна ревизија

Друштво је дужно да успостави интерну ревизију у складу са чланом 81. и 82. Закона о буџетском систему, односно у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору³² који је министар финансија донео на основу Закона о буџетском систему.

Статутом Друштва, чланом 63. став 2., регулисано је да најмање једно лице надлежно за унутрашњи надзор мора да испуњава услове прописане за интерног ревизора у складу са Законом о ревизији и мора бити запослено у Друштву и обављати само те послове.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да Друштво није организовало посебну функционално независну организациону јединицу за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава, што није у складу са одредбама члана 3. став 1. тачка 1. и члана 4. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

³² „Службени гласник РС“, број 99/11 и 106/2013

Друштво није сачинило Повељу интерне ревизије, Оперативни годишњи план рада интерне ревизије за 2015. годину, Процедуру интерне ревизије, стратешки план за три године, годишњи план и план појединачне ревизије за 2015. годину, чиме је поступило супротно члану 23. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

У 2015. години Друштво нема интерног ревизора и нема у систематизацији предвиђено радно место интерног ревизора.

Ризик

Неуспостављање интерне ревизије има за последицу непостојање независне, објективне процене адекватности и функционисања постојећих процеса управљања ризиком, усклађености пословања, поузданости и потпуности финансијских и других информација ефикасности, ефективности и економичности пословања и заштите средстава и података (информација) са ризиком да су постојећи процеси и контроле неадекватни и да се на време неће спречити грешке, намерне или случајне.

Препорука број 3

Препоручује се Друштву да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Комисија за ревизију

Надзорни одбор је формирао Комисију за ревизију Одлуком број 6080/1-4/1 од 21. маја 2012. године. Одлуком Надзорног одбора број 8350/1-2 од 3. јула 2013. године извршена је промена председника те комисије и члана. Одлуком Надзорног одбора број 14918/1-1.1 од 12. децембра 2014. године извршено је именовање члана Комисије. Дана 18. маја 2015. године Комисија за ревизију је одржала седницу на којој је изабран председник те комисије, дат предлог за избор овлашћеног ревизора и формирање Службе унутрашњег надзора.

5. Финансијски извештаји

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству, који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја, Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Друштво је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у велико правно лице и као такво је у обавези да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ).

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (RSD), који је званична извештајна валута у Републици Србији, а састављени су у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама. Основне рачуноводствене политике за састављање ових финансијских извештаја наведене су у Напомени 3.3, а нису засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије који су у примени.

Усвајање и објављивање финансијских извештаја

Надзорни одбор Друштва је, у складу са овлашћењима из члана 47. став 1. тачка 5. Статута, 26. априла 2016. године, донео:

- Одлуку о утврђивању финансијских извештаја Друштва за 2015. годину, број 4483/1-2,
- Одлуку о утврђивању Извештаја независног ревизора о ревизији финансијских извештаја Друштва за 2015. годину, број 4483/1-4,
- Одлуку о утврђивању Годишњег извештаја Друштва за 2015. годину, број 4483/1-8 и
- Одлуку о утврђивању начина покрића губитка из добити Друштва за 2015. годину, број 4483/1-10.

Друштво је 27. јуна 2016. године доставило Агенцији за привредне регистре редовне годишње финансијске извештаје за 2015. годину ради јавног објављивања са Изјавом законског заступника, генералног директора, број 7059 (од истог датума) да исти нису усвојени на Скупштини акционара СП Ласта ад, Београд. У Изјави је наведено да седница Скупштине акционара, није одржана и да не може бити одржана до 30. јуна 2016. године, сходно одредбама Закона о привредним друштвима и Статута Друштва.

Агенција за привредне регистре је, 7. јула 2016. године, издала Потврду о јавном објављивању редовног финансијског извештаја и документације за период од 1. јануара 2015. до 31. децембра 2015. године, број ФИН 179438/2016, којом се потврђује да је Друштво предало потпун и рачунски тачан финансијски извештај за 2015. годину и сву документацију прописану чланом 34. Закона о рачуноводству, иако до дана ревизије, Скупштина акционара није одржана и нису усвојени финансијски извештаји за 2015. годину. Чланом 23. став 1. тачка 5) Правилника о условима и начину објављивања финансијских извештаја и вођењу Регистра финансијских извештаја³³, прописано је да је потпун финансијски извештај, поред осталог, онај уз који је достављена сва прописана документација из члана 34. Закона о рачуноводству.

³³ „Службени гласник РС“, број 127/2014

Друштво није Агенцији за привредне регистре уз редовне годишње финансијске извештаје за 2015. годину доставило одлуку о усвајању тих извештаја, што није у складу са чланом 34. став 1. тачка 1) Закона о рачуноводству.

Друштво није у прописаном року (до краја фебруара 2016. године) доставило Агенцији за привредне регистре Биланс стања, Биланс успеха и Статистички извештај за 2015. годину, који служе за статистичке и друге потребе, него их је доставило са кашњењем, 31. марта 2016. године, што није у складу са чланом 35. Закона о рачуноводству.

Друштво је 28. априла 2016. године, у складу са чланом 50. став 1. и 51. став 1. Закона о тржишту капитала, објавило Годишњи извештај за 2015. годину са напоменом да годишњи извештај није усвојен од стране надлежног органа друштва - Скупштине акционара.

5.1. Биланс стања

Попис имовине и обавеза

Друштво је у 2015. години вршило пописе дела имовине са стањем на одређени дан у току године и пописе дела имовине и обавеза са стањем на дан 31. Децембра 2015. године.

Пописи са стањем на одређени дан у току 2015. године

Попис имовине са стањем на одређени дан у току године су вршили запослени на пословима - члан комисије за континуирани попис. Наведени послови су систематизовани Правилником о организацији и систематизацији послова у оквиру Службе рачуноводства, а пет запослених послове пописа обављају сукцесивно више година.

Чланови комисије за континуирани попис су, без решења генералног директора о именовању, у 2015. години извршили следеће пописе:

- грађевинских објеката и опреме са стањем на дан 31.октобра 2015. године,
- горива, мазива, аутогума на залихама, карата, канцеларијског и штампаног материјала, службене и радне одеће са стањем на дан 31. јануара 2015. године,
- делова и материјала са стањем на дан 30. јуна 2015. године,
- ситног инвентара и алата са стањем на дан 30. априла 2015. године.

Пописне листе грађевинских објеката и опреме; горива, мазива, аутогума на залихама, карата, канцеларијског и штампаног материјала, службене и радне одеће; делова и материјала; ситног инвентара и алата, садрже назив артикла, шифру и количину, али не садрже вредносно обрачунавање пописане имовине.

Извршни одбор СП „Ласта” ад, Београд донео је одлуке о усвајању извештаја о извршеном попису имовине у току године, а разлике утврђене пописима евидентирани су у пословним књигама.

Попис са стањем на дан 31. децембра 2015. године

Попис са стањем на дан 31. децембра 2015. године односи се на попис новчаних средстава, потраживања и обавеза, на основу решења генералног директора (број 15185 и 15186, оба од 17. децембра 2015. године) и то:

- Решење о формирању Комисије за попис новчаних средстава, обавеза и потраживања у Стручним службама на дан 31. децембра 2015. године, са задатком да обједини све извештаје других пословних делова - огранака Друштва и
- Решење о именовању координатора пописа Централне комисије на нивоу СП Ласта ад, Београд, са задатком да обједини записнике пописних комисија по појединим огранцима.

Извршни одбор је донео Одлуку о усвајању пописа потраживања, обавеза и инвестиција број 4592/1-1 од 25. априла 2016. године, а на основу а одлуке Извршног одбора директора о усвајању Елабората о попису потраживања, обавеза и инвестиција, број 4591 од 25. априла 2016. године, који је сачинила Комисија за попис потраживања, обавеза и инвестиција. У наведеном у се наводи да је Комисија извршила попис стања књиговодствене евиденције као и обједињавање свих извештаја пописних комисија других пословних делова - огранака Друштва и то обавеза, потраживања, инвестиција у току и друго са стањем на дан 31. децембра 2015. године. Наведени одлуке садржи сумарне податке по синтетичким контима, преузете из књиговодствених евиденција.

Извршни одбор је 28. јануара 2016. године усвојио Извештај о попису и стању по књиговодственој евиденцији новчаних средстава благајни, текућих рачуна и примљених а нереализованих чекова грађана за све ПО у саставу СП Ласта ад, Београд, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, број 735/1-3. Увидом у пописе које су вршиле пописне комисије у организационим деловима Друштва, који представљају основу за израду наведеног извештаја, утврђено је:

- да су пописне комисије формиране од стране руководиоца профитних/пословних организација;
- да није вршен попис готовине по апоенској структури у ПО Младеновац, ПО Обреновац, делимично је извршен попис благајне ПО Трговина, туризам и угоститељство (од салда 279.795,00 динара по апоенима је пописано 69.512,00 динара)

Извршни одбор је донео Одлуку о усвајању извештаја о извршеном годишњем попису трговачке робе у продајним објектима и магацинима трговине и угоститељства, са стањем 31. децембра 2015. године за све организационе делове ПО Трговина, туризам и угоститељства број 735/1-5 од 28. јануара 2016. године, као и Одлуку о усвајању извештаја о извршеном годишњем попису залиха хране и пића у угоститељским објектима са стањем 31. децембра 2015. године за све организационе делове ПО Трговина, туризам и угоститељства број 735/1-6 од 30. јануара 2016. године. Решења о именовању комисија за попис донео је руководиоца ПО Трговина, туризам и угоститељство.

Налаз

Друштво није вршило попис нематеријалне имовине и грађевинског земљишта за 2015. годину.

Попис имовине и обавеза, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, није вршен у складу са одредбама члана 16. став 5. Закона о рачуноводству и одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (у даљем тексту: Правилник о попису) и то:

- Чланови комисије за континуирани попис су, без решења генералног директора о именовању, вршили попис имовине у току године (члан 4. Правилника о попису).

- По завршеном попису у току године није вршено вредносно обрачунавање пописане имовине, јер су количински утврђени вишкови и мањкови исказани по вредностима добијеним од Службе рачуноводства (члан 9. став 1. тачка 6. Правилника о попису).

- Нису сачињене пописне листе (са подацима о врсти, количини и вредности) са стањем на дан 31. децембар 2015. године, за имовину за коју је вршен попис у току године, јер је Комисија за попис потраживања, обавеза и инвестиција ту имовину пописала по књиговодственом стању на синтетичким контима (члан 9. став 2. Правилника о попису).

- Комисија за попис горива, који је вршен на дан 31. јануар 2015. године, је утврдила вишак од 38.010,48 литара у вредности 3.889 хиљада динара, а да у Извештају о извршеном попису није констатовала узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања образложене разлоге одступања, (члан 13. Правилника о попису).

- Генерални директор, као овлашћено лице у складу са чланом 61. став 1. тачка 10) Статута и чланом 22. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, није донео решења о формирању комисија за попис у организационим деловима у којима је вршен попис новчаних средстава благајни, текућих рачуна и примљених а нереализованих чекова грађана са стањем на дан 31. децембра 2015. године у профитним/пословним организацијама, као и трговачке робе у продајним објектима и магацинима трговине и угоститељства, те залиха хране и пића у ПО Трговина, туризам и угоститељства, него су те комисије формирали руководиоци профитних, односно пословних организација који за то нису овлашћени (члан 4. Правилника о попису).

- Приликом физичког пописа опреме у просторијама ПО Стручне службе, а која се налази у канцеларији генералног директора, канцеларији шефа кабинета директора и канцеларији асистента директора саобраћаја и асистента техничког директора утврђено је стварно стање од шест уметничких слика, док је у обрађеном документу о попису слика, који се доставља рачуноводству, наведена само једна уметничка слика. Извештајем о извршеном попису није констатована разлика између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања (члан 9. и 13. Правилника о попису).

- Комисија за попис потраживања није сачинила пописне листе са подацима о стварном и књиговодственом стању, него је сачинила одлуке који садржи сумарне податке по синтетичким контима, преузете из књиговодствених евиденција. Осим тога не постоје докази-веродостојне исправе да је извршено усаглашавање потраживања са дужницима.

- Није извршен попис чекова по износу, серијским бројевима, датуму издавања и банкама, код пословних организација које су их имале на стању, осим код Пословне организације Ласта – Срем, Стара Пазова, Радна јединица Инђија, јер је извршен попис у укупној вредности свих чекова на местима пописа; није извршен попис готовине по апоенској структури у Пословној организацији Младеновац, Пословној организацији Обреновац, делимично је извршен попис благајне Пословне организације Трговина, туризам и угоститељство; није извршен попис готовине по апоенској структури динара у благајни Мењачнице Авала и Мењачнице Савски трг, јер Комисија за попис унела збирне податке о стању динара у благајнама мењачнице и није извршен попис ефективниог страног новца у девизној благајни Мењачнице Савски трг и Мењачнице Авала по валутама и апоенској структури, него само збирно по валутама (члан 11. став 1. Правилника о попису)

- Надзорни одбор, као надлежни орган, није донео одлуке о усвајању извештаја о извршеном попису имовине у току године, као и по попису са стањем на дан 31. децембра 2015. године, него је исте донео Извршни одбор директора СП „Ласта” ад, Београд, што није у складу са чланом 56. Статута, чланом 22. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 13. Правилника о попису.

- Друштво није у 2015. години вршило попис и усклађивање стања приликом примопредаје дужности рачунополагача у магацинима, што није у складу са чланом 17. Закона о рачуноводству.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, у делу који регулише попис, наведено је да се исти врши најмање једном годишње или на крају године са стањем на дан 31. децембра, што није у складу са чланом 2. став 2. Правилника о попису, којим је прописано да правно лице, односно предузетник врши годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембра године за коју се врши попис.

Процедура Рад пописне комисије ПР 00ФН 02 није усклађена са Правилником о роковима и начину вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, јер наводи метод континуираног пописа, који није предвиђен у законским и подзаконским прописима. Процедура не упућује на Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, као подзаконски акт којим је регулисано обављање пописа од стране правних лица.

Ризик

Неспровођењем пописа нематеријалне имовине, грађевинског земљишта, као и неправилног спровођења пописа у току године грађевинских објеката и опреме, горива, мазива, аутогума на залихама, карата, канцеларијског и штампаног материјала, службене и радне одеће, делова и материјала, ситног инвентара и алата, јер комисије које врше попис у току године нису сачиниле пописне листе на дан 31. децембра 2015. године са подацима о врсти, количини и вредности и неправилним спровођењем пописа потраживања и обавеза настаје ризик од неусклађености књиговодственог стања имовине и обавеза са стварним стањем, као и ризик од неовлашћеног коришћења имовине. С обзиром да Служба унутрашње контроле није вршила провере и контролу исправности рада чланова пописне комисије за попис у току године настаје ризик непоузданости спроведеног пописа.

Препорука број 4

Препоручује се Друштву да усклади одредбе Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама у делу који регулише попис, као и процедуру Рад пописне комисије 00ФН 02, са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и да у складу са истим убудуће врши попис.

5.1.1. Нематеријална имовина

Нематеријална улагања исказана су у износу од 14.878 хиљада динара, а односе се на:

Табела број 1: Нематеријална имовина

- у хиљадама динара -

Нематеријална имовина	2015. година	2014. година
Концесије, патенти, лиценце и слична права	75.506	75.463
Остала нематеријална улагања	15.397	15.397
Укупно	90.903	90.860
Исправка вредности нематеријалних улагања	(76.025)	(64.583)
Укупно	14.878	26.277

Промене на нематеријалним улагањима у току 2015. године приказане су табелом:

Табела број 2: Промене на нематеријалним улагањима

- у хиљадама динара -

Опис	Концесије, патенти, лиценце и слична права	Остала нематеријална улагања	Укупно
Набавна вредност:			
Стање 01. јануара 2015. године	75.463	15.397	90.860
Повећања - нове набавке	43		43
Стање 31. децембра 2015. године	75.506	15.397	90.903
Исправка вредности:			
Стање 01. јануара 2015. године	60.346	4.237	64.583
Повећања - текућа амортизација	8.585	2.857	11.442
Стање 31. децембра 2015. године	68.931	7.094	76.025
Садашња вредност:			
31. децембра 2015. године	6.575	8.303	14.878

Нематеријална улагања чине лиценце за програмске пакете информационог система, рачуноводствени програми, односно софтвери и остала нематеријална улагања.

Концесије, патенти, лиценце и слична права на дан 31. децембра 2015. године исказана су у износу од 6.575 хиљада динара, а односе се на:

Табела број 3: Концесије, патенти, лиценце и слична права

- у хиљадама динара -

Концесије, патенти, лиценце и слична права	Износ
Право на увођење система квалитета ISO 9000 и ISO 14000	17.128
Лиценца Dewaco	803
Лиценца за програмски пакет Penta	11.954

Концесије, патенти, лиценце и слична права	Износ
Софтвери набављени одвојено од рачунара	7.155
Софтвери у оквиру Hubie платформе	32.547
Портал компаније и WEB презентација	612
Софтвер IBM Cognes	5.264
Пословни софтвер Тех ABC портал	43
Исправка вредности лиценци и рачуноводствених програма	(68.931)
Укупно	6.575

Друштво је са Институтом за истраживања и пројектовања у привреди Београд, закључило Уговор о реализацији пројекта увођења интегрисаног система менаџмента квалитетом- ISO 9000 и заштитом животне средине - ISO 14000, број 17395 од 29. децембра 2009. године по коме је предвиђен рок за реализацију од 12 месеци. Вредност уговора је 18.172 хиљаде динара са ПДВ-ом. Након потписивања уговора уплаћен је аванс у износу од 3.894 хиљаде динара, док је истим предвиђено да ће остатак од 14.278 хиљада динара бити плаћен у 11 (једанаест) једнаких месечних рата од 1.116 хиљада динара. Преостали износ од 2.000 хиљаде динара биће уплаћен по извршеној примопредаји и добијању сертификата у уговореном року. Чланом 3. наведеног уговора је дефинисано да уколико дође до инфлације веће од 5%, Друштво ће за неуплаћени део признати разлику у цени сходно статистичким инфлаторним подацима.

Сачињен је Записник о примопредаји изведених радова између извођача и Друштва бр.16448 од 24. децембра 2010. године. Комисија испред Друштва и представник извођача констатују да је уговорени пројектни задатак завршен, и да се може извршити плаћање остатка уговорене обавезе у износу од 2.000 хиљаде динара са ПДВ-ом. На крају Записника констатује се да укупна вредност пројекта износи 18.172 хиљаде динара, колико је и уговорено.

Напред наведена комисија је сачинила Записник о признавању инфлаторних трошкова у периоду реализације пројекта бр. 7181 од 2. јуна 2011. године. Записником се констатује да је извршено усаглашавање месечних инфлаторних трошкова за неуплаћени део у периоду реализације, а у складу са чланом 3. Уговора, и да се може извршити плаћање износа од 1.678 хиљада динара са ПДВ-ом по основу инфлаторних трошкова. Прилог Записника чине рачун извођача бр.11-42 од 1. јуна 2011. године и обрачун инфлаторних трошкова по месецима. Од маја 2010. године стопа инфлације је била већа од 5%, тако да је извођач на основицу коју чине збир осам рата из 2010. године и две рате из 2011. године које су до момента обрачуна биле плаћене у уговореним роковима, применом стопе од 12,6%, обрачунало инфлаторне трошкове у износу од 1.679 хиљада динара

Остала нематеријална улагања на дан 31. децембра 2015. године исказана су у износу од 8.303 хиљаде динара, а односе се на:

Табела број 4: Остала нематеријална улагања

-у хиљадама динара-

Остала нематеријална улагања	Износ
Информациони систем за управљање одржавањем моторних возила	10.832
Дугорочни закуп земљишта на 99 година у Сопоту	1.172
Апликација за набавну службу	2.045
Остала нематеријална улагања	1.348
Исправка вредности лиценци и рачуноводствених програма	(7.094)
Укупно	8.303

5.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, исказане су на дан 31. децембра 2015. године по садашњој вредности у износу од 7.343.669 хиљада динара:

Табела број 5: Некретнине, постројења и опрема

-у хиљадама динара-

Некретнине, постројења и опрема	2015. година	2014. година
Грађевинско земљиште	256.549	256.549
Грађевински објекти	3.060.003	3.060.985
Постројења и опрема	11.962.161	12.061.734
Остале некретнине, постројења и опрема	1.035	1.035
Некретнине, постројења и опрема у припреми	21.559	22.864
Аванси за некретнине, постројења и опрему	26.137	40.016
Исправка вредности некретнина, постројења и опреме	(7.983.775)	(7.399.595)
Укупно	7.343.669	8.043.588

Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2015. године приказане су следећом табелом:

Табела број 6: Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2015. године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Грађ. земљиште	Грађ. објекти	Постројења и опрема	Остале НПО	НПО у припреми	Аванси за НПО	Укупно
Набавна вредност							
Стање 01. јануара 2015. године	256.549	3.060.985	12.061.733	1.035	22.864	40.017	15.443.183
Нове набавке (накнадна улагања)		59	167.223		165.437	16.504	349.223
Расходовање (отпис)		(1.041)	(39.157)				(40.198)
Продаја (отуђење)			(98.024)				(98.024)
Раскид уговора о лизингу - С лизинг, Београд			(129.252)				(129.252)
Липакс ПДВ на откупну вредност			(85)				(85)

ОПИС	Грађ. земљиште	Грађ. објекти	Постројења и опрема	Остале НПО	НПО у припреми	Аванси за НПО	Укупно
Активирање					(166.742)	(30.384)	(197.126)
Мањкови утврђени пописом			(277)				(227)
Стање 31. децембра 2015. године	256.549	3.060.003	11.962.161	1.035	21.559	26.137	15.327.444
Исправка вредности							
Стање 01. јануара 2015. године		1.261.196	6.115.667			22.732	7.399.595
Амортизација		30.415	565.948				596.363
Садашња вредност аутобуска станица Авала		104.328					104.328
Расходовање (отпис)		(1.041)	(22.904)				(23.945)
Продаја (отуђење)			(72.604)				(72.604)
Раскид уговора о лизингу - С лизинг, Београд			(19.772)				(19.772)
Мањкови утврђени пописом			(190)				(190)
Стање 31. децембра 2015. године		1.394.898	6.566.145			22.732	7.983.775
Садашња вредност							
31. децембра 2015. године	256.549	1.665.105	5.396.016	1.035	21.559	3.405	7.343.669
31. децембра 2014. године	256.549	1.799.789	5.946.066	1.035	22.864	17.285	8.058.903

Грађевинско земљиште исказано је на рачуну Грађевинско земљиште, по почетном стању, у износу од 256.549 хиљада динара. Подаци о грађевинском земљишту исказани у пословним књигама Друштва на дан 31. децембра 2015. године приказани су следећом табелом:

Табела број 7: Грађевинско земљиште

-у хиљадама динара-

Редни број	Земљиште	Површина м ²	Врста права	Вредност
1	Земљиште Младеновац		Право коришћења	23
2	Земљиште ПО Авала Београд		Право коришћења	226
3	Земљиште ПО Авала Београд		Право коришћења	22
4	Земљиште Смедеревска Паланка		Право коришћења	2
5	Земљиште Смедеревска Паланка		Право коришћења	342
6	Земљиште Младеновац	1.760	Право коришћења	20
7	Земљиште Аутобуска станица Смедерево	7.400	Право коришћења	2.894
8	Плац у Смедереву-Папазовац	75.498	Својина мешовита	180.271
9	Земљиште Аутобуска станица и Аутобаза у Ваљеву	45.533	Право коришћења	65.589
10	Земљиште Аутобуска станица Мионица	4.388	Право коришћења	707

Редни број	Земљиште	Површина м ²	Врста права	Вредност
11	Аутобуска станица Осечина	2.976	Право коришћења	434
12	Дивчибаре-Управни центар	2.617	Својина	2.229
13	Земљиште у Љубовији-Хотел	56	Својина мешовита	618
14	Земљиште у Љубовији-Хотел	94	Својина мешовита	2.243
15	Земљиште у Љубовији-Хотел	40	Својина мешовита	66
16	Земљиште у Љубовији-Хотел		Својина мешовита	863
Укупно				256.549

У извештајном периоду није било промена на наведеној позицији.

Према изводима из листа непокретности из катастра непокретности Републичког геодетског завода, подаци о грађевинском земљишту које Друштво користи приказани су следећом табелом:

Табела број 8: Подаци о грађевинском земљишту

Редни број	Број листа непокретности	Катастарска парцела	Површина м ²	Локација	Врста права
1	1058	341/1 К.О. Велики Мокри Луг	43.917	Аутоцентар Београд	Право коришћења
2	5099	5350 К.О. Барајево	6.800	Аутобаза Барајево	Право коришћења
3	444	1611, 1612, 1615 К.О. Сопот	7.791	Аутобуска станица и Аутобаза Сопот	Право коришћења
4	3659	1610/1 К.О. Сопот	965	Плац у Сопоту (Напомена 6.1.1.)	Право закупа грађевинског земљишта
5	748	1583, 1589, 1597, К.О. Уровци	38.155	Аутобаза Обреновац	Својина
6	3017	460/1, 461 К.О. Младеновац	10.831	Аутобаза Младеновац	Право коришћења
7	3017	2110, 2913/2, К.О. Младеновац	6.926	Аутобуска станица Младеновац	Право коришћења
8	4729	459 К.О. Младеновац	2.737	Плац у Младеновцу	Право коришћења
9	4581	435/1 К.О. Младеновац	10.092	Плац у Младеновцу	Право коришћења
10	13159	613 К.О. Смедерево	7.439	Аутобаза Смедерево	Право коришћења
11	14139	1280/5, 1280/6, 1309/2, 1310/1, 1313 К.О. Смедерево	7.400	Аутобуска станица Смедерево	Право коришћења
12	15057	7449, 7500, 7501, 7502, 11708, 11710, 13316, 13318	75.498	Плац у Смедереву-Папазови	Својина мешовита
13	4067	5537 К.О. Стара Пазова	21.422	Аутобаза Стара Пазова	Право коришћења
14	4067	2469 К.О. Стара Пазова	3.574	Аутобуска станица Стара Пазова	Право коришћења
15	4067	2472 К.О. Стара Пазова	2.123	Плац у Старој Пазови	Право коришћења

Редни број	Број листа непокретности	Катастарска парцела	Површина m ²	Локација	Врста права
16	4067	5540/1, 5540/3, К.О. Стара Пазова	5.556	Плацеви у Старој Пазови	Право коришћења
17	7181	530/3 К.О. Инђија	6.040	Аутобуска станица и Аутобаза у Инђији	Право коришћења
18	7181	500 К.О. Инђија	220	Плац у Инђији	Право коришћења
19	13125	7311 К.О. Ваљево	45.533	Аутобуска станица и Аутобаза у Ваљеву	Право коришћења
20	8792	7398 К.О. Ваљево	1.473	Ваљево-Стара Аутобуска станица	Право коришћења
21	446	112/1, 112/2, 112/3 К.О. Мионица	4.388	Аутобуска станица Мионица	Право коришћења
22	859	2289/2 К.О. Осечина	2.976	Аутобуска станица Осечина	Право коришћења
23	1098	859/2 К.О. Лајковац	2.216	Аутобуска станица Лајковац	Право коришћења
24	494	4323/1 К.О. Прокупље	1.045	Аутобуска станица Прокупље	Право коришћења
25	1027	715 К.О. Ваљево	2.617	Дивчибаре-Управни центар	Својина
26	756	707/4 К.О. Лоњин	3.157	Хотел „Ласта” Љубовија	Својина мешовита

Налаз

Друштво је на дан 31. децембра 2015. године исказало у оквиру рачуна грађевинског земљишта износ од 256.546 хиљада динара који се односи на право коришћења на грађевинским парцелама што није у складу са чланом 5. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Ризик

Евидентирањем права коришћења на грађевинским парцелама у оквиру рачуна грађевинског земљишта уместо на рачуну остала нематеријална имовина јавља се ризик погрешне информације о структури биланса стања.

Препорука број 5

Препоручује се Друштву да изврши рекласификовање исказаног износа са рачуна грађевинског земљишта на рачун остала нематеријална имовина, а који се односи на право коришћења грађевинских парцела.

Налаз

У поступку ревизије, поређењем аналитичке евиденције Друштва грађевинских парцела и увидом у листове непокретности, утврђено је да Друштво у аналитичкој евиденцији нема евидентиране све парцеле грађевинског земљишта, а за оне које су евидентиране, нема податке о површинама свих парцела, што је супротно члану 11. Закона о рачуноводству.

Обзиром да Друштво нема потпуну аналитичку евиденцију парцела грађевинског земљишта, да је неправилно извршило класификацију истих, те није пописало наведене парцеле грађевинског земљишта, у поступку ревизије није било могуће уверити се у основаност исказане позиције.

Ризик

Непотпуном аналитичком евиденцијом о парцелама грађевинског земљишта јавља се ризик отуђења и неоснованог коришћења истих.

Препорука број 6

Препоручује се Друштву да успостави потпуну аналитичку евиденцију грађевинских парцела у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству.

Грађевински објекти

Грађевински објекти исказани су у износу од 1.665.105 хиљада динара.

Повећање грађевинских објеката односи се на монтажу летњиковца у износу од 59 хиљада динара.

Смањење грађевинских објеката односи се на расхоровање стајалишта и надстрешница као грађевинских објеката по набавној вредности од 1.041 хиљаду динара.

Обезвређење грађевинских објеката исказано је у износу од 104.328 хиљада динара по основу Решења грађевинског инспектора Одељења за инспекцијске послове и извршења Београд о уклањању Аутобуске станице Авала у Београду, у улици Железничка број 2-4. Решење је донето под бројем 356-184/2014-VI-03 од 27. новембра 2015. године, а постало је извршно 27. децембра 2015. године.

Налаз

Друштво у оквиру рачуна грађевинских објеката у својим пословним књигама исказује и вредност грађевинског земљишта на коме има право коришћења, што није у складу са параграфом 58 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, којим је регулисано да су земљиште и објекти засебна средства која се обрачунавају засебно, чак и када су заједно прибављени.

Ризик

Евидентирањем грађевинског земљишта на рачуну Грађевински објекти и исказивање његове вредности заједно са грађевинским објектима јавља се ризик нереалног исказивања наведене билансне позиције у финансијским извештајима Друштва и нереално обрачунате амортизације.

Препорука број 7

Препоручује се Друштву да вредност парцела грађевинског земљишта на које има право коришћења, евидентира на рачуну Остала нематеријална имовина, одвојено од вредности грађевинских објеката.

Постројења и опрема

Друштво у својим пословним књигама на дан 31. децембра 2015. године у оквиру постројења и опреме исказује садашњу вредност опреме у износу од 5.396.016 хиљада динара.

Табела број 9: Структура опреме по амортизационим групама

-у хиљадама динара-

Постојења и опрема	2015. година	2014. година
Аутобуси марке "SOR"	292.643	319.602
Камиони, возила за интервенцију	11.555	5.819
Аутобуси за међуградски саобраћај	2.302.178	2.455.141
Аутобуси за приградски саобраћај	1.183.156	1.284.630
Путнички аутомобили	13.053	29.119
Опрема за производњу топлотне енергије	7	51
Опрема за пренос електричне енергије	558	942
Бројила електричне енергије	179	230
Разгласни уређаји	10.222	13.545
Магнетофони, касетофони, тв и радио пријемници	2.318	2.866
Ауторадио касетофон	587	820
Антенски системи	135	170
Специјалне машине	4.814	7.125
Универзални алат	348	498
Улазна рампа и рекламе	5.891	6.878
Дизалице	4.348	5.931
Телефонске централе	26	79
Опрема за снимање/телефакс		18
Пластификатори		
Трактор у гаражи	56	91
Опрема за одржавање зеленила	346	386
Механичке писаће машине		
Електричне рачунске машине		
Остале рачунске машине за издавање карата	40	69
Регистар каса	887	1.579
Опрема за пријем, чување и руковање новцем	327	397
Мерни и контролни уређаји	2.148	3.994
Стандардни алати	285	743
Опрема за поправку друмских возила/алатне машине	101	245
Опрема за производњу друмских возила/апарати	322	524
Опрема за сервисирање и одржавање друмских возила	147	250
Опрема водовода и канализације	462	532
Тунел за фарбање	47	63
Опрема за производњу гума за возила	2.350	4.075
Клима уређаји и опрема за вентилацију	4.049	4.594
Опрема за одржавање просторија	291	364
Опрема за загревање просторија	531	632

Постојења и опрема	2015. година	2014. година
Намештај од дрвета	10.294	13.191
Метални намештај	2.189	3.834
Намештај од осталог материјала	3.248	4.247
Опрема за угоститељство и туризам	3.905	4.694
Бојлер		
Опрема за производњу хране	1.464	1.808
Контејнери	27	52
Расхладни уређаји и апарати	1.051	1.293
Опрема за чување и спремање хране	226	298
Машине, уређаји и апарати за прање и сушење	1.112	1.352
Шиваће машине и апарати за одржавање чистоће		1
Чистач снега и виљушкар	278	506
Медицински уређаји/одељење стоматологије		
Слике и остале ствари за украшавање просторија/биста		
Рачунари	1.216	2.643
Ватрогасни апарати		
Опрема за пренос нафте и гаса		
Мобилни телефони		18
Штампачи	226	507
Остала рачунарска опрема	329	2.368
Опрема за аутобусе-приколица, ски бокс	16.254	17.493
Опрема за аутобусе-дисплеј, цнг боце, клима	15.019	16.246
Опрема узета на лизинг	1.494.771	1.723.513
Укупно	5.396.016	5.946.067

Налаз

У поступку ревизије, према подацима из аналитичке евиденције постројења и опреме, утврђено је да Друштво поседује знатан број средстава која немају садашњу вредност, односно потпуно су амортизована, а и даље се налазе у употреби. Потпуно амортизованих, појединачних ставки постројења и опреме у аналитичкој евиденцији има 4.018, укупне набавне вредности 1.959.611 хиљада динара што чини 16,38% набавне вредности свих постројења и опреме који укупно износе 11.962.161 хиљаду динара.

Друштво у 2015. години није вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима, што је супротно члану 20. а у вези члана 2. став 1. тачка 4) Закона о рачуноводству. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији значајног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 1.959.611 хиљаду динара док је укупна набавна вредност свих ставки постројења и опреме исказаних у пословним књигама 11.962.161 хиљаду динара. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Друштва за 2015. годину.

Ризик

Уколико Друштво не буде вршило преиспитивање корисног века употребе опреме и не буде вршило промене у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, у случајевима када су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, Друштво неће трошкове амортизације распоређивати током целог периода коришћења средстава и самим тим, неће реално исказивати вредност позиције некретнина, постројења и опреме и резултата у финансијским извештајима будућих периода.

Препорука број 8

Препоручује се Друштву да врши преиспитивање корисног века употребе средстава у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема за средства која су и даље у употреби, такође да изврши процену корисног века и спроведе корективна књижења у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Друштво је у току 2015. године извршило набавку постројења и опреме у укупном износу од 167.223 хиљаде динара, исто је приказано у следећој табели:

Табела број 10: Опрема која је била предмет набавке у 2015. години

-у хиљадама динара-

Опрема која је била предмет набавке у 2015. години	Износ
Аутобуси-лизинг	141.650
Путничка возила	12.567
Теретна возил-возила за интервенцију	9.651
Аутоматске рампе	715
Клима уређаји и опрема за вентилацију	702
Разгласни уређаји	567
Рачунарска опрема	479
Намештај од дрвета	436
Опрема за чување, пријем и руковање новцем	189
Намештај од осталог материјала	69
Опрема за производњу друмских возила/апарати	63
Мерни и контролни уређаји	62
Магнетофони, касетофони и радио пријемници	29
Опрема за одржавање зеленила	28
Опрема за загревање просторија	16
Укупно	167.223

У 2015. години Друштво је набавило седам нових аутобуса укупне набавне вредности у износу од 139.761 хиљаду динара од лизинг друштва Липакс доо, Београд, а по основу закључених уговора о финансијском лизингу.

Такође, на основу Уговора о регулисању дужничко-поверилачких односа од 31. августа 2015. године, лизинг друштво NLB Leasing доо, Београд је раскинуло осам уговора о финансијском лизингу са Друштвом и пренело право својине на предметима уговора (аутобуси) на Липакс доо, Београд, као и сва права и обавезе из истих уговора. Закључењем уговора о финансијском лизингу са Липакс доо, Београд, по основу већ коришћених аутобуса, Друштво је за износ од 1.889 хиљада динара (накнада за закључење уговора и откупна цена предмета лизинга) увећало набавну вредност раније евидентираних аутобуса.

Одлуком Извршног одбора број 8547/1 од 10. јула 2015. године Друштво је прихватило Понуду број 6791 од 3. јуна 2015. године и извршило продају 70 путничких возила, као и седам теретних возила за интервенције комитенту Ауто Чачак доо, Коњевићи – Чачак за износ од 22.566 хиљада динара (ЕУР 186.570,00). Набавна вредност продатих возила износила је 94.442 хиљаде динара, док је исправка вредности истих на дан продаје износила 70.720 хиљада динара. Друштво је на основу поменутих докумената закључило Уговор о купопродаји возила број 8685 од 14. јула 2015. године, иако је откупна вредност по Понуди број 6791/1 од 3. јуна 2015. године коју је поднео Euroimprex-autogroup доо, Београд путем електронске поште, била већа од изабране. Поменути уговором, у члану 2. Ауто Чачак доо, Коњевићи-Чачак обавезује се да ће купљена возила платити испоруком 12 нових моторних возила из производног програма Шкоде која су специфицирана у истом.

Такође, Друштво је, на основу Одлуке Извршног одбора број 5997/1-5.2 од 15. маја 2015. године извршило предају аутобуса марке Богдан А-092 свом зависном лицу Ластра доо, Лазаревац по продајној вредности без ПДВ-а у износу од 850 хиљада динара. Наведени аутобус Друштво је набавило 2007. године и тада га евидентирало у својим пословним књигама по набавној вредности у износу од 3.582 хиљаде динара, док је отписана вредност истог на дан продаје износила 1.884 хиљаде динара. (Напомена број 5.2.19.)

Током 2015. године Друштво је раскинуло уговоре о финансијском лизингу за четири аутобуса са лизинг друштвом S Leasing, Београд. Набавна вредност у тренутку раскида уговора за четири аутобуса износила је 129.252 хиљаде динара, док је исправка вредности износила 19.771 хиљаду динара. Разлика између садашње вредности и остатка отплатних рата у износу од 59.079 хиљада динара је евидентирана у оквиру осталих непоменутих расхода. (Напомена број 5.2.19.)

Друштво је закључило Уговор о испоруци и монтажи и пуштању у рад Система за електронску продају и контролу карата са контролом изласка на пероне, контролом истакања горива, позиционирањем возила и контролом радног времена са Penta Sistemi доо, Београд број 8672 од 9. јула 2010. године на износ од 346.435 EUR.

Опрема набављена у склопу програма Penta се постепено избацује из употребе, користи се још само у Смедеревској Паланци. Уговор није продужаван, па самим тим нема основа за услуге одржавања овог програма. Последњи уговор је закључен крајем 2014. године. Овај програм је намењен за Саобраћајну службу, која остаје ван hubie програма. Већи део опреме је демотиран и налази се у магацину у Смедереву.

Уметничке слике

Друштво у оквиру рачуна уметничке слике исказује износ од 1.035 хиљада динара који се односи на две уметничке слике које се налазе у ПО Обреновац укупне вредности 71 хиљаду динара, као и на уметничку слику која се налази у ПО Стручне службе у Београду, у вредности 964 хиљаде динара. (Напомена број 6.1.)

Некретнине, постројења и опрема у припреми

Друштво у оквиру некретнина, постројења и опреме у припреми на дан 31. децембра 2015. године исказује износ од 21.559 хиљада динара

Табела бр 11: Некретнине, постројења и опрема

-у хиљадама динара-	
Опрема	Износ
Неуграђени дисплејеви Novatronic	847
Интерна бензинска станица у Смедереву	607
Осигурање за аутобусе (Уговор о кредиту бр. HV00111)	1.587
Инвестиционо-техничка документација за станицу КПП у Младеновцу	1.404
ЦНГ цилиндар за уградњу на кров аутобуса - два комада	2.140
Шасија и делови за аутобус Exim banka у магацину у Ваљеву	14.973
Укупно	21.559

Налаз

Друштво је у оквиру некретнина, постројења и опреме у припреми исказало износ од 21.559 хиљада динара по почетном стању из ранијих година. На дан финансијских извештаја за 2015. годину, Друштво за иста средства није извршило процену надокнадивог износа у складу са МРС 36 Умањење вредности имовине. Применом додатних ревизорских процедура нисмо били у могућности да утврдимо да ли вредност некретнина, постројења и опреме у припреми у финансијским извештајима за 2015. годину премашује надокнадив износ и да ли је по том основу требало признати расходе по основу умањења вредности.

Ризик

Невршењем процене надокнадивог износа некретнина, постројења и опреме у припреми на дан финансијског извештаја постоји ризик да Друштво неће објективно приказати у својим финансијским извештајима наведену позицију.

Препорука број 9

Препоручује се Друштву да на дан финансијских извештаја изврши процену надокнадивог износа некретнина, постројења и опреме у припреми у складу са МРС 36 – Умањење вредности имовине.

Аванси за некретнине, постројења и опрему

Друштво у оквиру аванса за некретнине, постројења и опрему на дан 31. децембра 2015. године исказује:

Табела број 12: Аванси за некретнине, постројења и опрему

-у хиљадама динара-

Аванси за некретнине, постројења и опрему	2015. година	2014. година
Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	10.716	24.595
Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	15.421	15.421
Укупно	26.137	40.016
Исправка вредности аванса за некретнине, постројења и опрему	(22.732)	(22.732)
Укупно	3.405	17.284

Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи исказани су у износу од 3.170 хиљада динара, а највећи део се односи на:

Табела број 13: Структура аванса за некретнине, постројења и опрему у земљи

-у хиљадама динара-

Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	Износ
Аутошумадија доо, Аранђеловац Орашац у стечају	5.032
Махи сервис доо, Сопот	3.250
Pixel - group	443
Остали аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	1.991
Укупно	10.716
Исправка вредности аванса за некретнине, постројења и опреме у земљи	(7.546)
Укупно	3.170

Налаз

Друштво је, у оквиру аванса за некретнине, постројења и опрему у земљи на дан 31. децембар 2015. године, исказало потраживање за аванс дат комитенту Махи сервис доо, Сопот у износу од 3.250 хиљада динара без ПДВ-а који је уплаћен по основу Уговора о ремонту аутобуса број 8537 од 10. јула 2015. године. Истим је у члану 1. дефинисан предмет уговора-ремонт хаварисане каросерије аутобуса Berkhof Axial 70, гаражни број 9051.

У 2016. години комитент Махи сервис доо, Сопот је испоставио Друштву рачун број 25/16 од 26. јула 2016. године, а по основу наведеног уговора. Исти је Друштво евидентирало у оквиру трошкова услуга одржавања. Обзиром на наведено, Друштво на дан 31. децембар 2015. године није у складу са чланом 15. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике исказало износ од 3.250 хиљада динара у оквиру рачуна Плаћени аванси за залихе и услуге.

Ризик

Уколико Друштво настави са евидентирањем датих аванса за услуге ремонта аутобуса, за које неће извршити признавање сталне имовине, у оквиру аванса за некретнине, постројења и опрему неће поступати у складу са чланом 15. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Препорука број 10

Препоручује се Друштву да евидентирање датих аванса врши у складу са наменом за коју су дати и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Аванси за некретнине, постојења и опрему у иностранству исказани су у износу од 235 хиљада динара, а највећи део се односи на:

Табела број 14: Структура аванса за некретнине, постројења и опреме у иностранству

-у хиљадама динара-	
Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	Износ
Magyar Jamutechnikai Zrt	15.186
Ерка ВМС 2007, Охрид - Македонија	235
Укупно	15.421
Исправка вредности аванса за некретнине, постројења и опреме у иностранству	(15.186)
Укупно	235

5.1.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани, исказани на дан 31. децембра 2015. године у износу од 413.264 хиљаде динара:

Табела број 15: Дугорочни финансијски пласмани

-у хиљадама динара-		
Дугорочни финансијски пласмани	2015. година	2014. година
Учешћа у капиталу зависних правних лица	383.119	422.455
Учешћа у капиталу придружених правних лица	46	46
Учешћа у капиталу осталих правних лица	2.419	1.854
Остали дугорочни финансијски пласмани	27.680	29.503
Укупно	413.264	453.858

Друштво у оквиру учешћа у капиталу зависних правних лица на дан 31.децембра 2015. године исказује износ од 383.119 хиљада динара:

Табела број 16: Учешћа у капиталу зависних правних лица

-у хиљадама динара-		
Учешћа у капиталу зависних правних лица	2015. година	2014. година
Учешћа у капиталу зависних правних лица у земљи	295.166	295.166
Учешћа у капиталу зависних правних лица у иностранству	87.953	127.289
Укупно	383.119	422.455

Друштво у оквиру учешћа у капиталу зависних правних лица у земљи исказује износ од 295.166 хиљада динара који се у целости односи на учешће у капиталу друштва Ластра доо, Лазаревац у коме Друштво има 100% учешће.

Учешћа у капиталу зависних правних лица у иностранству на дан 31. децембра 2015. године имају следећу структуру:

Табела број 17: Структура учешћа у капиталу зависних правних лица у иностранству
-у хиљадама динара-

Учешћа у капиталу зависних правних лица у иностранству	Процентуално учешће у капиталу	Износ
Отисак путовања доо, Сплит	100%	39.336
Ласта Монтенегро доо, Подгорица	100%	50.384
СП Ласта доо, Бања Лука	100%	37.569
Укупно		127.289
Исправка вредности учешћа у капиталу зависних правних лица у иностранству		(39.336)
Укупно		87.953

Друштво је на дан 31. децембра 2015. године извршило индиректан отпис учешћа у капиталу које има у друштву Отисак путовања доо, Сплит у износу од 39.336 хиљада динара, а на основу Одлуке Извршног одбора број 4457 од 21. априла 2016. године.

Учешће у капиталу придружених правних лица на дан 31. децембра 2015. године је исказано у износу од 46 хиљада динара и у целости се односи на учешће у капиталу друштва Панонијабус доо, Нови Сад у коме Друштво има учешће од 33%.

Учешће у капиталу осталих правних лица на дан 31. децембра 2015. године исказано је у износу од 2.419 хиљада динара и има следећу структуру:

Табела број 18: Структура учешћа у капиталу осталих правних лица
-у хиљадама динара-

Учешће у капиталу осталих правних лица	Износ
Учешће у капиталу осталих правних лица у земљи	1.836
Учешће у капиталу осталих правних лица у иностранству	583
Укупно	2.419

Друштво у оквиру учешћа у капиталу осталих правних лица у земљи исказује износ од 1.836 хиљада динара који има следећу структуру:

Табела број 19: Структура учешћа у капиталу осталих правних лица у земљи
-у хиљадама динара-

Учешће у капиталу осталих правних лица у земљи	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
Београдска банка ад, Београд - у стечају	841	(841)	
Привредна банка Београд ад, Београд - у стечају	10	(10)	
Србијатранспорт ад, Београд	247	(47)	200

Учешће у капиталу осталих правних лица у земљи	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
Рај банка ад, Београд - у стечају	30	(30)	
Астра банка ад, Београд - у стечају	629	(629)	
Јубмес банка ад, Београд	6.578	(4.942)	1.636
Беобанка ад, Београд - у стечају	11.530	(11.530)	
Укупно	19.865	(18.029)	1.836

У оквиру учешћа у капиталу осталих правних лица у иностранству Друштво исказује износ од 583 хиљаде динара који се односи на удео у друштву Pan Reisen AG, Цирих. Према изјавама лица из рачуноводства Друштво не поседује документацију о коликом се процентуалном учешћу ради, а за наведени износ се претпоставља да потиче из 1998. године и да је тада уплата износила 15.000,00 CHF.

Друштво на дан 31. децембра 2015. године у оквиру осталих дугорочних финансијских пласмана исказује износ од 27.680 хиљада динара који има следећу структуру:

Табела број 20: Структура осталих дугорочних финансијских пласмана

-у хиљадама динара-

Остали дугорочни финансијски пласмани	Износ
Депозит-физичко лице	376
Депозит у инострану валуту - Аик банка ад, Београд	3.041
Откуп станова - физичка лица	24.263
Укупно	27.680

Налаз

Друштво-закупац је на дан 31. децембра 2015. године у оквиру осталих дугорочних финансијских пласмана исказало депозит у износу од 376 хиљада динара (3.500 EUR), по основу Уговора о закупу број 16179 од 21. децембра 2010. године закљученог са физичким лицем-закупацем. Анексом број 426 од 14. јануара 2013. године, уговорено је да од 1. јануара 2013. године месечна закупнина износи 3.000 EUR, при чему Друштво није извршило повраћај депозита од 500 EUR у динарској противвредности, који прелази износ месечне закупнине. Уговор је истекао 1. јануара 2015. године. Са истим закуподавцем, за закуп истог пословног простора закључен је нови Уговор о закупу број 353 од 14. јануара 2015. године, којим није уговорено ниједно средство обезбеђења, а закупнина је уговорена у износу 3.000 EUR у динарској противвредности, коју је Друштво наставило да плаћа. Друштво није извршило повраћај уплаћеног депозита одмах након истека Уговора о закупу број 16179 од 21. децембра 2010. године. Чланом 78. Закона о облигационим односима, прописано је да кад уговор престане да важи по истеку одређеног рока, сходно се примењују одредбе о раскидном услову. Чланом 132. став 2. истог закона, који дефинише дејство раскида, прописано је да ако је једна страна извршила уговор потпуно или делимично, има право да јој се врати оно што је дала, даље, да свака страна дугује другој накнаду за користи које је у међувремену имала од онога што је дужна вратити, односно накнадити (став 4.), као и да страна која враћа новац дужна је платити затезну камату од дана кад је исплату примила (став 5.).

Такође, Друштво није вршило курсирање датог депозита у износу од 3.500,00 EUR, што је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2015. годину потцењених осталих дугорочних финансијских пласмана за износ од 60 хиљада динара, потцењених прихода по основу ефеката валутне клаузуле за износ од 2 хиљаде динара, као и потцењеног нераспоређеног добитка ранијих година у износу од 58 хиљада динара.

Ризик

Када Друштво не предузима мере за повраћај властитих средстава обезбеђења по закљученим уговорима настаје ризик од злоупотребе имовине због неоснованог располагања од стране другог лица, неоснованог умањења имовине са могућношћу трајног губитка ако наступи застарелост.

Препорука број 11

Препоручује се Друштву да предузме мере обезбеђења и извршења на основу веродостојне исправе, са свим правима по основу неоснованог располагања његовом имовином од стране другог лица и то од 2. јануара 2013. године до 1. јануара 2015. године за износ од 500 EUR у динарској противвредности, а за износ од 3.500 EUR у динарској противвредности почев од 2. јануара 2015. године.

Такође, да изврши курсирање у складу са Уговором о закупу број 16179 од 21. октобра 2010. године.

Депозит у иностраној валути

Друштво у оквиру депозита у иностраној валути исказује износ од 3.041 хиљаду динара (25.000,00 EUR) који се у целости односи на депозит дат Аик банка ад, Београд на основу Уговора о наменском депозиту број 105330055900193263 од 9. јуна 2015. године.

У оквиру осталих дугорочних финансијских пласмана Друштво исказује потраживања по основу уговора о откупу станова, што је приказано кроз следећу табелу:

Табела број 21: Остали дугорочни финансијски пласмани – уговори о откупу станова
-у хиљадама динара-

Остали дугорочни финансијски пласмани - уговори о откупу станова	Износ
Дугорочни финансијски пласмани по основу уговора о откупу станова	26.885
Део дугорочних финансијских пласмана који доспева до једне године (Напомена број 5.1.8.)	(2.622)
Укупно	24.263

Налаз

Друштво је 2006. године закључило уговоре о откупу станова (стан број 16 и стан број 25 у улици Доситеја Обрадовића број 81 који се налазе у Смедереву) са физичким лицима, иако није откупило станове, јер има исказане обавезе према Продавцу у износу од 1.187 хиљада динара. Наведено није у складу са чланом 9. Уговора о купопродаји станова изграђених средствима солидарности број 378/2004 закљученог дана 31. децембра 2004. године између СП Ласта, Смедерево-Купца и Фонда за солидарну стамбену изградњу Смедерево-Продавца, којим је уговорено да Купац може дати станове у откуп тек након измирених свих обавеза према Продавцу. Такође је утврђено да Друштво стиче право укњижбе власништва након измирења уговорених обавеза. (Напомена број 5.1.8.)

Ризик

Постоји ризик да ће Продавац покренути раскид уговора или судски спор за непоштовање уговорених одредби.

Препорука број 12

Препоручује се Друштву да измири обавезе према Фонду за солидарну стамбену изградњу Смедерево, јер је извршило продају станова, а није стекло право својине на истима.

5.1.4. Одложена пореска средства

Друштво у оквиру одложених пореских средстава на дан 31. децембра 2015. године исказује износ од 36.460 хиљада динара, док је кретање на одложеним пореским средствима током године приказано следећом табелом:

Табела број 22: Кретање на одложеним пореским средствима

-у хиљадама динара-

Кретање промена на одложеним пореским средствима	2015. година
Стање на почетку године	
Корекција почетног стања - повећање одложених пореских средстава у корист губитка ранијих година, а по основу резервисања за јубиларне награде	26.246
Корекција почетног стања - повећање одложених пореских средстава у корист губитка ранијих година, а по основу резервисања за отпремнине	7.842
Повећање одложених пореских средстава у корист одложених пореских прихода по основу резервисања за отпремнине	1.625
Повећање одложених пореских средстава у корист одложених пореских прихода по основу резервисања за јубиларне награде	747
Стање на крају године	36.460

Налаз

Друштво је приликом обрачуна привремених пореских разлика узело у обзир разлике које се односе на резервисања за јубиларне награде и по основу истих признало одложена пореска средства у износу од 26.992 хиљаде динара. Обзиром да резервисања за јубиларне награде представљају сталну пореску разлику, наведено није у складу са члановима 9а. и 22б. Закона о порезу на добит, као ни са захтевима МРС 12 Порез на добит. У финансијским извештајима за 2015. годину исказана су прецењена одложена пореска средства у износу од 26.992 хиљаде динара, као и одложени порески приходи у износу од 746 хиљада динара, док су губици ранијих година потцењени у износу од 26.246 хиљада динара као последица наведене неправилности.

Такође, Друштво није извршило пребијање одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза у складу са захтевима параграфа од 71 до 76 МРС 12 Порези на добитак. У финансијским извештајима за 2015. годину исказана су одложена пореска средства у износу од 36.460 хиљада динара и одложене пореске обавезе у износу од 320.869 хиљада динара. (Напомена број 5.1.15.)

Ризик

Уколико Друштво не буде вршило обрачун одложених пореза на начин да узима у обзир привремене пореске разлике и не буде вршило пребијање одложених пореских средстава и обавеза поступаће супротно захтевима МРС 12 Порез на добит.

Препорука број 13

Препоручује се Друштву да изврши обрачун и пребијање одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза у складу са захтевима МРС 12 Порез на добит.

5.1.5. Залихе

У оквиру залиха исказане су следеће позиције:

Табела број 23: Залихе

- у хиљадама динара -		
Залихе	2015. година	2014. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	116.623	126.281
Роба	7.192	5.693
Стална средства намењена продаји	572	572
Дати аванси	10.923	17.115
Укупно	135.310	149.661

Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар

Друштво у оквиру залиха материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара исказује износ од 116.623 хиљаде динара који се односи на:

Табела број 24: Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара

- у хиљадама динара -

Залихе	2015. година	2014. година
Залихе материјала	31.095	44.043
Резервни делови	79.175	76.638
Алат и ситан инвентар	376.350	283.046
Укупно	486.620	403.727
Исправка вредности алата и ситног инвентара	(369.997)	(277.446)
Укупно	116.623	126.281

Материјал

Друштво у оквиру залиха материјала исказује износ од 31.095 хиљада динара који се односи на:

Табела број 25: Залихе материјала

- у хиљадама динара -

Залихе	2015. година	2014. година
Залихе горива	12.538	25.038
Залихе мазива	7.402	8.438
Потрошни материјал	7.934	7.585
Канцеларијски материјал	415	529
Залихе карата	2.077	1.650
Залихе хране	509	412
Остале залихе материјала	220	391
Укупно	31.095	44.043

Залихе горива

Залихе горива исказане су у износу од 12.538 хиљада динара и чине их залихе дизел горива у износу од 11.948 хиљада динара и залихе адитива у износу од 590 хиљада динара.

Табела број 26: Залихе дизел горива исказане по магацинима на дан 31.децембра 2015. године

- у хиљадама динара -

Залихе дизел горива по магацинима	Количина л	Износ
Магацин горива 1	31.169	2.930
Магацин горива 2	7.673	719
Обреновац Магацин горива	74	7
Младеновац Магацин горива	11.227	1.059
Смедерево Магацин горива	665	68
Смедеревска Паланка Магацин горива	4.761	452
Стара Пазова Магацин горива	18.787	1.792

Залихе дизел горива по магацинима	Количина л	Износ
Инђија Магацин горива	18.635	1.757
Барајево Магацин горива	12.619	1.184
Ваљево Магацин горива	20.503	1.981
Укупно	126.112	11.948

Набавка и пријем горива

Руководилац службе набавке горива, референт службе набавке горива, референти горива и точиоци, као и сви запослени у процесу издавања и праћења залиха горива као и возачи који управљају возилима, одговорни су за послове набавке и пријема горива у складу са процедуром Набавка и пријем горива PR 01 NG 01.

У складу са процедуром Набавка и пријем горива PR 01 NG 01, послови пријема горива ближе су уређени Правилником о пријему течних горива на интерним бензинским станицама.

Послови набавке горива су се, према овлашћењу број 9462/15 од 6. августа 2014. године, налазили у надлежности извршног директора за логистику Друштва, до дана 8. марта 2015. године, а након тога, према Правилнику о организацији и систематизацији послова, и овлашћењу број 5308/16 од 30. априла 2015. године наведени послови спадају у надлежност директора набавке.

Набавка горива у 2015. години вршена је на основу Уговора о продаји нафтних деривата (евро дизел, уље за ложење) број 4981 од 23. априла 2014. године закљученог са Нис ад, Нови Сад. Врста нафтних деривата, количина, цена, рок плаћања и паритет утврђени су у Прилогу 1, који је саставни део Уговора. Уговор је закључен на годину дана, с тим што се његово важење може продужити, закључивањем новог Прилога 1 Уговора, пре истека рока на који је закључен Уговор. Извршни директор за логистику, на основу овлашћења број 9462/15 од 6. августа 2014. године, потписао је наведени Уговор.

Анекс број 1 Уговора о продаји нафтних деривата број 13908 од 18. новембра 2014. године закључен је са Нис ад, Нови Сад, којим је количина уместо 10.000.000 повећана на 18.000.000 литара. Наведени Анекс је потписао генерални директор Друштва.

Уговор о продаји нафтних деривата (евро дизел, уље за ложење) број 4081 од 2. априла 2015. године закључен је са Нис ад, Нови Сад. Уговор је закључен на годину дана, с тим што се његово важење може продужити, закључивањем Анекса Уговора, пре истека рока на који је закључен Уговор. Врста нафтних деривата, количина, цена, рок плаћања и паритет утврђени су у Прилогу 1, који је саставни део Уговора. Уговор је потписао генерални директор Друштва.

Издавање и праћење залиха горива

Извршни директор за логистику, Руководилац службе набавке горива, референт службе набавке горива, референти горива и точиоци, као и сви запослени у процесу издавања и праћења залиха горива и возачи који управљају возилима, одговорни су за послове издавања горива и праћење залиха у складу са процедуром Издавање горива и праћење залиха PR 01 NG 02.

У складу са процедуром Издавање горива и праћење залиха PR 01 NG 02, послови издавања горива и праћење залиха ближе су уређени Правилником о поступку и начину пријема, складиштења и издавања течних горива.

Послови издавања горива и праћења залиха су се, према овлашћењу број 9462/15 од 6. августа 2014. године, налазили у надлежности извршног директора за логистику Друштва, до дана 8. марта 2015. године, а након тога, према Правилнику о организацији и систематизацији послова, и овлашћењу број 2783/6 од 5. марта 2015. године наведени послови спадају у надлежност директора за техничке послове.

У седишту Друштва постоји Магацин горива 1 (Београд) са резервоарима за складиштење горива (2 x 30.000 литара) и Магацин 2 (Авала) са резервоарима за складиштење горива (2 x 30.000 литара) као и пумпе за точење горива на обе локације у оквиру Ауто центра.

Налаз

У процедурама за набавку, пријем, издавање и праћење (Набавка и пријем горива PR 01 NG 01; Издавање горива и праћење залиха PR 01 NG 02) се наводи да се поједини поступци спроводе у складу са Правилником о пријему течних горива на интерним бензинским станицама, као и са Правилником о поступку и начину пријема, складиштења и издавања течних горива. Иако наведене процедуре упућују на поступање у складу са тим правилницима, до дана ревизије нисмо добили на увид поменуте оригиналне правилнике, такође ни информацију под којим су деловодним бројем исте заведене, као ни ког датума.

У оквиру Службе рачуноводства не воде се аналитичке евиденције залиха горива, већ у Служби техничког одржавања, која се налази у оквиру Техничког сектора, што није у складу са одредбама члана 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама. Такође, у Служби рачуноводства није могућ увид у промет и стање на рачунима помоћних књига за залихе горива, што није у складу са одредбама члана 12. Закона о рачуноводству.

Због напред наведеног, у поступку ревизије није било могуће уверити се да исказано стање залиха горива представља стварно стање, а самим тим и у вредност евидентираних трошкова горива.

Ризик

Спровођењем процедура које нису прецизне и потпуне и које упућују на правилнике који немају званичну форму постоји ризик од необезбеђивања јединства процеса рада. Организационим раздвајањем евидентирања залиха горива у Служби рачуноводства и Служби техничког одржавања може доћи до ризика да неће бити у потпуности евидентиране све промене на наведеним позицијама, као и ризик у спречавању и откривању погрешно евидентираних пословних промена.

Препорука број 14

Препоручује се Друштву да донесе опште акте и допуни постојеће процедуре са прецизним регулисањем поступка набавке горива, пријема, издавања и праћења издавања горива. Такође, да евиденцију залиха горива уреди у складу са чланом 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 12. Закона о рачуноводству.

Мазиво

Набавка мазива врши се у оквиру Сектора набавке од добављача Нис ад, Нови Сад и од Фабрике мазива Фам Крушевац. Друштво је закључило уговор о набавци мазива са Нис ад, Нови Сад број 11961 од 7. октобра 2015. године. Набавка мазива од ФАМ ад Крушевац врши се по налогу директора набавке, без закљученог уговора.

Резервни делови

Друштво у оквиру залиха резервних делова исказује износ од 79.175 хиљада динара који се односи на:

Табела број 27: Залихе резервних делова

- у хиљадама динара-		
Залихе резервних делова	2015. година	2014. година
Залихе резервних делова	79.165	76.627
Залихе резервних делова Buscard system	10	10
Укупно	79.175	76.937

Алат и ситан инвентар

Друштво у оквиру алата и инвентара исказује износ од 6.353 хиљада динара који се односи на:

Табела број 28: Алат и ситан инвентар

- у хиљадама динара -		
Алат и ситан инвентар	2015. година	2014. година
Алат и ситан инвентар	376.350	283.046
Исправка вредности алата и ситног инвентара	(369.997)	(277.446)
Укупно	6.353	5.600

Директор набавке и сви запослени у Служби набавке одговорни су за послове набавке и пријема артикала у складу са процедуром - Набавка PR 00 NA 01. У тачки 6. процедуре регулисан је процес рада Служби набавке који почиње пријемом захтева за набавку и уношењем артикала у Табелу за праћење поручивања и испоруке робе. Следећа фаза је избор добављача која садржи поступак достављања захтева за понуду, одабир добављача на основу више понуда и основних критеријума на основу којих се врши избор добављача: квалитет, цена, рок испоруке и услови плаћања.

Руководилац магацинског пословања и сви запослени у процесу пријема и складиштења артикала у Централном магацину одговорни су за пријем, складиштење и издавање робе и делова у складу са процедуром – Пријем, складиштење и издавање робе и делова у Централном магацину PR 00 SK 01. Процедуром је предвиђено да се води и чува запис - Табела за праћење поручивања и испоруке робе.

Налаз

У поступку ревизије Друштво није презентовало доказе да примењује одредбе члана 6. Процедуре – Набавка PR 00 NA 01, а такође Служба набавке није презентовала ревизорима табеле за праћење поручивања и испоруку робе за 2014. и 2015. годину.

Поред наведеног, у оквиру Службе рачуноводства не воде се аналитичке евиденције залиха резервних делова, потрошног материјала, канцеларијског материјала, алата и ситног инвентара, већ у Служби техничког одржавања, која се налази у оквиру Техничког сектора, што није у складу са одредбама члана 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама. Такође, у Служби рачуноводства није могућ увид у промет и стање на рачунима помоћних књига за резервне делове, потрошни материјал, канцеларијски материјал, алат и ситан инвентар, што није у складу са одредбама члана 12. Закона о рачуноводству.

С обзиром на напред наведено, није било могуће уверити се у исказану вредност залиха резервних делова, потрошног материјала, канцеларијског материјала, алата и ситног инвентара, као ни у вредност евидентираних трошкова материјала у 2015. години.

Ризик

Због непримењивања одредби тачке 6. Процедуре – Набавка PR 00 NA 01 и невођења и чувања записа – Табела за праћење поручивања и испоруке робе настаје ризик од необезбеђивања јединства процеса рада.

Организационим раздвајањем евидентирања залиха резервних делова, потрошног материјала, канцеларијског материјала, алата и ситног инвентара у Служби рачуноводства и у Служби техничког одржавања може доћи до ризика да неће бити у потпуности евидентиране све промене на наведеним позицијама, као и ризик у спречавању и откривању погрешно евидентираних пословних промена.

Препорука број 15

Препоручује се Друштву да доследно примењује одредбе тачке 6. Процедуре - Набавка којом је регулисан процес набавке Службе набавке, као и вођење и чување записа - Табела за праћење поручивања и испоруке робе. Такође, да евиденцију залиха резервних делова, потрошног материјала, канцеларијског материјала, алата и ситног инвентара уреди у складу са чланом 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 12. Закона о рачуноводству.

Залихе робе

Табела број 29: Залихе робе

у хиљадама динара -		
Роба	2015. година	2014. година
Роба трговине и угоститељства	3.234	2.228
Роба у промету на мало	6.900	6.798
Укупно	10.134	9.026
Укалкулисана разлика у цени у промету на мало	(1.792)	(2.200)
Укалкулисани ПДВ у промету на мало	(1.150)	(1.133)
Укупно	7.192	5.693

Роба у ПО Трговина, туризам и угоститељство исказана је у износу од 3.234 хиљаде динара и односи се на робу у Магацину трговине и угоститељства који се налазио на Аутобуској станици Авала у Београду, у улици Железничка број 2-4. Решењем грађевинског инспектора Одељења за инспекцијске послове и извршења Београд о уклањању, наложено је уклањање привремених грађевинских објеката на Аутобуској станици Авала у Београду, у улици Железничка број 2-4.

Роба у промету на мало, у оквиру ПО Трговина, туризам и угоститељство, исказана је у износу од 6.900 хиљада динара и односи се на робу у продајним објектима.

Налаз

У оквиру Службе рачуноводства не воде се аналитичке евиденције залиха робе што није у складу са чланом 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и није могућ увид у промет и стање на рачунима помоћних књига за залихе робе, што није у складу са одредбама члана 12. Закона о рачуноводству. Ове аналитичке евиденције се воде у ПО Трговина, туризам и угоститељство комбинацијом ручног вођења и вођења на рачунару, уз коришћење више различитих софтвера.

Ризик

Организационим раздвајањем евидентирања залиха робе у Служби рачуноводства и у ПО Трговина, туризам и угоститељство може доћи до ризика да неће бити у потпуности евидентирани све промене на наведеној позицији, као и ризик у спречавању и откривању погрешно евидентираних пословних промена.

Препорука број 16

Препоручује се Друштву да евиденцију залиха робе уреди у складу са чланом 3. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 12. Закона о рачуноводству.

Стална средства намењена продаји

Друштво на позицији Стална средства намењена продаји исказује износ од 572 хиљаде динара који се односи на стан у Лазаревцу у улици Н. Вујачића 5, површине 49,07 m², добијен од Фонда солидарне стамбене изградње, за који није окончан поступак доделе (судски поступак по жалбама). Поступак откупа стана на рате по Закону о становању могућ је по окончању судског поступка.

Плаћени аванси за залихе и услуге

Плаћени аванси за залихе и услуге су исказани у износу од 10.923 хиљаде динара.

Табела број 30: Плаћени аванси за залихе и услуге

-у хиљадама динара -		
Дати аванси	2015. година	2014. година
Плаћени аванси за материјал, резервне делове, и инвентар у земљи	4.133	1.337
Плаћени аванси за робу у земљи	2.329	2.492

Дати аванси	2015. година	2014. година
Плаћени аванси за робу у иностранству	4.908	4.908
Плаћени аванси за услуге у земљи	13.441	13.334
Плаћени аванси за услуге у иностранству	2.951	2.224
Плаћени аванси за услуге зависним предузећима у иностранству	7.808	7.887
Укупно	35.570	32.182
Исправка вредности плаћених аванса за залихе и услуге у земљи	(24.647)	(15.067)
Укупно	10.923	17.115

Највећи део плаћених аванса се за залихе и услуге плаћене добављачима у земљи приказан је у следећој табели:

Табела број 31: Плаћени аванси за залихе и услуге добављачима у земљи

- у хиљадама динара -

Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	2015. година
Таурун доо, Београд	1.296
Арех Solution Technology доо, Београд	2.350
Алатура доо, Београд	1.667
Proming Trade доо, Београд	1.163
Организација произвођача фонограма Србије, Београд	1.161
Остали плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	12.266
Укупно	19.903
Исправка вредности плаћених аванса за услуге у земљи	(10.644)
Укупно	9.259

Највећи део плаћених аванса за залихе и услуге плаћене добављачима у иностранству приказан је у следећој табели:

Табела број 32: Плаћени аванси за залихе и услуге добављачима у иностранству

- у хиљадама динара -

Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	2015. година
Отисак путовања доо, Сплит - Хрватска	7.808
Јард доо, Љубљана - Словенија	4.908
Остали плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	2.872
Укупно	15.667
Исправка вредности плаћених аванса за услуге у земљи	(14.003)
Укупно	1.664

Друштво је извршило исправку вредности плаћених аванса у износу од 9.580 хиљада динара, од чега се на Отисак путовања доо, Сплит, Хрватска односи 7.808 хиљада динара и на плаћене авансе за услуге у земљи 1.772 хиљаде динара.

5.1.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје су исказана у износу од 602.709 хиљада динара и односе се на:

Табела број 33: Потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара-

Потраживања по основу продаје	2015. година	2014. година
Купци у иностранству-матична и зависна правна лица	12.547	7.592
Купци у земљи-остала повезана лица	14.148	14.117
Купци у земљи	675.343	925.959
Купци у иностранству	59.733	48.987
Укупно	761.771	996.655
Исправка вредности потраживања од продаје-купци у земљи	(143.967)	(128.619)
Исправка вредности потраживања од продаје-купци у иностранству	(15.095)	(16.006)
Укупно	602.709	852.030

Извршни одбор је 25. априла 2016. године донео Одлуку о усвајању пописа потраживања, обавеза и инвестиција број 4592/1-1. (Напомена 5.1.)

Купци у иностранству - матична и зависна правна лица

Потраживања од купаца у иностранству – матична и зависна правна лица, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, односе се на:

Табела број 34: Потраживања од купаца у иностранству – матична и зависна правна лица

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
„Отисак путовања“ доо, Сплит, Хрватска	11.431	3.901
СП „Ласта“ доо, Бања Лука, Република Српска	1.116	3.691
Укупно	12.547	7.592

Потраживања од купца у иностранству „Отисак путовања“ доо, Сплит, Хрватска формирана су по основу извршеног превоза путника на међународној линији Београд-Сплит у износу од 11.431 хиљада динара. Наведени заједнички превоз је регулисан уговором о обављању међународног превоза путника у линијском превозу од 21. фебруара 2013. године.

Потраживања од купаца у иностранству „Отисак путовања“ доо, Сплит, Хрватска и СП „Ласта“ доо, Бања Лука, Република Српска, су усаглашена са стањем на дан 31. децембра 2015. године.

Купци у земљи - остала повезана лица

Потраживања од купаца у земљи-остала повезана лица исказана су у износу од 14.148 хиљада динара и у целини се односе на потраживања од купца Панонијабус доо, Нови Сад.

Потраживања од Панонијабус доо, Нови Сад настала су на основу услуга превоза путника у међународном друмском саобраћају. Друштво је са АТП Војводина ад, Нови Сад и Севертранс ад, Сомбор 2006. године основало Панонијабус доо за превоз путника у међународном друмском саобраћају, Нови Сад.

Оснивачи су 22. новембра 2006. године закључили и Уговор о пословно-техничкој сарадњи, којим су се, поред осталог, обавезали да превоз на релацијама за Немачку обављају својим аутобусима и возним особљем.

Купци у земљи

У оквиру потраживања од купаца у земљи Друштво на дан 31. децембра 2015. године исказује износ од 531.376 хиљада динара који се односи на:

Табела број 35: Потраживања од купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Купци у земљи	2015. година
Градска управа - Дирекција за јавни превоз Београд	121.035
ЈП Електропривреда Србије, Београд-огранак РБ Колубара Лазаревац	83.665
Градска агенција за саобраћај доо, Крагујевац	63.564
БАС Београдска аутобуска станица ад, Београд	14.772
Желвоз доо, Смедерево-у реструктурирању	14.479
Железара Смедерево доо, Смедерево	14.234
Колубара Услуге доо	13.708
Општинска управа Стара Пазова	13.023
Скупштина општине Инђија	12.655
Остала потраживања од купаца у земљи	324.208
Укупно	675.343
Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(143.967)
Укупно	531.376

Градска управа - Дирекција за јавни превоз Београд

Друштво је исказало потраживања од Града Београда - Градске управе - Дирекције за јавни превоз Београд у износу 121.035 хиљада динара, која се односе на услуге обављања поверених послова превоза путника у градском, приградском и локалном саобраћају у граду Београду.

ЈП Електропривреда Србије, Београд - огранак РБ Колубара Лазаревац

Потраживања од ЈП Електропривреда Србије, Београд - огранак РБ Колубара Лазаревац исказана су у износу 83.665 хиљада динара, а односе се на потраживања по основу услуга уговореног превоза радника Рударског басена Колубара, Лазаревац, који је у поступку реорганизације ЈП ЕПС Београд, припојен том јавном предузећу 1. јула 2015. године.

Градска агенција за саобраћај доо, Крагујевац

Потраживања од Градске агенције за саобраћај доо, Крагујевац су исказана у износу 63.564 хиљада динара, настала по основу услуга обављања поверених послова превоза путника у градском саобраћају у граду Крагујевцу.

Налаз

1) Друштво је са ЈУБМЕС банком ад, Београд 1. децембра 2014. године закључило Уговор о краткорочном кредиту број 7781/2014 у износу 62.041 хиљада динара. Рок отплате кредита је 14. јануар 2015. године. Као средство обезбеђења кредита, поред осталог, закључен је Уговор о цесији потраживања ради наплаћивања бр. 7781/2014-3 од 31. октобра 2014. године. Предмет цесије је потраживање Друштва од Привредног друштва за производњу, прераду и транспорт угља Рударски басен Колубара доо, Лазаревац по фактури број 23863 од 30. новембра 2014. године за превоз радника за месец новембар 2014. године у износу од 62.041 хиљада динара, са доспећем 14. јануара 2015. године.

2) Друштво (уступилац) је са MS Comerc доо, Добриња (пријемник) и Градском агенцијом за саобраћај доо, Крагујевац (дужник) 30. новембра 2015. године закључило Уговор о цесији број 14286. Друштво је уступило доспело потраживање у износу 4.000 хиљаде динара.

Друштво је новчане обавезе по краткорочном кредиту према ЈУБМЕС банци ад, Београд у износу од 62.041 хиљада динара, као и обавезе према добављачу MS Comerc доо, Добриња у износу од 4.000 хиљада динара измирило са потраживањем од Привредног друштва за производњу, прераду и транспорт угља Рударски басен Колубара доо, Лазаревац и потраживањем од Градске агенције за саобраћај доо, Крагујевац у истим износима, односно измирило је своје обавезе променом повериоца у облигационом односу.

Наведене промене нису евидентирани преко рачуна код банке, односно пружаоца платних услуга, што није у складу са одредбама члана 46. став 4. Закона о платном промету, односно одредбама члана 5. став 4. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност³⁴.

Ризик

Неевидентирањем промена повериоца у облигационом односу преко рачуна банке, односно пружаоца платних услуга подцењен је промет текућег рачуна са могућим утицајем на исказивање нетачног стања у токовима готовине.

Препорука број 17

Препоручује се Друштву да за новчане обавезе измирене променом повериоца у облигационом односу изврши платне трансакције између учесника преко рачуна код пружаоца платних услуга.

³⁴ „Службени гласник РС“, број 68/2015

Купци у иностранству

У оквиру потраживања од купаца у иностранству Друштво на дан 31. децембра 2015. године исказује износ од 44.638 хиљада динара који се односи на:

Табела број 36: Потраживања од купаца у иностранству

-у хиљадама динара-	
Купци у иностранству	2015. година
Eurolines France S.A., Париз, Француска	20.080
Nf Services AB, Гетеборг, Шведска	4.028
Autotrans доо, Ријека, Хрватска	3.335
Alsa Eggmann, Женева, Швајцарска	3.100
Остала потраживања од купаца у иностранству	29.190
Укупно	59.733
Исправка вредности потраживања од купаца у иностранству	(15.095)
Укупно	44.638

Потраживања од купаца у иностранству у износу од 20.080 хиљада динара се односе на Eurolines France S.A., Париз, Француска са киме је закључено више уговора о заједничком обављању међународних линија по систему „пул“ обрачуна. (Напомена број 5.2.2)

Потраживања од Nf Services AB, Гетеборг, Шведска у износу 4.028 хиљада динара се односе на потраживања за продате међународне карте по уговору број 3820 од 27. марта 2015. године. Друштво испоставља фактуре купцу за износ продатих карата након предаје купона карата Служби контроле прихода која Служби финансијске оперативе даје интерни налог за фактурисање. Служба контроле прихода истовремено раздужује продавца карата за продате карте. На основу примљене фактуре купац издаје своју фактуру у висини уговорене провизије која за карте продате и издате у иностранству износи 12% од пуне цене карте, а за карте продате у иностранству а издате од Турист бироа у Србији износи 10% од пуне цене карте.

Остала потраживања од купаца у иностранству се у највећем делу односе на Centrotans Eurolines, Сарајево, Босна и Херцеговина (2.887 хиљада динара), Боснаекспрес доо, Добој, Босна и Херцеговина (2.581 хиљада динара) по основу одржавања (заједничког обављања) међународних линија.

Потраживања од Гардашевић Велизара из Бара, Црна Гора (1.800 хиљада динара), настала су по основу неуплаћеног износа од продаје карата из ранијег периода. Пресудом Трговинског суда у Београду из 2010. године, обавезан је тужени да плати износ од 14.795,85 EUR са каматом. Поступак извршења је у току. По истом основу је исказано потраживање од Веселина Калезића из Подгорице у износу од 817 хиљада динара. И у овом предмету, у судском поступку, обавезан је тужени да плати износ 6.615 EUR, а поступак извршења је у току.

Исправка вредности потраживања од купаца у земљи исказана је у износу 143.967 хиљада динара, док је исправка вредности потраживања од купаца у иностранству исказана у износу 15.095 хиљада динара.

У поступку ревизије је утврђено да је у току 2015. године евидентирано обезвређење потраживања од купаца у укупном износу 41.370 хиљада динара. (Напомена 5.2.17)

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да Друштво није вршило процену вероватноће наплативости потраживања од купца у иностранству „Отисак путовање“ доо, Сплит, Хрватска, у укупном износу од 3.700 хиљада динара, а до дана ревизије нису наплаћена. Наведено није у складу са параграфима од 58 до 62 МРС 39 Финансијски инструменти признавање и одмеравање.

Препорука број 18

Препоручује се Друштву да изврши процену ненаплативости потраживања од купца у иностранству „Отисак путовање“ доо, Сплит, Хрватска у износу од 3.700 хиљада динара у складу МРС 39 и усвојеним рачуноводственим политикама.

5.1.7. Друга потраживања

Друга потраживања су исказана у износу од 37.468 хиљада динара и односе се на:

Табела број 37: Друга потраживања

-у хиљадама динара-		
Друга потраживања	2015. година	2014. година
Потраживања за камату и дивиденде	46.711	47.075
Потраживања од запослених	8.734	8.594
Потраживања за више плаћен порез на добитак	62	62
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	337	520
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	58.917	46.598
Потраживања по основу накнада штета	7	
Остала краткорочна потраживања	2.219	1.983
Исправка вредности других потраживања	(79.519)	(79.994)
Укупно	37.468	24.838

Потраживања за камату и дивиденде имају следећу структуру:

Табела број 38: Структура потраживања за камату и дивиденде

-у хиљадама динара-	
Потраживања за камату и дивиденде	Износ
Потраживања за камату	45.583
Потраживања за камату по записнику - АД „Драган Марковић“ у стечају, Обреновац	1.128
Укупно	46.711
Исправка вредности потраживања од камате	(45.583)
Укупно	1.128

Потраживања за камату исказана су у износу од 45.583 хиљаде динара и у целини су исправљена, а односе се на:

Табела број 39: Структура потраживања за камату

-у хиљадама динара-

Потраживања за камату	Износ
Град Београд - Градска управа дирекције за јавни превоз	29.526
Градска агенција за саобраћај доо, Крагујевац	5.339
Ласта сур.	2.584
Необус ад, Нови Сад - у стечају	1.966
Општина Смедеревска паланка	1.777
Jolly travel доо, Београд - у стечају	1.173
Галеника ад, Београд	773
Рица комерц доо, Та Sun Tours	756
БГ спортски центар Ковилово доо	702
Градска општина Младеновац извршење буџета	438
АД Зајача рудници и топионица	434
Марго доо	36
Royal tours доо	34
RM - company доо, Гуча	24
Микрон доо	21
Укупно	45.583
Исправка вредности потраживања за камату	(45.583)
Укупно	

Друштво током 2015. године није вршило обрачун затезне камате и задужење комитената који касне у плаћању за исту.

Потраживања од запослених исказана су у износу од 8.734 хиљаде динара и највећим делом се односе на дате аконтације за службени пут.

Исправка вредности других потраживања исказана у износу од 1.186 хиљада динара односи се на исправљена потраживања од запослених. (Напомена 5.2.17)

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају су исказана у износу од 58.917 хиљада динара, а односе се на:

-накнаде за одсуствовање са рада због привремене спречености за рад (боловање преко 30 дана) у износу од 55.286 хиљада динара,

-новчану накнаду инвалида рада у износу од 551 хиљада динара и

-накнаде зарада за породилско одсуство и одсуство са рада ради неге детета у износу од 3.080 хиљада динара.

Потраживања по основу боловања преко 30 дана које је Друштво исплатило запосленима, сходно члану 103. став 7. Закона о здравственом осигурању³⁵ који дефинише могућност исплате накнаде из својих средстава и када се та накнада обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања, с тим да је матична филијала РФЗО дужна да исплаћене износе накнади у року од 30 дана од дана пријема захтева. Друштво није редовно измиривало обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање, већ је своје обавезе измиривало по споразумима о репрограму дуга на 24 рате, те надлежне матичне филијале РФЗО нису вршиле рефундацију за ове исплаћене накнаде за боловања преко 30 дана, јер се сходно члану 30. став 2. Закона о здравственом осигурању, права из обавезног здравственог осигурања (између осталих и право на накнаду зараде за време привремене спречености за рад осигураника запосленог) остварују под условом да је доспели допринос за здравствено осигурање плаћен.

Исправка вредности других потраживања (потраживања од фондова)

Друштво је исказало исправку вредности потраживања од фондова по почетном стању у износу од 32.750 хиљада динара. Ради се о износу исправљених потраживања по основу обрачунатих и исплаћених накнада зарада запослених за време привремене спречености за рад, за период од 2004. до 2009. године, које Друштво није рефундирало од надлежних матичних филијала РФЗО у законском року.

Налаз

Укупан износ потраживања од матичних филијала РФЗО за накнаде зараде за време привремене спречености за рад (боловање преко 30 дана), које се исплаћује из средстава обавезног социјалног осигурања је 58.917 хиљада динара од чега се износ од 32.750 хиљада динара од 1. јануара 2010. године налази на рачуну исправке вредности, по препоруци екстерног ревизора. Ове накнаде у дужем временском периоду нису накнађиване, од стране надлежних матичних филијала РФЗО, због непостојања законског услова да је доспели допринос за здравствено осигурање плаћен. Друштво са надлежним матичним филијалама РФЗО није извршило усаглашавање по питању права на рефундацију средстава и по питању висине очекиваних прилива те се не може потврдити да ће и у ком износу ова потраживања бити реализована.

Ризик

Исплаћивањем из сопствених средстава накнада зарада које се исплаћују из средстава обавезног социјалног осигурања уз неизвесност очекиваног прилива средстава настаје ризик од повећаног трошења средстава.

Препорука број 19

Препоручује се Друштву да са надлежним матичним филијалама РФЗО усагласи износе потраживања за које је извесно да ће се накнадити из средстава обавезног социјалног осигурања и да у својим пословним књигама искаже потраживања од фондова, по основу накнада зарада које се рефундирају, у висини очекиваних прилива, у складу са МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, Концептуалним оквиром за финансијско извештавање и усвојеним Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

³⁵ „Службени гласник РС“, број 107/2005, 109/2005 – испр., 57/2011, 110/2012 – одлука УС, 119/2012, 99/2014, 123/2014, 126/2014 – одлука УС, 106/2015 и 10/2016 – др. закон

Остала краткорочна потраживања

Остала краткорочна потраживања односе се на:

Табела број 40: Остала краткорочна потраживања

-у хиљадама динара-

Остала краткорочна потраживања	2015. година
Дати депозити у судским поступцима	1.216
Остала потраживања-платне картице	1.003
Укупно	2.219

Дати депозити у судским поступцима у износу од 1.216 хиљада динара односе се на уплаћено јемство за запосленог, по решењу Основног суда у Херцег Новом, Црна Гора, у износу од 10.000,00 EUR, због постојања кривичног дела против безбедности у јавном саобраћају. Наведени депозити су дати у 2014. години.

5.1.8. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани су исказани у износу од 82.074 хиљада динара и односе се на:

Табела број 41: Краткорочни финансијски пласмани

-у хиљадама динара-

Краткорочни финансијски пласмани	2015. година	2014. година
Краткорочни кредити у земљи	70.327	58.484
Део дугорочних финансијских пласмана који доспева до једне године	2.623	2.587
Остали краткорочни финансијски пласмани	30.867	7.626
Исправка вредности краткорочних финансијских пласмана	(21.743)	(7.855)
Укупно	82.074	60.842

Краткорочни кредити и зајмови у земљи исказани су у износу од 54.470 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 42: Краткорочни кредити и зајмови у земљи

-у хиљадама динара-

Краткорочни кредити и зајмови у земљи	2015. година	2014. година
Краткорочни кредити у земљи - туристички аранжмани	64.016	52.173
Краткорочни кредити	6.093	6.093
Краткорочни зајмови у земљи - позајмица за набавку угља, остало	218	218
Укупно	70.327	58.484
Исправка вредности краткорочних кредита у земљи - туристички аранжмани	(9.546)	(1.921)
Исправка вредности краткорочних кредита у земљи	(6.093)	
Исправка вредности краткорочних зајмова у земљи - позајмица за набавку угља, остало	(218)	(218)
Укупно	54.470	56.345

Краткорочни кредити у земљи-туристички аранжмани исказани су у износу од 54.470 хиљада динара и односе се на потраживања по основу пружених услуга организовања туристичких аранжмана. (Напомена број 5.2.2.)

У току 2015. године извршена је индиректна исправка вредности краткорочних кредита у земљи-туристички аранжмани у износу од 7.754 хиљаде динара. (Напомена 5.2.17)

Краткорочни кредити у земљи исказани су у износу од 6.093 хиљаде динара и односе се на :

1. Плаћене обавезе Banca Intesa ад, Београд у име Ватерполо савеза Србије, Београд у 2014. години у висини од 5.793 хиљаде динара и то на основу:
 - (1) Уговора о приступању дугу број 12483 од 16. новембра 2011. године и анекса тог уговора закљученим са Banca Intesa ад, Београд по коме је Друштво садужник у Уговору о кредиту број 51-420-1304628.7 од 6. септембра 2011. године и анексу тог уговора закљученим између Banca Intesa ад, Београд и Ватерполо савеза Србије. Укупна висина измиренних обавеза износи 3.083 хиљаде динара.
 - (2) Уговора о јемству број 12498 од 15. октобра 2012. године и анекса тог уговора закљученим са Banca Intesa ад, Београд по коме је Друштво јемац по Уговору о кредиту број 51-420-1305582.0 од 15. октобра 2012. године и анексу тог уговора закљученим између Banca Intesa ад, Београд и Ватерполо савеза Србије. Укупна висина измиренних обавеза износи 2.710 хиљада динара.
2. Зајам дат у 2013. години Центру за културу и спорт „Шумице“, Београд у висини од 300 хиљада динара на основу Уговора о зајму број 3941 од 25. марта 2013. године.

У току 2015. године извршена је индиректна исправка вредности краткорочних финансијских пласмана у износу од 6.093 хиљаде динара и то од:

- 1) Ватерполо савеза Србије, Београд у износу од 5.793 хиљаде динара и
- 2) Центра за културу и спорт „Шумице“ у износу од 300 хиљада динара. (Напомена број 5.2.17)

У оквиру дела дугорочних финансијских пласмана који доспевају до једне године Друштво исказује потраживања за одобрене стамбене кредите дате запосленима у износу од 2.623 хиљаде динара, а за која је формирана исправка вредности у износу од 444 хиљаде динара. Према информацијама које смо добили од Службе рачуноводства, у оквиру наведеног рачуна исказана су и потраживања од бивших запослених који су преминули, а за које наследници нису преузели обавезе и не врше плаћања. До дана ревизије од Правне службе нисмо добили конкретне информације о којим се то бившим запосленима ради, као ни шта је иста предузела у циљу наплате наведених потраживања.

Остали краткорочни финансијски пласмани су исказани у износу од 25.425 хиљада динара и односе се на:

Табела број 43: Остали краткорочни финансијски пласмани

-у хиљадама динара-

Остали краткорочни финансијски пласмани	Износ
Дате краткорочне кауције	5.442
Остали краткорочни финансијски пласмани-дати динарски депозити	25.425
Укупно	30.867
Исправка вредности краткорочне кауције	(5.442)
Укупно	25.425

Остали краткорочни финансијски пласмани-дати динарски депозити исказани су у износу од 25.425 хиљада динара и односе се на:

Табела број 44: Остали краткорочни финансијски пласмани-дати динарски депозити

-у хиљадама динара-

Остали краткорочни финансијски пласмани - дати динарски депозити	Износ
Аик банка ад, Београд	25.395
Привредни суд у Београду	30
Укупно	25.425

Друштво у оквиру осталих краткорочних финансијских пласмана-дати динарски депозити исказује потраживања за депозите дате Аик банка ад, Београд по основу више уговора о банкарских гаранција у износу од 25.395 хиљада динара.

5.1.9. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 53.139 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 45: Готовински еквиваленти и готовина

-у хиљадама динара-

Готовински еквиваленти и готовина	2015. година	2014. година
Хартије од вредности - чекови	1.061	1.559
Текући (пословни) рачуни	34.641	308.292
Благајна	12.037	13.238
Девизни рачун	597	2.968
Девизна благајна	4.888	4.722
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена	(85)	(85)
Укупно	53.139	330.694

Хартије од вредности-готовински еквиваленти исказане су у износу 1.091 хиљада динара, исправљене су у износу од 30 хиљада динара, а углавном се односе на примљене чекове грађана по уговорима о туристичким аранжманима/програмима и за продате аутобуске карте.

Налаз

Попис чекова извршен је у следећим огранцима: ПО Међународни и међумесни саобраћај (15 хиљада динара), ПО Ласта-Авала (33 хиљаде динара), ПО Ласта-Срем, Стара Пазова, РЈ Инђија (10 хиљада динара), ПО Ваљево (2 хиљаде динара) и ПО Трговина, туризам, угоститељство, где је пописано 1.031 хиљада динара. У оквиру износа пописаних чекова у ПО Трговина, туризам, угоститељство, пописан је износ од 39.736,00 за који је наведено „Универзал банка стечајна маса“. Нисмо добили доказ да су ова потраживања пријављена у стечајну масу. Такође, иста нису исправљена иако је стечајни поступак Универзал банке ад, Београд покренут Решењем Привредног суда у Београду, 11 Ст.19/2014 од 3. фебруара 2014. године.

Сходно одредбама Закона о чеку, поред осталог, протекло је више од шест месеци од протекла рока од осам дана за подношење чекова на исплату, па је наступила застарелост за регресни захтев против издаваоца (трасанта) због неисплате (члан 21.), као и да нису поднети докази да је издавалац чекова тужен по основном уговору који је био основ за издавање чекова, извесно је да су ова потраживања ненаплатива.

Препорука број 20

Препоручује се Друштву да изврши исправку вредности чекова Универзал банка ад, Београд-у стечају.

Текући (пословни) рачуни

Готовина на текућем рачуну је исказана у износу од 34.641 хиљаду динара и односи се на следеће рачуне:

Табела број 46: Готовина на текућем рачуну

-у хиљадама динара-

Текући (пословни) рачуни	2015. година	2014. година
Erste bank ад, Нови Сад-стамбени	107	26
Alpha bank Србија ад, Београд	2.441	
Erste bank ад, Нови Сад-боловања	5	5
Unicredit Bank Србија ад, Београд	5	11.426
Јубмес банка ад, Нови Београд	21.823	
АИК банка ад, Београд	2.760	3.219
Erste bank ад, Нови Сад	15	9
VTB banka ад, Београд	1.858	1.006
Директна банка ад, Крагујевац (раније KBM banka ад, Крагујевац)	5	
Eurobank ад, Београд	3	
ОТР banka Србија ад, Нови Сад	18	1.127
Управа за трезор-наменски рачун за програм вишка запослених		290.170
Банка Поштанска штедионица ад, Београд	3	
Banca Intesa ад, Нови Београд - стручне службе	4.529	586

Текући (пословни) рачуни	2015. година	2014. година
Војвођанска банка ад, Нови Сад	26	
Banca Intesa ад, Нови Београд - подрачун ПО Обреновац	20	14
Banca Intesa ад, Нови Београд-подрачун ПО Младеновац	75	6
Banca Intesa ад, Нови Београд-подрачун ПО Смедеревска Паланка	120	271
Banca Intesa ад, Нови Београд-подрачун ПО Смедерево	281	28
Erste bank ад, Нови Сад-подрачун ПО Срем	61	67
Banca Intesa ад, Нови Београд-подрачун ПО Срем	432	40
Banca Intesa ад, Нови Београд-подрачун ПО Крагујевац	6	6
Banca Intesa ад, Нови Београд-подрачун ПО Ваљево	48	286
Укупно	34.641	308.292

Стање на текућим рачуним које је исказано у пословним књигама, потврђено је изводима банака текућих рачуна Друштва.

Налаз

Друштво није евидентирало део промета текућих рачуна преко одговарајућих рачуна главне књиге (приливи и одливи у истом износу), што није у складу са чланом 20. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике³⁶. Наведено је имало за ефекат исказивање умањеног промета у износу од 20.622 хиљада динара.

Благајна

Готовина у благајни у износу од 12.037 хиљада динара односи се на следеће благајне:

Табела број 47: Преглед стања динарских благајни

Динарска благајна	2015. година	2014. година
Главна благајна ПО Авала	1.635	1.853
Главна благајна ПО Београд	1.934	2.120
Главна благајна ПО Стручне службе	119	225
Главна благајна ПО Ласта градски саобраћај	99	66
Главна благајна ПО Техничко одржавање		29
Главна благајна ПО Крагујевац	87	192
Главна благајна ПО Обреновац	615	543
Главна благајна ПО Младеновац	628	875

³⁶ „Службени гласник РС“, број 95/2014

Динарска благајна	2015. година	2014. година
Главна благајна ПО Смедеревска Паланка	1.042	847
Главна благајна ПО Протект Смедеревска Паланка		11
Главна благајна ПО Смедерево	1.351	1.181
Главна благајна ПО Стара Пазова	1.871	2.111
Главна благајна ПО Инђија	1.050	1.211
Главна благајна ПО Ваљево	745	1.007
Благајна мењачнице-Савски трг	56	87
Благајна мењачнице-Авала	51	92
Главна благајна-Хотел Љубовија	4	2
Главна благајна Трговина туризам и угоститељство	399	343
Главна благајна Трговина туризам и угоститељство-Турист биро	327	443
Главна благајна Трговина туризам и угоститељство-депозит	24	
Укупно	12.037	13.238

Друштво је обављање претежне делатности – Остали копнени превоз путника, који обухвата и продају превозних карата преко благајне, организовало преко профитних/пословних организација, тако да свака води динарску благајну.

Извршни одбор је 28. јануара 2016. године усвојио Извештај о попису и стању по књиговодственој евиденцији новчаних средстава благајни, текућих рачуна и примљених а нереализованих чекова грађана за све ПО у саставу СП Ласта ад, Београд, са стањем на дан 31. децембра 2015. године број 735/1-3. (Напомена 5.1.)

Пријем готовине у Главну благајну у седишту Друштва врши се тако да приликом пријема готовине која је остварена продајом карата од стране возача у аутобусима, благајник оверава Обрачун дневне продаје карата чиме потврђује да је примио укупни износ готовине од продатих карата и пртљага, иако стварно прими износ који је мањи за износ предатих рачуна за путарине и сличне трошкове настале на путу. На тај начин у благајну се уноси „пребијени“ износ. На крају дана благајник књижи Налогом за наплату целокупан износ који је наведен на сваком од Обрачуна дневне продаје карата, затим Налогом за исплату евидентира рачуне за путарине и друге трошкове за које је примио рачуне и сачињава Дневник благајне. Налози у овој благајни израђују се електронски.

Готовина у благајнама, које су формиране у оквиру ПО Трговина, туризам, угоститељство, исказана је у износу 750 хиљада динара, а односи се готовину остварену у ресторану и киосцима у којима се врши продаја хране, пића и готових производа, као и готовину по основу продаје туристичких аранжмана и програма путовања. Рачунополагачи предају готовину у благајну. Благајник у Благајнички дневник уноси износе примљене готовине, који са документацијом доставља Служби финансијске оперативе у којој ликвидатор исти проверава, потписује и доставља рачуноводству на књижење. За ПО Трговина, туризам и угоститељство се састављају посебни благајнички дневници, на основу извештаја из фискалних каса. Благајник након извршене контроле врши уплату готовине на текуће рачуне Друштва.

Главна благајна Трговина, туризам и угоститељство-депозит у износу 24 хиљаде динара се односи на готовину примљену на име двомесечног депозита по уговору о закупу.

Благајна мењачнице

Готовина у благајни Мењачнице Авала по дневнику благајне на дан 31. децембра 2015. године износи 51.344,54 динара, а по попису на мењачком месту 51.346 динара, а готовина у благајни Мењачнице Савски трг по дневнику благајне износи 55.656,10 динара, а по попису на мењачком месту износи 55.656,00 динара. (Напомена број 5.1.)

Рад на мењачким местима

Друштво у 2015. години обавља мењачке послове на два мењачка места: Ласта, Савски трг 1а, Београд и Ласта, Авала за које поседује овлашћење Народне банке Србије, односно Решење Министарства финансија-Пореске управе. Друштво књиговодствено одвојено води мењачко пословање, како у динарима, тако и у ефективном страном новцу по валутама.

Контролом обављања мењачких послова од стране Министарства финансија - Пореске управе на мењачком месту Ласта 1а, Железничка бб за период од 26. јануара 2015. до 11. фебруара 2015. године утврђено је да овлашћени мењач није извршио обавезу продаје 80% нето откупа ефикасних пословној банци у износу 77.935,96 динара.

У 2016. години Друштво је поднело захтев за затварање мењачког места Ласта, Савски трг 1а, Београд, а Министарство финансија - Пореска управа је одузело овлашћење за обављање мењачких послова на том мењачком месту.

Девизни рачун

Готовина на девизном рачуну је исказана у износу од 512 хиљада динара и односи се на девизне текуће рачуне код следећих банака:

Табела број 48: Преглед стања девизних рачуна код банака

-у хиљадама динара-		
Девизни рачун-банка	2015. година	2014. година
Прелазни девизни рачун-SEK		899
Banca Intesa ад, Нови Београд-CHF	94	176
Banca Intesa ад, Нови Београд-DKK		1
Banca Intesa ад, Нови Београд-SEK	244	106
Svenska Handelsbanken AB Stockholm-SEK	85	1.432
Војвођанска банка ад, Нови Сад-EUR	42	2
Unicredit Bank Србија ад, Београд-EUR	2	11
Banca Intesa ад, Нови Београд-EUR	37	
Eurobank ад, Београд-EUR	8	8
Banca Intesa ад, Нови Београд-EUR		248
Беобанка ад, Београд у стечају-DKK	1	1
Беобанка ад, Београд у стечају-EUR	76	76

Девизни рачун-банка	2015. година	2014. година
Београдска банка ад, Београд у стечају-EUR	4	4
Investbanka ад, Београд у стечају-EUR	4	4
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена	(85)	(85)
Укупно	512	2.883

Стање на девизним рачунима (осим код банака у стечају) које је исказано у пословним књигама, потврђено је изводима банака девизних рачуна Друштва.

Налаз

Друштво није евидентирало део промета девизног рачуна преко одговарајућих рачуна главне књиге (приливи и одливи у истом износу), што није у складу са чланом 20. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике³⁷. Наведено је имало за ефекат исказивање умањеног промета у износу од 300 хиљада динара.

Девизни рачун код Svenska Handelsbanken AB, Штокхолм-огранак у Гетеборгу, Шведска

Друштво је, 17. јуна 2005. године, по тада важећем Закону о спољнотрговинском пословању³⁸, код Министарства за економске односе са иностранством уписало представништво у иностранству у Гетеборгу, Шведска, за обављање информативно пропагандних послова, агенцијске услуге, али и за продају аутобуских карата, што подразумева обављање делатности којом се стичу приходи. Такође, Народна банка Србије је решењем одобрила држање девиза на рачуну код банке у иностранству ради плаћања текућих трошкова представништва, при чему је за 2015. годину издала два решења.

На основу документа о упису код Регистрационог одељења у Шведској, са преводом овлашћеног судског тумача, утврђено је да је СП Ласта ад, Београд, 3. новембра 2005. године, као оснивач уписала Филијалу у Гетеборгу у Шведској (у даљем тексту: Филијала), да је делатност Филијале „продаја аутобуских карата на релацији Гетеборг – Копенхаген – Београд - превоз путника“, да право потписа за филијалу има извршни директор. Такође су уписани подаци о књиговођи и књиговодственој агенцији Филијале.

Друштво је са извршним директором, закључило уговор број 26 од 11. јануара 2006. године, на неодређено време. Уговорено је да се „на име поверених и обављених послова извршном директору филијале од стране СП Ласта ад, Београд као оснивача филијале у иностранству одобрава провизија од 15% од укупно реализоване продаје карата на месечном нивоу од стране филијале“. Анексом 3. од 2. априла 2013. године, провизија од 15% одобрава се на продате, наплаћене и уручене карте путницима на територији Шведске, а провизија од 10% у случају наплаћене карте од стране филијале, а издате и уручене путнику у СП Ласта ад, Београд.

³⁷ „Службени гласник РС“, број 95/2014

³⁸ „Службени лист СРЈ“, бр. 46/92, 16/93, 29/97, 59/98, 44/99, 53/99, 73/00 и 23/01

Анексом 1. од 2. октобра 2006. године уговорено је да ће оснивач - СП Ласта ад, Београд сносити трошкове коришћења брода, моста, хотела, перонизације, ревизора, књиговође, ручне касе, као и трошкове плаћања извода и слања истих преко интернета, односно трошкове поштанских уплатница-поштанских марака према приложеним рачунима, као и друге трошкове одобрене од оснивача.

Анексом 2. од 1. марта 2010. године, са ретроактивном применом од 1. јануара 2009. године одобрено је да у случају „БИС“ полазака, ангажује возача за релацију Малме – Гетеборг - Малме по цени 1.000 SEK (по средњем курсу на дан анекса 103 EUR), а за један правац 500 SEK. По основу тих исплата извршни директор Филијале има право да умањи девизна средства од продаје карата.

Извршни директор Филијале је у обавези да обрачун продаје карата доставља до 10-тог у текућем месецу за претходни месец, а уплату оствареног прихода да изврши до 10-тог у текућем месецу за претходна два месеца на девизни рачун СП Ласта ад, Београд код ХВБ банке ад, Београд. На основу реализације уговора је утврђено да је са извршним директором успостављен пословни, облигационо-правни однос, јер су средства од продаје карата евидентирани на рачуну - Купци у иностранству.

Извршни директор Филијале, је разрешен Одлуком Извршног одбора број 10600/1-1 од 2. септембра 2015. године. Истом одлуком је друго лице именовано за извршног директора Филијале, а уговор са тим лицем је закључен 30. децембра 2015. године. Тим уговором, Друштво је као правно лице закључило уговор са Филијалом коју заступа извршни директор, због чега закључени уговор није правно ваљан, јер је Филијала само организациони део Друштва као правног лица, а не посебно правно лице.

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да Друштво:

- Правилником о организацији и систематизацији послова није предвидело огранак (филијалу) у иностранству као посебни организациони део,
- није регулисало радноправни статус извршног директора Филијале, као лица које је овлашћено да води послове, односно има статус лица са посебним овлашћењима у Филијали у Гетеборгу, која је организациони, саставни део Друштва и обавља делатност, па представља огранак у смислу Закона о привредним друштвима, а такође је и по упису код регистрационог органа у Шведској саставни део Друштва као правног лица,
- није у пословним књигама исказало трошкове накнада за обављање послова извршног директора у Филијали у Гетеборгу за 2015. годину, него је накнаду у висини уговорене провизије од продатих и наплаћених карата евидентирало на рачуну Обавезе према добављачима из иностранства, чиме је извршном директору Филијале признало статус трећег лица, што је неспојиво са његовим статусом лица са посебним овлашћењима у Филијали.

У поступку ревизије су достављени докази да је у пословним књигама Филијале у Гетеборгу, које се воде по прописима Шведске, исказана зарада извршног директора Филијале и да је порез на зараду извршног директора плаћан са рачуна Филијале.

Документација у вези са оснивањем огранка није нам предочена у току ревизије, односно није презентован акт о оснивању представништва или филијале у Гетеборгу, као ни Статут који је важио у време оснивања тог организационог дела Друштва у иностранству.

Ризик

Регулисањем радноправног статуса облигационо правним послом настаје ризик од неправилног исказивања трошкова по врсти и износу.

Препорука број 21

Препоручује се Друштву да са извршним директором Филијале у Гетеборгу уреди радноправни статус.

Табела број 49: Преглед уплата и исплата са рачуна Филијале у Гетеборгу у августу 2015. године (извод)

Основ	Врста и број документа	Датум документа	Износ SEK	Износ RSD*
Уплата на рачун (карте)	56678998 0164	31.08.2015	1.420,00	18.014,40
Уплата на рачун (карте)	56678998	31.08.2015	2.200,00	27.909,64
Уплата на рачун (карте)	56678998 0163	28.08.2015	3.295,00	41.596,41
Уплата на рачун (карте)	56678998	28.08.2015	1.605,00	20.261,68
Уплата на рачун (карте)	56678998	27.08.2015	8.305,00	104.296,68
Уплата на рачун (карте)	56678998	26.08.2015	1.100,00	13.789,93
Уплата на рачун (карте)	56678998	25.08.2015	2.790,00	35.128,05
Уплата на рачун (карте)	56678998	24.08.2015	5.500,00	69.314,85
Уплата на рачун (карте)	56678998	21.08.2015	16.750,00	209.907,65
Уплата на рачун (карте)	56678998	20.08.2015	9.575,00	121.352,59
Уплата на рачун (карте)	56678998 0156	19.08.2015	1.520,00	19.331,82
Уплата на рачун (карте)	56678998	19.08.2015	7.415,00	94.306,19
Уплата на рачун (карте)	56678998 0155	18.08.2015	1.605,00	20.394,41
Уплата на рачун (карте)	56678998	18.08.2015	3.380,00	42.948,98
Уплата на рачун (карте)	56678998	17.08.2015	8.095,00	102.774,12
Уплата на рачун (карте)	56678998	14.08.2015	15.680,00	199.005,86
Уплата на рачун (карте)	56678998	13.08.2015	5.495,00	68.793,55
Уплата на рачун (карте)	56678998	12.08.2015	5.325,00	66.897,98
Уплата на рачун (карте)	56678998	11.08.2015	4.950,00	62.105,18
Уплата на рачун (карте)	56678998	10.08.2015	3.380,00	42.259,46
Уплата на рачун (карте)	56678998	07.08.2015	8.290,00	104.398,46
Уплата на рачун (карте)	56678998	06.08.2015	9.260,00	117.263,08
Уплата на рачун (карте)	56678998	05.08.2015	2.705,00	34.296,15
Уплата на рачун (карте)	56678998	04.08.2015	8.620,00	109.196,44
Уплата на рачун (карте)	56678998	03.08.2015	18.710,00	237.263,38
Укупно уплате			156.970,00	1.982.806,94
Мостарина	Фактура број 101165	19.07.2015	9.185,50	116.507,61
Мостарина	Фактура број 101655913	26.07.2015	6.125,00	76.579,65
Мостарина	Фактура број 101662721	02.08.2015	6.125,00	77.763,00
Мостарина	Фактура број 101663595	09.08.2015	12.250,00	154.383,08
Мостарина	Фактура број 101663778	16.08.2015	9.800,00	124.324,76
Хотел	Фактура број 27276714	03.08.2015	1.068,00	13.554,74
Хотел	Фактура број 27288456	08.08.2015	1.068,00	13.554,74
Паркинг и перонизација	Фактура број 6650001504	10.07.2015	2.200,00	27.506,16
Станарина (Малме)	Трансфер број 821499133970344	30.08.2015	3.000,00	37.872,00
Станарина (Гетерборг)	Трансфер број 42020020684	30.08.2015	2.270,00	28.656,71
Станарина (Јенчепинг)	Трансфер број 815050046992491	30.08.2015	5.000,00	63.120,50

Основ	Врста и број документа	Датум документа	Износ SEK	Износ RSD*
Враћене карте	Трансфер број 51010151592	14.08.2015	1.605,00	20.370,18
Враћене карте	Трансфер број 810599141882663	24.08.2015	531	6.692,03
Враћене карте	Трансфер број 803250045677697	24.08.2015	909	11.455,85
Ручна каса	Трансфер број 42020017314	27.08.2015	10.000,00	125.583,00
Свега остали трошкови и ручна каса			160.563,50	2.019.007,71
Провизија за продате карте	Трансфер број 91592622021	26.08.2015	55.215,00	692.191,80
Провизија за продате карте	Трансфер број 42020017314	26.08.2015	34.212,00	428.891,90
Свега провизија за продате карте			89.427,00	1.121.083,70
Пренос на рачун Друштва у земљи	Налог за пренос број 13358928086	03.08.2015	100.485,00	1.274.260,33
Пренос на рачун Друштва у земљи	Налог за пренос број 13359428243	17.08.2015	80.485,33	1.021.837,56
Свега пренос на рачун Друштва у земљи			180.970,33	2.296.097,89
Укупно исплате			241.048,83	4.315.105,60

*примењен средњи курс НБС на дан трансакције

У поступку ревизије је утврђено да је Филијала у Гетеборгу:

- вршила продају карата за међународне линије са наплатом у ефективном страном новцу, који је уплаћивала на девизни рачун отворен код Svenska Handelsbanken AB, Штокхолм,
- вршила плаћања са девизног рачуна филијале за трошкове пословања Филијале (огранка) и трошкове оснивача-Друштва,
- да рачуни о пруженим књиговодственим услугама у иностранству гласе на различите износе, садрже само износ који треба платити за одређени месец или период, али нису презентовани докази на основу којих се може утврдити начин обрачуна вредности извршених услуга (број сати рада, цена сата или други елементи или критеријуми), као ни уговор са књиговодственом агенцијом из којег би се утврдиле уговорене цене и услови плаћања тих услуга,
- вршила пренос са девизног рачуна Филијале (огранка) на девизне рачуне Друштва код банке у Републици Србији.

Друштво је промене на девизном рачуну Филијале у Гетеборгу евидентирало једном месечно, на основу месечних обрачуна Службе за девизно пословање, месечних извода девизног рачуна код банке у иностранству и документације коју је достављала Филијала.

Утврђено је да је, у току 2015. године, по основу продаје аутобуских карата у иностранству, Филијала остварила приход у износу 2.061.998 SEK, да је у корист девизног рачуна Друштва у земљи уплаћено 1.507.890 SEK, од чега се на банкарске трошкове односи 6.840 SEK, односно да нето прилив од продаје карата у Филијали за 2015. годину износи 1.501 хиљада SEK.

Друштво је по приливу/уплати девизних средстава на девизни рачун банке у Републици Србији формирало потраживања за продате карте на рачуну Потраживања од купаца у иностранству од физичког лица-извршног директора Филијале, а накнаду која је исплаћена за остварену провизију евидентирало на рачуну-Обавезе према добављачима из иностранства (извршни директор Филијале).

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да Друштво:

- није евидентирало пословне промене које настају у обављању послова огранка (филијале) у иностранству, односно промене у „ручној каси“ - благајни и на девизном рачуну у иностранству у роковима прописаним чланом 10. Закона о рачуноводству, односно чланом 19. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама који је друштво усвојило,
- евидентирање трошкова књиговодствених услуга није вршило на основу веродостојне документације у смислу члана 8. Закона о рачуноводству,
- није у пословним књигама промене које настају у обављању послова огранка (филијале) у иностранству евидентирало на посебним субаналитичким рачунима у оквиру одређеног рачуна.

Ризик

Ако се у књигама оснивача не евидентирају пословне промене које су настале у пословању огранка у иностранству у прописаним роковима, на основу веродостојне документације и на посебним субаналитичким рачунима у оквиру одређеног рачуна постоји ризик од непостојања јединствених евиденција о трансакцијама и салдима издвојеног организационог дела у иностранству, са незаконитостима које повлаче одговорност за незаконитости.

Препорука број 22

Препоручује се Друштву да пословне промене које су настале у пословању огранка у иностранству евидентира у прописаним роковима, на основу веродостојне документације и на посебним субаналитичким рачунима у оквиру одређеног рачуна.

Интерна контрола пословања филијале (огранка) у Гетеборгу

Служба унутрашње контроле Друштва је 2. октобра 2015. сачинила Извештај о извршеној контроли пословања филијале (огранка) у Гетеборгу за период од новембра 2005. до 31. децембра 2014. године. У том извештају је наведено је да неслагање ручне касе на дан 31. децембра 2014. године износи 218.786,00 SEK (23.281,78 EUR), да је наведени износ приказан бруто, тј. без одбитка ПДВ-а, а на основу неисправних рачуна који су плаћени из ручне касе. Није презентован записник који се спомиње у извештају, а дато објашњење да исти није потписан од стране извршног директора Филијале и тадашњег шефа службе девизног пословања. Такође је наведено да за десет година постојања филијале (огранка) није вршено сравњење ручне касе од стране шефа службе девизног пословања (што укључује и 2015. годину када је вршена контрола). До дана ревизије нисмо добили доказе да је Друштво предузимало неке мере или радње у вези са наведеним.

Девизна благајна

Готовина у девизној благајни у износу од 4.888 хиљада динара односи се на следеће благајне:

Табела број 50: Девизна благајна

-у хиљадама динара-		
Девизна благајна	2015. година	2014. година
Девизна благајна аконтација службеног пута-EUR	1.647	2.353
Девизна благајна-EUR	2.154	1.136
Девизна благајна депозита	145	144
Девизна благајна аконтација службеног пута-CHF	70	
Девизна благајна-BAM	30	167
Девизна благајна-HRK	26	168
Девизна благајна-CHF	57	187
Девизна благајна-SEK	41	11
Девизна благајна-DKK	183	314
Девизна благајна-CSK	364	19
Девизна благајна мењачнице 978-EUR	92	77
Девизна благајна мењачнице 840-USD	2	
Девизна благајна мењачнице 756-CHF		24
Девизна благајна мењачнице Авала-EUR	75	105
Девизна благајна мењачнице Авала-USD		6
Девизна благајна мењачнице Авала-CHF	2	10
Укупно	4.888	4.721

Друштво је у 2015. години водило пет девизних благајни, аналитички по валутама.

Девизна благајна-наплата у ефективном страном новцу од продатих карата у међународном превозу путника

Друштво врши превоз путника на бројним међународним линијама и у мањем обиму оставарује ефективни страни новац (у даљем тексту: ефективна) по основу продаје аутобуских карата на тим линијама, односно у току међународног путничког превоза, који наплаћује возно особље. Приликом предаје ефикативне у девизну благајну, возач-као рачунополагач подноси Обрачун дневне продаје карата са купонима продатих карата, при чему благајник сачињава и оверава признаницу.

Друштво је у 2015. години остварило значајан прилив ефикативне у девизну благајну од физичких лица-нерезидената са којима је, као агентима, закључило уговоре о продаји карата у иностранству. Агенти наплату продатих карата у иностранству врше у уговореним валутама, по ценовницима Друштва.

Друштво није са нерезидентима - физичким лицима уговорило исте услове и начин извршења уговореног посла. Када је у питању начин уплате девизних средстава остварених од продаје карата у иностранству (у уговорима дефинисано као „предаја прихода од продаје карата“) уговорени су следећи начини:

- по возном особљу сваких 15 дана (у неким случајевима уз „обострано потписану признаницу“),
- декадно, на девизни рачун и
- декадно, по возном особљу или уплатом на девизни рачун.

Приликом предаје ефективе, возач прилаже документ-Обрачун дневне продаје карата и купоне продатих карата. Обрачун дневне продаје карата сачињава агент као рачунополагач, који садржи серијске бројеве продатих карата, цену сваке карте и укупну вредност продатих карата. Неки рачунополагачи искажу и износ провизије за који умање предају ефективе. Утврђено је да наведени обрачун најчешће потписује само девизни благајник, печатом са датумаром потврђује пријем ефективе, а истовремено саставља и потписује признаницу. На признаници се наводи да се ефектива прима од агента, а преко возача и износ у валути. Признанице најчешће нису потписане од стране возача.

Контролу Обрачуна дневне продаје карата за предату ефективу врши Служба контроле прихода, која раздужује агента за продате карте. Примљену ефективу Служба за девизно пословање уплаћује на девизни рачун Друштва.

Налаз

Уговори са агентима - физичким лицима, којима је уговорено да предају девизних средстава остварених од продаје карата, могу да врше преко возног особља, као и све извршене наплате у ефективном страном новцу по том основу нису у складу са чланом 34. став 9. Закона о девизном пословању, као и тачком 3. Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу³⁹, која је важила до 30. јуна 2015. и тачком 3. Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу⁴⁰, која је на снази од 1. јула 2015. године, јер наведеним одлукама није прописан тај основ за наплату у ефективном страном новцу.

Такође, процедура Рад девизне благајне ПР 00 ФН 09 није у складу са наведеним прописима у делу којим је предвиђена наплата „девизног пазара од продајних места и физичких лица из иностранства“.

Ризик

Вршењем наплате потраживања из иностранства без законског основа за тај начин наплате настаје ризик од прекршајне одговорности правног и одговорног лица са одливом средстава због повреде прописа.

³⁹ „Службени гласник РС“, бр. 67/11, 46/14 и 71/14

⁴⁰ „Службени гласник РС“, бр. 51/2015

Препорука број 23

Препоручује се Друштву да начин наплате потраживања из иностранства усклади са одредбама Закона о девизном пословању и подзаконским актима донетим на основу тог закона, укључујући и процедуру Рад девизне благајне.

Девизна благајна-аконтација службеног путовања

На рачуну девизна благајна-аконтација службеног пута исказан је износ од 1.117 хиљада динара.

Друштво одвојено води девизну благајну у којој држи ефективни страни новац за плаћање накнаде трошкова за службено путовање у иностранство возног особља и за плаћање трошкова у вези с превозним средством на путу у иностранству.

Табела број 51: Преглед девизне благајне-аконтација службеног пута за децембар 2015. године

Валута	Збир дневних стања	Број дана	Просечан износ	Средњи курс на дан 31. децембра 2015.	Просечан износ у динарима	Просечан износ у EUR
EUR	380.878,50	31	12.286,40	121,6261	1.494.347,31	12.286,40
CHF	13.375,50	31	431,47	112,5230	48.550,04	399,17
Укупно					1.542.897,35	12.685,58

Налаз

У поступку ревизије, на основу дневника девизне благајне-службена путовања, за децембар 2015. године, утврђено је да је Друштво у децембру 2015. године просечно држало у девизној благајни ефективни страни новац у динарској противвредности од 12.685,58 EUR, односно у износу који је већи од дозвољеног, што није у складу са одредбама тачке 5а. Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном, која је на снази до 30. јуна 2015. године и тачке 6. Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу, која је на снази од 1. јула 2015. године.

Тачком 5а., односно тачком 6. наведених одлука прописано је да резидент који пружа услуге међународног робног и путничког превоза може у својој девизној благајни држати ефективни страни новац за плаћање накнаде трошкова за службено путовање у иностранство запосленог који врши превоз, као и за плаћање трошкова у вези с превозним средством и робом на путу у иностранству у износу који не прелази 1.000 ЕУР, односно противвредност у другој страни валути обрачунату по званичном средњем курсу Народне банке Србије. Такође, да тај износ представља просечно дневно стање ефективног страног новца на месечном нивоу и израчунава се тако што се збир тих дневних стања подели бројем календарских дана у том месецу.

Ризик

Држањем у девизној благајни ефективног страног новца изнад прописаног износа постоји ризик од прекршајне одговорности правног и одговорног лица са одливом средстава због повреде прописа.

Препорука број 24

Препоручује се Друштву да девизно благајничко пословање усклади са Законом о девизном пословању и Одлуком о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу, тако што ће у својој девизној благајни држати ефективни страни новац за плаћање прописаних накнада трошкова, до износа који је прописан том одлуком.

Девизна благајна-депозит

На рачуну-Девизна благајна депозит евидентиран је износ 145 хиљада динара који се односе на уговорене депозите по три уговора закључена са трећим лицима о продаји аутобуских карата у укупном износу 1.194 EUR. Депозит од 1.000 EUR је примљен од Vardar expres, Скопље по уговору о продаји карата од 12. фебруара 2014. године. Овај депозит је искоришћен 20. септембра 2016. године, тако што је из депозита наплаћен део ненаплаћених потраживања из 2014. године.

Девизна благајна мењачница

Ефективни страни новац у девизној благајни Мењачнице Савски трг исказан је у износу 94 хиљаде динара, а односи се на 755 EUR и 20 USD, док је у девизној благајни Мењачнице Авала исказан у износу 77 хиљада динара, а односи се на 620 EUR и 20 CHF. Курсирање је извршено по званичном средњем курсу валута на да 31. децембра 2015. године. (Напомена број 5.1.)

Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена

Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена исказана су у висини од 85 хиљада динара, потичу из ранијег периода и односе се на исправку вредности новчаних средстава која су евидентирана на рачунима банака у стечају.

5.1.10. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност исказан је у износу од 14.336 хиљада динара и има следећу структуру:

Табела број 52: Порез на додату вредност

-у хиљадама динара-		
Порез на додату вредност	2015. година	2014. година
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	7.987	3.457
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	258	133
Порез на додату вредност у датим авансима по општој стопи	(65)	1
Порез на додату вредност у датим авансима по посебној стопи	(3)	
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по општој стопи	1.035	
Потраживања за више плаћени порез на додату вредност	5.124	
Укупно	14.336	3.591

Порез на додату вредност исказан у износу од 14.336 хиљада динара, односи се на евидентирани порез на додату вредност из улазних рачуна који се односе на 2015. годину, а право на одбитак претходног пореза ће бити искоришћен у каснијим пореским периодима.

5.1.11. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења су исказана у износу од 74.878 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 53: Активна временска разграничења

-у хиљадама динара-		
Активна временска разграничења	2015. година	2014. година
Унапред плаћени трошкови	69.606	72.695
Потраживања за нефактурисани приход	372.826	434.305
Укупно	442.432	507.000
Исправка вредности потраживања за нефактурисани приход	(367.554)	(367.554)
Укупно	74.878	139.446

Унапред плаћени трошкови исказани су у износу од 69.606 хиљада динара и односе се на:

- унапред плаћене премије осигурања за основна средства у износу од 60.655 хиљада динара,
- унапред плаћено осигурање путника у износу 4.572 хиљада динара,
- унапред плаћене трошкове регистрације у износу од 1.675 хиљада динара,
- унапред плаћене трошкове путарине у износу од 2.514 хиљада динара који се односе на авансне уплате за путарине ЈП „Путеви Србије” Београд и
- унапред плаћене трошкове претплате у износу од 190 хиљада динара.

Табела број 54: Потраживања за нефактурисани приход

-у хиљадама динара-	
Потраживања за нефактурисани приход	2015. година
Потраживања за нефактурисани приход	367.554
Потраживања за нефактурисани приход - аранжман	5.034
Потраживања за нефактурисани приход - остало	238
Укупно	372.826
Исправка вредности потраживања за нефактурисани приход	(367.554)
Укупно	5.272

Потраживања за нефактурисани приход исказана у износу од 367.554 хиљада динара у целости се односе на накнаду штете по тужби против Града Београда, Градске управе Града Београда, Секретаријата за саобраћај, Дирекције за јавни превоз (у даљем тексту: Град Београд) по основу неodobrenих процената или дела процента повећања цена по закљученим уговорима о поверавању обављања градског, приградског и локалног превоза. Ова потраживања су у целости исправљена.

Друштво није имало основа за књижење накнаде штете по тужби против Града Београда на рачуну Потраживања за нефактурисани приход, чиме је поступило супротно одредбама члана 22. став 3. Правилника о контном оквиру за правна лица и предузетнике којим је прописано да се на рачуну Потраживања за нефактурисани приход, исказују приходи текућег периода који нису могли бити фактурисани, а за које су настали трошкови у текућем периоду.

Друштво је 27. децембра 2013. године поднело тужбу Привредном суду у Београду против Града Београда. Наведено је, да је Друштво закључило пет уговора о поверавању послова превоза са Градом Београдом, у периоду од 2005. до 2010. године. Утужени период је од фебруара 2011. до новембра 2013. године. Према наводима у тужби, Град Београд није прихватио и одобрио захтеве за повећање цена рада које је Друштво поднело у складу са уговореном методологијом и оствареним параметрима и уговореном проценту од 5% и више од последњег закљученог анекса уговора и утврђене основне цене рада. Штета је исказана кроз неодобрени проценат или део процента повећања за који је требало повећати основну цену рада и припадајући новчани износ за сваки месец у којем је Друштво трпело штету.

Са друге стране, Градско јавно правобранилаштво је, као заступник Града Београда, у Одговору на тужбу оспорило тужбене наводе истичући, поред осталог, да је предметним уговорима уговорено да свака нова цена представља основну цену за даље разматрање. Наводи се да, сходно томе, Друштво (тужилац) се потписивањем анекса уговора (којима су вршене корекције цена) самим тим сагласило да основна цена буде цена из новозакљученог анекса, након чега све раније цене „не постоје“. Стога се, по наводима заступника Града Београда, тужилац неосновано позива на раније цене и у односу на њих поставља тужбени захтев. Такође се наводи, да је Друштво слободном вољом закључило анексе уговора (и у утуженом периоду) чиме је исказао сагласност са уговорима и анексима уговора.

У току доказног поступка Друштво је изменило тужбени захтев на начин да је повећало вредност тужбеног захтева по испом основу за период од децембра 2013. до маја 2014. године. Износ повећања тужбеног захтева од 293.868 хиљада динара није књижен у пословним књигама Друштва. Судски спор је у току.

Друштво је у оквиру потраживања за нефактурисани приход - аранжмани исказало износ од 5.034 хиљаде динара који се у целости односи на примљене услуге, а по основу улазних рачуна добављача из 2015. године.

Структура улазних рачуна је приказана кроз следећу табелу:

Табела број 55: Спецификација фактура

-у хиљадама динара-

Добављач	Број рачуна	Датум рачуна	Опис услуге	Износ
Hotel Desaret, Охрид, Македонија	D/58	15. јун 2015.	Хотелски смештај	1.484
Hotel Desaret, Охрид, Македонија	D/57	15. јун 2015.	Хотелски смештај	1.168
Istituto regionale rittmeyer per I ciechi, Трст, Италија	38	22. септембар 2015.	Хотелски смештај	520
Hotel Admiral, Беч, Аустрија	A627/15	28. децембар 2015.	Хотелски смештај	392

Добављач	Број рачуна	Датум рачуна	Опис услуге	Износ
„РМ“ доо, Стубица	0183/2015	22. септембар 2015.	Услуге ресторана	204
Хотел „Србија-ТИС“ ад, Зајечар	1668/2015	12. мај 2015.	Хотелски смештај	169
Остало				1.097
Укупно				5.034

Налаз

Друштво је у оквиру потраживања за нефактурисани приход исказало износ од 2.652 хиљаде динара по основу улазних рачуна од комитента Hotel Desaret, Охрид, Македонија, а који се односе на услуге хотелског смештаја запослених приликом учествовања на спортским играма - друмаријада која је одржана у 2015. години. Наведено је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2015. годину прецењених потраживања за нефактурисани приход и потцењених расхода периода у износу од 2.652 хиљаде динара.

Преостали износ од 2.382 хиљаде динара који је исказан у оквиру потраживања за нефактурисани приход се односи на евидентиране улазне рачуне који су везани за организовање туристичких путовања. Обзиром да се приликом рачуноводственог евидентирања промена које се односе на обрачун и испостављање излазних рачуна за услуге организовања туристичких путовања (врше се истовремено) користи пребијање прихода и расхода и да се приказује само приход од провизије туристичке агенције и приход од ванлинијског саобраћаја настао по наведеном основу, Друштво је у финансијским извештајима за 2015. годину исказало потцењене трошкове производних услуга и потцењене приходе од продаје производа и услуга у износу од 2.382 хиљаде динара. (Напомена број 5.2.2)

5.1.12. Капитал

Капитал Друштва приказан је у следећој табели:

Табела број 56: Капитал

-у хиљадама динара-		
Капитал	2015. година	2014. година
Основни капитал	1.983.512	1.983.512
Резерве	12.797	12.797
Нереализовани губици по основу хартија од вредности	(13.051)	(6.752)
Нераспоређени добитак ранијих година		273.964
Нераспоређени добитак текуће године	395.556	-
Губитак ранијих година	(942.293)	(1.216.257)
Укупно	1.436.521	1.047.264

Основни капитал

Основни капитал Друштва чини акцијски капитал исказан у пословним књигама у износу од 1.983.512 хиљада динара.

Основни капитал Друштва на дан 27. новембра 2002. године је утврђен и уписан код Трговинског суда у Београду у износу од 32.315.709,95 ЕУР, што је у динарској противвредности износило 1.983.515.655,61 динара. По основу конверзије дуга у трајни капитал државе издата је друга емисија акција у априлу 2003. године, сагласно Закључку Владе РС. Друштво је регистровано код Агенције за привредне регистре превођењем у Регистар привредних субјеката решењем број БД 63468/2005 од 14. јула 2005. године као отворено акционарско друштво са пословним именом Саобраћајно предузеће „Ласта“ ад, Београд.

Акцијски капитал са власништвом и структуром приказан је у следећој табели:

Табела број 57: Акцијски капитал

Акцијски капитал	Број акција	Структура %
Акцијски капитал-Акционарски фонд ад, Београд	683134	44,62
Акцијски капитал-остала правна и физичка лица	544129	35,55
Акцијски капитал-Република Србија	167334	10,93
Акцијски капитал-ПАО Фонд РС	136363	8,90
Укупно	1530960	100,00

Акцијски капитал је подељен на 1530960 акција без номиналне вредности, а са рачуноводственом појединачном вредношћу од 1.259,60276 динара.

У пословним књигама Друштва акцијски капитал је исказан у износу од 1.983.511.776 динара и разликује се од износа регистрованог код Агенције за привредне регистре (1.983.515.655 динара).

Дана 16. новембра 2007. године Агенција за приватизацију расписала је тендер за Саобраћајно предузеће „Ласта“ ад, Београд ради продаје 986107 акција („пакет акција“), што је представљало 64,41102% укупног регистрованог капитала привредног друштва. Поднета је једна понуда која је оцењена као незадовољавајућа.

Акционарско друштво послује као јавно акционарско друштво у складу са Законом о привредним друштвима⁴¹.

Закон о акцијском фонду⁴² и Правилник о начину изјашњавања Акцијског фонда Републике Србије по основу пренетих акција⁴³, регулишу начин изјашњавања Акцијског фонда приликом доношења одлука из члана 8а. став 2. Закона о Акцијском фонду. Према наведеном Правилнику Акцијски фонд се изјашњава непосредно учествовањем у раду скупштине акционара или посредно писменим путем. Фонд се непосредно изјашњава када у акционарском друштву поседује већину од укупног броја акција са правом гласа. Акцијски фонд се посредно изјашњава писменим путем када у акционарском друштву не поседује већину од укупног броја акција са правом гласа, најкасније три дана пре дана одређеног за одржавање седнице скупштине акционара.

Акције у власништву ПАО немају право гласа.

⁴¹ „Службени гласник РС“, бр. 36/2011 и 99/2011

⁴² „Службени гласник РС“, број 38/01 и 45/05

⁴³ „Службени гласник РС“, број 50/05

Резерве

Резерве су исказане у износу од 12.797 хиљада динара и односе се на статутарне резерве.

Нереализовани губици по основу хартија од вредности

Нереализовани губици по основу хартија од вредности су исказани у износу од 13.051 хиљада динара.

Табела број 58: Нереализовани губици по основу хартија од вредности

-у хиљадама динара-

Капитал	2015. година	2014. година
Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	8.052	1.188
Губици по основу ХоВ расположивих за продају-Привредна банка у стечају	10	10
Губици по основу ХоВ расположивих за продају-Србијатранспорт	47	47
Губици по основу ХоВ расположивих за продају-Јубмес банка	4.942	5.507
Укупно	13.051	6.752

Учешће у капиталу Србијатранспорта је 40 акција или 5,52487% укупне емисије.

Учешће у капиталу Јубмес банке је 357 акција или 0,12382% укупне емисије.

Нераспоређени добитак ранијих година

Нераспоређени добитак ранијих година исказан је за претходну годину у износу од 273.964 хиљада динара.

Нераспоређени добитак текуће године

Нераспоређени добитак текуће године исказан је на дан 31. децембра 2015. године у износу од 395.556 хиљада динара.

Губитак ранијих година

Губитак ранијих година исказан је за претходну годину у износу од 1.216.257 хиљада динара, а након покрића на терет нераспоређеног добитка ранијих година у износу од 273.964 хиљада динара, на дан 31. децембра 2015. године исказан је у износу од 942.293 хиљада динара. Надзорни одбор је 30. априла 2015. године донео Одлуку о покрићу губитка из нераспоређене добити ранијих година број 5054/1-10, коју је усвојила Скупштина акционара на седници одржаној 19. септембра 2015. године.

5.1.13. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања су исказана у износу од 276.595 хиљада динара и односе се на:

Табела број 59: Дугорочна резервисања

-у хиљадама динара-		
Дугорочна резервисања	2015. година	2014. година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	243.065	227.255
Резервисања за трошкове судских спорова	33.530	31.683
Укупно	276.595	258.938

Друштво је у 2015. години у својим пословним књигама евидентирало дугорочна резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда у висини од 243.065 хиљада динара од чега је 227.255 хиљаде динара евидентирано као корекција почетног стања и на основу тога евидентирало:

1. одложена пореска средства у износу од 36.460 хиљада динара од чега је 34.088 хиљада динара евидентирано као корекција почетног стања,
2. актуарске губитке у износу од 8.052 хиљаде динара од чега је 1.188 хиљада динара евидентирано као корекција почетног стања,
3. корекцију почетног стања губитка ранијих година у износу од 191.978,
4. трошкове резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених у износу од 8.947 хиљада динара и
5. одложени порески расходи и приходи периода у висини од 2.372 хиљаде динара.

Налаз

У току обављања ревизије утврђено је да рачуноводствена исправа на основу које је извршено евидентирање не садржи потребне елементе из члана 8. и 9. Закона о рачуноводству и као таква не представља веродостојну рачуноводствену исправу на основу које се може извршити евидентирање пословне промене. На основу информација из достављеног документа нисмо се уверили у начин на који је утврђена процена садашње обавезе у износу од 243.065 хиљада динара због чега није било могуће потврдити да су дугорочна резервисања за отпремнине и јубиларне награде формирана у складу са МРС 19 Примања запослених.

Резервисања за трошкове судских спорова исказана су у износу од 33.530 хиљада динара на основу процене Службе правних послова о износу потребних средстава за измирење обавеза по судским споровима, за које је извесно да ће бити изгубљени.

Табела број 60: Преглед промена на позицији резервисања за судске спорове у току 2015. године

-у хиљадама динара-	
Кретање промена на резервисањима за судске спорове	2015. година
Стање на почетку године	31.684
Формирана резервисања на терет биланса успеха у току године	11.541
Искоришћена резервисања у току године	(9.695)

Кретање промена на резервисањима за судске спорове	2015. година
Укинута резервисања	
Стање резервисања на крају године	33.530

У 2015. години, на основу извршене процене исхода постојећих судских спорова, у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, Друштво је спровело корективна књижења, тако што је на терет почетног стања резултата-губитка ранијих година, у износу од 31.684 хиљаде динара прокњижило обавезе по основу резервисања за трошкове судских спорова у истом износу.

Формирана резервисања на терет биланса успеха у току године у износу од 11.541 хиљаду динара, су извршена на основу процене исхода судских спорова покренутих у току 2015. године.

Искоришћена резервисања у току 2015. године у износу од 9.695 хиљада динара односе се на плаћене трошкове по основу изгубљених судских спорова у 2015. години.

5.1.14. Дугорочне обавезе

Друштво је исказало дугорочне обавезе у износу од 2.863.870 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 61: Дугорочне обавезе

-у хиљадама динара-

Дугорочне обавезе	2015. година	2014. година
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	2.242.488	1.006.077
Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	188.618	189.096
Обавезе по основу финансијског лизинга	432.764	345.607
Укупно	2.863.870	1.540.780

Дугорочни кредити и зајмови у земљи на дан 31. децембра 2015. године исказани су у износу од 2.242.488 хиљада динара, структура истих приказана је кроз следећу табелу.

Табела број 62: Структура обавеза за дугорочне кредите и зајмове у земљи

Назив финансијске институције	Број и датум уговора	Рок отплате	Валута	Оригинална валута	Динарска противвредност у хиљадама динара
				Главница	
Banca Intesa ад, Београд	8598.0 од 17. септембра 2010.	31.12.2019.	EUR	200.195,95	24.349
	8600.6 од 17. јула 2012.	31.12.2019.	EUR	3.781.632,45	459.945
	8601.4 од 27. фебруара 2014.	31.12.2019.	EUR	890.173,68	108.268
Привредна банка ад у стечају, Београд	477-12 од 18. маја 2012.	01.11.2017.	EUR	287.178,09	34.928
UniCredit bank ад, Београд	827-12 од 11. маја 2012.	31.01.2017.	EUR	320.474,64	38.978
	1891-13 од 7. октобра 2013.	31.01.2017.	EUR	382.751,78	46.553

Назив финансијске институције	Број и датум уговора	Рок отплате	Валута	Оригинална валута	Динарска противвредност у хиљадама динара
				Главница	
Alpha bank ад, Београд	19734-190-2013 од 15. октобра 2013.	31.12.2019.	EUR	5.488.329,75	667.524
	1021 од 5. августа 2014.	02.10.2017.	EUR	416.710,39	50.683
ВТБ банка ад, Београд	12723-13 од 2. јуна 2014.	19.06.2020.	EUR	1.035.768,30	125.977
АИК банка ад, Београд	2932476-ugovor о реструктурирању од 1. септембра 2015.	31.12.2019.	EUR	5.486.782,22	667.336
Eurobank ад, Београд	LC-12 од 12. јула 2013.	31.12.2019.	EUR	210.547,07	25.608
	LC-26 од 19. децембра 2013.	08.08.2017.	EUR	327.769,85	39.865
	LC-06 од 26. марта 2015.	31.12.2018.	EUR	365.612,65	44.468
КБМ банка, Крагујевац	236 од 30. септембра 2014.	01.07.2018.	EUR	441.176,48	53.659
Српска банка - Агенција за осигурање депозита, Београд	155636 од 31. марта 2014.	30.09.2017.	EUR	479.123,43	58.274
ОТП банка ад, Нови Сад	421-0602516.3 од 10. септембра 2014.	31.05.2017.	EUR	1.290.116,46	156.912
Поштанска штедионица ад, Београд	62634009 од 15. децембра 2014.	12.10.2017.	EUR	1.365.597,10	166.092
	61634001 од 27. фебруара 2014.	12.10.2017.	EUR	189.761,65	23.080
Фонд солидарности стамбене изградње, Смедерево	378/2004 од 31. децембра 2004.	20 година	РСД		1.187
Укупно				22.959.701,94	2.793.686
Део дугорочних кредита у земљи који доспева до једне године					
Banca Intesa ад, Београд	8598.0 од 17. септембра 2010.	31.12.2019.	EUR	22.788,00	2.772
	8600.6 од 17. јула 2012.	31.12.2019.	EUR	429.888,00	52.286
	8601.4 од 27. фебруара 2014.	31.12.2019.	EUR	99.348,00	12.083
Привредна банка ад у стечају, Београд	477-12 од 18. маја 2012.	01.11.2017.	EUR		
UniCredit bank ад, Београд	827-12 од 11. маја 2012.	31.01.2017.	EUR	295.822,68	35.980
	1891-13 од 07. октобра 2013.	31.01.2017.	EUR	353.309,28	42.972
Alpha bank ад, Београд	19734-190-2013 од 15. октобра 2013.	31.12.2019.	EUR	340.786,00	41.448
	1021 од 5. августа 2014.	02.10.2017.	EUR	218.276,85	26.548
ВТБ банка ад, Београд	12723-13 од 2. јуна 2014.	19.06.2020.	EUR	210.989,79	25.662
АИК банка ад, Београд	2932476-ugovor о реструктурирању од 1. септембра 2015.	31.12.2019.	EUR	1.200.000,00	145.951
Eurobank ад, Београд	LC-12 од 12. јула 2013.	31.12.2019.	EUR	20.350,00	2.475
	LC-26 од 19. децембра 2013.	08.08.2017.	EUR	196.661,88	23.919
	LC-06 од 26. марта 2015.	31.12.2018.	EUR	121.870,80	14.823
КБМ банка, Крагујевац	236 од 30. септембра 2014.	01.07.2018.	EUR	176.470,56	21.463
Српска банка - Агенција за осигурање депозита, Београд	155636 од 31. марта 2014.	30.09.2017.	EUR		
ОТП банка ад, Нови Сад	421-0602516.3 од 10.	31.05.2017.	EUR	843.880,11	102.638

Назив финансијске институције	Број и датум уговора	Рок отплате	Валута	Оригинална валута	Динарска противвредност у хиљадама динара
				Главница	
	септембра 2014.				
Поштанска штедионица ад, Београд	62634009 од 15. децембра 2014.	12.10.2017.	EUR		
	61634001 од 27. фебруара 2014.	12.10.2017.	EUR		
Фонд солидарности стамбене изградње, Смедерево	378/2004 од 31. децембра 2004.	20 година	РСД		178
Укупно (Напомена број 5.1.16.)				4.530.441,95	551.198
Дугорочне обавезе на дан 31. децембра 2015. године				18.429.259,99	2.242.488

Дугорочни кредити и зајмови у иностранству на дан 31. децембра 2015. године су исказани у износу од 188.618 хиљада динара. Структура истих приказана је кроз следећу табелу:

Табела број 63: Структура обавеза за дугорочне кредити и зајмове у иностранству

Назив	Број и датум уговора	Рок отплате	Валута	Оригинална валута	Динарска противвредност у хиљадама динара
				Главница	
Fas 11. oktombri, Скопље			EUR	57.261,32	6.964
VDL Bus & Coach bv, Valkenswaard - Холандија	Hdk/Ser/01 од 28. јануара 2009.	25. августа 2014.	EUR	78.420,00	9.538
Československa obchodni banka, Праг	25-10/ласта/2010/1 од 18. августа 2010.	30. јуна 2019.	EUR	353.017,49	42.936
	1356/12/33700/ласта/1 од 13. јула 2012.	31. јануара 2020.	EUR	1.411.449,37	171.669
Eurobank EFG, Холандија	N-323/12 од 9. марта 2012.	8. августа 2017.	EUR	910.409,22	110.730
Укупно				2.810.557,40	341.837
Део дугорочних кредита у иностранству који доспева до једне године (Напомена број 5.1.16.)					
Fas 11. oktombri, Скопље			EUR	57.261,32	6.964
VDL Bus & Coach bv, Valkenswaard - Холандија	Hdk/Ser/01 од 28.01.2009.	25. августа 2014.	EUR	78.420,00	9.538
Československa obchodni banka, Праг	25-10/ласта/2010/1 од 18.08.2010.	30. јуна 2019.	EUR	176.508,80	21.468
	1356/12/33700/ласта/1 од 13.07.2012.	31. јануара 2020.	EUR	401.321,18	48.811
Eurobank EFG, Холандија	N-323/12 од 09.03.2012.	8. августа 2017.	EUR	546.245,52	66.438
Укупно				1.259.756,82	153.219
Дугорочне обавезе на дан 31.децембра 2015. године				1.550.800,58	188.618

Обавезе по основу финансијског лизинга на дан 31. децембра 2015. године исказане су у износу од 432.764 хиљада динара. Структура истих по лизинг друштвима приказана је кроз следећу табелу:

Табела број 64: Структура обавеза по основу финансијског лизинга

Обавезе по основу финансијског лизинга		
Лизинг друштво	у EUR	у хиљадама динара
CA Leasing доо, Београд	344.908,11	42.240
Intesa Leasing, Београд	85.582,35	10.669
Lipax доо, Београд	2.212.415,12	269.376
NLB Leasing, Београд	853.726,30	104.147
Piraeus leasing, Београд	174.432,66	21.343
Uni Credit Leasing, Београд	1.429.415,89	177.679
NBG Leasing, Београд	518.181,35	63.213
Укупно	5.618.661,78	688.667
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године (Напомена број 5.1.16.)	(2.089.846,25)	(255.903)
Укупно	3.528.815,53	432.764

Дана 31. августа 2015. године Друштво-дужник је са 19 поверилаца закључило Уговор о регулисању дужничко-поверилачких односа којим су се уговорне стране сагласиле да се дужничко-поверилачки односи по основу постојећих кредита и финансијских лизинга редефинишу.

Друштво се, наведеним уговором, обавезало да повериоцима обезбеди на месечној основи извештај о блокади рачуна, на кварталној основи финансијске извештаје, извештаје о анализи стварног учинка пословања, извештај о кључним пословним догађајима, извештај о стању финансијских обавеза, извештај о бруто коефицијенту задужености („EBITDA“) и коефицијенту задужености праћено прегледом од стране Саветника. Такође, у члану 25., који дефинише случајеве неиспуњења, стоји и да ће сваки од поверилаца имати право да једнострано прогласи превремено доспеће и када Друштво не обезбеди у сваком тренутку до 31. децембра 2016. године бруто коефицијент задужености највише 3,3, као и када не обезбеди да коефицијент дуга износи највише 4,7 до 31. децембра 2015. године, односно највише 3,2 у периоду од 1. јануара 2016. године до 31. децембра 2016. године. Уколико наступи наведено, обавезе Друштва према повериоцима доспевају за наплату наредног радног дана од дана достављања Друштву обавештења о једностраном превременом доспећу.

Налаз

На дан 31. децембра 2015. године бруто коефицијент задужености, израчунат по методологији из члана 23.1.6 Уговора о регулисању дужничко-поверилачких односа закљученог дана 31. августа 2015. године са 19 поверилаца, износио је 5,13. Друштво је по основу истог уговора било у обавези да коефицијент дуга износи највише 4,7 до 31. децембра 2015. године, односно највише 3,2 у периоду од 01. јануара 2016. године до 31. децембра 2016. године. Обзиром да повериоци, на основу наведеног, имају право да једнострано прогласе превремено доспеће свих уговорених обавеза Друштво

није у складу са параграфом 74 МРС 1 све дугорочне обавезе које су регулисане поменути уговором, као и оне за које поверилац може да прогласи доспеће истих уколико се погорша финансијски положај Друштва, класификовало на крају извештајног периода, као краткорочне јер Друштво нема безусловно право да одложи њено измирење за најмање дванаест месеци после датума. Наведено је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2015. годину потцењених краткорочних обавеза и прецењених дугорочних обавеза у износу од 2.862.862 хиљаде динара.

Ризик

Уколико Друштво настави да исказује дугорочне обавезе, за које нема безусловно право да одложи њихово измирење за најмање дванаест месеци после датума, структура дугорочних и краткорочних обавеза неће приказивати објективно стање наведених позиција.

Препорука број 25

Препоручује се Друштву да изврши рекласификацију обавеза, за које нема безусловно право да одложи њихово измирење за најмање дванаест месеци после датума, са дугорочних обавеза на краткорочне обавезе.

5.1.15. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане су у износу од 320.869 хиљада динара (Напомена број 5.1.4.). Кретање промена на одложеним пореским обавезама је приказано кроз следећу табелу:

Табела број 65: Кретање промена на одложеним пореским обавезама

-у хиљадама динара-

Кретање промена на одложеним пореским обавезама	2015. година	2014. година
Стање на почетку године	330.032	312.407
Повећање одложених пореских средстава на терет одложених пореских расхода по основу разлике између књиговодствене вредности и пореске основице код сталне имовине која подлеже обрачуну амортизације	-	17.625
Смањење одложених пореских обавеза у корист одложених пореских прихода по основу разлике између књиговодствене вредности и пореске основице код сталне имовине која подлеже обрачуну амортизације	9.163	-
Стање на крају године	320.869	330.032

5.1.16. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 968.700 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 66: Краткорочне финансијске обавезе

-у хиљадама динара-		
Краткорочне финансијске обавезе	2015. година	2014. година
Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	4.592	
Краткорочни кредити и зајмови у земљи		1.234.708
Остале краткорочне финансијске обавезе	964.108	2.074.743
Укупно	968.700	3.309.451

Друштво у оквиру краткорочних кредита од матичних и зависних правних лица исказује износ од 4.592 хиљаде динара који се у целости односи на обавезу према зависном правном лицу Ластра доо, Лазаревац (у даљем тексту Зависно лице), на основу Уговора о преузимању испуњења број 9275/1 од 29. јула 2015. године. Истим је Зависно лице преузело измирење дела обавезе које Друштво има према ВТБ банка ад, Београд по основу Уговора о дугорочном кредиту са валутном клаузулом број 12723-13 од 02. јуна 2014. године.

Остале краткорочне финансијске обавезе на дан 31. децембра 2015. године исказане су у износу од 964.108 хиљада динара (Напомена број 5.1.14.) и имају следећу структуру:

Табела број 67: Структура осталих краткорочних финансијских обавеза

-у хиљадама динара-	
Остале краткорочне финансијске обавезе	Износ
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	704.417
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године	259.691
Укупно	964.108

Друштво у оквиру дела дугорочних кредита који доспева до једне године исказује износ од 704.417 хиљада динара који се односи на:

Табела број 68: Део дугорочних кредита који доспева до једне године

Део дугорочних кредита који доспева до једне године	Валута	Износ у оригиналној валути	Динарска противвредност у хиљадама динара
Део дугорочних кредита у земљи који доспева до једне године	EUR	4.530.441,95	551.020
	РСД		178
Део дугорочних кредита у иностранству који доспева до једне године	EUR	1.259.756,82	153.219
Укупно		5.790.198,77	704.417

Друштво у оквиру дела осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године исказује износ од 259.691 хиљаду динара који се односи на:

Табела број 69: Део осталих дугорочних кредита који доспева до једне године

Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године	Валута	Износ у оригиналној валути	Динарска противвредност у хиљадама динара
Доспеле обавезе по основу финансијског лизинга у валути	EUR	2.089.846,25	255.903
Обавезе за камате по основу финансијског лизинга које доспевају у текућој години		31.107,33	3.788
Укупно		2.120.953,58	259.691

Обавезе за камате по основу финансијског лизинга које доспевају у текућој години исказане су у износу од 3.788 хиљада динара, а односе се на обавезе према следећим финансијским институцијама:

Табела број 70: Обавезе за камате по институцијама – повериоцима

Назив институције	Валута	Износ у оригиналној валути	Динарска противвредност у хиљадама динара
NLB leasing доо, Београд	EUR	11.399,54	1.391
Липакс доо, Београд		10.930,29	1.329
Ceskoslovenska obchodni banka a.s. Export		7.749,50	943
VDL Bus Coach, Холандија		1.028,00	125
Укупно		31.107,33	3.788

Налаз

Друштво у оквиру дела осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године на дан 31. децембра 2015. године исказује доспеле камате од финансијских институција у износу од 3.788 хиљада динара. Наведено није у складу са чланом 35. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Ризик

Уколико Друштво настави да евидентира доспеле камате од финансијских институција у оквиру дела осталих дугорочних обавеза који доспева до једне године неће поступати у складу са чланом 35. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препорука број 26

Препоручује се Друштву да у будућем периоду камате које су доспеле исказује у складу са чланом 35 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике у оквиру групе рачуна Друге обавезе.

5.1.17. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси, депозити и кауције су исказани у износу од 21.296 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 71: Примљени аванси, депозити и кауције

-у хиљадама динара-

Примљени аванси, депозити и кауције	2015. година	2014. година
Примљени аванси у земљи	20.037	23.818
Примљени аванси у иностранству	521	593
Примљени депозити у земљи	593	35
Примљени депозити у иностранству	145	144
Укупно	21.296	24.590

Примљени аванси у земљи су исказани у износу од 20.037 хиљада динара и односе се на:

Табела број 72: Примљени аванси у земљи

-у хиљадама динара-

Примљени аванси у земљи	2015. година
Зоран Петровић	3.000
Агенција за промовисање инклузије Србије	2.817
Fg Travel Group доо, Београд	2.500
Ski Sun Fun доо,	1.493
ЈП Младост, Опово	672
Masel Group доо, Београд	586
Техничка школа Ваљево	484
Основна школа "Бошко Палковљевић Пинки"	390
Гимназија Краљево	359
Основна школа "Бранко Радичевић"	323
Основна школа "Иво Андрић"	309
Liberty travel доо, Београд	289
ЈКП Београд пут	286
ЈКП Зеленило, Београд	282
Остали примљени аванси у земљи	6.247
Укупно	20.037

Налаз

Друштво је дана 31. децембра 2015. године извршило рекласификацију уплате комитента Masel Group доо, Београд, у износу од 586 хиљада динара са рачуна потраживања од купаца у земљи на рачун примљених аванса у земљи, иако се радило о уплати по испостављеној фактури. Наведена неправилност је имала за последицу исказивање прецењених потраживања од купаца у земљи и прецењених обавеза за примљене авансе у износу од 586 хиљада динара у финансијским извештајима за 2015. годину.

5.1.18. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања су исказане у укупном износу од 1.316.969 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 73: Обавезе из пословања

-у хиљадама динара-		
Обавезе из пословања	2015. година	2014. година
Добављачи-матична и зависна правна лица у земљи	103.981	111.561
Добављачи-матична и зависна правна лица у иностранству	30.699	28.159
Добављачи-остала повезана лица у земљи	734	164
Добављачи у земљи	1.084.735	1.327.520
Добављачи у иностранству	79.731	89.097
Остале обавезе из пословања	17.089	17.009
Укупно	1.316.969	1.573.510

Добављачи-матична и зависна правна лица у земљи

Добављачи-матична и зависна правна лица у земљи, са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од 103.981 хиљада динара односе се на:

Табела број 74: Добављачи-матична и зависна правна лица у земљи

-у хиљадама динара-		
Обавезе из пословања	2015. година	2014. година
„Ластра“ доо, Лазаревац (Напомена број 5.2.2.)	103.981	111.561
Укупно	103.981	111.561

Обавезе према зависном правном лицу „Ластра“, доо Лазаревац су усаглашене.

Добављачи-матична и зависна правна лица у иностранству

Добављачи-матична и зависна правна лица у иностранству, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, у износу од 30.699 хиљада динара односе се на:

Табела број 75: Добављачи-матична и зависна правна лица у иностранству

-у хиљадама динара-		
Обавезе из пословања	2015. година	2014. година
СП „Ласта“ доо, Бања Лука, БиХ	16.455	14.717
„Ласта Монтенегро“ доо, Подгорица, Црна Гора	14.244	13.442
Укупно	30.699	28.159

Обавезе према наведеним зависним правним лицима у иностранству су усаглашене.

Добављачи у земљи

Добављачи у земљи су исказани у износу од 1.084.735 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 76: Добављачи у земљи

-у хиљадама динара-		
Обавезе према добављачима у земљи	2015. година	2014. година
Добављачи у земљи за обртна средства	1.077.340	1.316.770
Добављачи у земљи за обртна средства-са валутном клаузулом	359	1.660
Добављачи у земљи за нематеријална улагања, некретнине, постројења и опрему	5.195	7.067
Добављачи у земљи за нефактурисане обавезе	1.841	2.023
Укупно	1.084.735	1.327.520

Добављачи у земљи за обртна средства имају следећу структуру:

Табела број 77: Добављачи у земљи за обртна средства

-у хиљадама динара-	
Обавезе према добављачима у земљи за обртна средства	2015. година
НИС ад, Нови Сад	416.037
Металрад доо, Инђија	43.867
Фабрика мазива ФАМ у реструктурирању, Крушевац	34.093
Влаан доо, Београд	33.455
БСД доо, Краљево	29.355
VDL Bus & Coach Serbia доо, Београд	19.418
Master group доо, Београд	13.597
Остале обавезе према добављачима у земљи за обртна средства	487.518
Укупно	1.077.340

Добављачи у земљи за обртна средства-са валутном клаузулом приказани су табелом:

Табела број 78: Добављачи у земљи за обртна средства-са валутном клаузулом

-у хиљадама динара-	
Обавезе према добављачима у земљи за обртна средства-са валутном клаузулом	2015. година
Група Застава возила ад, Крагујевац	337
Иновациони центар Машинског факултета у Београду	22
Укупно	359

Структура обавеза према добављачима у земљи за нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему приказана је следећом табелом:

Табела број 79: Структура обавеза према добављачима у земљи за нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему

-у хиљадама динара-

Обавезе према добављачима у земљи за нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему	2015. година
Комфор градња доо, Београд	2.429
Ауто Чачак доо Коњевићи, Чачак	1.587
Аутоматеријал доо, Шабац	361
Sky express доо, Београд	265
Остале обавезе према добављачима у земљи за нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему	553
Укупно	5.195

Добављачи у земљи за нефактурисане обавезе имају следећу структуру:

Табела број 80: Добављачи у земљи за нефактурисане обавезе

-у хиљадама динара-

Обавезе према добављачима у земљи за нефактурисане обавезе	2015. година
Организација произвођача фонограма Србије, Београд	690
Getriebetechnik доо, Ступница	496
Euro Glass Service доо, Београд	280
Бован сајле СЗР, Београд	114
Остале обавезе према добављачима у земљи за нефактурисане обавезе	261
Укупно	1.841

Добављачи у иностранству

Обавезе према добављачима у иностранству за обртна средства имају следећу структуру:

Табела број 81: Добављачи у иностранству

- у хиљадама динара-

Обавезе према добављачима у иностранству за обртна средства	2015. година
Shell Adria доо, Љубљана	22.290
Превоз - голуб доо, Котор Варош	7.116
Министарство финансија Републике Хрватске, Загреб	6.481
Бриони дд, Пула	5.982
Пантурист дд, Осигек	3.630
Чазматранс доо, Вуковар	3.327
АПП дд, Пожега	2.606
Остале обавезе према добављачима у иностранству за обртна средства	28.299
Укупно	79.731

Остале обавезе из пословања исказане су у износу од 17.089 хиљада динара за 2015. годину, и имају следећу структуру:

Табела број 82: Остале обавезе из пословања

-у хиљадама динара-		
Остале обавезе из пословања	2015. година	2014. година
Обавезе из пословања-туристички аранжмани	17.045	16.676
Остале обавезе из пословања-платне картице	44	103
Остале обавезе из пословања-девизне платне картице	0	230
Укупно	17.089	17.009

Друштво у оквиру обавеза из пословања-туристички аранжмани исказује износ од 17.045 хиљада динара који се односи на уплате корисника аранжмана за услуге организовања туристичких аранжмана и које су рекласификоване са рачуна краткорочни кредити у земљи-туристички аранжмани. (Напомена број 5.1.8.)

Налаз

Увидом у пословну документацију утврђено је да, у оквиру обавеза из пословања-туристички аранжмани, Друштво исказује и кумулиране уплате које потичу из ранијих година, а за које није могло да идентификује аранжмане на које се уплата односи, као ни кориснике аранжмана.

Закључивањем уговора о пријави аранжмана између корисника услуге организовања туристичког аранжмана и Друштва дефинишу се подаци о аранжману, кориснику, динамици плаћања, броју рачуна на који се врши уплата, као и инструкције приликом попуњавања уплатнице. Инструкцијом за плаћање је наведено да се обавезно уноси име корисника аранжмана, што није довољно прецизна инструкција обзиром да кумулиране уплате потичу из ранијих година.

Због тога што Друштво није успоставило адекватан систем праћења реализације уговора за туристичке аранжмане, по појединим уговорима, не могу се идентификовати уплате физичких лица на које се туристичке аранжмане односе.

Ризик

Немогућношћу везивања уплате корисника за извршену услугу настаје ризик да потраживања и обавезе неће бити тачно исказане.

Препорука број 27

Препоручује се Друштву да прецизира инструкције за плаћање на основу којих је могуће недвосмислено утврдити корисника аранжмана, као и да предузме мере којима ће идентификовати кумулиране уплате које потичу из ранијих година.

У оквиру осталих обавеза из пословања исказан је износ од 44 хиљаде динара који се односи на обавезе по основу коришћења платних картица.

Није нам презентован уговор закључен са Banca Intesa ад, Београд, чије платне картице Друштво користи. Према месечним рачунима банке о динарским и девизним трансакцијама по рачуну, платне картице се користе за динарска и девизна плаћања, гласе на име, а корисници су директор и поједини запослени који немају писана овлашћења за коришћење платних картица.

У поступку ревизије презентован је документ Правила за коришћење пословне платне картице и инструкције за финансијску службу (у даљем тексту: Правила), који нема заводни број и датум доношења, а потписан је од руководиоца рачуноводства и помоћника генералног директора за финансије. Иако није наведено време доношења, време настанка наведених правила је септембар 2013. године, што се види из кретања електронске поште.

У вези са коришћењем платних картица, Правилима је дефинисано да сви издаци плаћени тим картицама морају бити документовани рачуном који се односи на пословање фирме, да се уз слип и фискални исечак мора затражити рачун (фактура), а корисник треба да пружи податке о СП Ласта ад, Београд (назив, адреса, ПИБ), да фискални исечак без рачуна не може бити прихваћен, да уколико се користи на службеном путовању, рачуни се уносе у обрачун службеног путовања, као и да ће се издаци без рачуна или са непотпуном документацијом кориснику обуставити приликом исплате зараде, за коју је потребно прибавити сагласност запосленог.

У инструкцијама за финансијску службу је дефинисано да лица одговорна за контролу оправданости насталог плаћања као и лица одговорна за контролу исправности документације, својим потписом потврђују да је рачуноводствена исправа потпуна, истинита и рачунски тачна.

Налаз

Према књиговодственој документацији приложеној уз ревидиране налоге за књижење, уз слипове и фискалне исечке у највећем броју случајева нису приложени рачуни, тако да платне картице нису коришћене на начин који је прописан Правилима, односно спроведена књижења нису вршена на основу веродостојне исправе у смислу члана 8. Закона о рачуноводству.

Ризик

Уколико се настави са књижењем обавеза без веродостојног документа настаје ризик од неоснованог признавања обавеза и нетачних финансијских извештаја.

Препорука број 28

Препоручује се Друштву да приликом коришћења платних картица прибави рачун који гласи на Друштво, односно да евидентирање промена о трансакцијама по рачуну врши на основу веродостојне документације, у складу са утврђеним правилима.

5.1.19. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе приказане су у следећој табели:

Табела број 83: Остале краткорочне обавезе

-у хиљадама динара-		
Остале краткорочне обавезе	2015. година	2014. година
Обавезе из специфичних послова	210.016	196.039
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	1.049.023	1.294.553
Друге обавезе	226.031	175.886
Укупно	1.485.070	1.666.478

Остале обавезе из специфичних послова приказане су табелом:

Табела број 84: Остале обавезе из специфичних послова

-у хиљадама динара-

Остале краткорочне обавезе	2015. година	2014. година
Обавезе по основу продаје у име и за рачун трећих лица	2.777	48.338
Остале обавезе из специфичних послова	207.239	147.701
Укупно	210.016	196.039

Обавезе по основу продаје у име и за рачун трећих лица односе се на:

Табела број 85: Обавезе по основу продаје у име и за рачун трећих лица

-у хиљадама динара-

Остале краткорочне обавезе	2015. година
„Арех solution technology“ доо, Београд	5.412
International Air Transport Association	(2.803)
Остале краткорочне обавезе	168
Укупно	2.777

Остале обавезе из специфичних послова у износу од 207.239 хиљада динара односе се на:

Табела број 86: Остале обавезе из специфичних послова

-у хиљадама динара-

Остале краткорочне обавезе	2015. година
Обавезе за учешће у приградском и локалном саобраћају зависног друштва „Ластра“, доо Лазаревац (Напомена број 5.2.10.)	110.163
Остале обавезе из специфичних обавеза	97.076
Укупно	207.239

Исказане обавезе за учешће у приградском и локалном саобраћају зависног друштва „Ластра“ доо, Лазаревац, по уговору о приступу број 4297 од 9. априла 2012. године, у износу од 110.163 хиљада динара, су усаглашене.

Остале обавезе из специфичних обавеза у износу од 97.076 хиљада динара приказане су табелом:

Табела број 87: Остале обавезе из специфичних обавеза

-у хиљадама динара-

Остале обавезе из специфичних послова	2015. година
Независни синдикат радника „Ласта“	48.430
Самостални синдикат „Ласта“	43.189
„ВТБ Банка“ ад, Београд	5.195
Обавезе за боравишну таксу хотел „Љубовија“	262
Укупно	97.076

Исказани износ од 5.195 хиљада динара се односи на обавезе према „ВТБ Банка“ ад, Београд по уговору о уступању потраживања број 375119990000000552 од 23. јула 2015. године закљученим између друштва „Промист“ доо, Нови Сад и „ВТБ Банка“ ад, Београд.

Наведене обавезе према „ВТБ Банка“ ад, Београд, са стањем на дан 31. децембра 2015. године, су усаглашене.

Обавезе по основу зарада и накнада зарада

Табела број 88: Обавезе по основу зарада и накнада зарада

-у хиљадама динара-

Обавезе по основу зарада и накнада зарада	2015. година	2014. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада запослених, осим накнада зарада које се рефундирају	92.326	202.064
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	510.179	527.396
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	216.295	272.765
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	229.019	289.686
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	649	1.597
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	58	144
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	497	901
Укупно	1.049.023	1.294.553

Обавезе по основу зарада и накнада зарада исказане у 2015. години односе се на:

- за нето зараде и накнаде зарада запослених за месец децембар 2015. године у износу од 92.326 хиљада,
- обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог у укупном износу од 510.179 хиљада динара („стари дуг“ 453.017 хиљада динара, дуг из 2013. и 2014. године који је садржан у споразуму о репрограму дуга у износу од 34.220 хиљаде динара и дуг за новембар 2015. године у износу од 11.685 хиљада динара и дуг за месец децембар 2015. године у износу од 11.257 хиљада динара)
- обавезе за доприносе на терет запосленог у укупном износу од 216.295 хиљада динара („стари дуг“ 58.632 хиљаде динара, дуг из 2013. и 2014. године који је садржан у споразуму о репрограму дуга у износу од 106.175 хиљада динара и дуг за новембар и децембар 2015. године у износу од 51.488 хиљаде динара)
- обавезе за доприносе на терет послодавца у укупном износу од 229.019 хиљада динара („стари дуг“ 67.119 хиљаде динара, дуг из 2013. и 2014. године који је садржан у споразуму о репрограму дуга у износу од 114.003 хиљада динара и дуг за новембар и децембар 2015. године у износу од 47.897 хиљаде динара)
- обавезе за неисплаћене нето накнаде зарада које се рефундирају у укупном износу од 649 хиљада динара (накнада зараде инвалидима у износу од 44 хиљаде динара и накнада зараде за породичко и одсуство ради неге детета у износу од 605),
- обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају у укупном износу од 58 хиљада динара (накнада зараде инвалидима у износу од 4 хиљаде динара и накнада зараде за породичко и одсуство ради неге детета у износу од 54) и

- обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају у укупном износу од 497 хиљада динара (накнада зараде инвалидима у износу од 4 хиљаде динара, накнада зараде за време привремене спречености за рад у износу од 148 хиљада динара и накнада зараде за породилско и одсуство ради неге детета у износу од 345).

Налаз

Друштво је у току 2015. године обавезе по основу пореза и доприноса на зараде није измиривало у законским роковима сходно члану 101. Закона о порезу на доходак грађана и члану 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање. Наведене обавезе на рачунима пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада се односе на обавезе из ранијих година у износу од 833.166 и на обавезе из 2015. године у износу од 215.857 хиљада динара. Део обавеза из ранијих година је обухваћен споразумима о одлагању плаћања пореског дуга које је Друштво закључило са Министарством финансија РС (износ „старог“ дуга који није обухваћен репрограмима је 297.054 хиљаде динара). У току 2015. године Пореска управа ЦВПО је прекршајним налозима изрицала новчане казне Друштву и одговорном лицу Друштва за неизмиривање обавеза по поднетим пореским пријавама ППП ПД чиме је чињен прекршај из члана 177. став 9. Закона о пореском поступку и пореској администрацији⁴⁴.

У 2015. години Друштву и одговорном лицу Друштва је, због неплаћених обавеза по основу задужења по пореским пријавама ППП ПД, Пореска управа издала 78 прекршајних налога и изрекла новчане казне у укупном износу од 7.800 хиљада динара. Друштво је уплатом у року 8 дана од дана издавања прекршајног налога смањило своју обавезу за половину.

Ризик

Непоштовањем законских рокова за исплату пореза и доприноса на зараде, накнаде зарада и остала лична примања настаје ризик од прекршајне одговорности, новчаних казни, вођења радно правних спорова и непотребних трошкова.

Препорука број 29

Препоручује се Друштву да обавезе по основу зарада, накнада зарада и осталих личних примања измирује у складу са законским роковима.

Друге обавезе

Табела број 89: Друге обавезе

-у хиљадама динара-		
Друге обавезе	2015. година	2014. година
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	96.271	105.372
Обавезе према запосленима	43	34

⁴⁴ "Службени гласник РС", број 80/2002, 84/2002 – испр., 23/2003 - испр., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - др. закон, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 61/2007, 20/2009, 72/2009 - др. закон, 53/2010, 101/2011, 2/2012 -испр., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015 и 15/2016

Друге обавезе	2015. година	2014. година
Обавезе по основу примања органа управљања	334	1.181
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима		
Обавезе за краткорочна резервисања	89.572	
Остале обавезе	39.811	69.299
Укупно	226.030	175.886

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања

Део обавеза по основу камата исказан у износу од 84.578 хиљада динара односи се на камату за неблаговремено плаћање јавних прихода која се води на рачунима које администрира Пореска управа. Друштво је са Пореском управом-ЦВПО, извршило усаглашавање неизмирених обавеза по основу јавних прихода, и то главног дуга и дуга по основу камате за неблаговремено плаћање, на дан 31. децембра 2015. године, коју је исказало у својим пословним књигама.

Обавезе по основу примања чланова Надзорног одбора

Обавезе по основу примања чланова Надзорног одбора Друштва су исказане у износу од 334 хиљаде динара и односе се на неисплаћене накнаде за месец децембар 2015. године.

Обавезе према Привредним коморама

Обавезе према Привредним коморама су исказане у износу од 20.641 хиљада динара и односе се на чланарине привредним коморама обрачунате приликом обрачуна зарада и накнада зарада запосленима. Износ од 3.807 хиљаде динара се односи на обрачунате чланарине за 2015. годину, док се износ од 16.834 хиљаде динара односи на обрачунате, а неисплаћене чланарине из ранијих година.

Обавезе за краткорочна резервисања

Обавезе за краткорочна резервисања у износу од 84.572 хиљаде динара односе се на резервисање за неискоришћени други део одмора 2015. године. Друштво је при обрачуну резервисања у обзир узело укупан број запослених који износи 2.875, 11 радних дана по сваком запосленом и просечну бруто II вредност радног дана. (Напомена број 5.2.12.)

Остала краткорочна резервисања у износу од 5.000 хиљада динара извршена су по основу трошкова уклањања Аутобуске станице Авала.

5.1.20. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Обавезе по основу пореза на додату вредност су исказане у износу од 52.458 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 90: Обавезе по основу пореза на додату вредност

-у хиљадама динара-

Обавезе за порез на додату вредност	2015. година	2014. година
Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)	2.400	1.460
Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по посебној стопи (осим примљених аванса)	620	(102)
Обавезе за порез на додату вредност по примљеним авансима по општој стопи	(44)	(11)
Обавезе за порез на додату вредност по примљеним авансима по посебној стопи	11	(14)
Обавезе за порез на додату вредност по основу сопствене потрошње по општој стопи		2
Обавезе за порез на додату вредност по основу продаје за готовину	22	(28)
Обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунаог пореза на додату вредност и претходног пореза	49.449	60.425
Укупно	52.458	61.732

Обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунаог пореза на додату вредност и претходног пореза исказане су у износу од 49.449 хиљада динара и то:

- преостали део обавеза по основу пореских пријава ПП ПДВ за новембар и децембар 2014. године, у износу од 32.730 хиљада динара. Наведени износ је део репрограма пореског дуга Друштва, по основу Споразума о одлагању плаћање дуговаог пореза потписаног са Министарством финансија Републике Србије број 33-00-4/2015-01 од 10. фебруара 2015. године (записник ЦВПО број 433-12-170/2015 од 26. јануара 2015. године), као и Споразума број 33-00-19/2016-1 од 29. септембра 2016. године (записник ЦВПО број 433-12-1826/2016 од 20. септембра 2016. године);
- део обавезе по пореској пријави ПППДВ за август 2015. године у износу од 4.413 хиљаде динара (измирен је из претплате ПДВ остварене у јулу 2015. године, а што је прокњижено тек током 2016. године);
- обавезе по првобитној пореској пријави ПППДВ за децембар 2015. године у износу од 8.898 хиљада динара (накнадно измењеној на износ од 9.669 хиљада динара и што је плаћено 17. октобра 2016. године);
- преостали износ (3.408 хиљада динара) обавеза за ПДВ се односи на износе корекција за више измењених пореских пријава које су измирене у 2016. години.

У Друштву се ПДВ пријаве формирају у Пореском одељењу, на основу обједињавања евиденција о улазним и излазним фактурама и извештаја фискалних каса, формираних у свакој од Пословних организација. Обрачуни за предате пазаре са благајни пословних организација се Пореском одељењу достављају свакодневно и они се усаглашавају са књиговодством до 15-тог у месецу. Пореско одељење прави рекапитулацију и обједињава све податке релевантне за формирање пореске пријаве за порез на додату вредност.

Обједињавање евиденција на нивоу Друштва се врши без адекватне програмске подршке, без могућности да Пореско одељење изврши детаљнију контролу евиденција и извештаја пословних организација. У Друштву нема програмске повезаности пословних организација, тако да Пореско одељење нема могућности увида у оригиналну-изворну документацију, којом располажу финансијске службе пословних организација. Пореске евиденције код појединих фактура не садрже датум промета, већ само датум издавања фактура, а што је значајно с обзиром да датум промета опредељује датум настанка пореске обавезе. Наведено има за последицу бројне измене пореских пријава које су се дешавале у току године, као и могућност да информације о потреби измена пореских пријава никад и не дођу до Пореског одељења, а које је дужно да их спроведе, кроз пореске пријаве пореза на додату вредност.

Налаз

У Друштву се ПДВ пријаве формирају на основу обједињавања евиденција о улазним и излазним фактурама и извештаја фискалних каса, формираних у свакој од пословних организација, без могућности да Пореско одељење изврши детаљнију контролу евиденција и извештаја пословних организација. Због програмске неповезаности стручних служби Друштва и пословних организација, Пореско одељење нема могућности увида у оригиналну-изворну документацију те су, због немогућности контроле, често вршене накнадне измене.

Ризик

Уколико стручне службе Друштва немају могућности детаљније контроле евиденција и извештаја пословних организација о порезу на додату вредност и не успостави се програмска повезаност стручних служби Друштва и пословних организација настаје ризик од нетачно обрачунатог и уплаћеног ПДВ по поднетим пореским пријавама.

Препорука број 30

Препоручује се Друштву да успостави адекватно софтверско решење пореске евиденције са свим подацима релевантим за исправно формирање пореских пријава пореза на додату вредност, као и да омогући Пореском одељењу на нивоу Друштва контролу пореских евиденција финансијских служби пословних организација, како би се смањио ризик од подношења нетачних пореских пријава пореза на додату вредност и избегле накнадне измене.

5.1.21. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Табела број 91: Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

-у хиљадама динара-

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	2015. година	2014. година
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	40.285	27.955
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	253	633
Укупно	40.538	28.588

Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова у највећем делу односе се на обавезе за порез на имовину у износу од 24.632 хиљаде динара, обавезе за порезе и дажбине (по Записнику) у износу од 13.453 хиљаде динара, као и на остале обавезе као што су обавезе за комуналну таксу за истицање фирме, обавезе за накнаду за заштиту животне средине и остале обавезе.

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине исказане у укупном износу од 253 хиљаде динара односе се на обавезе по обрачунима накнада члановима Надзорног одбора у износу од 194 хиљаде динара (порез на доходак грађана износ од 84 хиљаде динара и допринос за пензијско инвалидско осигурање износ од 110 хиљада динара) и обавезе за допринос пензијско инвалидско осигурање из ранијих година у износу од 58 хиљада динара.

5.1.22. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења су исказана у износу од 25.299 хиљада динара и односе се на:

Табела број 92: Пасивна временска разграничења

-у хиљадама динара-

Пасивна временска разграничења	2015. година	2014. година
Унапред обрачунати трошкови	18.447	14.568
Унапред наплаћени приходи	6.466	262.473
Одложени приходи и примљене донације		67
Остала пасивна временска разграничења	386	442
Укупно	25.299	277.550

Унапред обрачунати трошкови су исказани у износу од 18.447 хиљада динара и односе се на:

Табела број 93: Унапред обрачунати трошкови

-у хиљадама динара-

Унапред обрачунати трошкови	2015. година	2014. година
Унапред обрачунати трошкови	15.368	12.142
Унапред обрачунати трошкови (у страној валути)	3.079	2.426
Укупно	18.447	14.568

Унапред обрачунати трошкови исказани су у износу од 15.368 хиљада динара и односе се на следеће добављаче:

Табела број 94: Унапред обрачунати трошкови

-у хиљадама динара-

Унапред обрачунати трошкови	2015. година
ЕПС Снабдевање доо, Београд	6.651
Eurosecurity доо, Београд	4.549
АИК банка ад, Београд	1.246
Телеком Србија ад, Београд	1.060
ЈП Србијагас, Нови Сад	836
Раде Павловић ПР радња за услуге чишћења и угоститељска радња РАВЕВ Аранђеловац	308
Институт МОЛ доо, Стара Пазова	118
Остали	600
Укупно	15.368

Унапред обрачунати трошкови (у иностраној валути) исказани су у износу од 3.079 хиљада динара и односе се на следеће добављаче:

Табела број 95: Унапред обрачунати трошкови (у иностраној валути)

-у хиљадама динара-

Унапред обрачунати трошкови (у иностраној валути)	2015. година
Shell Adria доо, Љубљана	1.075
Transdev Eurolines CZ as Праг	548
Čazmatrans Vukovar доо, Вуковар	287
Arriva dolenjska in Primorska доо, Копер	247
Brioni dd, Пула	184
Alpha bank Srbija ад, Београд	167
Unicredit Bank Srbija ад, Београд	143
OTP banka Srbija ад, Нови Сад	129
Eurobank ад, Београд	120
Hotel du Simplon Лион	110
Мирослав Радојчић	69
Укупно	3.079

У оквиру унапред наплаћених прихода у укупном износу 6.465 хиљада динара исказан је износ од 5.338 хиљада динара и односи се на продате, то јест наплаћене месечне карте у децембру 2015. године, а које се односе на услуге превоза за јануар 2016. године.

5.1.23. Ванбилансна евиденција

Друштво у оквиру ванбилансне евиденције на дан 31. децембра 2015. године исказује износ од 22.779.053 хиљаде динара који се састоји:

Табела број 96: Ванбилансна актива

-у хиљадама динара-		
Ванбилансна актива	2015. година	2014. година
Залога права	4.549.186	4.770.837
Залога покретних ствари	5.981.073	5.771.773
Дате менице	2.049.487	14.245.006
Дата овлашћења	6.649.630	35.858.578
Дате хипотеке	3.396.530	3.377.882
Дате гаранције	151.156	219.549
Дата јемства		51.485
Камата-"11. Октобври"	13	13
Уговорена надокнада (мањак)	1.978	1.944
Укупно	22.779.053	64.297.067

Табела број 97: Ванбилансна пасива

-у хиљадама динара-		
Ванбилансна пасива	2015. година	2014. година
Обавезе по основу залогa права	4.549.186	4.770.837
Обавезе по основу залогa покретних ствари	5.981.073	5.771.773
Обавезе за дате менице	2.049.487	14.245.006
Обавезе за дата овлашћења	6.649.630	35.858.578
Обавеза за дате хипотеке	3.396.530	3.377.882
Обавезе за дате гаранције	151.156	219.549
Обавезе за дата јемства		51.485
Обавезе за камате-"11. Октобври"	13	13
Обавезе за уговорену надокнаду (мањак)	1.978	1.944
Укупно	22.779.053	64.297.067

Друштво у оквиру ванбилансне евиденције евидентира праћење меница и овлашћења уписаних у Регистар меница и Регистар овлашћења код Народне банке Србије. Менице које су издате бланко Друштво је исказало са вредношћу од један динар.

5.2 Биланс успеха

Друштво је у извештајном периоду остварило добитак из редовног пословања у износу од 384.022 хиљада динара, као разлику укупних прихода у износу од 10.021.794 хиљада динара и укупних расхода у износу од 9.640.651 хиљада динара. Добитак из редовног пословања увећан за одложени порески приход периода у износу од 11.534 хиљада динара чини остварени нето добитак у износу од 395.556, који је приказан следећом табелом:

Табела број 98: Нето добитак

-у хиљадама динара-			
Назив прихода/расхода	Приходи	Расходи	Добитак/губитак
Пословни	9.914.770	8.641.738	1.273.032
Финансијски	24.167	593.229	(569.062)
Усклађивање вредности имовине	26.910	55.371	(28.461)
Остали	55.947	350.313	(294.366)
Укупно	10.021.794	9.640.651	381.143
Добитак пре опорезивања			384.022
Одложени порески приход периода			11.534
Нето добитак			395.556

5.2.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе се у целини односе на приходе од продаје робе на домаћем тржишту и исказани у износу од 89.870 хиљада динара (136.200 хиљада динара претходне године).

5.2.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга су исказани у износу од 9.307.263 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 99: Приходи од продаје производа и услуга

-у хиљадама динара-		
Приходи од продаје производа и услуга	2015. година	2014. година
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	18.528	15.624
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	24.191	22.921
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	257.804	239.025
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	8.011.038	8.262.529
Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	995.702	1.065.677
Укупно	9.307.263	9.605.776

Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту

Структура прихода од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту приказана је табелом:

Табела број 100: Структура прихода од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту

-у хиљадама динара-

Приходи од продаје производа и услуга	2015. година
Приходи од закупа	4.758
Приходи од станичних услуга-перонизација	4.273
Приходи од услуга трећих лица	2.286
Приходи од продаје карата у међуградском превозу	2.043
Приходи од продаје образаца за легитимације (Апекс)	1.482
Остали приходи од продаје производа и услуга	3.686
Укупно	18.528

Исказани приходи од закупа у износу од 4.758 хиљада се односе на приходе од издавања у закуп аутобуса зависном друштву „Ластра“ доо, Лазаревац, по уговору о закупу аутобуса број 8215 од 3. јула 2015. године. Закупнина се обрачунава и фактурише у висини месечне лизинг рате са урачунатим порезом на додату вредност, односно 3.459,16 EUR, а по уговору о лизингу број 012-004/ik/13 од 1. јула 2015. године који је Друштво закључило са „Липакс“ доо, Београд.

Након исплате купопродајне цене, Друштво се обавезало да аутобус уступи на даље коришћење „Ластра“ доо, Лазаревац, без накнаде.

Дана 21. октобра 2008. године Друштво је закључило уговор о пружању станичних услуга на АС Ласта са друштвом „Ластра“ доо, Лазаревац којим се утврђују станичне услуге на аутобуским станицама Београд, Ваљево, Лајковац, Обреновац, Барајево и Мионица. Укупни приходи по основу продаје станичних услуга износе 4.273 хиљада динара.

Приходи од услуга трећих лица у износу од 2.286 хиљада динара у целости се односе на услуге ремонта аутобуса које је Друштво фактурисало зависном друштву „Ластра“ доо, Лазаревац.

Друштво је закључило уговор по приступу, број 4297 од 9. априла 2012. године са зависним друштвом „Ластра“ доо, Лазаревац којим се регулишу међусобни односи, права и обавезе у вези са обављањем послова неопходних за функционисање превоза путника у ИТС-2 систему, односно превоз путника на приградским линијама на потезу Београд-Лазаревац и линијама локалног превоза на територији градске општине Лазаревац, као и пренос права продаје карата у систему ИТС-2, на продајним местима на аутобуској станици у Лазаревцу. Укупни приходи од продаје карата у међуградском превозу и приходи од продаје образаца за легитимације износе 3.525 хиљада динара.

Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту

Структура прихода од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту приказана је табелом:

Табела број 101: Структура прихода од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту

-у хиљадама динара-

Приходи од продаје производа и услуга	2015. година
Приходи од услуга одржавања	7.719
Приходи од превоза путника на међународним линијама	7.705
Приходи од реклама	5.526
Приходи од закупа	3.241
Укупно	24.191

Приходи од услуга одржавања у износу од 7.719 хиљада динара у целости се односе на услуге оправке аутобуса зависном правном лицу „Ласта Монтенегро“ доо, Црна Гора.

Приходи од превоза путника на међународним линијама у износу од 7.705 хиљада динара у највећем делу се односе на приходе од заједничког превоза путника на међународној линији Београд-Сплит који је организован са друштвом „Отисак Путовање“ доо, Сплит из Хрватске, у износу од 7.421 хиљада динара. Наведени заједнички превоз је регулисан уговором о обављању међународног превоза путника у линијском превозу од 21. фебруара 2013. године.

Дана 25. марта 2015. године, Друштво је закључило уговор о пословно-техничкој сарадњи са зависним правним лицем „Ласта Монтенегро“ доо, Црна Гора којим се дефинише заједнички маркетиншки наступ у циљу промовисања заједничких линија на саобраћајном тржишту Републике Србије и Републике Црне Горе, за период од 1. априла до 31. децембра 2015. године, иступањем у електронским медијима као и другим облицима маркетиншких активности у своје име и у име „Ласта Монтенегро“ доо, Црна Гора. Друштво је остварило приходе од реклама по том основу у износу од 5.526 хиљада динара.

Дана 1. јуна 2015. године, Друштво је закључило три уговора о закупу туристичког аутобуса на одређено време са „Ласта Монтенегро“ доо, Црна Гора, за период од 20. јуна до 20. септембра 2015. године, по цени од 3.000,00 EUR, на месечном нивоу. Друштво је по том основу остварило приход у износу од 3.241 хиљада динара.

Ценовником за ангажовање аутобуса у ванлинијском саобраћају у земљи и иностранству у периоду од 15. марта до 15. новембра 2015. године, број 3103 од 11. марта 2015. године, одређене су цене аутодана или цене по пређеном километру као основни елементи приликом утврђивања цене за ангажовање аутобуса у ванлинијском саобраћају у земљи и иностранству.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да цене по уговорима о закупу туристичког аутобуса закљученим са „Ласта Монтенегро“ доо, Црна Гора нису одређене применом Ценовника за ангажовање аутобуса у ванлинијском саобраћају у земљи и иностранству у периоду од 15. марта до 15. новембра 2015. године, број 3103 од 11. марта 2015. године, односно нису примењене цене аутодана или цене по пређеном километру као основни елементи приликом одређивања исте.

Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту

Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту исказани су у износу од 257.804 хиљада динара, у целини се односе на купца Панонијабус доо, Нови Сад и имају следећу структуру:

Табела број 102: Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту

-у хиљадама динара-		
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	2015. година	2014. година
Приход од међународног превоза-остала повезана правна лица на домаћем тржишту	256.682	237.819
Приход од провизије на продате карте-остала повезана правна лица на домаћем тржишту	1.026	1.045
Приход од закупа-остала повезана правна лица на домаћем тржишту	96	161
Укупно	257.804	239.025

Друштво је са АТП Војводина ад, Нови Сад и Севертранс ад, Сомбор 2006. године основало Панонијабус доо за превоз путника у међународном друмском саобраћају, Нови Сад (у даљем тексту: Панонијабус доо, Нови Сад).

Оснивачи су 22. новембра 2006. године закључили и Уговор о пословно-техничкој сарадњи, којим су се, поред осталог, обавезали да превоз на релацијама за Немачку обављају својим аутобусима и возним особљем. Уговорено је да од укупно оствареног бруто прихода на свим линијама (пуловима) са ино партнером, Панонијабус доо, Нови Сад припада максимално 20% (15%+5%), да Панонијабус доо, Нови Сад сноси све трошкове провизије и перонизације који настану у земљи, као и трошкове пореза у иностранству. Са друге стране, оснивачи учествују у заједничким трошковима сразмерно њиховом учешћу у оствареним километрима.

Друштво је у 2015. години, са Севертранс ад, Сомбор обављало превоз на линијама које је уговорио Панонијабус доо, Нови Сад као учесник у „пул“ обрачуну са немачким партнером Deutsche Touring GmbH, Франкфурт (у даљем тексту: „ДТГ“).

У 2015. години важили су уговори за линије: Куршумлија-Олденбург (од 1. октобра 2012. године), Тутин-Елмшорн, Пирот-Оберстдорф и Прешево-Оберстдорф (од 30. септембра 2010. године), Франкфурт/М-Кладово (од 31. октобра 2011. године) и Дортмунд-Београд и Хамбург-Крушевац (од 28. јуна 2013. године).

Одржавање линија је уговорено у облику „пула“, по којем се заједнички, по паритету 50%:50% остварује потребан саобраћај-километража, односно учествује у оствареним приходима.

За релацију Кладово-Инзбрук, 20. септембра 2013. године закључен је уговор са Тор Tourist GmbH, Салзбург, која се такође одржава у облику „пула“.

Фактурисање прихода од оствареног превоза се врши месечно на основу Распореда оствареног бруто прихода превозницима, који сачињава Панонијабус доо, Нови Сад на основу „пул“ обрачуна.

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту исказани су у износу од 8.011.038 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 103: Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

-у хиљадама динара-

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	2015. година	2014. година
Приход од превоза путника у градском, приградском и локалном саобраћају	4.080.446	4.249.611
Приход од превоза путника у градском и приградском саобраћају (готовина)	394.993	422.632
Приход од уговореног превоза	1.152.192	1.086.689
Приход од продаје карата-међуградске линије (готовина)	875.633	842.161
Приход од превоза путника на међуградским линијама	308.325	339.922
Приход од превоза путника на међународним линијама до границе	365.831	356.881
Приход од продаје карата-међународне линије до границе-готовина	103.877	119.154
Приход од ванлинијског саобраћаја	134.276	188.600
Приход од ванлинијског саобраћаја (готовина)	20.653	4.896
Приход од продаје карата-обрачун карата које продају трећа лица	129.195	124.577
Приход од станичних услуга	165.866	182.459
Приход од продаје карата наплаћен у претходном периоду-месечне маркице	74.146	82.999
Приход од перонизације	45.008	42.642
Приход од накнаде штете осигуравајућих друштава	73.537	112.868
Приход од угоститељских услуга	34.161	43.404
Приход од провизије туристичке агенције	18.515	15.083
Приход од продаје услуга (АРЕХ)	16.128	16.674
Остали приходи од продаје производа и услуга	18.256	31.277
Укупно	8.011.038	8.262.529

Приход од превоза путника у градском, приградском и локалном саобраћају исказани су у износу од 4.080.446 хиљада динара и односе се на следеће купце:

Табела број 104: Преглед купаца по основу услуга превоза путника у градском, приградском и локалном саобраћају

-у хиљадама динара-

Купци	2015. година
Град Београд-Градска управа-Дирекција за јавни превоз Београд	3.437.718
Градска агенција за саобраћај доо, Крагујевац	275.821
Скупштина општине Инђија	44.360
Остали	322.547
Укупно	4.080.446

Друштво је у 2015. години, по основу поверених послова превоза путника у градском, приградском, локалном и јавном ноћном саобраћају, остварило приходе од Града Београда, Градске управа-Дирекције за јавни превоз Београд (у даљем тексту: Дирекција), у износу од 3.437.718 хиљада динара по следећим уговорима:

1) Уговор о поверавању превоза путника у јавном градском превозу у Београду 29. децембра 2005. године (заводни број у Друштву 17040, а у Дирекцији IV-01 број 401.1-99/05), на период од седам година, који се односи се на седам градских линија. У току реализације, закључено је 12 анекса уговора којима су мењане цене, висине аконтација, параметри за корекције цена и процентуални утицај параметара, продужен рок важења уговора и друго. Анексом 7. (од 1. октобра 2009. године) важење уговора је продужено до 31. децембра 2015. године.

2) Уговор о поверавању превоза путника на линијама у јавном приградском превозу од 24. априла 2008. године (заводни број у Друштву 5522, а у Дирекцији IV-06 346.3-10/08), на период од пет година, којим је уговорен превоз на 60 линија.

3) Уговор о поверавању превоза путника у јавном линијском превозу у Београду. 27. марта 2008. године (заводни број у Друштву 4135, а у Дирекцији IV-06 346.3-10/08), који се односи на једну линију (Моштаница). Цена је утврђена по пређеном километру и по типу и старости возила (соло/зглобно, до пет и преко пет година старости). Утврђени су параметри за корекције цена и процентуални утицај параметара.

4) Уговор о поверавању превоза путника на линијама у локалног превоза у јавном линијском превозу на територији градских општина Обреновац, Барајево, Гроцка, Младеновац, Сопот и Лазаревац од 28. августа 2010. године (заводни број у Друштву 13501, а у Дирекцији IV-08 401.1-78), на период до 30. априла 2016. године, којим је уговорен превоз на укупно 257 линија. Уговор је пет пута мењан. Месечну накнаду превозника чине накнада за реализовани превоз (производ ефективних километара и основне цене рада увећан за ПДВ) и накнада од остварена продаје возних карата, процентуално од сваке врсте продаје. Основна цена рада је утврђена по типу возила (соло и зглоб) која је такође мењана. Анексом од 20. јуна 2012. године уговор је усаглашен са новим системом ИТС2. Анексом уговора од 24. децембар 2012. године је утврђено да се месечна реализација ефективних места километара превозника утврђује на основу података Наручиоца, тј. Система за наплату карата и управљање возилима у јавном превозу у Београду који садржи евидентиране податке за сваку линију и систему ИТС2.

5) Уговор о поверавању обављања делатности јавног градског превоза путника у ноћном саобраћају на мрежи линија у Београду од 24. јуна 2009. године (заводни број у Друштву 8610, а у Дирекцији IV-06 346.3-10), за пет линија. Анексом 2. од 12. децембра 2012. године важење уговора је продужено „до окончања законом предвиђеног процеса ради поверавања ове комуналне делатности у складу са Законом о јавно-приватном партнерству“. Цена је уговорена по ангажованом возилу у износу 1.800,00 динара, а уговорену накнаду чине приходи од продаје карата у возилима, које задужује у Дирекцији. Друштво је дужно да до 5. у месецу за претходни месец достави Дирекцији месечни извештај са подацима о приходима од продаје карата, обиму понуђеног јавног превоза, ефективном времену вожње и укупном времену рада, броју неостварених полазака и евентуалним изменама које је превозник овлашћен да унесе. Чланом 26. су уговорене казне за неправилности у реализацији у висини од 2 до 16 хиљада динара, које се наплаћују умањењем фактуре.

Сви уговори су закључени након спроведеног јавног конкурса по тада важећој Одлуци о јавном линијском превозу путника на територији града Београда⁴⁵ из 2006. године и члана 8. став 1. Закона о комуналним делатностима⁴⁶ који је важио у време закључења уговора.

Друштво је, поред осталог, дужно да реализује превоз по реду вожње који утврђује Дирекција за саобраћај, као и да примењује тарифну политику и политику цена коју утврђује Град.

У јуну 2012. године уједначена је Методологија обрачуна за приградски и линијски превоз (локал). Након успостављања Система за наплату карата и управљање возилима у јавном превозу у Београду који садржи евидентиране податке за сваку линију у систему ИТС2, фактурисање се врши на основу података из тог система који је доступан за увид службама Друштва. Тај систем омогућава праћење оствареног саобраћаја по километражи, одступању од планских параметара, неправилностима за које се умањује остварени саобраћај (пенали).

Чланом 9. став 5. Закона о комуналним делатностима⁴⁷, који је на снази од 2. децембра 2011. године, прописано је да, на поступак поверавања обављања комуналне делатности чије се финансирање врши из буџета јединице локалне самоуправе, примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке, тако да Град Београд није имао основа да са Друштвом закључује нове уговоре о поверавању обављања градског и приградског превоза и анексе уговора којима је продужаван рок важења раније закључених уговора.

Град Београд је тек у 2016. години за набавку ових услуга покренуо поступке јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама.

Градска агенција за саобраћај доо, Крагујевац

Друштво је у 2015. години обављало поверене послове превоза у градском и приградском саобраћају по више уговора закључених са Градом Крагујевцем и/или Градском агенцијом за саобраћај доо, Крагујевац.

⁴⁵ „Службени лист града Београда“, број 24/2006

⁴⁶ „Службени гласник РС“ број 16/1997 и 42/1998

⁴⁷ „Службени гласник РС“, број 88/2011

Друштво је 13. децембра 2011. године са Градом Крагујевцем и Градском агенцијом за саобраћај доо, Крагујевац (у даљем тексту: Агенција) закључило Уговор о поверавању обављања комуналног посла превоза путника у градском саобраћају за 18 градских и осам приградских линија. Уговорене су јединичне цене по пређеном километру зависно од типа и старости возила. Накнада се обрачунава на основу методологије коју доноси Градско веће. Током трајања уговора било је измена цена, а уговор је важио до 18. јуна 2015. године.

Нови уговор је закључен у преговарачком поступку, а по окончању отвореног поступка јавне набавке Агенција је са Друштвом закључила два уговора о поверавању комуналне делатности превоза у јавном градском и приградском саобраћају.

Друштво је 1. јула 2015. године са Агенцијом закључило уговор о поверавању обављања комуналног посла превоза путника у градском саобраћају наменским возилом на линији Центар-Језеро са важењем до 31. августа 2015. године.

У поступку рационализације и спровођења Програма вишка запослених по Одлуци о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у поступку приватизације за 2015. и 2016. годину, Профитна организација Крагујевац је у 2016. години престала да постоји, запосленима су исплаћене отпремнине, а са Агенцијом су закључени споразумни раскиди важећих уговора.

Скупштина општине Инђија

Друштво је са Општином Инђија 8. јуна 2011. године закључило Уговор о поверавању обављања комуналне делатности превоза путника у градском и приградском саобраћају на територији општине Инђија, са важењем до 30. јуна 2016. године.

Такође је, 9. јуна 2011. године, закључило Уговор о поверавању продаје возних исправа, продаје карата, претплатних маркица за превоз (у даљем тексту: хартије од вредности) и контроле карата за потребе градског и приградског саобраћаја на територији Општине Инђија, а провизију у висини 5% од укупне вредности свих продатих хартија од вредности.

Друштво је остварило приходе од Општине Инђија по основу регресирања трошкова превоза у међумесном саобраћају за ученике средњих школа који имају пребивалиште на територији општине Инђија, а нису смештени у установама за смештај и исхрану.

Приходи од уговореног превоза

Приходи од уговореног превоза исказани су у износу од 1.152.192 хиљада динара и односе се на следеће купце:

Табела број 105: Преглед купаца по основу услуга уговореног превоза

-у хиљадама динара-

Купци по основу услуга уговореног превоза	2015. година
ЈП Електропривреда Србије, Београд-Огранак РБ Колубара, Лазаревац	622.267
ЈП Електропривреда Србије, Београд-Огранак ТЕНТ	26.616
Колубара услуге доо, Лазаревац	75.781
Колубара угоститељство доо, Лазаревац	19.566
Колубара грађевинар доо, Лазаревац	15.011
Колубара универзал доо, Лазаревац	5.084
Остали	387.867
Укупно	1.152.192

Друштво је 28. фебруара 2014. године закључило Уговор о пружању услуга ванлинијског превоза запослених, са ПД РБ Колубара доо, Лазаревац и ЈП ЕПС ПД Термоелектрана Никола Тесла доо, Велики Црљени (заводни број у Друштву 5440, а у РБ Колубара број је 2-01-4-892). Уговор је закључен у отвореном поступку јавне набавке у коме је Друштво носилац заједничке понуде са Ластра доо, Лазаревац и АСП Стрела Уб доо, Уб.

Уговорено је да услуге превоза користе још и Колубара угоститељство доо, Вреоци; Колубара грађевинар доо, Лазаревац; Колубара услуге доо, Лазаревац и Колубара универзал доо, Велики Црљени.

Фактурисање сваком кориснику услуга врши Друштво као носилац заједничке понуде, а на основу спецификације броја запослених по релацијама на којима се превозе и по корисницима услуга, која служи за израчунавање цене превоза по релацијама и јединичне цене превоза по запосленом. Чланом 13. став 3. и 4. је уговорено да наведену спецификацију сачињава ПД РБ Колубара доо, Лазаревац.

Друштво фактурише услуге 1. у месецу за претходни месец и сваком кориснику доставља посебну фактуру са спецификацијом уговореног превоза у прилогу. Фактура се умањује за утврђени износ пенала. Уговорна казна је од 10% до 50% цене аутодана по партији. Према обострано потписаним записницима, укупан износ пенала у 2015. години је 607 хиљада динара.

Чланом 18. став 3. уговорено је да спецификација уговореног превоза која прати фактуру, поред назива корисника, потписника споразума, мора да садржи релацију путовања, број запослених по релацијама, јединичну цену превоза по релацији, укупну цену превоза по релацијама и укупну цену превоза свих релација. Такође, да све цене које се наводе у спецификацији за уговорени превоз морају бити исказане без ПДВ. Уговорени рок плаћања по фактури је 45 дана од дана пријема код корисника услуга.

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да спецификације броја запослених по релацијама на којима се превозе и по корисницима услуга из члана 13. уговора, које доставља ПД РБ Колубара доо, Лазаревац, а које су документ, односно подлога за израчунавање цене превоза по релацијама и јединичне цене превоза по запосленом, нису заведене, потписане ни оверене од стране ПД РБ Колубара доо, Лазаревац, а по пријему нису заведене, због чега издати рачуни корисницима услуга не представљају веродостојне рачуноводствене исправе у смислу члана 8. Закона о рачуноводству.

Друштво уз издате фактуре прилаже спецификације (уговорене чланом 18. став 3. Уговора) које не садрже број запослених по релацијама, а у исказаним ценама садржан је ПДВ, што није у складу са одредбама закљученог уговора.

Ризик

Фактурисањем на основу улазних докумената који нису заведени, оверени и потписани од надлежних лица корисника услуга и нису заведени код Друштва, настаје ризик од оспоравања фактурисане вредности и признавања прихода на основу неверодостојних рачуноводствених исправа.

Препорука број 31

Препоручује се Друштву да фактурисање врши на основу веродостојних улазних докумената који су заведени, потписани од надлежних лица издаваоца и оверени, као и заведени приликом пријема у складу са актом о канцеларијском пословању.

Приходи од продаје карата-међуградске линије (готовина)

Приходи од продаје карата-међуградске линије (готовина) исказани су у износу од 875.633 хиљада динара за 2015. годину и односе се на продају једносмерних и повратних аутобуских карата физичким лицима на продајним местима Друштва, према важећим ценовницима које доноси директор за саобраћај. Надлежност директора за саобраћај није дефинисана Статутом или другим интерним актом Друштва.

Приходи од превоза путника на међуградским линијама

Приходи од превоза путника на међуградским линијама исказани су у износу од 308.325 хиљада динара и највећим делом (135.371 хиљада динара) се односе на превоз запослених по Уговору број 1672-1 од 30. јула 2012. године, закљученим са Железаром Смедерево доо, Смедерево. Предмет уговора је превоз запослених Железаре, запослених Здравственог центра Свети Лука и деце умрлих запослених који су на редовном школовању. Према прилогу уз уговор превоз се обавља на 192 линије.

Приход од превоза путника на међународним линијама до границе

Приход од превоза путника на међународним линијама до границе, исказан у износу од 365.831 хиљада динара, односи се на део превоза на међународним линијама. Сходно члану 12. став 3. алинеја 2) Закона о порезу на додату вредност, ако се превоз обавља и у Републици и у иностранству, ПДВ се плаћа само у Републици.

Приходи од ванлинијског саобраћаја

Приходи од ванлинијског саобраћаја исказани су у износу од 134.276 хиљада динара и односе се на пружене услуге ангажовања аутобуса са возачем у домаћем и међународном ванлинијском саобраћају, а по основу закључених уговора о превозу-услуги.

Према ценовнику који је важио у 2015. години, за ангажована возила у домаћем саобраћају до 250 километара по дану, и за ангажовања возила у међународном саобраћају до 300 километара по дану, примењује се цена аутодана, док се за остала ангажовања возила примењује цена по пређеном километру.

Ценовником је предвиђено да је корекција цена могућа уз одобрење генералног директора или извршних директора.

Налаз

Друштво је вршило услуге превоза у ванлинијском превозу по појединим уговорима, а да се није придржавало цена утврђеним ценовником за ванлинијски саобраћај. Према документацији приложеној уз уговоре сагласност на ниже цене дали су руководиоци који за то нису били овлашћени.

Приход од ванлинијског саобраћаја (готовина)

Превоз миграната

Друштво је 31. јула 2015. године примило допис Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у којем је наведено да је, због појачаног прилива миграната, у складу са преузетим обавезама и међународним конвенцијама, потребно тим лицима дати подршку на пролазу кроз земљу, те се моли Друштво да у складу са могућностима обезбеди превоз миграната из привременог прихватног центра у Прешеву до локација на територији РС.

Извршни одбор Друштва је у августу 2015. године донео одлуке којима је одобрено вршење превоза миграната: Одлуку број 9635/3 од 6. августа 2015. године и Одлуку број 10001/1 од 17. августа 2015. године, које се односе на релацију Прешево – Бујановац- Београд. У поступку ревизије достављен је „Преглед вожњи азиланата на релацији Прешево-Бујановац-Београд“, који садржи податке о закљученим уговорима, датуму вожње, тзв. „конту“ који је идентификациони број аутобуса који је обавио вожњу, пређеној километражи, ценама, датуму и износу уплате, броју путника и др. Извршни одбор је донео Одлуку број 10192/1 од 22. августа 2015. године, којом је одобрио „рентирање – изнајмљивање аутобуса за обављање превоза миграната – тражилаца азила на релацији Прешево – Суботица (Кањижа), којом су утврђене следеће цене: за соло аутобус по цени од 1.000 EUR са ПДВ, а за дабл декер по цени од 2.000 EUR са ПДВ, у динарској противвредности. Нису презентовани подаци о реализацији наведене одлуке.

Налаз

-На основу Одлуке Извршног одбора, број 9635/3 од 6. августа 2015. године, којом је одобрено вршење превоза миграната (на релацији Прешево-Бујановац-Београд) у ванлинијском саобраћају, по цени од 20 EUR (са ПДВ) по особи у динарској противвредности, Друштво је у периоду од 1. до 17. августа 2015. године, закључило 67 уговора о превозу-услуги са једним физичким лицем. У том периоду је наплаћено је 1.914 хиљада динара и 49.675 EUR, обављено је 77 вожњи, за 12 вожњи унети су само подаци о датуму вожње, „конту“ возила и пређеној километражи, а објашњење је да је било тзв. „празних“ вожњи. Мигрантима нису издаване превозне карте, а уз ревидиране уговоре не постоје спискови путника, изузев у два случаја у којима је као лице по уговору, ангажован запослени на пословима возача. Због наведеног, нисмо се уверили да је превезено онолико путника колико је наведено у уговорима закљученим са трећим - физичким лицем.

-На основу Одлуке Извршног одбора, број 10001/1 од 17. августа 2015. године, којом је, за исту релацију, одобрио „рентирање-изнајмљивање аутобуса за обављање превоза миграната, са ценама по типу возила: за дабл декер 1.400 EUR, соло аутобус 1.000 EUR и минибус 700 EUR, у динарској противвредности, генерални директор је 18. августа 2015. године са истим физичким лицем, као билетаром-отправником, односно корисником услуга закључио Уговор о пословно-техничкој сарадњи број 10034. На основу тог уговора, у периоду од 18. до 25. августа, са физичким лицем закључен је 61 уговор о превозу-услуги, обављено је 70 вожњи, четири вожње су биле „празне“, односно без путника. Укупна вредност свих уговора је 65.700 EUR, а наплаћено је 61.800 EUR. Друштво није при уговарању превоза миграната примењивало цене из важећег Ценовника, број 3103 од 11. марта 2015. године, којим су цене утврђене по типу возила и то: као цене аутодана (до 250 km), затим цене по km (преко 250 km), односно за одређено време до максималног броја km.

-Наплата по закљученим уговорима је вршена готовински, у динарима уплатом готовине у динарску благајну и у ефективном страном новцу уплатом у девизну благајну. Наплата уговорених услуга у ефективном страном новцу није у складу са чланом 34. став 9. Закона о девизном пословању и Одлуком о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу, јер тај основ није предвиђен том одлуком.

-Са физичким лицем није могао бити закључен уговор који подразумева обављање регистроване делатности, а уговорени послови билетара-отправника су систематизовани, односно то лице је обављало послове из регистроване делатности Друштва.

Ризик

Када се приликом пружања услуга превоза путницима не издају превозне карте постоји ризик од неистинитог приказивања података од којих зависи укупна цена и других злоупотреба, а непримењивањем важећег Ценовника настаје ризик од неједнаког поступања са могућношћу злоупотреба.

Такође, закључивањем уговора који не одражавају јасно стварни однос уговорних страна настаје ризик од симулованих уговора.

Изнајмљивање аутобуса

Друштво је у 2015. години са физичким и правним лицима закључивало типске уговоре о превозу-услуги, за услуге превоза у домаћем саобраћају. Типски уговори су коришћени и за услуге које нису услуге превоза, него и за изнајмљивање аутобуса. Предвиђено је да се приликом закључења уговора прецизира број аутобуса који су предмет услуга, тип аутобуса, број седишта за предметне аутобусе, као и релација, километража или број ауто дана. Према типском уговору, коначан обрачун и фактура се испостављају по завршетку путовања на основу укупне пређене километраже или ауто-дана. Плаћање услуге могуће је извршити у готовини на благајни Друштва или уплатом на жиро рачун код банке. Рок за уплату је осам дана, а предвиђено је да може и други рок по договору. Као гаранција плаћања предвиђена је бланко соло меница оверена печатом и потписом.

Друштво је Ценовником број 3103 од 11. марта 2015. године, који је донео генерални директор, утврдило цене за изнајмљивање аутобуса.

Налаз

Уговором о превозу-услуги број 28801 од 4. августа 2015. године уговорено је изнајмљивање 10 аутобуса за превоз 500 путника и цена по ауто-дану од 25 хиљада динара, али није наведен тип аутобуса, нити број седишта, који су важни елементи за одређивање цене услуге, односно од којих зависи примена Ценовника. Због наведеног нисмо се уверили да је уговорена цена по ауто-дану одговарајућа, те да евидентирање прихода од ванлинијског саобраћаја није извршено у складу са чланом 8. и 9. Закона о рачуноводству.

Услуга је извршена 4. августа 2015. године, а плаћање по уговору је извршено готовински, у пет рата, након извршене услуге, иако то уговором није прецизно утврђено.

Наведено није у складу са чланом 31. став 4. и 6. Закона о превозу у друмском саобраћају којима је прописано да уговор на основу кога се обавља ванлинијски превоз путника и ствари мора бити попуњен читко, тачно и закључен пре постављања возила за укрцавање путника у полазишту (став 4.) и да у ванлинијском превозу путника, превозник мора да има доказ о уплати цене ванлинијског превоза-вожње, утврђене уговором, за све време обављања превоза (став 6.). Од те обавезе су ослобођени уговори из члана 31а., који се односе на уговорени ванлинијски превоз радника на посао и са посла, као и ђака и студената до школе и од школе.

Типски уговор садржи алтернативне одредбе о битним условима уговора (условима и року плаћања) као и уговорне одредбе које нису применљиве на неке кориснике услуга-физичка лица (средства обезбеђења, фактурисање/обрачун), због чега није могуће утврдити стварни садржај сагласности воља уговорних страна.

Ризик

Уколико уговор о ванлинијском превозу (осим ванлинијског превоза радника, ђака и студената) није наплаћен пре извршења услуге превоза настаје ризик од ненаплате потраживања за извршене услуге и ризик од прекршајне одговорности правног и одговорног лица.

Такође, закључивање уговора из којих није могуће утврдити стварни садржај сагласности воља уговорних страна ствара ризик од субјективизма у реализацији уговора са ризиком од ненаплате, односно умањења имовине и евидентирања пословних промена без веродостојне исправе.

Препорука број 32

Препоручује се Друштву да уговорима о ванлинијском превозу јасно и недвосмислено предвиди права и обавезе уговорних страна у складу са Законом о облигационим односима и Законом о превозу у друмском саобраћају, а на начин који ће омогућити евидентирање и контролу пословних промена у складу са чланом 8. и 9. Закона о рачуноводству.

Приходи од продаје карата-обрачун карата које продају трећа лица

Приходи од продаје карата по обрачунима карата које продају трећа лица исказани су у износу од 129.195 хиљада динара за 2015. годину и односе се на закључене уговоре са правним лицима и предузетницима који у земљи продају карте за линије у међумесном саобраћају. У оквиру наведеног износа највећи приход у износу од 42.664 хиљада динара је остварен по Уговору о пружању станичних услуга број 3884 од 28. марта 2014. закљученим са Јавним градским саобраћајним предузећем „Нови Сад“, Нови Сад. У оквиру уговорених станичних услуга је и продаја возних карата и других превозних исправа. (Напомена број 5.2.10.)

Приход од станичних услуга

Приходи од станичних услуга исказани у износу од 165.866 хиљада динара за 2015. годину, а односе се на услуге које се обављају на аутобуским станицама Друштва. Ценовником предвиђене станичне услуге су резервација места у возилу (дневна, до 12 дана, до 24 дана, месечна резервација), услуга гардеробе, употреба тоалета, накнада за изгубљени пртљаг.

Приход од перонизације

Приходи од перонизације исказани у износу од 45.008 хиљада динара за 2015. годину односе се на услугу коју плаћају превозници за пријем и отпрему аутобуса. Фактурисање се врши помоћу евиденције полазака и долазака аутобуса коју води отправник на аутобуској станици Друштва. Ценовником број 13271 од 4. новембра 2014. године утврђене су накнаде перонизације по категоријама аутобуских станица и врстама линија (градско-приградске линије, међумесне линије, међународне линије са суседним државама, међународне линије за остале државе и ванлинијски поласци).

Приход од провизије туристичке агенције

Приходи од провизије туристичке агенције исказани у износу од 18.515 хиљада динара за 2015. године односе се на пружене услуге приликом организовања туристичких аранжмана.

Друштво је регистровано за обављање делатности туристичке агенције које чине организовање, продаја и реализовање туристичких путовања, излета и других услуга у туристичком промету у смислу Закона о туризму. За обављање делатности туристичке агенције, организована је ПО „Ласта“ Трговина, туризам и угоститељство, Београд, која поседује лиценцу за организовање туристичких путовања категорије ОТП 578/2010, која је обнављана је у складу са наведеним законом.

Друштво води Књигу евиденције уговора у 2015. години, и Књигу евиденције продатих туристичких путовања, које су прописане Правилником о облику, садржини и начину вођења евиденције уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања и продатих туристичких путовања⁴⁸.

Увидом у „Књигу евиденције продатих туристичких путовања за 2015. годину“, утврђено је да су унети подаци за 2.153 путовања, од чега је сторнирано или извршен прекид резервације за 908 туристичких путовања, да је продато 415 путовања других организатора, а да је Друштво реализовано 830 туристичких путовања у 2015. години.

Табела број 106: Преглед ревидираних уговора о организовању туристичких путовања

-у хиљадама динара-					
Ред. бр.	Уговор	Туристичка дестинација	Број уговора и датум	Термин путовања	Фактуриса на вредност
1.	Уговор о посредовању између родитеља ученика Гимназије у Чачку и агенције СП Ласта ад, Београд	Грчка	15020 од 10. децембра 2014. године	од 5. до 12. септембра 2015. године	8.216
2.	Уговор о посредовању између родитеља ученика Гимназије у Чачку и агенције СП Ласта ад, Београд	Италија	12796 од 22. октобра 2014. године	од 17. до 25. априла 2015. године	10.853
3.	Уговору о организовању стручно студијског путовања (Економска школа, Чачак)	Италија	14629 од 3. децембра 2014 године	од 21. до 25. априла 2015. године	4.984

⁴⁸ „Службени гласник РС“, број 37/2011

Ред. бр.	Уговор	Туристичка дестинација	Број уговора и датум	Термин путовања	Фактуриса на вредност
4.	Уговор о организовању ђачких екскурзија (Прехрамбено-угоститељска школа, Чачак)	Италија - Француска - Шпанија	10861 од 9. септембра 2015. године	од 18. до 27. септембра 2015. године	4.848
5.	Уговор о јавној набавци услуга организације и реализације екскурзије ученика четвртог разреда (Прва београдска гимназија)	Италија	9260 од 29. јула 2015. године	од 31. октобра до 7. новембра 2015. године	8.942
Укупно					37.843

Налаз

У поступку ревизије је утврђено:

1) Да је Друштво у пословним књигама по основу пружених услуга организовања туристичких путовања у иностранство по закљученим уговорима исказало приходе у пребијеним износима, односно није исказало засебно своје приходе и расходе настале пружањем наведених услуга, што није у складу са параграф 32 МРС 1, којим се захтева да се о имовини и обавезама, приходима и расходима извештава засебно. Због напред наведеног, у поступку ревизије није било могуће уверити се који би били ефекти у финансијским извештајима за 2015. годину да се о приходима и расходима насталим по основу пружања услуга приликом организовања туристичких аранжмана извештавало засебно.

2) У више путних листова, који су оверени на граници, а односе се на три туристичка путовања, ручно су додавана имена (по једно име), а за два туристичка путовања нису презентовани путни листови који су оверени на граници, што није у складу са чланом 6. Закона о међународном превозу у друмском саобраћају⁴⁹, који прописује да се у рубрике путног листа подаци уносе писаћом машином или штампачем компјутера, да се подаци не могу прецртавати или исправљати, као и да је домаћи превозник дужан да путни лист са списком путника чува две године, рачунајући од дана његовог попуњавања. Такође, због непостојања путних листова за два туристичка путовања, као и због ручног дописивања у презентоване путне листове нисмо се уверили у број лица која су стварно обавила ова туристичка путовања.

3) Да за услуге хотелског смештаја, које су фактурисане од стране хотела INZ Italia by Tourplan s.r.l. Rim и Hotel Colorado, Lido di Jesolo, Италија не постоје закључени уговори о пружању тих услуга, што није у складу са чланом 886. Закона о облигационим односима којим је прописано да уговор о алотману (ангажовању угоститељских објеката) мора бити закључен у писаној форми. Укупна вредност рачуна, које су испоставили INZ Italia by Tourplan s.r.l. Rim и Hotel Colorado, Lido di Jesolo, Италија, за услуге хотелског смештаја је 3.201 хиљада динара, односно 26.573 EUR.

⁴⁹ „Службени лист СРЈ“, бр. 60/98, 5/99, 44/99, 74/99, 4/2000, „Службени лист СЦГ“, бр. 1/2003 и „Службени гласник РС“, бр. 101/2005 - други закон и 18/2010

4) Друштво је у обрачун за четири туристичка путовања укључило рачуне за услуге хотелског смештаја, у укупном износу 9.032 хиљаде динара, које је издала „Agencija Sapienza“ Биљана Бајић предузетник, Нови Сад, са којом је 22. новембра 2010. године закључен Уговор о техничкој сарадњи. Предмет уговора о техничкој сарадњи је посредовање у проналажењу хотелског смештаја, а наведени предузетник није регистрован као посредник у Регистру туризма, како је прописано чланом 58. став 4. Закона о туризму, што је утврђено увидом у јавно доступне податке Агенције за привредне регистре, која води Регистар туризма.

Увидом у Регистар предузетника утврђено је да је уписана “Agencija Sapienza” Биљана Бајић предузетник, Нови Сад којој је претежна делатност-Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем (шифра делатности: 7022). Чланом 42. став 2. Закона о туризму је прописано да ако привредно друштво, друго правно лице или предузетник и не обавља делатност туристичке агенције као претежну делатност, дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструју огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма.

Поред наведеног, рачуни које је издала “Agencija Sapienza” Биљана Бајић предузетник, Нови Сад, не садрже податке о ценама хотелског смештаја, броју туриста (корисника) и туристичком аранжману, него само податке о називу хотела који је пружио услуге, периоду боравка туриста у њима и укупну цену хотелског смештаја. Због наведеног, нисмо се уверили у стварни садржај пословне промене, односно у њену потпуност, истинитост и у елементе за обрачун у смислу члана 8. и 9. Закона о рачуноводству.

5) Да је у обрачун по уговору 12796 од 22. октобра 2014. године укључен рачун Explorer travel services доо, Нови Сад број 01/2015 од 30. априла 2015. године. У опису су наведене услуге консултовања при изради програма путовања за сезону пролеће/лето 2015. године, на износ 192 хиљаде динара, иако те услуге нису садржане у програму путовања, па нису трошак који се може признати у обрачуну, због чега издати рачун не представља веродостојну рачуноводствену исправу за обрачун туристичког путовања у смислу члана 8. Закона о рачуноводству.

6) Да су услуге локалних туристичких водича, као и улазнице у манастире, галерије, дискотеке, за музичке вечери и сличне садржаје, плаћане готовински, ефективним страним новцем, који запослени у Друштву-туристички пратиоци подижу на девизној благајни по налогу за службено путовање. Према пословној документацији, неки туристички пратиоци су сопственим девизним средствима плаћали значајан део наведених услуга у иностранству, а та средства су им рефундирана по повратку, односно по обрачуну службеног путовања у иностранство. Као документ о исплати локалног туристичког водича приложене су ручно исписане признанице или „фактуре“. Због непостојања уговора са пружаоцима услуга и рачуна о пруженим услугама који садрже све елементе неопходне за књижење, нисмо се уверили да ли су, од кога и у ком обиму пружене наведене услуге. Један од таквих рачуна је и рачун Hotela Cassa Rossa, Монтекатини Терме, Италија је 21. априла 2015. године испоставио ручно исписану „фактуру“ за улазнице у галерију у Фиренци за 19. април 2015. године и услуге туристичког водича за 18. април 2015. године у Пизи. Укупна вредност фактуре је 3.801 EUR.

7) Приликом коначног обрачуна службеног путовања исплата запосленима-туристичким пратиоцима је вршена у ефективном страном новцу, што није у складу са чланом 34. став 9. Закона о девизном пословању, тачком 15. Одлуке о обављању платног промета са иностранством и тачком 35. став 5. Упутства о спровођењу Одлуке о обављању платног промета са иностранством, којим је прописано да се разлика до износа трошкова утврђених коначним обрачуном тог путовања уплаћује на девизни рачун резидента-физичког лица.

Такође, процедура Рад девизне благајне ПР 00 ФН 09 није у складу са наведеним прописом, јер предвиђа да се из девизне благајне исплаћује разлика уколико су трошкови службеног пута већи него што је планирано.

Ризик

Пребијањем прихода и расхода и неисказивањем засебно својих прихода и расхода настале пружањем наведених услуга, настаје ризик од нетачних приказивања позиција финансијских извештаја.

Организовањем и реализовањем туристичког путовања без закључених уговора са трећим лицима о пружању услуга смештаја иако је писана форма тог уговора императивна, без уговора и рачуна за услуге локалних туристичких водича и друге услуге које су реализоване током туристичког путовања настају ризици од злоупотреба и губитка имовине.

Евидентирањем рачуна за услуге хотелског смештаја који нису издати од пружаоца услуге него посредника који при том није регистрован за делатност посредовања у туризму, такође је ризик је од злоупотреба и губитка имовине.

Евидентирањем рачуна који се не односе на туристичко путовање као и обрачунима без веродостојног документа, настаје ризик од неоснованог признавања расхода и незаконитих исплата.

Исплатама у ефективном страном новцу по обрачунима службеног путовања у иностранство ризик је од незаконитости која укључује прекршајну одговорност правног и одговорног лица.

Препорука број 33

Препоручује се Друштву да у пословним књигама засебно евидентира своје приходе и расходе настале пружањем услуга организовања туристичких путовања у складу са параграфом 32 МРС 1 Презентација финансијских извештаја, као и општим рачуноводственим начелом прописаним одредбама члана 19. Закона о рачуноводству, којим су прописана правила вредновања позиција.

Такође, да приликом организовања туристичког путовања у писаној форми закључи уговоре о коришћењу смештајних капацитета (алотмана), да закључи друге уговоре са трећим лицима за услуге из програма путовања и прибави рачуне пружаоца услуга који гласе на Друштво и садрже све елементе неопходне за евидентирање у пословним књигама.

Поред тога, да усклади процедуру Рад девизне благајне ПР 00 ФН 09 са Законом о девизном пословању и подзаконским актима који уређују платни промет са иностранством.

Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту

Приходи од продаје услуга на иностраном тржишту исказани су у износу од 995.702 хиљаде динара и имају следећу структуру:

Табела број 107: Приходи од продаје услуга на иностраном тржишту

-у хиљадама динара-		
Приходи од продаје услуга на иностраном тржишту	2015. година	2014. година
Приход од превоза путника на међународним линијама-од границе	605.321	662.421
Приход од међународног превоза од границе (готовина)	390.381	403.256
Укупно	995.702	1.065.677

Приходи од превоза путника на међународним линијама-од границе исказани у износу од 605.321 хиљада динара за 2015. годину.

Друштво одржава бројне међународне линије о превозу путника за које се закључују билатерални уговори са инопартнерима, а у 2015. години је имало закључене уговоре са инопартнерима из Немачке, Француске, Италије, Швајцарске, Словаче, Македоније, Црне Горе, Словеније, Хрватске и других земаља.

Обрачун се врше по режиму „пул“ обрачуна, који представља заједничко учешће у одржавању линије. У основи свих обрачуна је подела заједнички остварених прихода од продаје карата након умањења уговорених провизија и трошкова, а по оствареној километражи партнера. Обрачун се врше на месечном нивоу, али и кумулативно за све претходне месеце, током календарске године, тако да се „пул“ обрачун врши на нивоу календарске године.

5.2.3. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично су исказани у износу од 497.009 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 108: Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично

-у хиљадама динара-		
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично	2015. година	2014. година
Приходи од дотација	386.592	
Приходи од повраћаја пореских дажбина	110.350	105.002
Приходи по основу условљених донација	67	273
Приходи од дотација Града		95
Приходи од рефундација		7
Укупно	497.009	105.377

Највећи део прихода од повраћаја пореских дажбина у износу од 27.309 хиљада динара односи се на остварено право на рефакцију плаћене акцизе за гасна уља у периоду од 19. јануара 2015. године до 31. марта 2015. године, по решењу Пореске управе број 433/1027364276 од 13. јула 2015. године.

5.2.4. Други пословни приходи

Други пословни приходи су остварени у износу од 20.628 хиљаде динара и имају следећу структуру:

Табела број 109: Други пословни приходи

-у хиљадама динара-		
Други пословни приходи	2015. година	2014. година
Приходи од закупнина	15.523	15.359
Приходи од коришћења службених возила	1.190	2.904
Остали пословни приходи	3.915	1.279
Укупно	20.628	19.542

У оквиру прихода од закупнина исказаних у износу од 15.523 хиљада динара за 2015. годину, као и у оквиру осталих пословних прихода исказаних у износу 3.915 хиљада динара део се односи на фактурисане услуге закупа по Уговру о закупу број 3967 од 1. априла 2015. године који је закључен са СЗТУР Аим трпеза 1389, Милорад Радиновић, предузетник, Београд.

Закуп се односи на пословни простор Друштва, пекару и киоск пецива, на адреси Железничка бб, Београд. Уговорено је да купац на име закупнине плаћа месечни износ од 1.500 EUR, трошкове коришћења струје у износу од 10 хиљада динара месечно и трошкове коришћења воде у износу од 10 хиљада динара месечно.

Чланом 1. став 2. и чланом 3. став 1. уговора предвиђено је да купац преузима обавезу да осам запослених који су у радном односу код закуподавца, наставе рад у објекту за све време трајања уговора и да ће плаћати износ бруто зараде за исте по испостављеној фактури закуподавца.

У поступку ревизије презентован је допис од 5. фебруара 2016. године, број 1133 којим је Друштво као закуподавац, сходно члану 8. Уговора о закупу обавестило закупца да раскида уговор, уз отказни рок од 15 дана од дана пријема писаног обавештења од стране закупца.

Увидом у пословну документацију, утврђено је да Друштво није фактурисало износ бруто зараде за четири запослена за месеце јул, август, септембар и октобар 2015. године, што није у складу са чланом 1. и 3. Уговора о закупу број 3967 од 1. априла 2015. године.

Одговорна лица су дала објашњење да је у јулу 2015. године смањен број запослених у ПО Трговина, туризам, угоститељство што је довело до тога да Друштво није било у могућности да упућује исти број запослених у објекат у закупу, јер је било потребно организовати рад са мањим бројем запослених превасходно у објектима које Друштво користи. Презентована су четири решења о отказу уговора о раду од 10. јуна 2015. године, која се односе на дотадашње запослене у ПО Трговина туризам, угоститељство.

Налаз

Друштво није, истовремено са смањењем броја запослених који су ангажовани код закупца СЗТУР Аим трпеца 1389, Милорад Радиновић, предузетник, Београд по Уговру о закупу број 3967 од 1. априла 2015. године, закључило анекс тог уговора и усагласило број извршилаца који настављају рад код њега.

Ако уговорни однос не одражава стварна права и обавезе уговорних страна повећан је правни ризик који може имати материјалне последице у виду смањења прихода или настанка других штета.

Остали пословни приходи-коришћење службених возила исказани су у износу од 1.190 хиљада динара и односе се на 1% тржишне вредности службених возила која се користе у приватне сврхе и која је у истом износу евидентирана и у оквиру трошкова зарада јер је коришћена као основица за обрачун пореза и доприноса.

5.2.5. Набавна вредност продате робе

Трошкови набавне вредности продате робе су исказани у износу од 81.612 хиљада динара:

Табела број 110: Трошкови набавне вредности продате робе

-у хиљадама динара -

Набавна вредност продате робе	2015. година	2014. година
Набавна вредност продате робе (трговина)	74.254	117.743
Набавна вредност безалкохолних пића	7.358	9.826
Укупно	81.612	127.569

5.2.6. Приходи од активирања учинака и робе

Приходи од активирања учинака и робе се у целини односе на приходе од сопствених услуга и исказани су у износу од 25.852 хиљада динара.

5.2.7. Трошкови материјала

Трошкови материјала су исказани у износу од 529.432 хиљада динара:

Табела број 111: Трошкови материјала

-у хиљадама динара -

Трошкови материјала	2015. година	2014. година
Трошкови материјала за израду	43.024	59.106
Трошкови осталог (режијског) материјала	11.093	16.097
Трошкови резервних делова	472.974	543.323
Трошкови једнократног отписа алата	2.341	9.212
Укупно	529.432	627.738

У 2015. години трошкови материјала за израду исказани су у износу од 43.024 хиљада динара и односе се на евидентирање излаза материјала за израду из магацина у износу од 16.896 хиљада динара, трошкова карата и образаца у износу од 16.178 хиљада динара и намирнице ресторана у износу од 9.950 хиљада динара.

Трошкови осталог (режијског) материјала исказани су у износу од 11.093 хиљада динара и односе се на трошкове канцеларијског материјала у износу од 9.537 хиљада динара, трошкове осталог потрошног материјала у износу од 1.516 хиљада динара и трошкове материјала за одржавање хигијене у износу од 40 хиљада динара.

Трошкови резервних делова исказани су у износу од 472.974 хиљаде динара и углавном се односе на резервне делове за аутобусе и остала возила.

5.2.8. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 2.612.563 хиљаде динара:

Табела број 112: Трошкови горива и енергије

-у хиљадама динара-		
Трошкови горива и енергије	2015. година	2014. година
Утрошак електричне енергије	49.653	50.076
Утрошак електричне енергије-зависна предузећа	116	119
Утрошак дизел горива (аутобуси и интервентна возила)	2.464.015	2.700.816
Трошкови гаса (аутобуси и доставна возила)	1.988	8.381
Утрошак горива-зависна предузећа	10.776	9.934
Утрошак горива-остала повезана правна лица у земљи	5.311	7.499
Утрошак грева-мазут, угаљ	6.169	5.625
Утрошак мазива-осталих деривата	54.134	52.144
Утрошак антифриза и алкохола	1	10
Утрошак осталих енергетских горива	8.318	6.276
Утрошак горива (путничка возила)	11.990	20.943
Трошкови гаса (путничка возила)	92	150
Укупно	2.612.563	2.861.973

Друштво је у току 2015. године набављало електричну енергију од ЕПС Снабдевање доо, Београд по основу Уговора број 18-12-13560/2-14 од 31. децембра 2014. године.

Трошкови дизел горива исказани су у износу 2.464.015 хиљада динара. (Напомена 5.1.5)

5.2.9. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у укупном износу 2.808.021 хиљада динара и приказани су следећом табелом:

Табела број 113: Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

-у хиљадама динара-		
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2015. година	2014. година
Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	1.849.196	2.083.444
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	365.969	408.990

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2015. година	2014. година
Трошкови накнада по уговорима о делу	8.146	4.495
Трошкови накнада по ауторским уговорима		72
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима		22.947
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	16.464	15.180
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	6.698	12.521
Остали лични расходи и накнаде	561.548	204.498
Укупно	2.808.021	2.752.147

Трошкови зарада и накнада зарада

Структура трошкова зарада у 2015. години, без доприноса за обавезно социјално осигурање на терет послодавца, приказана је следећом табелом:

Табела број 114: Структура трошкова зарада

-у хиљадама динара-

Трошкови зарада и накнада зарада	2015. година
Редован рад	895.747
Разлика бода-увећање коефицијента линеарно за 0,716	162.230
Увећана зарада за прековремени рад	18.969
Увећана зарада за рад на дан празника који је нерадни дан	5.861
Ноћни рад	7.643
Сменски рад	3.560
Увећање зараде (службени аутомобил)	1.873
Увећање зараде (Правилник о вредновању доприноса возног особља)	42.089
Остала увећања зараде	3.537
Минули рад	45.918
Минули рад на разлику бода	10.558
Стимулација	54.834
Дестимулација	(3.622)
Накнада зарада за годишњи одмор	187.593
Накнаде зараде за државни и верски празник који је нерадни дан	62.632
Накнада зараде за боловање до 30 дана	35.070
Накнада зараде за боловање 100%	6.776
Плаћено одсуство	16.029
Регрес за коришћење годишњег одмора	238.544
Накнада за топли оброк	50.923
Остало трошкови по судској пресуди	2.432
Укупно	1.849.196

За обрачун зарада, накнада зарада и других примања примењују се Закон о раду⁵⁰ Колективни уговор СП „Ласта“ ад Београд број 15563 од 19. децембра 2014. године, Правилник о вредновању доприноса возног особља број 7010/1-2а од 11. јуна 2012. године, Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање⁵¹, Закон о порезу на доходак грађана⁵², Закон о привредним коморама⁵³ и уговори о раду. Правилником о организацији и систематизацији послова Друштва број 4500 од 3. априла 2007. године и број 2630/1-2 од 4. марта 2015. године уређени су организациони делови Друштва и њихов делокруг, систематизација послова, врста послова, опис послова, врста и степен стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим пословима, као и друга питања од значаја за организацију и рад. Наведеним Правилником није утврђен број извршилаца по систематизованим радним местима. Описи послова и испуњеност услова за рад односе се на образовање, знање и способности, коришћење средстава рада и конкретне радне активности за обављање радних задатака.

Налаз

Друштво је Правилником о организацији и систематизацији послова за 169 описа послова (од укупно 252), односно за 67% описа послова одредило два степена стручне спреме, односно образовања у погледу услова за радно ангажовање на тим пословима, што није у складу са чланом 24. Закона о раду којим је прописано да за рад на одређеним пословима изузетно могу да се утврде два узастопна степена стручне спреме, односно образовања.

Сходно члану 110. Закона о изменама и допунама Закона о раду⁵⁴ Друштво није усагласило Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији са одредбама закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу тог закона, а тај рок је истекао 27. септембра 2014. године.

Препорука број 34

Препоручује се Друштву да Правилник о организацији и систематизацији послова усклади са чланом 24. Закона о раду, на начин, да одреди послове за које ће изузетно предвидети два узастопна степена захтеване стручне спреме, односно образовања.

Чланом 48. Колективног уговора дефинисано је да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, уз који је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

⁵⁰ „Службени гласник РС“ број 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014

⁵¹ „Службени гласник РС“, број 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012., 8/2013., 47/2013, 108/2013, 6/2014 57/2014, 68/2014 – др. закон, 5/2015, 112/2015 и 5/2016

⁵² „Службени гласник РС“, број 24/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 135/2004, 62/2006, 65/2006 - испр., 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011 – одлука УС, 7/2012, 93/2012, 114/2012 - одлука УС, 8/2013., 47/2013, 48/2013 – испр., 108/2013, 6/2014, 57/2014, 68/2014 - др. закон, 5/2015, 112/2015 и 5/2016

⁵³ „Службени гласник РС“ број 65/2001, 36/2009, 99/2011 – др. закон и 112/2015 – др. закон

⁵⁴ „Службени гласник РС“ број 75/2014

Табела послова са основним коефицијентима за свако радно место, која је саставни део Колективног уговора, сачињена је за сваку профитну и пословну организацију, којих има укупно 13 и она садржи назив радног места из описа послова и припадајући коефицијент посла.

Распон коефицијента у Табели послова се креће од 1,15 до 9,31.

Налаз

У току ревизије је утврђено различито вредновање рада запослених, утврђивањем различитих коефицијената за исти опис посла у оквиру исте или различите организационе јединице чиме су запослени стављени у неједнак положај, што је супротно члану 104. Закона о раду и члану 48. Колективног уговора којим се запосленом гарантује право на једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности који подразумева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности у коме је остварен једнак радни допринос, уз једнаку одговорност. За исти опис посла, Друштво је у Табели послова, утврдило и применило више различитих коефицијената. Укупан број описа послова за које је утврђено више различитих коефицијената је 97, односно 38% од укупног броја (252) (нпр. за исти опис посла аутомеханичар у Табели послова је предвиђено 26 различитих коефицијената у распону од 2,00 до 3,98, од чега је у одређеној организационој јединици дефинисано 13; за опис посла бравар – лимар 18 различитих коефицијената у распону од 2,11 до 4,06; за опис посла благајник 10 различитих коефицијената у распону од 2,00 до 3,44; за опис посла контролор прихода 10 различитих коефицијената у распону од 2,00 до 4,04).

Ризик

Закључивањем уговора о раду којима се запосленима не гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности, са истим степеном стручне спреме, односно образовања, знања и способности у коме је остварен једнак радни допринос, уз једнаку одговорност, Друштво је изложено ризику од прекршајне одговорности из Закона о раду, односно ризику од накнаде штете запосленима и неоправданим трошковима.

Препорука број 35

Препоручује се Друштву да у Табели послова, која је саставни део Колективног уговора, за исти опис посла утврди један коефицијент посла чиме ће запосленима гарантовати једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности у складу са одредбама члана 104. став 2. Закона о раду и члана 48. Колективног уговора.

Члан 51. Колективног уговора дефинише основну зараду за пуно радно време проведено на раду и остварени стандардни учинак. Износ основне зараде утврђује се као производ основне зараде за најједноставнији посао и коефицијента групе послова којој припада посао који запослени обавља.

Према члану 52. Колективног уговора основна зарада за најједноставнији посао уговара се у бруто износу од 7.616,98 динара месечно.

Друштво је чланом 60. Колективног уговора утврдило право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду, а која се одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са Законом о раду за месец за који се врши исплата, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде.

Налаз

У току ревизије утврђено је да је код 2.661 запосленог основна зарада мања од минималне зараде утврђене за месец за који се врши обрачун, што није у складу са чланом 111. Закона о раду и чланом 60. Колективног уговора. У 2015. години мања основна зарада од минималне зараде је исказана у 19.136 обрачуна.

Ризик

Обрачуном и исплатом основне зараде супротно Закону о раду и Колективном уговору настаје ризик од прекршајне одговорности из Закона о раду, вођења радно правних спорова, накнаде штете и непотребних трошкова.

Препорука број 36

Препоручује се Друштву да запосленима обезбеди основну зараду која је изнад минималне зараде утврђене законом.

На основу члана 51. Колективног уговора, по основу просторне дислоцираности Друштва и специфичности организације процеса рада, запослени има право на увећање коефицијента посла који је остварио у месецу за који се врши обрачун зараде, за коефицијент 0,716. Ово увећање зараде-„разлика бода“ је било садржано и у одредбама претходног колективног уговора.

Налаз

Друштво је на основну зараду увећану за „разлику бода“ (коефицијент 0,716) извршило обрачун минулог рада, односно није поступило у складу са одредбама члана 108. став 5. Закона о раду и члана 59. Колективног уговора којима је дефинисано да је основица за обрачун увећане зараде основна зарада. Минули рад обрачунат на увећање зараде („разлика бода“-коефицијент 0,716), обрачунат у 2015. години, износи 10.558 хиљада динара.

Ризик

Обрачуном минулог рада на основицу која је изнад законом прописане настаје ризик од исказивања трошкова Друштва у већем износу.

Препорука број 37

Препоручује се Друштву да за обрачун увећане зараде примени основицу дефинисану Законом о раду и Колективним уговором.

Чланом 53. Колективног уговора је дефинисано да се радни учинак одређује на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама, у складу са утврђеним критеријумима за оцену радног учинка.

Месечно остварење радног учинка се, сходно члану 54. Колективног уговора, прати и утврђује на свим пословима. Зарада запосленог по основу радног учинка може да се увећа до 20% и умањи до 20%. Основица за обрачун радног учинка је основна зарада.

У складу са чланом 56. Колективног уговора, генерални директор Друштва има право да исплати увећања зараде запосленима који су, према његовој оцени, а сходно повереним и извршеним пословима, посебно допринели интересима Друштва.

Наведена увећања зараде су, у 2015. години, исплаћена у укупном износу од 54.834 хиљаде динара и то: увећање зараде по основу остварења радног учинка, сходно члану 54. Колективног уговора (општа стимулација до 20% од основне зараде) у износу од 13.487 хиљада динара и увећање зараде за запослене који су по оцени генералног директора дали посебан допринос интересима Друштва, сходно члану 56. Колективног уговора (фиксна и стимулација на услове рада и колективна стимулација) у износу од 41.347 хиљада динара.

У току ревизије уочено је да се увећање зараде за посебан допринос интересима Друштва, по оцени генералног директора (фиксна стимулација), највећим делом односи на стимулацију запосленима на руководећим пословима, док је максимално исплаћен износ у 2015. години износио 100 хиљада динара нето.

Налаз

На дан доношења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, 27. октобра 2014. године, за обрачун и исплату зарада била је у примени бруто основица у износу од 7.616,98 динара, односно нето основица од 6.482,80 динара, коју Друштво није умањило за 10% и као такву применило за обрачуне и исплате зараде почев од обрачуна за новембар 2014. године па до дана вршења ревизије што није у складу са одредбама члана 5. наведеног закона.

У 2015. години, на рачун јавних прихода Републике Србије Друштво није уплатило разлику укупног износа зарада обрачунатих применом основице која није умањена са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа зарада обрачунатих применом умањене основице са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца, што није у складу са одредбама члана 7. става 1. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава

Није било могуће утврдити ефекте утврђених неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

Ризик

Непоштовањем одредби Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава настаје ризик од надзора над спровођењем истих и ризик од изрицања прекршајних казни и непотребних трошкова.

Препорука број 38

Препоручује се Друштву да изврши умањење основице за обрачун зараде и других сталних примања сходно Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Зараде пословодства Друштва

Пословодство Друштва у 2015. години сачињавају лица запослена на радним местима са посебним овлашћењима и одговорностима и то: генерални директор Друштва и два Извршна директора. Надзорни одбор Друштва је, на основу члана 60. Статута Друштва, Одлуком број 16009/1-3.2. од 8. јануара 2015. године именовао Бојана Бојанића за генералног директора Друштва на мандатни период од четири године и закључио са њим Анекс I Уговора о раду број 2-1 од 8. јануара 2015. године.

За 2015. годину обрачунат је износ зараде пословодству у износу од 5.989 хиљада динара нето, 8.486 хиљада бруто, односно 10.005 хиљада динара бруто са припадајућим порезима и доприносима на терет послодавца.

Трошкови накнада по основу уговора о делу

Укупан промет евидентиран на рачуну трошкова накнада по основу уговора о делу, у току 2015. године, је износио 17.216 хиљада динара, а односи се на:

- трошкове накнада по основу закључених уговора о делу са физичким лицима у земљи у износу од 3.513 хиљада динара,
- на трошкове накнада по основу закључених уговора о делу са физичким лицима у иностранству (нерезиденти) у износу од 2.972 хиљаде динара,
- на исплаћене, у готовини, накнаде туристичким водичима, нерезидентима, са којима Друштво нема закључене уговоре о делу у износу од 10.573 хиљаде динара и
- на погрешно евидентиране трошкове и исплате у износу од 158 хиљада динара.

Трошкови накнада по уговорима о делу са резидентима

Налаз

Укупни трошкови накнада за 55 закључених уговора о делу су износили 3.513 хиљада динара, а у корист обавеза према физичким лицима за накнаде и одговарајућих рачуна обавеза за порезе и доприносе. Ови уговори су закључени за послове: изнајмљивања аутобуса трећим лицима, продаје авио карата, пратилаца екскурзија, водича, посредника, одржавање сајта, израде пројекта и др. Велики број уговорених послова није ван делатности Друштва, што није у складу са чланом 199. Закона о раду којим се дефинише да се уговори о делу могу закључивати ради обављања послова који су ван делатности послодавца. Уговори су углавном типског карактера са бројним недостатцима у погледу садржине и неопходних елемената за утврђивање обавеза које из њих произилазе (нпр. у 46 уговора са професорима-пратиоцима екскурзије не наводи се опис посла, начин утврђивања обима и квалитета посла, за место обављања посла наводе се просторије наручиоца посла, иако се ради о туристичком путовању-екскурзији и др.). За велики број уговора не може се поуздано потврдити да ли су послови извршени (не постоје документи који би пружили уверавање да је посао обављен). Друштво је накнаду по одређеном броју уговора о делу исплатило пре извршења посла (нпр. исплата по уговорима о делу број 4121, 4122 и 4123 који су закључени 3. априла 2015. године са наставницима пратиоцима екскурзије је извршена пре путовања, иако је дефинисана исплата у року од 8 дана од дана „преузимања квалитетно обављеног посла, односно од дана када је утврђено да је посао квалитетно обављен“).

Ризик

Закључивањем уговора о делу за послове који нису ван делатности, без прецизно утврђеног посла и његове примопредаје настаје ризик од уговарања непотребних послова и ризик од исказивања трошкова који нису у сврху пословања Друштва и других злоупотреба.

Препорука број 39

Препоручује се Друштву да уговоре о делу закључује у складу са одредбама Закона о раду, односно за послове који су ван регитроване делатности, са прецизно дефинисаним подацима о лицу које се радно ангажује и његовом статусу у смислу запослења, описом посла који је предмет уговора, местом извршења посла, начином утврђивања обима и квалитета обављеног посла, начином обрачуна и исплате, роковима за исплату и др.

Трошкови накнада по уговорима о делу са нерезидентима

Трошкови накнада по уговорима о делу са нерезидентима у износу од 2.972 хиљаде динара, а у корист добављача у иностранству се односе на ангажовање физичких лица, нерезидената, у иностранству (Аустрија, Белгија, Данска, Италија, Холандија, Француска, Швајцарска и Шведска,) за послове продаје карата и резервација.

У току ревизије извршен је увид у поједине уговоре о делу са физичким лицима, нерезидентима, као нпр.

1) уговор о пословној сарадњи број 4011 од 1. априла 2015. године закључен са агентом, нерезидентом из Данске, о продаји аутобуских карата у име и за рачун Друштва, за линију Фредеирсваерк – Кладово. Овим уговором је дефинисана накнада као проценат од оствареног прихода од продаје карата;

2) уговори о пословном ангажовању број 174 од 9. јануара 2013. године и број 603 од 12. септембра 2013. године, закључени са два нерезидента у Италији, за послове вршења резервације места, давање обавештења путницима, остваривање контаката са возним особљем, обиласка српских клубова ради рекламирања Друштва, као и подношења извештаја о неправилностима у раду возног особља. Наведеним уговорима је дефинисана накнада као проценат од цене продате карте и извршене резервације коју „нађеном путнику издаје искључиво возно особље“.

Налаз

У поступку ревизије су утврђене следеће неправилности:

- Друштво је закључивало уговоре са физичким лицима, нерезидентима, супротно члану 42. Закона о туризму⁵⁵ којим је дефинисано да послове из делатности туристичких агенција могу обављати привредна друштва, друга правна лица, предузетници или огранак страног правног лица, ако је регистровано у одговарајућем регистру, а не физичка лица;

⁵⁵ „Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 99/2011 – др. закон, 93/2012 и 84/2015

- Као превозник у линијском саобраћају Друштво није поступило у складу са чланом 28. став 1. и чланом 30. Закона о међународном превозу у друмском саобраћају⁵⁶ којима се дефинишу услови коришћења станичних услуга, издавања возних карата и других возних исправа, места издавања карата и др. Наведени закон не предвиђа могућност да возне карте издаје физичко лице, те није постојао основ за закључивање уговора о делу за послове продаје карата на међународним линијама.

Ризик

Неоснованим закључивањем уговора о делу са физичким лицима нерезидентима настаје ризик од злоупотреба и настанка трошкова који нису у сврху пословања.

Препорука број 40

Препоручује се Друштву да продају возних карата на међународним линијама врши у складу са одредбама Закона о туризму, Закона о међународном превозу путника у друмском саобраћају и Општих услова пословања аутобуских станица који не предвиђају закључивање уговора са физичким лицима.

Трошкови накнада по уговорима о делу (локални водичи)

Налаз

У 2015. години промет на рачуну трошкова накнада по уговорима о делу, у делу, накнада исплаћених локалним туристичким водичима у иностранству, је износио 10.574 хиљада динара. Друштво са овим лицима није имало закључене уговоре што није у складу са чланом 45. Закона о туризму који дефинише обавезу туристичке агенције да нуди и продаје програме путовања који су припремљени на основу закљученог уговора са трећим лицима којима је поверио извршење услуга из тог програма путовања.

У достављеној документацији не налази се извештај са путовања који би потврдио да су наведене услуге водича извршене.

Евидентирање исплата ино водичима се врши на основу типских признаница издатих од стране тих лица. Како не постоје закључени уговори са овим лицима, а наведене признанице не садрже основне елементе уговорног односа (врсту посла, време извршења, јединицу мере, количину, јединичну цену и др.) исте се не могу сматрати веродостојним рачуноводственим исправама из члана 8. став 2. Закона о рачуноводству и не могу потврдити да су трошкови у износу од 10.573 хиљада динара настали у сврху пословања. Приликом коначног обрачуна трошкова туристичких путовања, Друштво је, извршило сторнирање износа од 9.070 хиљада динара исплаћених накнада туристичким водичима, који су били прокњижени на овом рачуну, и исти пренело на рачун краткорочних кредита у земљи-туристички аранжмани. Сторнирање износа трошкова није у складу са чланом 19. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству који дефинише правила вредновања позиција, које се приказују у редовним финансијским извештајима правних лица, у складу са општим рачуноводственим начелима да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датуме њихове наплате односно исплате.

⁵⁶ „Службени лист СРЈ“, број 60/98, 5/99, 44/99, 74/99 и 4/2000 – испр. и "Службени гласник РС", број 101/2005, 101/2005 – др. закон, 18/2010 и 68/2015 - др. закони

Наведено није ни у складу са параграфом 32 МРС 1 Презентација финансијских извештаја и Концептуалним оквиром за финансијско извештавање. (Напомена број 5.2.2.)

Ризик

Непоштовањем одредби Закона о туризму, Закона о рачуноводству настаје ризик од прекршајне одговорности и од непотребних трошкова.

Непостојањем уговора о делу са лицима ангажованим за вршење услуга и правдање наведених трошкова документацијом која се не може сматрати веродостојном рачуноводственом исправом јавља се ризик од могућих злоупотреба у трошењу средстава.

Препорука број 41

Препоручује се Друштву да приликом ангажовања водича у иностранству, са истима, закључује уговоре у складу са Законом о туризму, као и да књижење пословних промена по овом основу врши у складу са Законом о рачуноводству на основу веродостојних рачуноводствених исправа, као и у складу са параграфом 32 МРС 1 и Концептуалним оквиром.

Трошкови накнада по основу уговора са физичким лицима

У 2015. години Друштво је на име трошкова накнада по осталим уговорима са физичким лицима исказало износ од 16.464 хиљада динара који се односи на закупнине непокретности од физичких лица, и то:

- Закуп непокретности у иностранству (Хрватска, Црна Гора, Шведска и др.) у износу од 2.196 хиљада динара, а у корист добављача у иностранству се тиче закупа станова, апартмана, односно соба у иностранству за ноћења возног особља Друштва на међународним линијама (нпр. са запосленом у представништву, у Гетеборгу, закључен је уговор о закупу који је важио до 6. октобра 2015. године (износ месечне закупнине 2.270 SEK), уговор од 01. септембра 2015. године са заступником закуподавца IP & Limited, Гетеборг (износ месечне закупнине 3.000 SEK), уговор о закупу са физичким лицем у Јенчепингу закључен 30. априла 2015. године (износ месечне закупнине 5.000 SEK), уговор о закупу са физичким лицем у Малмему, закључен 01. јула 2014. године, (месечна закупнина 3.000 SEK);
- Закуп непокретности у земљи у износу од 14.268 хиљада динара са укљученим увећањем по основу обрачунатог пореза на приходе од капитала.

Највећи део трошкова закупа непокретности од физичких лица у земљи (61%), односи се на два закупа пословног простора и то:

- пословни простор у Београду, површине 31 м², месечне висине закупа 3.000 EUR у динарској противвредности на дан уплате, док Друштво издаје у закуп опремљен пословни простор (ресторан са терасом (86 м²+41 м²), припадајућом кухињом и пекаром (42 м²) и киоском пецива (4 м²)), у непосредној близини, за месечну закупнину у износу од 1.500 EUR;

-закуп пословног простора у Лозници, површине 821 м², месечне закупнине 220 хиљада динара.

Друштво се уговорима о закупу непокретности обавезало да ће обрачунати и платити порез на приходе од капитала, иако је, према Закону о порезу на доходак грађана, обвезник пореза на приходе од капитала физичко лице које остварује те приходе.

Трошкови примања чланова Надзорног одбора

Трошкови примања чланова Надзорног одбора у 2015. години исказани су у износу од 6.698 хиљада динара. У оквиру овог износа исплаћена су, у јануару и фебруару, и примања чланова Комисија које је образовао Надзорни одбор.

Одлуком Скупштине акционара Друштва број 4960/1-9 од 16. маја 2012. године утврђена је „месечна накнада за обављање функције члана Надзорног одбора“ у износу од 30% од основне зараде Генералног директора и Одлуком број 10433/1-17 од 19. септембра 2015. године „накнада за рад члановима Надзорног одбора“ утврђена је у висини једне просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Месечна накнада за рад члановима Комисија је утврђена Одлукама Надзорног одбора број 8350/1—2, 8350/1-2.1, 8350/1-2.2 и 8350/1-2.3 од 3. јула 2013. године у износу од 30%, односно 20% од основне зараде Генералног директора, у зависности од комисије. Накнаде за рад члановима Комисија су укинуте Одлуком број 2081/1-3.1 од 24. фебруара 2015. године.

Налаз

Примања чланова Надзорног одбора Друштва, закључно са септембром 2015. године, нису исплаћена у складу са Одлуком Скупштине акционара Друштва, односно нису исплаћена у износу од 30% од основне зараде генералног директора. Иста су исплаћена у већем износу јер су обрачуната на већу основицу, а садржала су и увећање обрачунато по налогу генералног директора исказано у фиксно утврђеном износу за месец за који се врши исплата. Друштво је, у односу на Одлуку број 10433/1-17 од 19. септембра 2015. године којом је утврђена накнада за рад члановима Надзорног одбора у висини једне просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији, различито поступило, јер је у обрачунима за октобар и новембар исплатило износ бруто просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији, а у децембру је за шест дана за обрачун применило бруто, а за 25 дана нето просечну месечну зараду по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

У јануару и фебруару 2015. године исплаћена су и примања члановима комисија у износима који такође нису у складу са одлукама Надзорног одбора јер нису обрачуната на основицу коју чини основна зарада генералног директора како је то утврђено у одлукама.

Укупан износ појединачног примања који је исплаћен председнику и члановима Надзорног одбора у 2015. години износи 520 хиљада динара нето.

У току ревизије нисмо могли квантификовати ефекте наведене неправилности због промена чланова Надзорног одбора, чланова Комисија и промена начина обрачуна висине накнада у току 2015. године.

Осим наведеног Друштво није, како је прописано чланом 6. и 7. Закона о привременом уређивању основица за обрачун плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, извршило умањење у висини 10% нето другог сталног примања- нето накнаде члановима Надзорног одбора и није извршило уплату разлике између укупног износа другог сталног примања који није умањен у смислу члана 6. став 1. Закона о привременом уређивању основица и укупног износа другог сталног примања који је обрачунат са умањењем у смислу члана 6. став 1. Закона о привременом уређивању основица.

Ризик

Обрачуном и исплатом накнада за рад члановима Надзорног одбора у већем износу од дефинисаног и непоштовање одредби Закона о привременом уређивању основица настаје ризик исказивања трошкова у већем износу.

Препорука број 42

Препоручује се Друштву да обрачун и исплату накнада за рад чланова Надзорног одбора врши у висини утврђеној у Одлуци, као и да поступи у складу са одредбама Закона о привременом уређивању основица.

Остали лични расходи и накнаде

Табела број 115: Структура осталих личних расхода и накнада

-у хиљадама динара-	
Остали лични расходи и накнаде	Обрачунато у 2015. години
Трошкови накнада службеног путовања запослених (дневнице)	85.155
Трошкови накнада на службеном путу (опорезиве дневнице)	5.248
Остала давања запосленима (пакетићи)	4.676
Трошкови накнада за долазак и одлазак са рада	7.225
Трошкови накнада превоза на службеном путу	309
Трошкови накнада преноћишта на службеном путу	34.291
Трошкови коришћења приватног аутомобила у службене сврхе	10
Трошкови отпремнина за одлазак у пензију	6.967
Трошкови отпремнина по програму решавања вишка запослених	386.591
Трошкови јубиларних награда	28.039
Солидарна помоћ запосленима	842
Трошкови стипендија ученицима и студентима	1.138
Остале накнаде трошкова запослених (рефундација зависним правним лицима)	1.057
Укупно	561.548

Трошкови накнада дневница за службена путовања

У 2015. години исказани су трошкови дневница за службено путовање у износу од 85.155 хиљада динара. Висина дневнице према Колективном уговору за службено путовање у земљи утврђена је у износу од 1 хиљаду динара, а изузетно за возно особље у оквиру редовних радних задатака дневница износи 200,00 динара. За службено путовање возног особља у иностранство према редовном возном реду дневница износи 23 EUR, осим за службено путовање у земље бивше чланице СФРЈ где иста износи 15 EUR. За случај ванредних вожњи у иностранство дневница износи 35 EUR, осим за службено путовање у земље бивше чланице СФРЈ где иста износи 15 EUR.

Остала давања запосленима

Друштво је у 2015. години на рачуну остала давања запосленима исказало износ од 4.676 хиљада динара који се односи на давања за новогодишње пакетиће сходно Одлуци број 15577 од 28. децембра 2015. године, којом се утврђује право на новчано давање у износу до пет хиљада динара за децу до десет година старости, као и за децу ометену у развоју и старију од 10 година. Исплата је извршена за 835 запослених у појединачном износу од по 4 хиљаде динара за 1.169 дете.

Трошкови накнада за долазак и одлазак са рада

Трошкови накнада запослених за долазак и одлазак са рада у 2015. години су исказани у износу од 7.225 хиљада динара. Важећим Колективним уговором, чланом 66. утврђено је право запосленог на накнаду ових трошкова у висини цене превозне карте у јавном саобраћају.

Налаз

Друштво је накнаду за долазак и одлазак са рада исплатило свим запосленима за месец јануар и фебруар 2015. године у укупном износу од 4.547 хиљада динара, док су за поједине запослене пословних организација Приградски саобраћај, Београд и Lasta travel&tourism рет, Ниш исплате вршене за све месеце 2015. године. На благajни Друштва вршене су и појединачне исплате за одређене запослене који нису могли на другачији начин да обезбеде долазак и одлазак са рада. Укупан износ обрачунатих и исплаћених накнада за долазак и одлазак са рада, за одређене запослене, је износио 2.678 хиљада динара.

Обзиром да Друштво није обрачунало и исказало трошкове накнада запослених за долазак и одлазак са рада за све запослене за 12 месеци, није поступило у складу са чланом 118. Закона о раду, чланом 66. Колективног уговора који дефинишу право запослених на ову врсту накнаде и чланом 19. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству којим се дефинише вредновање у складу са основним рачуноводственим начелом да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датум њихове наплате, односно исплате.

Ризик

Исплатом накнаде за долазак и одлазак са рада којом нису обухваћени сви запослени исти се стављају у неједнак положај чиме се повећава ризик од покретања радно правних спорова, а тиме и ризик од неоправданих трошкова.

Препорука број 43

Препоручује се Друштву да изврши обрачун накнаде трошкова запосленима за долазак и одлазак са рада за све запослене у складу са Законом о раду, Колективним уговором и Законом о рачуноводству.

Трошкови накнада преноћишта на службеном путу

Трошкови накнада преноћишта на службеном путу у 2015. години су исказани у износу од 34.291 хиљада динара. Односе се на ноћења возног особља на службеном путу у иностранство на редовним и ванредним линијама, као и на префактурисане трошкове накнада за преноћиште од стране зависног друштва и другог повезаног лица. По повратку са службеног путовања возно особље предаје девизном ликвидатору попуњен налог за службено путовање и прилаже рачуне о насталим трошковима на службеном путу који су претходно оверени од стране овлашћеног лица Друштва.

Зависна друштва у појединим случајевима изврше резервацију и уплату по фактури за преноћиште на службеном путовању запослених Друштва које касније префактуришу Друштву. Укупан износ префактурисаних накнада за преноћиште на службеном путу износи 114 хиљада динара.

Друштво је као накнаду трошкова преноћишта на службеном путу исказало и износ од 1.571 хиљаду динара који се односи на ноћења возног особља Друштва који су ангажовани на линијским вожњама за Савезну Републику Немачку које су проистекле из Уговора о пословно техничкој сарадњи са Друштвом „Панонијабус“ из Новог Сада од 22. новембра 2006. године. Друштво „Панонијабус“ из Новог Сада врши месечни закуп смештајних капацитета у три града СР Немачке, док услуће ноћења користи возно особље потписника уговора о пословно техничкој сарадњи које саобраћа на уговореним линијама. Уговором о пословно техничкој сарадњи уређено је учешће у зависним трошковима, између осталог и накнада за преноћиште возног особља, сразмерно воженој километражи на линијама за СР Немачку.

Налаз

Увидом у документацију која је достављена у току ревизије утврђено је да поједини рачуни за ноћење на службеном путу, које возно особље и запослени Друштва прилажу по повратку са службеног путовања, не садрже елемент број особа које су преноћиле сходно Упутству-наредби број 8484 од 21. јануара 2015. године. Друштво не поседује интерни документ којим дефинише врсте и висину трошкова насталих на службеном путу који се могу признати запосленом (нпр. износ максималне цене за преноћиште по особи, односно категорији смештајног објекта и др.).

Ризик

Недостатак интерног акта који дефинише врсте и висину трошкова насталих на службеном путу који се могу признати запосленом омогућава признавање рачуна који нису оправдани.

Препорука број 44

Препоручује се Друштву да донесе интерни акт којим ће дефинисати права и обавезе запослених упућених на службено путовање, као и да прецизно пропише услове за признавање и начин правдања трошкова начињених на службеном путу, односно да донета упутства, наредбе, обавештења, овлашћења систематизује у један акт којим ће да успостави обрачун и контролу трошкова насталих на службеним путовањима, као и да са истим упозна запослене Друштва.

Трошкови отпремнина за одлазак у пензију

У 2015. години извршен је обрачун 46 отпремнина у укупном износу од 6.967 хиљада динара. Према члану 71. Колективног уговора утврђено је право да се отпремнина при одласку у пензију запосленима обрачунава у висини две просечне зараде исплаћене по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или две просечне зараде код послодавца, или две зараде запосленог, у зависности од тога шта је повољније за запосленог.

Налаз

У току ревизије смо утврдили да је право на исплату 30 отпремнина стечено у 2014. години, док су обрачун и исплата обухваћени у 2015. години што није у складу са чланом 19. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству којим се дефинише опште рачуноводствено начело да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датуме њихове наплате односно исплате.

Друштво обрачун и исплату 19 отпремнина за одлазак у пензију, за које је то право стечено у 2014. години, није извршило у складу са чланом 70. Колективног уговора број 14835 од 13. новембра 2013. године који је важио у моменту стицања права на отпремнину и у складу са донетим решењима о отказу уговора о раду. Исплаћени износи ових отпремнина не одговарају ни једном од утврђених критеријума наведеног Колективног уговора да је износ за исплату отпремнине при одласку у пензију висина три просечне зараде исплаћене по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три просечне зараде код послодавца, или три зараде запосленог, у зависности од тога шта је повољније за запосленог.

Различитим поступањем у вези са обрачуном и исплатом отпремнина за одлазак у пензију Друштво је довело у неједнак положај лица која су стекла то право.

Укупан износ обрачунатих отпремнина за одлазак у пензију, у 2015. години, је исказан на трошковима отпремнина, јер у моменту обрачуна и исплате истих Друштво није имало исказано дугорочно резервисање по основу отпремнина за одлазак у пензију. Друштво је, на крају 2015. године, исказало резервисања за отпремнине по МРС 19 Примања запослених обрачунало за раније године 2013. и 2014. годину, као и за 2015. годину. У току ревизије смо извршили увид у збирни обрачун резервисања по годинама.

Ризик

Због неевидентирања припадајућих трошкова отпремнина за одлазак у пензију периода настаје ризик од нереално исказаног оствареног резултата.

Непоштовањем и недоследном применом одредби Колективног уговора повећава се ризик за вођењем радно правних спорова, а тиме и настајање непотребних трошкова.

Препорука број 45

Препоручује се Друштву да:

- трошкове отпремнина исказује у складу са општим рачуноводственим начелима дефинисаним Законом о рачуноводству и
- да изврши обрачун разлике отпремнине за одлазак у пензију лицима којима је обрачун извршен у мањим износима.

Трошкови отпремнина по Програму решавања вишка запослених

Друштво је, у 2015. години, исказало трошкове отпремнина запосленима за чијим радом је престала потреба у износу од 386.591 хиљада динара, сходно Одлуци о утврђивању програма за решавање вишка запослених у процесу рационализације и реструктурирања и припреме за приватизацију⁵⁷ од 27. новембра 2014. године и Одлуци о утврђивању програма за решавање вишка запослених у поступку приватизације за 2015. годину⁵⁸ од 27. јануара 2015. године. На основу наведених одлука Друштво је донело посебне Програме за решавање вишка запослених број 15649/1 од 22. децембра 2014. године и број 6335/1-1 од 22. маја 2015. године (у даљем тексту: посебне Програме).

Наведене посебне Програме Друштво је доставило Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и на основу истих је Радна група за разматрање и оцену документације посебних Програма, образована решењем министра предложила одобравање средстава за решавање вишка запослених. Министарство за рад, запошљавање борачка и социјална питања је Решењем број 119-01-45/6/2014-24 од 29. децембра 2014. године Друштву одобрило средства у износу од 290.170 хиљада динара и Решењем број 550-00-164/2015-24 од 28. маја 2015. године средства у износу од 142.962 хиљаде динара.

Налаз

Првим посебним Програмом решавања вишка запослених број 15649/1 од 22. децембра 2014. године утврђено је да је оптималан број запослених у Друштву 2.910, односно 404 запослена су утврђена као вишак запослених и оптималан број запослених у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац 321, односно 56 запослених као вишак. Обрачун и исплата по овом посебном Програму је извршен за 412 лица запослених у Друштву и за 52 запослена у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац у укупном износу од 290.013 хиљада динара. Другим посебним Програмом решавања вишка запослених утврђен је оптималан број запослених у Друштву 2.965 (већи број извршилаца од оптималног броја извршилаца који је утврђен у првом посебном Програму за решавање вишка запослених), односно 238 запослених представљају вишак запослених и оптималан број запослених у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац 310, односно 15 запослених као вишак. Обрачун и исплата су извршени за 231 лице запослено у Друштву и 13 запослених у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац у укупном износу од 139.464 хиљада динара. У Буџет су враћена више опредељена средства у укупном износу од 3.656 хиљада динара.

⁵⁷ „Службени гласник РС“ број 64/2005, 89/2006, 85/2008, 90/2008-испр. 15/2009, 21/2010, 46/2010, 9/2011, 6/2012, 63/2013, 21/2014, и 129/2014

⁵⁸ „Службени гласник РС“ 9/15

Посебним Програмима за решавање вишка запослених Друштво је обухватило и запослене у зависном друштву Ластра доо, Лазаревац што је супротно Одлукама о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у којима није предвиђена та могућност.

Критеријум за утврђивање вишка запослених, којим се Друштво руководило и који је наведен у оба донета посебна Програма, је принцип добровољности. Друштво није извршило прецизну анализу постојећих и потребних кадрова у смислу одређивања послова и броја извршилаца на тим пословима који представљају вишак, односно посебни Програми нису донети у складу са одредбама Одлуке о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у процесу рационализације и реструктурирања и припреме за приватизацију, Одлуке о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у поступку приватизације за 2015. годину, као ни у складу са чланом 155. Закона о раду који дефинише садржину програма за решавање вишка запослених. Посебни Програми нису садржали називе послова нити број извршилачких места за послове који се проглашавају непотребнима. Оптималан број потребних кадрова утврђен је на основу спроведених анкета и списка добровољно пријављених запослених, не водећи рачуна да ће отпуштањем кадрова неопходних за несметано одвијање пословних процеса настати поремећај у пословању Друштва.

Друштво је, након спроведених активности по Програмима за решавање вишка запослених, због потреба процеса рада вршило ново запошљавање кадрова на пословима које су обављала лица проглашена технолошким вишком те се не може потврдити да су постигнути очекивани циљеви рационализације броја запослених и стварање економских услова за профитабилно пословање и раст продуктивности и ефикасно и економично обављање делатности. Радни однос је заснован са 310 нових лица, што није у складу са чланом 182. Закона о раду којим се дефинише да уколико се откаже уговор о раду због престанка потребе за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла услед технолошких, економских или организационих промена, послодавац не може на истим пословима да запосли друго лице у року од три месеца од дана престанка радног односа.

На крају 2015. године, у току које је 643 запослена проглашено вишком запослених, број запослених на неодређено време је 2.875, на одређено време 154, укупно 3.029.

Ризик

Проглашавањем за технолошки вишак лица запослених на пословима који су неопходни за несметано пословање Друштва настаје ризик од трошења буџетских средстава додељених за рационализацију броја запослених, без постизања очекиваних резултата.

Препорука број 46

Препоручује се Друштву да израду посебних Програма за решавање вишка запослених базира на прецизној анализи стања кадрова и потреба, односно да технолошким вишком не проглашава извршиоце за чијим радом Друштво има потребе.

Трошкови јубиларних награда

Трошкови јубиларних награда у 2015. години су исказани у износу од 28.039 хиљада динара. Јубиларну награду за године непрекидног радног стажа у Друштву су добили 314 запослених радника. 177 запослених је добило јубиларну награду у висини једне просечне зараде Друштва за месец који претходи месецу у којем се јубиларна награда исплаћује, 76 запослених је добило јубиларну награду у висини две просечне зараде Друштва, 55 запослених је добило троструки износ просечне зараде Друштва, четири запослене жене су добиле јубиларну награду у висини три и по износа просечне зараде Друштва и два запослена су добила јубиларну награду у висини четири просечне зараде Друштва. Приликом исплата обрачунат је и исплаћен припадајући порез на износ изнад утврђеног усклађеног неопорезивог износа за ово примање у укупном износу од 2.286 хиљада динара. Нето износ који је исплаћен на име јубиларних награда запосленима за године непрекидног радног стажа у Друштву износи 25.753 хиљаде динара. Укупан износ обрачунатих примања по основу јубиларних награда је исказан на рачуну трошкова. У моменту обрачуна и исплате Друштво није имало исказано дугорочно резервисање за јубиларне награде запослених. Резервисања за јубиларне награде по МРС 19 Примања запослених Друштво је, на крају 2015. године, обрачунало и исказало за раније године 2013. и 2014., као и за 2015. годину.

Накнада трошкова погребних услуга и солидарне помоћи

Друштво је у 2015. години исказало трошкове накнада погребних услуга у износу од 448 хиљада динара. Чланом 71. став 1. тачка 2. Колективног уговора утврђено је право запослених на накнаду трошкова погребних услуга запосленом у случају смрти члана уже породице и члановима уже породице запосленог у случају смрти запосленог и накнада штете због повреде на раду или професионалног обољења. Износ погребних трошкова за исплату је утврђен у висини стварних трошкова према приложеним рачунима, а највише до утврђеног неопорезивог износа за ову врсту примања.

Током 2015. године укупан промет трошкова погребних услуга је износио 1.324 хиљада динара. Износ од 876 хиљада динара који је исплаћен са рачуна Друштва члановима породица запослених профитне организације за приградски и међуградски саобраћај Ласта Смедерево је сторниран и пренет на потраживања од запослених.

Накнада трошкова солидарне помоћи

У 2015. години на име трошкова солидарне помоћи запосленима исказан је износ од 393 хиљаде динара. Чланом 73. Колективног уговора утврђено је право запослених на солидарну помоћ у случајевима теже и дуже болести запосленог или члана ужег породичног домаћинства, за случај здравствене рехабилитације запослених, за случај инвалидности и у случају уништења или оштећења имовине услед елементарних непогода. Солидарна помоћ је утврђена у висини неопорезивог износа изузев у случају уништења или оштећења имовине када је предвиђени износ солидарне помоћи до 50 хиљада динара.

Током 2015. године укупан износ исплаћене солидарне помоћи је износио 393 хиљаде динара.

Трошкови стипендија ученицима и студентима

Друштво је у 2015. години исказало 1.138 хиљада на име стипендија ученицима, а на основу члана 30. Колективног уговора и уговора са ученицима корисницима

стипендија. Појединачни износи обрачунатих и исплаћених стипендија не прелазе усклађени неопорезиви износ утврђен за ову врсту примања.

Преглед запослених и радно ангажованих лица у току 2015. године

Друштво је 01. јануара 2015. године запошљавало на неодређено време 3.285 радника и 271 радника на одређено време, укупно 3.556 радника.

Табела број 116: Преглед броја запослених и радно ангажованих лица по месецима у току 2015. године

Месец 2015.	Зарада и накнада зараде		Укупно запослени	Привремено повремени послови	Уговор о делу	Закупи	Укупно уговори
	Запослени на неодређено време	Запослени на одређено време					
01. јануара 2015.	3285	271*	3556				
Јануар	2883	264	3147	0	2	23	25
Фебруар	2874	263	3137	0	3	22	25
Март	2877	263	3140	0	3	23	26
Април	3202	1	3203	0	21	22	43
Мај	3225	0	3225	0	30	22	52
Јун	2955	0	2955	0	7	22	29
Јул	2939	13	2952	0	2	22	24
Август	2940	18	2958	0	3	22	25
Септембар	2939	60	2999	0	3	22	25
Октобар	2927	110	3037	0	4	22	26
Новембар	2894	120	3014	0	2	22	24
Децембар	2875	154	3029	0	2	20	22

Налаз

Друштво је у 2015. години засновало радни однос, без потребне сагласности, са 310 лица чиме је поступио супротно члану 27е. Закона о буџетском систему, којим је дефинисано да корисник јавних средстава не може заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31. децембра 2015. године, сем изузетно, када се радни однос са новим лицима може засновати уз сагласност Владе, на надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства, сходно Уредби о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Осим наведеног Друштво није поступио ни у складу са чланом 182. Закона о раду, јер је на истим пословима (за којима је престала потреба за обављањем сходно посебним Програмима за решавање вишка запослених) запослило друго лице у року од три месеца од дана престанка радног односа.

У току ревизије, од стране кадровске службе, достављен је списак запослених на дан 01. јануар 2015. године, списак новозапослених радника и списак запослених са којима је престао радни однос у току 2015. године (технолошки вишак, отказ уговора о раду и др.).

Ризик

Заснивањем радног односа без претходно прибављене сагласности настаје ризик од неоснованог запошљавања и повећања трошкова.

Препорука број 47

Препоручује се Друштву да за случај новог запошљавања прибави сагласност надлежног министарства, односно другог надлежног органа у складу са Законом о буџетском систему и да на послове за којима је престала потреба за обављањем не запошљава друга лица, у складу са Законом о раду.

5.2.10. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 1.594.198 хиљада динара:

Табела број 117: Трошкови производних услуга

-у хиљадама динара-		
Трошкови производних услуга	2015. година	2014. година
Трошкови услуга на изради учинака	999.680	990.957
Трошкови транспортних услуга	42.154	42.323
Трошкови услуга одржавања	84.803	87.153
Трошкови закупнина	35.747	28.912
Трошкови сајмова	727	255
Трошкови рекламе и пропаганде	8.177	18.520
Трошкови осталих услуга	422.910	452.541
Укупно	1.594.198	1.620.661

Трошкови услуга на изради учинака

Трошкови услуга на изради учинака у износу од 999.680 хиљада динара односе се на:

Табела број 118: Трошкови услуга на изради учинака

-у хиљадама динара-	
Трошкови услуга на изради учинака	2015. година
Трошкови услуга из заједничког превоза	299.883
Трошкови услуга из заједничког превоза – зависна друштва	680.480
Трошкови услуга из заједничког превоза – остала повезана лица	19.317
Укупно	999.680

Трошкови услуга из заједничког превоза – зависна друштва односе се на:

Табела број 119: Трошкови услуга из заједничког превоза – зависна друштва

-у хиљадама динара-	
Трошкови услуга на изради учинака	2015. година
Приградски и локални превоз путника-„Ластра“ доо, Лазаревац	320.689
Ванлинијски превоз радника РБ Колубара-„Ластра“ доо, Лазаревац	311.805
Заједнички превоз СП „Ласта“ доо, Бања Лука, БиХ	27.844
Заједнички превоз „Ласта Монтенегро“ доо, Подгорица, Црна Гора	16.535
Остали трошкови услуга из заједничког превоза	3.607
Укупно	680.480

Друштво је закључило уговор по приступу, број 4297 од 9. априла 2012. године са зависним друштвом „Ластра“ доо, Лазаревац којим се регулишу међусобни односи, права и обавезе у вези са обављањем послова неопходних за функционисање превоза путника у ИТС-2 систему, односно превоз путника на приградским линијама на потезу Београд-Лазаревац и линијама локалног превоза на територији градске општине Лазаревац. (Напомена број 5.1.6.)

Дана 28. фебруара 2014. године, Друштво и „Ластра“ доо, Лазаревац су закључили уговор са ПД РБ „Колубара“ доо, Лазаревац и ЈП ЕПС ПД „Термоелектрана Никола Тесла“ доо, Велики Црљени о пружању услуга ванлинијског превоза запослених, на период од две године. (Напомена број 5.1.6.)

Трошкови транспортних услуга исказани су у износу од 42.154 хиљаде динара:

Табела број 120: Трошкови транспортних услуга

-у хиљадама динара-

Трошкови транспортних услуга	2015. година	2014. година
Трошкови транспортних услуга	24.112	21.964
Трошкови такси и rent-a car услуге	215	198
Трошкови ПТТ услуга	17.827	20.161
Укупно	42.154	42.323

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу од 84.803 хиљаде динара и највећим делом се односе на трошкове услуга одржавања опреме у износу од 70.021 хиљада динара.

Трошкови закупнина

Трошкови закупнина у износу од 35.747 хиљада динара односе се на:

Табела број 121: Трошкови закупнина

-у хиљадама динара-

Трошкови закупнина	2015. година
Трошкови закупнина опреме	4.969
Трошкови закупнина опреме-зависна правна лица	12.012
Трошкови закупнина пословног простора	18.766
Укупно	35.747

Исказани трошкови закупнина опреме-зависна правна лица у износу од 12.012 хиљада динара у највећем делу се односе на трошкове закупа четири аутобуса у износу од 9.415 хиљада динара од „Ластра“ доо, Лазаревац, по уговору 4102 од 23. априла 2015. године. Трошкови закупа аутобуса се евидентирају у висини месечне лизинг рате са урачунатим порезом на додату вредност, по уговорима о лизингу које је „Ластра“ доо, Лазаревац закључила са „Липакс“ доо, Београд.

Након исплате купопродајне цене, „Ластра“ доо, Лазаревац се обавезује да аутобусе уступи на даље коришћење Друштву, без накнаде.

Трошкови закупа пословног простора исказани су у износу од 18.766 хиљада динара и у највећем делу се односе на трошкове закупа по закљученом уговору са АИК банка ад, Ниш, број 9116 од 24. јула 2012. године.

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде исказани су у износу од 8.177 хиљада динара и односе се у највећем броју на емитовање рекламних спотова Друштва и промотивне активности путем гостовања представника Друштва у телевизијским програмима, емисијама које емитује Pink International Company доо, Београд према Уговору о пословној сарадњи број 8714 од 15. јула 2015. године и Наша телевизија доо, Београд према Уговору о пружању медијских услуга број 9930 од 13. августа 2013. године и Анексу Уговора о пружању медијских услуга број 44/14 од 14. августа 2014. године.

Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга у износу од 422.910 хиљада динара односе се на:

Табела број 122: Трошкови осталих услуга

-у хиљадама динара-	
Трошкови осталих услуга	2015. година
Трошкови коришћења аутопута	133.496
Трошкови продаје карата-провизија	110.611
Трошкови коришћења перона	69.652
Трошкови продаје карата-провизија (остала повезана лица)	42.655
Трошкови комуналних услуга	31.093
Трошкови паркирања	11.906
Остали трошкови производних услуга	23.497
Укупно	422.910

Трошкови коришћења аутопута

Трошкови коришћења аутопута исказани у износу од 133.496 хиљада динара за 2015. годину односе се на плаћену путарину готовим новцем, допуну таг уређаја (електронска наплата путарине) и куповину годишњих претплатних карата за одређена возила за услугу коришћења аутопута.

Трошкови продаје карата-провизија

Трошкови продаје карата-провизија исказани су у износу 110.611 хиљада динара, а односе се на провизије по уговорима о продаји карата у име и за рачун Друштва, који су закључени са физичким и правним лицима у земљи и иностранству.

Продаја карата за међународне линије

Према достављеном списку и уговорима, 14 физичких лица у иностранству и три физичка лица у земљи (у даљем тексту: агенти) су у 2015. години, у име и за рачун Друштва, вршила продају карата за једну или више међународних линија. Са неким агентима уговори су закључени на неодређено време, а уговори на одређено време су продужавани и по правилу трају више година.

Увидом у закључене уговоре, у вези са плаћањем услуге продаје карата за међународне линије у иностранству, утврђено је да су уговаране накнаде у виду провизије на следеће начине:

- једна врста провизије, која се креће у распону од 10% до 15% од пуне цене карте за наплаћене и испоручене карте у иностранству,
- друга врста провизије од 10% за карте наплаћене у иностранству, а издате у Србији (од стране Турист бироа).

Утврђено је да постоје агенти који остварују обе врсте провизије.

На основу реализације уговора закључених са физичким лицима утврђено је исплата провизије вршена на два начина:

- није прецизиран начин исплате провизије, са неким је уговорена уплата провизије на девизни рачун, а неки да умање предају ефикасности за износ провизије.

- Износ обрачунате провизије се уплаћује на девизни рачун агента у случајевима предаје у девизну благајну целокупног износа наплаћених девизних средстава по основу наплате продатих карата, што се види на документу Обрачун дневне продаје карата. Исплата се врши са девизног рачуна Друштва, налогом платног промета са иностранством (образац 70), након што Служба контроле прихода изврши контролу Обрачуна дневне продаје карата за предату ефикасност.

- Задржавањем, од стране агента, дела наплаћених девизних средстава по основу наплате продатих карата за износ провизије, тако што се на документу Обрачун дневне продаје карата, искаже износ провизије и за тај износ умањи ефикасни страни новц који се предаје у девизну благајну. Служба контроле прихода врши контролу Обрачуна дневне продаје карата за предату ефикасност, а Служба за девизне послове израђује обрачун провизије.

Контролу провизије за карте продате и наплаћене у иностранству, а издате у Србији врши девизни референт на основу примљене електронске поште која садржи имена и презимена путника и примљеног Обрачуна дневне продаје карата и купона од стране рачунополагача који је издао карте у Турист бироу.

Поред физичких лица, једно правно лице у иностранству и више правних лица у земљи су такође вршила продају карата за међународне линије.

Поред тога што уговорима није јасно дефинисан начин исплате провизије, начин задуживања са картама, са појединим физичким лицима, уговарани су послове који су искључиво послови аутобуских станица (пријем и отпрема аутобуса) или у надлежности интерних контролних органа Друштва (обавештавање о утврђеним неправилностима у раду возног особља).

Међу уговорима који терете трошкове продаје карата по основу провизије су и следећи уговори:

1) Друштво (наручилац посла) је закључило Уговор о пословно-техничкој сарадњи (број 1048 од 21. новембра 2014. године) са физичким лицем-извршилац посла са станом у Лиону, Француска.

Предмет уговора је обављање послова пријема и отпреме аутобуса за међународну линију Београд-Монпеље-Београд. Даље су као конкретни послови наведени: вршење резервација места на линији, давање обавештења путницима о реду вожње и ценама карте, остваривање контаката са возним особљем на линији, пријем аутобуса на долазној, отпрема са полазне станице, подношење извештаја о неправилностима возног особља, испомоћ и услуге асистирања возном особљу (квар аутобуса, хотелски смештај и сл.).

Накнада је уговорена у износу од два EUR по резервацији за отворене повратне карте исписане из правца Србије. Списак свих издатих резервација-„прикупљених“ путника извршилац доставља путем електронске поште. Обрачун се врши по усаглашености достављеног списка путника са купонима за обрачун и списком путника из аутобуса овереног на граници. Поред наведене накнаде, уговорено је да Друштво месечно призна и плати 150 EUR на име трошкова горива и телефона и накнаду од 350 EUR за пружање услуга, по потреби, возном особљу помоћ и асистенцију (квар аутобуса, хотелски смештај возног особља) према испостављеној факури до 10-тог у месецу.

Уговор је закључен на неодређено време са важењем од 1. децембра 2014. године, (потписан је од тадашњег директора ПО МиМС Ласта Београд). Уговорни однос са тим лицем траје од априла 2011. године.

2) Руководилац туризма, продајних места, букинга и угоститељства је 16. јуна 2015. потписао Протокол о признавању трошкова од 1.100 ЕУР (8.250 DKK) физичком лицу који је настао је поводом раскида уговора о продаји карата.

Наиме, нерезидент-физичко лице је, продајом карата наплатио износ од 25.800 DKK, предају ефективе је умањило за „поравнање“ у износу од 10.928 DKK, од чега је за 3.978 DKK исказало износ за ту и раније неисплаћене провизије. Као разлог за преостало умањење (по изјави тог лица да му СП Ласта дугује 1.100 евра (8.250 DKK) за трошкове вожње и рекламирања за 11 месеци) навело је обећање два директора да ће признати те трошкове. Служба за девизно пословање је 9. јуна 2015. године извршила обрачун провизије од 3.977,71 DKK и „трошкова“ од 6.500,29 DKK. Служба контроле прихода је 10. јуна 2015. године издала Контролну примедбу о задужењу тог физичког лица за 6.950,29 DKK, односно није признала умањење износа предате ефективе у том износу, након чега је уследио наведени протокол, а Контролна примедба је сторнирана.

Налаз

У поступку ревизије су утврђене следеће неправилности у вези са уговарањем, обрачуном и плаћањем провизије по основу продаје карата на међународним линијама:

- Друштво је са 14 физичких лица у иностранству и три физичка лица у земљи (у даљем тексту: агенти) у 2015. години закључило уговоре, да у име и за рачун Друштва врше продају карата за једну или више међународних линија. Друштво није имало основа да са физичким лицима закључи уговоре о продаји карата на међународним

линијама, јер је чланом 28. став 1. Закона о међународном превозу у друмском саобраћају прописано да је домаћи, односно страни превозник дужан да возне карте продаје на аутобуској станици и на другим посебно организованим продајним местима (туристичке агенције, туристички бирои, пословнице и сл.). Наведено је супротно и члану 7. став 4. Општих услова пословања аутобуских станица⁵⁹, којим је прописано да се возне карте и друге превозне исправе могу продавати и преко привредних друштава која су регистрована за пружање услуга у друмском саобраћају и туристичких услуга, са којима привредно друштво које управља аутобуском станицом или превозник закључи уговор.

- У случајевима када ефективу предаје возно особље није сачињавана обострано потписана признаница између агента и возача, што није у складу са закљученим уговором.

- Руководилац туризма, продајних места, букинга и угоститељства је 16. јуна 2015. потписао Протокол о признавању трошкова од 1.100 ЕУР (8.250 DKK) физичком лицу „на име трошкова превоза, рекламирања и осталог по уговору“, иако накнада трошкова превоза, рекламирања није уговорена. Тај протокол је потписао само наведени руководилац, а настао је поводом раскида уговора о продаји карата са једним физичким лицем-нерезидентом из Копенхагена у Данској. Због наведеног, није било основа за одобравање накнада трошкова превоза, рекламирања које нису уговорене.

Ризик

Закључивањем уговора о продаји путничких карата са лицима која нису овлашћена да врше те послове доводи до неоснованих расхода и незаконитости које доводе до казнене одговорности. Признавањем трошкова који нису уговорени настаје ризик од неоснованог умањења имовине.

Препорука број 48

Препоручује се Друштву да продају и наплату путничких карата на међународним релацијама усклади са важећим прописима: Законом о међународном превозу путника, Одлуком о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу и Општим условима пословања аутобуских станица.

Продаја карата у земљи

Према достављеном списку, Друштво је у 2015. години имало 48 уговора о продаји карата са домаћим правним лицима, предузетницима или физичким лицима за линије у међумесном и међународном саобраћају (агенти). Уговорена провизија је 9% или 10% од пуне цене карте. У току 2015. године са два агента-физичка лица у земљи закључени су уговори о раду.

Обрачун и исплата провизије врши се на исте начине као агентима у иностранству, у неким случајевима обрачуном и исплатом провизије на целокупан износ вредности продатих карата након уплате од стране агента на благајни или на текући рачун Друштва, док у другим случајевима агенти су готовину остварену продајом карата приликом предаје/уплате Друштву умањивали, односно задржавали за износ провизије.

⁵⁹ „Службени гласник РС“, број 26/2008

Друштво је са Пронет турс доо, Београд (агент) закључило Уговор број 15498 од 14. децембра 2012. године. Предмет уговора је продаја карата путем интернета за 15 међународних линија (за Француску, Холандију, Швајцарску, Немачку, Шведску, Италију, Хрватску, Чешку, Словенију и Аустрију). Карте агент продаје по важећим ценовницима превозника, искључиво у динарима.

Уговорена накнада (провизија) је 9% од пуне цене карте, уз испостављање фактуре за тај износ. Пронет турс доо, Београд је обавезан да декадно предаје динарска средства на динарској благајни ПО за МиМС или на текући рачун код Banca Intesa ад, Београд и Обрачун продатих карата са картама ради провере уплате и раздужења. Анексом уговора од 27. децембра 2013. године (број 838) измењен је члан 10. уговора којим је дефинисано да накнада износи 9% од пуне цене карте у коју је укључен ПДВ. Према Анексу 2 уговор важи за целу 2015. годину, а анексом 3 је продужено важење и у 2016. години, уз повизију од 10% од цене карте у коју није укључен ПДВ.

Трошкови продаје карата-провизија (остала повезана лица)

Исказани трошкови продаје карата-провизија (остала повезана лица) у износу од 42.655 хиљада динара односе се на трошкове по уговору о пословно-техничкој сарадњи закљученим између „Ласта“ ад, Београд, „Севертранс Сомбор“ ад, Сомбор и АТП „Војводина“, Нови Сад од 22. новембра 2006. године („Панонијабус“ доо, Нови Сад) и трошкове по уговору о продаји међународних аутобуских карти закљученим са „Панонијабус“ доо, Нови Сад од 21. фебруара 2014. године.

5.2.11. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у износу од 607.805 хиљада динара:

Табела број 123: Трошкови амортизације

-у хиљадама динара-	
Трошкови амортизације	2015. година
Трошкови амортизације за нематеријалну имовину	11.442
Трошкови амортизације за грађевинске објекте	30.415
Трошкови амортизације за постројења и опрему	565.948
Укупно	607.805

5.2.12. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања исказани су у износу од 105.058 хиљаде динара:

Табела број 124: Трошкови дугорочних резервисања

-у хиљадама динара-		
Трошкови дугорочних резервисања	2015. година	2014. година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	93.518	19.078
Остала дугорочна резервисања	11.540	
Укупно	105.058	19.078

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених исказана су у износу 93.518 хиљада динара и односе на трошкове резервисања за отпремнине и јубиларне награде исказане у износу од 8.947 хиљада динара и трошкове резервисања за неискоришћени други део одмора за 2015. годину у висини од 84.572 хиљаде динара. (Напомена број 5.1.13. и 5.1.18.)

Остала дугорочна резервисања исказана су у износу од 11.540 хиљада динара и односе се на формирана резервисања на терет биланса успеха у току године која су извршена на основу процене исхода судских спорова покренутих у току 2015. године.(Напомена број 5.1.13)

5.2.13. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани су у износу 328.900 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 125: Нематеријални трошкови

-у хиљадама динара-		
Нематеријални трошкови	2015. година	2014. година
Трошкови непроизводних услуга	90.685	72.817
Трошкови репрезентације	5.923	10.005
Трошкови премија осигурања	137.212	142.903
Трошкови платног промета	27.887	34.321
Трошкови чланарина	7.216	7.877
Трошкови пореза	40.979	49.512
Остали нематеријални трошкови	18.998	26.219
Укупно	328.900	343.654

Трошкови непроизводних услуга исказани су у износу од 90.685 хиљада динара и односе се на трошкове обезбеђења у износу од 33.879 хиљада динара, консалтинг услуге у износу од 24.167 хиљада динара, адвокатске услуге у износу од 8.742 хиљада динара, трошкове одржавања софтвера у износу од 8.480 хиљада динара, трошкове здравствених услуга у износу од 6.419 хиљада динара, трошкове прања аутобуса у износу од 3.659 хиљада динара, трошкове стручног усавршавања у износу од 2.323 хиљада динара и остале трошкове непроизводних услуга 3.015 хиљада динара.

Трошкови физичко-техничког обезбеђења износе 33.879 хиљада динара и односе се на пружање услуга физичке и техничке заштите гаража и аутобуских станица у Ваљеву, Обреновцу, Старој Пазови, Инђији, Младеновцу, Смедереву, Смедеревској Паланци, Крагујевцу, Сопоту, Барајеву и на Авали од стране друштва Eurosecurity doo, Београд са којим је закључен Уговор о обезбеђењу број 7439 од 17. јуна 2015. године. као и пружање услуга обезбеђивања транспорта и оружане пратње новчаних и других вредности Друштва од стране друштва Securitas services доо, Београд са којим је закључен Уговор број 14854 од 6. новембра 2015. године.

Исказани трошкови здравствених услуга у износу од 6.419 хиљада динара односе се на пружање здравствених услуга амбуланте Ласта (систематских прегледа возача и осталих запослених). Друштво је закључило Уговор о пружању здравствених услуга са Заводом за здравствену заштиту радника ЖТП-а Београд број 14295 од 28. децембра 2004. године.

Трошкови консалтинга у износу од 24.167 хиљада динара у највећем делу односе се на услуге пружања стручне помоћи у преговорима са банкама и трећим лицима током процеса финансијског реструктурирања обавеза Друштва од стране друштва PricewaterhouseCoopers Consulting doo, Београд са којим је закључен Уговор број 1855 од 11. фебруара 2015. године, пружање консултантских услуга процене фер тржишне вредности имовине, обавеза и капитала такође од стране друштва PricewaterhouseCoopers Consulting doo, Београд са којим је закључен Уговор број 7507/1 од 18. јуна 2015. године. као и Уговор број 16095 од 31. децембра 2014. године који се односи на услуге независне анализе пословања Друштва.

Трошкови репрезентације исказани су у износу 5.923 хиљада динара и највећим делом се односе на угоститељске услуге и утрошак хране и пића у ресторану Друштва, као и по основу угоститељских услуга у ресторанима који нису објекти Друштва.

Налаз

У поступку ревизије, на основу благајничких дневника и увидом у појединачне фискалне исечке које предаје рачунопологач у ресторану, утврђено је да се део дневног пазара који се не плаћа у готовини односи на утрошке по основу репрезентације за кабинет директора Друштва, руководиоце сектора и руководиоце два синдиката. На фискалном исечку касе који се односи на потрошњу од стране тих руководиоца, у рубрику плаћања, само се уноси „чек“, иако та лица исте не предају. Уз те фискалне исечке приложене су спецификације утрошене хране и/или пића, а парафирају их наведена лица приликом доставе.

Служба рачуноводства на основу фискалног исечка и спецификације евидентира трошкове репрезентације, иако Друштво нема усвојен правилник о репрезентацији којим су утврђени услови под којима одређени запослени могу, до одређених износа и за одређене пословне сврхе користити средстава за репрезентацију, а на спецификацији или другом документу нису наведени корисници-пословни партнери, предмет састанка или друге околности из који је евидентно да су услуге и добра утрошени у пословне сврхе. Због наведеног, нисмо се уверили да су трошкови репрезентације настали у пословне сврхе.

Ризик

Евидентирање расхода у пословним књигама Друштва, без одговарајуће интерне регулативе која регулише намену и начин трошења средстава за репрезентацију повећава се ризик од исказивања истих на основу неверодостојне документације.

Препорука број 49

Препоручује се Друштву да донесе правилник о репрезентацији у којем ће бити утврђени услови под којима одређени запослени могу, до одређених износа, и за одређене пословне сврхе, користити средстава за репрезентацију.

Трошкови премија осигурања

Трошкови премија осигурања износе 137.212 хиљада динара и односе се на:

Табела број 126: Трошкови премија осигурања

-у хиљадама динара-

Трошкови премија осигурања	2015. година	2014. година
Трошкови премија осигурања некретнина и опреме	126.312	129.584
Трошкови премија осигурања трећих лица	9.515	10.813
Трошкови премија осигурања запослених	1.367	2.460
Трошкови осигурања преноса новца	18	46
Укупно	137.212	142.903

Друштво је евидентирало фактуре за премије осигурања некретнина и опреме издате у складу са Уговором о осигурању са „Uniqа osiguranje“ адо, Београд број 6-62106 за период 1. јула 2014. године до 1. јула 2015. године. По истеку важења Уговора Друштво је евидентирало фактуре за премије осигурања некретнина и опреме издате у складу са Уговором о осигурању са „Uniqа osiguranje“ адо, Београд број 6-67885 за период 1. јула 2015. године до 1. јула 2016. године. Друштво је евидентирало фактуре за премије осигурања некретнина и опреме ПО Стручне службе са „Triglav osiguranje“ адо, Београд број 18829 за период 1. јула 2015. године до 1. јула 2016. године.

Трошкови премије осигурања трећих лица односе се на трошкове премије осигурања по полисама за осигурања путника у превозу.

Члан 36. Колективног уговора регулише да запослени имају право на колективно осигурање запослених. Висину премије осигурања утврђује Извршни одбор директора.

Друштво је за ПО Градски саобраћај евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Delta Generali osiguranje“, адо, Београд број 1512329 за период 1. април 2014. године до 1. април 2015. године. За исту ПО Градски саобраћај Друштво је евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Uniqа osiguranje“ адо, Београд број 60-40681 за исти период 1. април 2014. године до 1. април 2015. године.

Друштво је за ПО Градски саобраћај евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Delta Generali osiguranje“, адо Београд број 1512329 за период 1. април 2015. године до 1. април 2016. године.

Друштво је за ПО Међуградски и међународни евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Delta Generali osiguranje“ адо, Београд број 1512323 за период 1. април 2014. године до 1. април 2015. године. За исту ПО Међуградски и међународни Друштво је евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Uniqа osiguranje“ адо, Београд број 60-40678 за исти период 1. април 2014. године до 1. април 2015. године.

Друштво је за ПО Међуградски и међународни евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Delta Generali osiguranje“, адо Београд број 1514862 за период 1. април 2015. године до 1. април 2016. године.

Друштво је за ПО Ласта-Авала евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Delta Generali osiguranje“ адо, Београд број 1512326 за период од 1. априла 2014. године до 1. априла 2015. године. За исту ПО Ласта-Авала Друштво је евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Uniqа osiguranje“, адо Београд број 60-40679 за исти период од 1. априла 2014. године до 1. априла 2015. године.

Друштво је за ПО Ласта-Авала евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Delta Generali osiguranje“, адо Београд број 1512326 за период од 1. априла 2015. године до 1. априла 2016. године.

Друштво је за ПО Стручне службе евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Delta Generali osiguranje“, адо Београд број 1512319 за период 1. април 2014. године до 1. априла 2015. године. За исту ПО Ласта-Авала Друштво је евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Uniqа osiguranje“ адо, Београд број 60-40677 за исти период од 1. априла 2014. године до 1. априла 2015. године.

Друштво је за ПО Стручне службе евидентирало фактуре за премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Delta Generali osiguranje“, адо Београд број 1514858 за период 1. април 2015. године до 1. април 2016. године.

Додатне премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) приказане су у следећој табели:

Табела број 127: Додатне премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде)

-у хиљадама динара-		
Додатне премије осигурања запослених у организационим јединицама	2015. година	2014. година
Градски саобраћај	29	89
Међуградски и међународни	86	257
Ласта-Авала	82	245
Стручне службе	57	170
Укупно	254	761

Налаз

Директори Пословних организација нису имали овлашћења за потписивање и нису имали одлуку надлежног органа, да поред уговорених основних премија осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде), уговарају додатне премије осигурања запослених од последица несрећног случаја (незгоде) са „Uniqа osiguranje“.

Ризик

Непоштовањем одредби Колективног уговора од стране директора Пословних организација и уговарање додатних премија осигурања запослених, без одлуке надлежног органа, постоји ризик од неоснованог преузимања обавеза од стране Друштва.

Препорука број 50

Препоручује се Друштву да уговарање премија осигурања запослених врши у складу са Колективним уговором и другим интерним актима Друштва.

Трошкови платног промета исказани су у износу 27.887 хиљада динара и односе се на:

Табела број 128: Трошкови платног промета

-у хиљадама динара-		
Трошкови платног промета	2015. година	2014. година
Трошкови платног промета-провизија	15.106	14.114
Трошкови за банкарске услуге-накнада	12.781	20.207
Укупно	27.887	34.321

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу 18.998 хиљада динара и односе се на:

Табела број 129: Остали нематеријални трошкови

-у хиљадама динара-		
Остали нематеријални трошкови	2015. година	2014. година
Остали непроизводни трошкови (ТВ претплате, огласи који се не односе на рекламу)	107	146
Такса за принудну наплату	2.662	6.283
Таксе за регистрацију редова возње	5.919	9.100
Таксе за коришћење киоска, реклама, паноя	2.662	3.260
Таксе (административне, судске и друге)	6.925	7.286
Остали нематеријални трошкови- зависна предузећа (без ПДВ-а)	723	18
Остали нематеријални трошкови-остала повезана правна лица		126
Укупно	18.998	26.219

5.2.14. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу од 24.167 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 130: Финансијски приходи

-у хиљадама динара-		
Финансијски приходи	2015. година	2014. година
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	19.075	7.414
Приходи од камата (од трећих лица)	4.705	10.350
Финансијски приходи од повезаних лица од повезаних лица и остали финансијски приходи	387	8.346
Корекција почетног стања		(7.733)
Укупно	24.167	18.377

Приходи од камата исказани су у износу од 4.705 хиљада динара и односе се на наплаћене камате по основу судских пресуда.

5.2.15. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу од 593.229 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 131: Финансијски расходи

-у хиљадама динара-		
Финансијски расходи	2015. година	2014. година
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	663	1.104
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима		25
Остали финансијски расходи	3	18.390
Расходи камата (према трећим лицима)	543.847	703.326
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	48.716	339.271
Укупно	593.229	1.062.116

Расходи камата (према трећим лицима)

У оквиру расхода камата (према трећим лицима) исказан је износ од 5.461 хиљаду динара за 2015. годину и односи се на расходе по основу умањења за уговорени дисконт по уговорима о купопродаји потраживања. Директор Друштва је са ЈУБМЕС банком ад, Београд, у периоду фебруар-октобар 2015. године, закључио девет уговора о купопродаји потраживања на основу издатих фактура (факторинг послови).

Уговорено да се укупан номинални износ предметне, конкретне фактуре умањи по стопи од 1,70% месечно применом конформне методе од дана продаје до дана доспелости фактуре. Према фактурама које су предмет купопродаје, рок доспелости је 45 дана од дана издавања. Уговорена је накнада за банкарске услуге у висини 0,50% од укупног номиналног износа потраживања из фактуре. Ову накнаду банка наплаћује на дан исплате средстава путем задужења текућег рачуна Друштва код банке. Услов за исплату је да Друштво достави доказ да је о купопродаји обавестило дужника.

Предмет уговора су потраживања Друштва по основу услуга превоза радника Рударског басена Колубара доо, Лазаревац, који је у поступку реорганизације ЈП ЕПС Београд, припојен том јавном предузећу 1. јула 2015. године.

Купопродаја потраживања је уговарана наредног дана од дана издавања фактуре купцу (РБ Колубара доо, Лазаревац, односно ЈП ЕПС Београд).

Укупна потраживања Друштва по том основу, у износу 256.415 хиљада динара наплаћена су од ЈУБМЕС банке ад, Београд у износу 250.954 хиљада динара.

Умањење по уговореном дисконту износи 5.461 хиљаду динара, а накнада банкарских услуга износи 1.282 хиљаде динара, тако да укупно умањење номиналног износа свих фактура износи 6.743 хиљаде динара.

5.2.16. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха исказани су у износу од 26.910 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 132: Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

-у хиљадама динара-

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	2015. година	2014. година
Приход од усклађивања вредности потраживања од купаца	26.522	26.018
Приход од усклађивања вредности потраживања од запослених	183	96
Приход од усклађења вредности потраживања за дате авансе	76	20
Приход од усклађења вредности краткорочних финансијских пласмана-туристички аранжмани	129	
Приходи од усклађивања вредности учешћа у капиталу		1.403
Приходи од усклађивања вредности краткорочних финансијских пласмана-откуп станова		5
Укупно	26.910	27.542

5.2.17. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха исказани су у износу од 55.371 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 133: Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

-у хиљадама динара-		
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	2015. година	2014. година
Обезвређење потраживања од купаца	41.370	35.429
Обезвређење потраживања од запослених	14	136
Обезвређење краткорочних финансијских пласмана-физичка лица	139	149
Обезвређење краткорочних финансијских пласмана-туристички аранжмани	7.754	1.921
Обезвређење краткорочних финансијских пласмана		5.412
Обезвређење потраживања за нефактурисани приход		367.554
Обезвређење краткорочних финансијских пласмана-зајмова (Напомена 6.1.6)	6.093	
Укупно	55.371	456.549

Изменама и допунама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама бр. 2445 од 27. фебруара 2014. године, Друштво је изменило члан 34. који се односи на исправку вредности потраживања, на начин да-отпис краткорочних потраживања и пласмана код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши се индиректним отписивањем у року од 270 дана од дана доспелости за потраживања и пласмане у земљи а за инострана потраживања и пласмане у року од 365 дана од дана доспелости, а да се вероватноћа немогућности наплате везано за процену директног и индиректног отписа утврђује у сваком конкретном случају на основу документованих разлога (од којих су неки експлицитно наведени) (став 3), а одлуку о отпису потраживања, уз сагласност руководиоца сектора на који се услуга односи, на Одељења финансијске оперативе, доноси Извршни одбор (став 4).

Налаз

Индиректни отпис краткорочних потраживања старијих од 270 дана од дана доспелости за потраживања у земљи и старијих од 365 дана од дана доспелости за инострана потраживања у 2015. години, односно исправка вредности потраживања на дан 31. децембра 2015. године, извршен је без сагласности руководиоца сектора на који се услуга односи и без одлуке Извршног одбора чије надлежности су дефинисане Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, што није у складу са чланом 34. став 4. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 1823/1-4 од 18. фебруара 2005. године са изменама и допунама.

За процену ненаплативости потраживања није коришћен критеријум процене, него је коришћен само критеријум броја дана од њихове доспелости.

Ризик

Уколико се не врши исправка вредности потраживања доследном применом рачуноводствених политика постоји ризик од нереалног исказивања потраживања од продаје као и финансијског резултата у финансијским извештајима.

Препорука број 51

Препоручује се да Друштву да преиспита постојеће и дефинише јасне и прецизне рачуноводствене политике у вези са исправком вредности потраживања.

5.2.18. Остали приходи

Остали приходи исказани су у износу од 55.947 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 134: Остали приходи

-у хиљадама динара-		
Остали приходи	2015. година	2014. година
Добици од продаје опреме	8.230	875
Приход од продаје материјала-фактурисани ПДВ по општој стопи)	75	969
Приход од продаје материјала и робе са порезом	3	
Приход од продаје материјала-без ПДВ	3.075	2.570
Вишкови	4.324	7.770
Приход од смањења обавеза	2.351	62.565
Приход по основу укидања резервисања за трошкове судских спорова	9.695	
Приход од наплаћених пенала, казни и штета	1.096	1.330
Приход по основу примљених донација	2.808	4.413
Приход из ранијих година	24.176	24.500
Приход од накнаде штете у трговини	101	117
Остали непоменути приходи	13	1
Вредносно усклађивање потраживања за авансе		2
Корекција почетног стања		19.398
Укупно	55.947	124.510

Приходи од смањења обавеза исказани су у износу од 2.351 хиљаду динара и односе се на приходе од преноса примљених аванса од Бас Београд у износу од 659 хиљада динара, укидања обавеза према добављачу у иностранству у износу од 509 хиљада динара, приходе од сторнирања обрачуна провизије по пословницама у иностранству у износу од 291 хиљада динара, приходе по основу наплате штете од осигуравајућег друштва за возило Hyundai које је узето на лизинг у износу од 393 хиљаде динара и остале приходе у износу од 499 хиљада динара.

Приход по основу примљених донација исказан у износу од 2.808 хиљада динара за 2015. годину највећим делом се односи на остварени бонус за набавку одређене количине репроматеријала (гуме Bridgestone), а по кредитној ноти број 2015/09-11 РСТ од 25. децембра 2015. године у износу од 1.148 хиљада динара, и кредитној ноти број 2015/05 РСТ САРМ од 24. јула 2015. године у износу од 1.203 хиљаде динара.

Приходи из ранијих година исказани су у износу од 24.176 хиљада динара за 2015. годину, и највећим делом у износу од 23.800 хиљада динара односе се на остварено право на рефакцију плаћене акцизе за гасна уља у току 2014. године, а по решењима Пореске управе.

5.2.19. Остали расходи

Остали расходи су исказани у износу од 350.313 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 135: Остали расходи

-у хиљадама динара-		
Остали расходи	2015. година	2014. година
Губици по основу расхоровања нематеријалне имовине, некретнина и опреме	26.880	11.301
Мањкови	795	1.567
Расходи по основу директног отписа потраживања		99
Расходи по основу расхоровања материјала и робе	638	1.629
Остали непоменути расходи	168.680	173.313
Обезвређење грађевинских објеката (Напомена број 5.1.2.)	104.328	19.506
Обезвређење потраживања за авансе	48.992	15.947
Укупно	350.313	223.362

Губици по основу расхоровања нематеријалне имовине, некретнина и опреме исказани су у износу од 26.880 хиљада и у највећем делу се односе на губитке по основу продаје возила.

Мањкови су исказани у износу од 795 хиљада динара и односе се на:

Табела број 136: Мањкови

-у хиљадама динара-		
Мањкови	2015. година	2014. година
Мањкови по основу залиха	760	329
Мањкови готовине	35	1.238
Укупно	795	1.567

Остали непоменути расходи исказани су у износу од 168.680 хиљада динара и односе се на казне, пенале и накнаде штете 21.512 хиљада динара, трошкове спорова 13.405 хиљада динара, издатке за хуманитарне, културне, здравствене и спортске намене 3.950 хиљада динара, средства пренета синдикатима 69.867 хиљада динара, накнаде банкама 532 хиљада динара и трошкове раскида уговора о лизингу за аутобусе 59.394 хиљада динара.

Друштво је у 2015. години у оквиру расхода по основу обезвређења потраживања за авансе исказало износ од 48.992 хиљаде динара, који се односи на: исправка вредности учешћа у капиталу зависног правног лица Отисак путовања доо, Сплит у износу од 39.336 хиљада динара и на исправку вредности потраживања за дате авансе у износу од 9.656 хиљада динара за исто правно лице.

5.2.20. Добитак из редовног пословања пре опорезивања

Добитак из редовног пословања пре опорезивања износи 381.143 хиљада динара.

5.2.21. Нето добитак пословања које се обуставља

Нето добитак пословања које се обуставља износи 2.879 хиљада динара и односи се на разлику између прихода по основу исправке грешке из ранијих година и расхода по основу исправке грешке из ранијих година.

5.2.22. Добитак пре опорезивања

Добитак пре опорезивања износи 384.022 хиљада динара.

5.2.23. Нето добитак/губитак

Друштво је у посматраном периоду исказало нето добитак у износу од 395.556 хиљада динара.

Табела број 137: Нето добитак

-у хиљадама динара -	
Нето добитак	2015. година
Добитак пре опорезивања	384.022
Одложени порески приходи периода	11.534
Нето добитак	395.556

5.3. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 7. МРС 1-Презентација финансијских извештаја, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о укупном нето свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха. Компоненте осталог резултата чине ставке које се, према захтевима појединих МСФИ, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2015. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

5.4. Извештај о променама на капиталу

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2015. годину, утврђено је да предметни извештај, одражава финансијски положај Предузећа, да је састављен у складу са МРС 1–Презентација финансијских извештаја, параграфом 106-110, и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

5.5. Извештај о токовима готовине

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2015. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са МРС 7-Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Предузећа у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

5.6. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са МРС 1-Презентација финансијских извештаја, параграф 112, и чланом 2. Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Предузеће дужно да обелодани.

Налаз

Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило неусаглашена потраживања, што није у складу са чланом 18. став 4. Закона о рачуноводству.

Ризик

Необелодањивање неусаглашених потраживања ризик је од непотпуних информација у финансијским извештајима, са ризиком одговорности правног и одговорног лица због незаконитости.

Налаз

Друштво није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило датум када су финансијски извештаји одобрени за објављивање, као и ко је дао то одобрење, што није у складу са параграфом 17 и 18 МРС 10 Догађаји после извештајног периода.

Ризик

Необелодањивањем датума када су финансијски извештаји обелодањени постоји ризик да финансијски извештаји не одражавају догађаје настале после тог датума.

5.7 Судски спорови

Судски спорови у којима се Друштво јавља као тужилац-поверилац:

Друштво на дан 31. децембра 2015. године води већи број судских спорова по основу накнаде штете у укупном износу од 106.465 хиљада динара, на име привредних спорова у износу од 596.531 хиљаду динара и по основу стечаја 74.194 хиљада динара.

Судски спорови у којима се Друштво јавља као тужени-дужник:

Укупан износ тужбених захтева који произилазе из судских спорова покренутих против Друштва, према подацима Сектора за правне послове Друштва добијеним у поступку ревизије, на дан 31. децембра 2015. године износи 130.576 хиљада динара од чега се износ од 44.597 хиљада динара односи на привредне спорове, износ од 43.086 хиљада динара на радне спорове и износ од 42.893 хиљаде динара на тужбе ради надокнаде штете.

Друштво је у складу са МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, у пословним књигама признало резервисања као обавезу по основу процене губитка судских спорова, на 31. децембра 2015. године у износу од 33.530 хиљада динара.

6. Јавне набавке

Планирање јавних набавки, услови, начин и поступак јавне набавке у 2015. години уређени су Законом о јавним набавкама⁶⁰ и подзаконским актима донетим на основу тог закона. У току 2015. године донети су Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама⁶¹ (у примени од 12. фебруара 2015. године) и Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама⁶² (у примени од 12. августа 2015. године).

У оквиру претежне делатности-остали копнени превоз путника Друштво обавља делатност међународног, међумесног, линијског и ванлинијског превоза путника. Такође, у 2015. години Друштво обавља делатност градског и приградског превоза по уговорима о поверавању тих делатности, које је у ранијем периоду или у току 2015. године закључило са Градом Београдом, као и другим јединицама локалне самоуправе (Крагујевац, Инђија и Стара Пазова). Поред претежене делатности, Друштво обавља делатности туристичких агенција, хотела, ресторана, трговине и других делатности.

У складу са чланом 2. став 2. и став 3. тачка 5) Закона о комуналним делатностима⁶³, делатност градског и приградског превоза је комунална делатност од општег интереса.

⁶⁰ „Службени гласник РС“, број 124/2012

⁶¹ „Службени гласник РС“ број 14/2015

⁶² „Службени гласник РС“ број 68/2015

⁶³ „Службени гласник РС“ број 88/2011

Обавеза примене Закона о јавним набавкама

1) Чланом 117. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама⁶⁴, као наручилац у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга дефинисано је лице које обавља делатност из тих области, на основу искључивих или посебних права, када спроводи набавку за потребе обављања тих делатности.

Чланом 3. тачка 25) Закона о јавним набавкама дефинисано је посебно право као право на основу којег одређена лица могу обављати одређену делатност на одређеном географском подручју, а које је додељено или произилази из закона, посебног прописа или појединачног акта, односно уговора или споразума, који је донела, односно закључила Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа.

Као делатност у области саобраћаја дефинисано је и пружање услуга корисницима у области градског и приградског превоза путника у друмском саобраћају који се обављају трамвајима, тролејбусима и аутобусима, што је прописано чланом 120. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама. У ставу 3. истог члана је прописано да пружање услуга аутобуског превоза није делатност у области саобраћаја у смислу тог закона, уколико други привредни субјекти могу слободно да врше те делатности на релевантном тржишту.

Обављање делатности градског и приградског превоза није слободно, јер су то делатности од општег интереса, што је прописано одредбама одредаба члана 2. став 2. и став 3. тачка 5) Закона о комуналним делатностима, а друштво капитала исте може обављати само ако су му поверене уговором, што је прописано одредбама члана 8. став 2. Закона о јавним предузећима, који дефинише да се права, обавезе и одговорности између друштва капитала или предузетника коме се поверава обављање делатности од општег интереса уређују уговором.

2) Чланом 117. став 1. тачка 3) Закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама, додат је појам новог наручиоца у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, а то је јавно предузеће које обавља делатност у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, када спроводи набавку за потребе обављања тих делатности.

Чланом 117. став 3. истог закона прописано је да је - јавно предузеће у смислу става 1. тачка 3) тог члана, свако предузеће над којим наручилац може имати, директно или индиректно, преовлађујући утицај. Преовлађујући утицај од стране наручиоца подразумева се у било којем од следећих случајева у којима наручилац, директно или индиректно: има већину уписаног капитала предузећа; контролише већину гласова који се односе на акције тог предузећа; односно које може именовати више од половине чланова органа надзора, руковођења или органа управљања тог предузећа.

Према одредбама члана 16. Статута, директним или индиректним корисницима јавних средстава припада 64,41% основног капитала Друштва, односно већина уписаног капитала. Такође, Акционарски фонд и Република Србија, као имаоци акција са правом гласа, контролишу већину гласова који се односе на акције Друштва, па постоји и преовлађујући утицај од стране наручиоца.

⁶⁴ „Службени гласник РС“, број 124/2012

Налаз

Друштво је у 2015. години, без примене Закона о јавним набавкама, вршило набавке добара и услуга за обављање делатности од општег интереса - градског и приградског превоза, које су му поверене уговорима закљученим са јединицама локалних самоуправа, иако је до 11. августа 2015. године био наручилац из члана 117. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама⁶⁵, а од 12. августа 2015. године је наручилац из члана 117. став 1. тачка 3) Закона о јавним набавкама⁶⁶.

За обављање делатности градског и приградског превоза које Друштво обавља аутобусима неходне су набавке добара горива и резервних делова за аутобусе, као и набавке услуга сервисирања, обавезног осигурања возила и друге набавке које су везане за делатност од општег интереса. Није било могуће квантификовати количине и вредност набавки услуга обавезног осигурања возила, сервисирања возила, као ни набавки резервних делова које се односе на обављање делатности од општег интереса а извршене су без примене Закона о јавним набавкама у 2015. години.

У поступку ревизије је утврђено да Друштво:

- извршило је, без примене Закона о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене из члана 7, 7а, 39. став 2, 122. и 128. Закона о јавним набавкама, набавке добра - горива у количини 13.955.770 литара, што је утврђено на основу достављених података о утрошку горива за возила која су у 2015. години била укључена искључиво у градски и приградски превоз,
 - није до 31. јануара 2015. године донело план набавки за 2015. годину, што није у складу са чланом 51. Закона о јавним набавкама⁶⁷,
 - није Правилником о организацији о систематизацији послова одредило радно место у оквиру кога ће се обављати послови јавних набавки и нема службеника за јавне набавке, што није у складу са чланом 134. став 1. и 2. Закона о јавним набавкама⁶⁸.
- Није било могуће утврдити вредност горива набављеног за потребе обављања делатности градског и приградског превоза, јер је набављано по различитим ценама, сукцесивно током 2015. године.

Ризик

Непримењивањем одредаба Закона о јавним набавкама настаје ризик од набавки које не одговарају објективним потребама Друштва, ризик да се набавке врше по ценама које су изнад тржишних, са ризиком од прекршајне одговорности правног и одговорног лица.

⁶⁵ „Службени гласник РС“ број 124/2012 и 14/2015

⁶⁶ „Службени гласник РС“ број 124/2012, 14/2015 и 68/2015

⁶⁷ „Службени гласник РС“ број 124/2012

⁶⁸ „Службени гласник РС“ број 124/2012, 14/2015 и 68/2015

Препорука број 52

Препоручује се Друштву да набавке добара/услуга/радова које се односе на обављање делатности од општег интереса - градског и приградског превоза уреди у складу са Законом о јавним набавкама на начин да донесе годишњи план јавних набавки, да Правилником о организацији и систематизацији послова одреди радно место у оквиру кога ће се обављати послови јавних набавки, за које ће одредити посебан услов-положен стручни испит за службеника за јавне набавке, као и да лицу које обавља послове јавних набавки омогући да у року од три месеца од дана заснивања радног односа, односно од дана када се стекну услови, положи тај стручни испит.

ПРИЛОГ III

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

САОБРАЋАЈНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЛАСТА“ АД, БЕОГРАД

СА Д Р Ж А Ј

1. Биланс стања.....	3
2. Биланс успеха.....	10
3. Извештај о осталом резултату	14
4. Извештај о токовима готовине.....	15
5. Извештај о променама на капиталу	17

1. Биланс стања
на дан 31. децембра 2015. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 2014.	Почетно стање 01. јануара 2014.
АКТИВА				
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)		7.771.811	8.523.723	9.050.558
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	5.1.1.	14.878	26.277	37.563
1. Улагања у развој				
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права		6.575	15.117	23.547
3. Гудвил				
4. Остала нематеријална имовина		8.303	11.160	14.016
5. Нематеријална имовина у припреми				
6. Аванси за нематеријалну имовину				
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	5.1.2.	7.343.669	8.043.588	8.705.537
1. Земљиште		256.549	256.549	256.549
2. Грађевински објекти		1.665.105	1.799.789	1.827.491
3. Постројења и опрема		5.396.016	5.946.067	6.573.659
4. Инвестиционе некретнине				
5. Остале некретнине, постројења и опрема		1.035	1.035	1.035
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми				
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми				
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему		3.405	17.284	39.544
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)				
1. Шуме и вишегодишњи засади				
2. Основно стадо				
3. Биолошка средства у припреми				
4. Аванси за биолошка средства				

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 2014.	Почетно стање 01.јануара 2014.
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	5.1.3.	413.264	453.858	307.458
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица		383.119	422.455	274.179
2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима		46	46	1.450
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		2.419	1.854	833
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима				
6. Дугорочни пласмани у земљи				
7. Дугорочни пласмани у иностранству				
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа				
9. Остали дугорочни финансијски пласмани		27.680	29.503	30.996
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)				
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица				
2. Потраживања од осталих повезаних лица				
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит				
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу				
5. Потраживања по основу јемства				
6. Спорна и сумњива потраживања				
7. Остала дугорочна потраживања				
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	5.1.4.	36.460	34.088	34.485

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 2014.	Почетно стање 01. јануара 2014.
Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)		999.914	1.561.102	1.922.616
I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	5.1.5.	135.310	149.661	204.005
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		116.623	126.281	170.439
2. Недовршена производња и недовршене услуге				
3. Готови производи				
4. Роба		7.192	5.693	19.196
5. Стална средства намењена продаји		572	572	572
6. Плаћени аванси за залихе и услуге		10.923	17.115	13.798
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	5.1.6.	602.709	852.030	1.014.966
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица				
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица		12.547	7.592	357
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица		14.148	14.117	21.005
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица				
5. Купци у земљи		531.376	797.340	905.248
6. Купци у иностранству		44.638	32.981	88.356
7. Остала потраживања по основу продаје				
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА				
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	5.1.7.	37.468	24.838	65.023
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				

Позиција	Напомена	-у хиљадама динара-		
		Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 2014.	Почетно стање 01. јануара 2014.
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 +0065 +0066 + 0067)	5.1.8.	82.074	60.842	48.053
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица				
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		54.470	56.345	40.759
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Остали краткорочни финансијски пласмани		27.604	4.497	7.294
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	5.1.9.	53.139	330.694	36.648
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	5.1.10.	14.336	3.591	8.424
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	5.1.11.	74.878	139.446	545.497
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)		8.808.185	10.118.913	11.007.659
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА		22.779.053	64.297.067	12.245.982
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) > 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	5.1.12.	1.436.521	1.047.264	1.890.242
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409+0410)		1.983.512	1.983.512	1.983.512
1. Акцијски капитал		1.983.512	1.983.512	1.983.512
2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу				
3. Улози				
4. Државни капитал				
5. Друштвени капитал				
6. Задружни удели				
7. Емисиона премија				
8. Остали основни капитал				
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
IV. РЕЗЕРВЕ		12.797	12.797	12.797

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 2014.	Почетно стање 01. јануара 2014.
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ				
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)				
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)		13.051	6.752	3.779
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)		395.556	273.964	125.688
1. Нераспоређени добитак ранијих година			273.964	116.407
2. Нераспоређени добитак текуће године		395.556		9.281
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
X. ГУБИТАК (0422 + 0423)		942.293	1.216.257	227.976
1. Губитак ранијих година		942.293	540.384	227.976
2. Губитак текуће године			675.873	
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	5.1.13.	3.140.465	1.799.718	3.105.140
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	5.1.14.	276.595	258.938	253.248
1. Резервисања за трошкове у гарантном року				
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				
3. Резервисања за трошкове реструктурирања				
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		243.065	227.255	229.903
5. Резервисања за трошкове судских спорова		33.530	31.683	23.345
6. Остала дугорочна резервисања				

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 2014.	Почетно стање 01. јануара 2014.
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)		2.863.870	1.540.780	2.851.892
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима				
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи		2.242.488	1.006.077	1.724.940
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству		188.618	189.096	405.971
7. Обавезе по основу финансијског лизинга		432.764	345.607	702.803
8. Остале дугорочне обавезе				18.178
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	5.1.15.	320.869	330.032	
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)		3.910.330	6.941.899	6.012.277
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	5.1.16.	968.700	3.309.451	3.607.895
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица		4.592		
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи			1.234.708	1.450.787
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
6. Остале краткорочне финансијске обавезе		964.108	2.074.743	2.157.108
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	5.1.17.	21.296	24.590	34.963

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 2014.	Почетно стање 01. јануара 2014.
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	5.1.18.	1.316.969	1.573.510	1.367.842
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи		103.981	111.561	39.527
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству		30.699	28.159	17.871
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи		734	164	17
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству				
5. Добављачи у земљи		1.084.735	1.327.520	1.237.964
6. Добављачи у иностранству		79.731	89.097	67.875
7. Остале обавезе из пословања		17.089	17.009	4.588
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		1.485.070	1.666.478	961.516
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	5.1.20.	52.458	61.732	13.092
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	5.1.21.	40.538	28.588	2.032
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	5.1.22.	25.299	277.550	24.937
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) > 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) > 0				
Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) > 0		8.808.185	10.118.913	11.007.659
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	5.1.23.	22.779.053	64.297.067	12.245.982

2. Биланс успеха
за период од 01. јануара 2015. до 31. децембра 2015. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)		9.914.770	9.866.895
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	5.2.1.	89.870	136.200
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		89.870	136.200
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту			
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	5.2.2.	9.307.263	9.605.776
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		18.528	15.624
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту		24.191	22.921
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		257.804	239.025
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		8.011.038	8.262.529
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		995.702	1.065.677
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	5.2.3.	497.009	105.377
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	5.2.4.	20.628	19.542

Позиција	Напомена	-у хиљадама динара-	
		И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) > 0		8.641.738	8.959.811
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	5.2.5.	81.612	127.569
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	5.2.6.	25.852	38.223
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	5.2.7.	529.432	627.738
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	5.2.8.	2.612.563	2.861.973
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	5.2.9.	2.808.021	2.752.147
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	5.2.10.	1.594.198	1.620.661
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	5.2.11.	607.805	645.214
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	5.2.12.	105.059	19.078
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	5.2.13.	328.900	343.654
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) > 0		1.273.032	907.084
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) > 0			
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	5.2.14.	24.167	18.377
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)		387	613
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		387	588
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица			25
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи			
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		4.705	10.350
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		19.075	7.414

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	5.2.15.	593.229	1.062.116
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)		666	19.519
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		663	1.104
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			25
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи		3	18.390
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		543.847	703.326
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		48.716	339.271
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)			
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)		569.062	1.043.739
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	5.2.16.	26.910	27.542
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	5.2.17.	55.371	456.549
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	5.2.18.	55.947	124.510
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	5.2.19.	350.313	223.362
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	5.2.20.	381.143	
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)			664.514
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	5.2.21.	2.879	6.662
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			

Позиција	Напомена	-у хиљадама динара-	
		И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	5.2.22.	384.022	
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)			657.852
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА			
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА			19.632
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА		11.534	1.611
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА			
С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)	5.2.23.	395.556	
Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)			675.873
I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			675.873
III. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији			
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији			

**3. Извештај о осталом резултату
за период од 01.јануара 2015. до 31.децембра 2015. године**

П О З И Ц И Ј А	-у хиљадама динара-	
	Текућа година	Претходна година
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	395.556	
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)		675.873
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		
а) повећање ревалоризационих резерви		
б) смањење ревалоризационих резерви		
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања	8.052	1.188
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала		
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава		
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања		
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање		
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока		
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	4.999	5.564
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) > 0		
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018)-(2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) > 0	13.051	6.752
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА		
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) > 0		
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) > 0	13.051	6.752
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) > 0	382.505	
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) > 0		682.625
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 > 0 или АОП 2025 > 0		
1. Приписан већинским власницима капитала		
2. Приписан власницима који немају контролу		

4. Извештај о токовима готовине
за период од 01.јануара 2015. до 31.децембра 2015. године

<u>-у хиљадама динара-</u>		
Позиција	Текућа година	Претходна година
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	11.240.622	12.005.469
1. Продаја и примљени аванси	10.908.235	11.588.940
2. Примљене камате из пословних активности	4.705	11.606
3. Остали приливи из редовног пословања	327.682	404.923
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	10.222.402	9.924.910
1. Исплате добављачима и дати аванси	6.401.303	7.016.002
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3.080.578	2.017.563
3. Плаћене камате	465.328	628.737
4. Порез на добитак		
5. Одливи по основу осталих јаваних прихода	275.193	262.608
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	1.018.220	2.080.559
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)		
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)		
4. Примљене камате из активности инвестирања		
5. Примљене дивиденде		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 од 3)	41.871	24.724
1. Куповина акција и дивиденди		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	18.660	24.724
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	23.211	
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)		
IV. Нето одливи готовине из активности инвестирања (II-I)	41.871	24.724

-у хиљадама динара-

Позиција	Текућа година	Претходна година
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	4.592	
1. Увећање основног капитала		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	4.592	
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	1.258.902	1.762.516
1. Откуп сопствених акција и удела		
2. Дугорочни кредити (одливи)	622.106	1.051.001
3. Краткорочни кредити (одливи)	434.629	216.079
4. Остале обавезе (одливи)		
5. Финансијски лизинг	202.167	495.436
6. Исплаћене дивиденде		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	1.254.310	1.762.516
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (401+413+425)	11.245.214	12.005.469
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (405+419+431)	11.523.175	11.712.150
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (440-441)		293.319
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (441-440)	277.961	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	330.694	36.648
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	1.495	1.278
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	1.089	551
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (442-443+444+445-446)	53.139	330.694

**5. Извештај о променама на капиталу
за период од 01. јануара 2015. до 31. децембра 2015. године**

у хиљадама динара

ОПИС	Основни капитал	Губитак	Нераспоређени добитак	Ревалоризационе резерве	Укупан капитал	Губитак изнад висине капитала
Почетно стање на дан 01. јануара 2014.						
а) дуговни салдо рачуна					2.118.218	
б) потражни салдо рачуна	1.983.512		125.688			
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
а) исправке на дуговој страни рачуна		227.976				227.976
б) исправке на потражној страни рачуна						
Кориговано почетно стање на дан 01. јануара 2014.						
а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a+2a-2б) \geq 0$		227.976			1.890.242	
б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б-2a+2б) \geq 0$	1.983.512		125.688			
Промене у претходној години						
а) промет на дуговој страни рачуна		842.053				695.562
б) промет на потражној страни рачуна			148.276			
Стање на крају претходне године 31. децембра 2014.						
а) дуговни салдо рачуна $(3a+4a-4б) \geq 0$		1.070.029			1.194.680	
б) потражни салдо рачуна $(3б-4a+4б) \geq 0$	1.983.512		273.964			
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
а) исправке на дуговој страни рачуна		146.228				147.416
б) исправке на потражној страни рачуна						
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01. јануара 2015.						
кориговани дуговни салдо рачуна $(5a+6a-6б) \geq 0$		1.216.257			1.047.264	
кориговани потражни салдо рачуна $(5б-6a+6б) \geq 0$	1.983.512		273.964			

у хиљадама динара

ОПИС	Основни капитал	Губитак	Нераспоређени добитак	Ревалоризационе резерве	Укупан капитал	Губитак изнад висине капитала
Промене у текућој години						
а) промет на дуговној страни рачуна			273.964		389.257	
б) промет на потражној страни рачуна		273.964	395.556			
Стање на крају текуће године 31. децембра 2015.						
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)≥0		942.293			1.436.521	
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)≥0	1.983.512		395.556			